

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy
v Moravskoslezském kraji za školní rok 2003/2004

03
04

MOTTO

Systemy s větší mírou autonomie v některých oblastech – při rozdělování prostředků, přijímání učitelů, určování vzdělávací nabídky a udržování kázně – mají i lepší výsledky.

Učení pro život

Výsledky výzkumu
OECD PISA 2003

Obsah

1. ÚVOD	4
2. POPIS STAVU KONCEPCE A ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ	6
2.1 POPIS VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V MSK	7
2.1.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O SÍTI ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ.....	7
2.2 KONCEPCE ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ V MSK	10
2.2.1 OPERAČNÍ CÍLE DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY MSK A JEJICH NAPLŇOVÁNÍ V ROCE 2004	10
2.2.2 VÝVOJ ŘÍZENÍ A SPRÁVY ŠKOLSTVÍ V MSK	18
2.2.3 ÚČAST MSK V ROZVOJOVÝCH PROGRAMECH MŠMT V ROCE 2004.....	19
2.2.4 ÚČAST ŠKOL V MEZINÁRODNÍCH PROGRAMECH A PROJEKTECH V ROCE 2004	21
2.3 FINANCOVÁNÍ ŠKOLSTVÍ	21
2.3.1 ROZPOČET KRAJE V OBLASTI ŠKOLSTVÍ	21
2.3.2 HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ ZŘÍZENÝCH MSK ZA ROK 2004 VČETNĚ DOSAŽENÝCH VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ.....	26
2.3.3 VÝDAJE NA SOUKROMÉ ŠKOLY, PŘEDŠKOLNÍ A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ V ROCE 2004.....	31
2.3.4 POČET ZAMĚSTNANCŮ A ÚROVEŇ ODMĚŇOVÁNÍ V ROCE 2004 V PŘEDŠKOLNÍCH ZAŘÍZENÍCH, ŠKOLÁCH A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH ZŘÍZOVANÝCH OBCEMI I KRAJEM.....	32
3. STAV A VÝVOJ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAV	38
3.1 ZÁKLADNÍ ŠKOLSTVÍ	39
3.1.1 POČET ŠKOL A ŽÁKŮ	39
3.1.2 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S PORUCHAMI UČENÍ A ŽÁKŮ S POSTIŽENÍM	41
3.1.3 SPECIÁLNÍ A SPECIALIZOVANÉ, PŘÍPRAVNÉ A VYROVŇÁVACÍ TŘÍDY V ZŠ.....	42
3.2 STŘEDNÍ ŠKOLSTVÍ	43
3.2.1 POČET ŠKOL A ŽÁKŮ	43
3.2.2 GYMNÁZIA	45
3.2.3 STŘEDNÍ ODBORNÉ ŠKOLY	46
3.2.4 STŘEDNÍ ODBORNÁ UČILIŠTĚ A UČILIŠTĚ	50
3.2.5 STŘEDISKA PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ, PRACoviŠTĚ PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ	55
3.3 SPECIÁLNÍ ŠKOLSTVÍ	55
3.3.1 SPECIÁLNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLSTVÍ.....	56
3.3.2 SPECIÁLNÍ STŘEDNÍ ŠKOLSTVÍ.....	57
3.4 VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY	57
3.5 VYSOKÉ ŠKOLY	59
3.6 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY	60
3.7 PŘEDŠKOLNÍ ZAŘÍZENÍ	61
3.8 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ	63
3.8.1 JAZYKOVÉ ŠKOLY	63
3.8.2 STŘEDISKA PRO VOLNÝ ČAS DĚTÍ A MLÁDEŽE	63
3.8.3 ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠKOLNÍ KLUBY.....	64
3.8.4 DOMOVY MLÁDEŽE	64
3.8.5 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ PRO VÝKON OCHRANNÉ VÝCHOVY A ÚSTAVNÍ VÝCHOVY	65
3.8.6 PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY A SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ CENTRA	66
3.8.7 ŠKOLNÍ STRAVOVÁNÍ.....	68
3.8.8 ŠKOLNÍ HOSPODÁŘSTVÍ	69
3.9 DALŠÍ OBLASTI VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V MSK	69
3.9.1 NÁRODNOSTNÍ ŠKOLSTVÍ.....	69
3.9.2 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ	71
3.9.3 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLÁCH	73
3.9.4 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ ZE SOCIÁLNĚ ZNEVÝHODŇUJÍCÍHO A KULTURNĚ ODLIŠNÉHO PROSTŘEDÍ.....	78
3.9.5 PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ VE ŠKOLÁCH	80
3.9.6 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA, VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTA VE ŠKOLÁCH A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH.....	82
3.9.7 ÚRAZOVOST VE ŠKOLÁCH A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH ZŘÍZOVANÝCH MSK	83
3.9.8 ŠKOLNÍ PRACOVNÍ ÚRAZOVOST	83
3.9.9 POZNATKY Z KONTROL A ŠETŘENÍ STÍŽNOSTÍ	84
4. VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	86
4.1 HODNOCENÍ ČESKOU ŠKOLNÍ INSPEKČÍ	87
4.1.1 ZÁKLADNÍ ŠKOLY	87
4.1.2 STŘEDNÍ ŠKOLY	88
4.1.3 SPECIÁLNÍ ŠKOLY	89
4.1.4 VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY.....	90
4.1.5 PŘEDŠKOLNÍ ZAŘÍZENÍ	90
4.1.6 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY	91

4.1.7	ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ.....	92
4.2	SOUTĚŽE A PŘEHLÍDKY.....	94
4.2.1	HODNOCENÍ ZAJIŠŤOVÁNÍ SOUTĚŽÍ A PŘEHLÍDEK V MSK.....	94
4.2.2	VÝSLEDKY ŽÁKŮ V CELOSTÁTNÍCH A MEZINÁRODNÍCH SOUTĚŽÍCH.....	94
5.	ZÁVĚR.....	97
6.	PŘÍLOHY.....	100
PŘÍLOHA 1 VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2004 V TIS. KČ.....		101
ŠKOLY, KTERÉ UKONČILY ČINNOST V PRŮBĚHU ROKU 2004.....		107
PŘÍLOHA 2 REPRODUKCE MAJETKU – AKCE ŠKOLSTVÍ 2004 V TIS. KČ.....		108

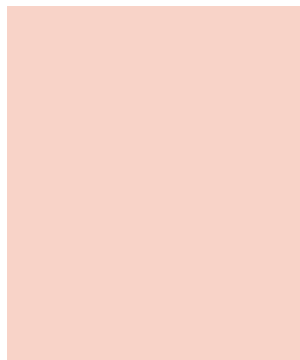
VYSVĚTLENÍ ZKRATEK POUŽITÝCH V TEXTU VÝROČNÍ ZPRÁVY

AŠSK	Asociace školních sportovních klubů	RRLZ	Rada pro rozvoj lidských zdrojů
COP	centrum odborné přípravy	RVP PV	Rámcový vzdělávací program předškolního vzdělávání
ČR	Česká republika	SF	Strukturální fondy
ČŠI	Česká školní inspekce	SIPVZ	Státní informační politika ve vzdělávání
ČSÚ	Český statistický úřad	SJŠ	státní jazyková škola
DD	dětský domov	SMPř	stanice mladých přírodovědců
DDM	dům dětí a mládeže	SMTe	stanice mladých techniků
DM	domov mládeže	SMTu a Př	stanice mladých turistů a přírodovědců
DPS	doplňkové pedagogické studium	SOŠ	střední odborná škola
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků	SOU	střední odborné učiliště
DZV MSK	Dlouhodobý záměr vzdělávání MSK	SPC	speciálně pedagogické centrum
DZV ČR	Dlouhodobý záměr vzdělávání ČR	SPgŠ	střední pedagogická škola
ESF	Evropský sociální fond	SpMŠ	speciální mateřská škola
EU	Evropská unie	SpŠ	speciální škola
EVVO	environmentální výchova, vzdělávání a osvěta	SPŠ	střední průmyslová škola
FKSP	fond kulturních a sociálních potřeb	SPV	středisko praktického vyučování
G	gymnázium	SpZŠ	speciální základní škola
HŠ	hotelová škola	SR	státní rozpočet ČR
ICT	informační a komunikační technologie	ŠROP	Společný regionální operační program
IDM	Institut dětí a mládeže	SŠ	střední škola
IF	investiční fond	SUŠ	střední umělecká škola
ISS	integrovaná střední škola	SUmPŠ	střední uměleckoprůmyslová škola
KKOV	klasifikace kmenových oborů vzdělávání	SVPU	specifické vývojové poruchy učení a chování
KÚ	krajský úřad	SVČ	středisko volného času
KVIC	Krajské vzdělávací a informační centrum	SZdŠ	střední zdravotnická škola
MN	městská nemocnice	SZeŠ	střední zemědělská škola
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí	ŠD	školní družina
MSK	Moravskoslezský kraj	ŠK	školní klub
MŠ	mateřská škola	ŠJ	školní jídelna
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	ŠvP	škola v přírodě
MV	Ministerstvo vnitra	ŠZ	školní zahradnictví
NNO	nestátní neziskové organizace	U	učiliště
OA	obchodní akademie	ÚP	úřad práce
OFS	ostatní formy studia	ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
OŠMS	Odbor školství, mládeže a sportu KÚ MSK	VOŠ	vyšší odborná škola
OU	odborné učiliště	VŠ	vyšší odborná škola
PC	pedagogické centrum	VŠB - TU	Vysoká škola báňská – Technická univerzita
PISA	Program mezinárodního hodnocení studentů	VÚ	výchovný ústav
PO	příspěvková organizace	VÚM	výchovný ústav pro mládež
PPP	pedagogicko psychologická poradna	VZdŠ	vyšší zdravotnická škola
PPV	pracoviště praktického vyučování	ZŠ	základní škola
PoŠ	pomocná škola	ZUŠ	základní umělecká škola
PrŠ	praktická škola	ZvŠ	zvláštní škola
RISA	Regionální informační systém o uplatnění absolventů		

1

■ **ÚVOD** ÚVOD ÚVOD ÚVOD
ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚV
OD ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚVOD
ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚV
OD ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚVOD
ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚV
OD ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚVOD
ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚVOD ÚV
OD ÚVOD ÚVOD

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Moravskoslezském kraji za školní rok 2003/2004 je v pořadí čtvrtou výroční zprávou, a tak i hodnotí rok, v němž se završilo volební období nového územně správního celku (o něm viz například materiál Moravskoslezský kraj 2000 – 2004, první volební období zastupitelstva kraje, vybraná fakta) a zároveň nového krajského centra vzdělávací politiky. Má stejnou strukturu jako zpráva minulá, což jistě usnadní srovnávání a orientaci. Také zdroje informací komentované odborem školství, mládeže a sportu krajského úřadu jsou standardní, tj. statistické údaje z Ústavu pro informace ve vzdělávání, Českého statistického úřadu, dále údaje z výročních zpráv škol, z úřadů práce, odborů Krajského úřadu Moravskoslezského kraje. Hodnocení výsledků vzdělávání je citováno z Výroční zprávy České školní inspekce za školní rok 2003/2004 a doplněno z Poznatků o stavu školství v krajích ČR za školní rok 2003/2004.

Nový zjednodušený název výroční zprávy vychází z nové školské legislativy – zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Projednávání tohoto zákona v průběhu roku 2004 a přijetí v jeho závěru významně ovlivnilo vzdělávací prostředí v celém jeho spektru. I když to tak z mediálních diskusí nevyplývá, školský zákon, kromě komplexnosti a integrace do EU, umožňuje a urychluje vnitřní proměnu vzdělávání, jejímž společným jmenovatelem je celoživotní učení. Jde zejména o posílení autonomie škol, nové pojetí cílů vzdělávání, orientace na rozvoj osobnosti žáka, zařazování průřezových témat, integrační tendence, akcent na výsledky vzdělávání, prostor pro individualizaci a diferenciaci ...

Považujeme za důležité zmínit v úvodu této výroční zprávy výstupy celosvětově největšího a nejdůležitějšího mezinárodního projektu v oblasti měření výsledků vzdělávání – PISA 2003.

Hlavním záměrem výzkumu bylo zjišťování úrovně čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti patnáctiletých žáků (žáci narození v roce 1987). Důraz byl kladen na využití vědomostí v životě a na dovednosti s tím spojené. Zúčastnilo se ho na 10.000 žáků ČR ze všech krajů. Má proto význam i pro vzdělávací politiku Moravskoslezského kraje a je potřebné dílčí údaje a hodnocení uváděné v této výroční zprávě vnímat také v kontextu výsledků PISA 2003. V matematické gramotnosti proti zjištění PISA 2000 došlo v ČR k výraznému celkovému zlepšení a zmenšily se i rozdíly mezi krajními hodnotami výsledků. ČR se mezi 41 zkoumanými zeměmi umístila na 13. místě a výrazně lepší výsledky má jen sedm zemí.

Bohužel ve čtenářské gramotnosti nedošlo k žádnému zlepšení a 24. místo je mírně pod průměrem. Největšího pokroku dosáhly školy v přírodovědné gramotnosti – 9. místo a jen dvě země mají výrazně lepší výsledky (Finsko, Japonsko). Nadprůměrní a ve stejných relacích jako v matematické gramotnosti jsou žáci ČR i v řešení problémových úloh (zjišťováno poprvé).

Tato výroční zpráva měla vyhodnotit téměř dvouleté plnění cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání MSK a připravit tak východiska pro úpravu DZV MSK v roce 2005. Vzhledem k tomu, že v ČR došlo v oblasti vzdělávání k významným změnám, vyjádřeným také již zmíněnou novou legislativou, a také proto, že záměry a cíle DZV ČR, na který DZV MSK pochopitelně navazoval a jehož programy rozvíjel, nebyly finančně zajištěny a tedy plněny, připravuje MŠMT nový DZV ČR. Tento dokument (zveřejnění březen 2005) bude reflektovat legislativní změny a počítat s finančními prostředky strukturálních fondů EU. S ročním odstupem bude připraven také významně inovovaný DZV MSK. Předkládaná výroční zpráva proto spíše vyhodnocuje průběžné plnění stávajícího DZV MSK a akcentuje oblasti, které v přechodném ročním období budou prioritami kraje.

PhDr. Jaroslava Wenigerová
náměstkyně hejtmana

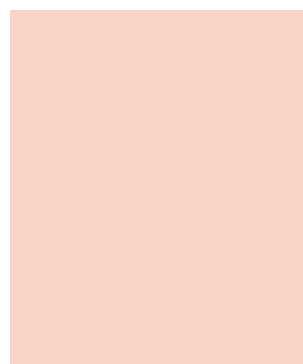
PaedDr. Tomáš Bouda
vedoucí odboru školství, mládeže a sportu

2

■ POPIS STAVU KONCEPCE

A ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ POPIS STAVU
KONCEPCE A ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ
POPIS STAVU KONCEPCE A ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ POPIS STAVU KONCEPCE
A ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ POPIS STAVU
KONCEPCE A ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ
POPIS STAVU KONCEPCE A ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

2.1 POPIS VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V MSK

2.1.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O SÍTI ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Výchovně vzdělávací soustava v Moravskoslezském kraji zahrnovala ve školním roce 2003/2004 celkem 1 071 ředitelství škol, předškolních a školských zařízení, to je 3 564 součástí škol. Tímto počtem se Moravskoslezský kraj řadí na přední místo v České republice. Ve výchovně vzdělávací soustavě MSK se vzdělávalo a vychovávalo 239 480 dětí, žáků a studentů zpravidla ve věku od 3 do 21 let. Celorepublikový trend úbytku dětí narozených do roku 2000 zaznamenal i MSK, jak dokládá následující tabulka.

Tab. č. 1 Vývoj počtu živě narozených dětí v období 1993 – 2003 v okresech MSK (zdroj ČSÚ)

Okres	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Bruntál	1 500	1 323	1 178	1 083	1 040	1 033	972	934	967,5	1 001	939
Frydek-Místek	2 904	2 468	2 302	2 143	1 956	1 900	1 864	1 849	1 837	1 824	1 902
Karviná	3 580	3 159	2 797	2 682	2 539	2 512	2 438	2 430	2 442	2 453	2 370
Nový Jičín	2 075	1 895	1 630	1 555	1 532	1 507	1 486	1 434	1 450	1 466	1 484
Opava	2 182	1 941	1 780	1 752	1 671	1 644	1 605	1 508	1 541	1 574	1 601
Ostrava	3 839	3 408	3 112	2 944	3 105	2 980	2 991	3 055	3 062	3 068	3 198
Kraj celkem	16 080	14 194	12 799	12 159	11 843	11 576	11 356	11 210	11 298	11 386	11 494

Celkový pokles živě narozených dětí všech okresů Moravskoslezského kraje, mezi roky 1993 - 2003 činí téměř 4 586, což představuje pokles asi o 28,5 %, i když od roku 2001 lze zaznamenat mírný nárůst.

Tab. č. 2 Demografický vývoj v MSK dle věkových skupin do roku 2004 (zdroj ČSÚ, MŠMT)

Věková skupina	2000	2001	2002	2003	2004	% změna období 2000 - 2004
3 - 5 let	36 322	35 354	34 213	33 558	33 498	- 7,77
6 - 14 let	148 930	143 621	138 340	132 338	126 740	- 14,89
15 - 18 let	70 090	69 741	69 398	69 791	69 222	- 1,23

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že k největšímu poklesu počtu obyvatel v rozmezí let 2000 - 2004 došlo v populaci 6 – 14letých, a to o 22 190, což je zhruba pokles o 15 %.

Na snižující se populaci reaguje síť předškolních zařízení, škol a školských zařízení v Moravskoslezském kraji.

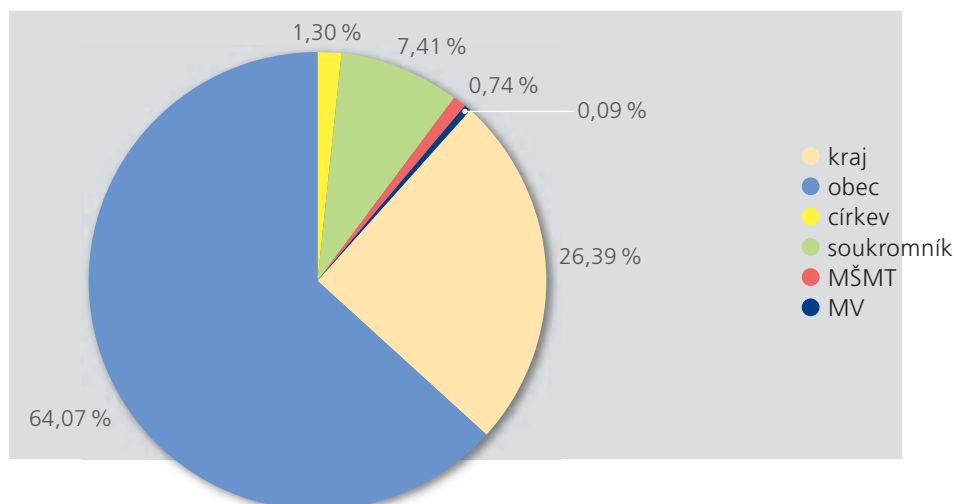
Tab. č. 3 Výchovně vzdělávací soustava v MSK dle ředitelství a zřizovatele k 1. září 2003 (zdroj ÚIV)

	Ředitelství		Zřizovatel												
	Kraj		Obec		Církev		Soukromník		MŠMT		MV		Celkem		
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	
Školy	Základní škola	-	-	452	418	3	3	3	3	-	-	-	-	458	424
	Základní umělecká škola	43	43	4	5	1	1	7	7	-	-	-	-	55	56
	Střední škola	115	113	1	1	3	3	37	38	-	-	1	1	157	156
	Speciální školy	46	46	3	1	3	3	5	6	1	1	-	-	58	57
	Vyšší odborná škola	-	-	-	-	-	-	6	6	-	-	-	-	6	6
	Celkem	204	202	460	425	10	10	58	60	1	1	1	1	734	699

Předškolní a školská zařízení	Mateřská škola	-	-	572	237	1	1	16	16	-	-	-	-	589	254
	Speciální mateřská škola	9	9	1	1	-	-	2	1	-	-	-	-	12	11
	Středisko praktického vyučování	3	1	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	7	5
	Středisko pro volný čas	31	31	1	1	2	2	1	1	-	-	-	-	35	35
	Pedagogicko psychologická poradna	8	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	6
	Domov mládeže	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
	Škola v přírodě	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6
	Školní hospodářství	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
	Školní jídelna	1	1	69	16	-	-	1	1	-	-	-	-	71	18
	Státní jazyková škola	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
	Plavecké školy	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-
	Dětský domov	16	16	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	17	17
	Středisko služeb školám	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6
	Výchovný ústav	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-	3	3
	Diagnostický ústav	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	2	2
	Pedagogické centrum	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	2	2
	Celkem	91	83	643	255	4	4	24	23	7	7	0	0	769	372
	Celkem v MSK	295	285	1 103	680	14	14	82	83	8	8	1	1	1 503	1 071

Změny jsou nejvíc patrné u škol, předškolních a školských zařízení zřizovaných obcemi. V důsledku poklesu populace věkových skupin 3 - 5 let, 6 - 14 let a přechodu škol, předškolních a školských zařízení do právní subjektivity k 1. lednu 2003, dochází v roce 2003/2004 ke snížení počtu ředitelství o 423 oproti roku 2002/2003. Pouze v tabulkách č. 3 a 43 jsou uvedeny počty ředitelství škol, předškolních zařízení a školských zařízení, ve všech ostatních tabulkách jsou uváděny počty součástí škol. Ředitelství školy může obsahovat jednu nebo více tzv. součástí školy, např. ředitelství základní školy může zahrnovat tyto součásti – základní škola, mateřská škola, školní jídelna, školní družina.

Graf č. 1 Školy, předškolní a školská zařízení v MSK dle ředitelství a zřizovatele (zdroj OŠMS)

Tab. č. 4 Školy, předškolní a školská zařízení v MSK dle součástí a počtu žáků (zdroj ÚIV)

Školy, školská zařízení	2002/2003			2003/2004			
	Počet součástí	Počet žáků	Průměrný počet žáků v součásti	Počet součástí	Počet žáků	Průměrný počet žáků v součásti	
Školy	Základní školy	458	131 200	286	453	125 981	278,10
	Základní umělecké školy	53	25 519*	481	54	25 076*	464,37
	SOŠ (s konzervatoří)	85	26 065	307	85	26 965	317,24
	SOU a U	56	25 008	447	56	25 026	446,89
	Spec. SOU, OU	20	2 382	119	20	2 419	120,95
	SOU, OU, U při VÚ	2	72	36	2	63	31,50
	Gymnázia	36	16 269	452	37	16 327	441,27
	Spec. SOŠ	2	711	356	2	683	341,50
	VOŠ	10	2 095	210	11	2 171	197,36
	SPV	6	1 129*	188	5	462*	92,40
	PPV	52	x	x	52	x	x
	Spec. ZŠ	22	1 069	49	22	1 050	47,73
	ZvŠ	48	3 436	72	46	3 264	70,96
	Pomocné	29	532	18	31	630	20,32
	Předškolní a školská zařízení	Praktické školy	8	135	17	9	137
Mateřské školy		620	34 428	56	627	33 972	54,18
Spec. MŠ		27	771	29	26	792	30,46
Státní jazykové školy		2	3 125*	1 563	2	3 111*	1 555,50
Školy v přírodě		6	x	x	x	x	x
Plavecké školy		4	x	x	1	x	x
Školní knihovna		547	x	x	547	x	x
Střediska pro volný čas		35	30 890*	883	35	30 927*	883,63
Školní družiny		495	23 886*	48	466	23 683*	50,82
Školní kluby		38	2 333*	61	40	1 760*	44,00
Domovy mládeže		51	3 902*	77	51	3 957*	77,59
Diagnostické ústavy (dětské)		1	36*	36	1	35*	35,00
Diagnostické ústavy (pro mládež)		1	51*	51	1	51*	51,00
Dětské domovy		16	608*	38	17	645*	37,94
Výchovné ústavy		3	142*	47	2	131*	65,50
Střediska výchovné péče		2	1 664*	832	2	1 465*	732,50
Pedagogicko-psychologické poradny		8	13 409*	1 676	6	17 444*	2 907,33
Speciálně pedagogická centra	10	3 422*	342	10	3 809*	380,90	
Školní jídelny	989	152 829*	155	841	148 748*	176,87	
Školní hospodářství	3	x	x	3	x	x	
Střediska služeb školám	6	x	x	1	x	x	
Celkem	3 751	244 173	x	3 564	239 480	x	

* údaje nejsou vykázány v celkovém součtu žáků

Tabulka č. 4 přináší srovnání počtu žáků a jednotlivých typů škol, předškolních a školských zařízení všech zřizovatelů v Moravskoslezském kraji, které jsou zařazeny v registru sítě škol, ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004. V tabulce nejsou započítány součásti škol, předškolních a školských zařízení, které nevykazují žáky. Ve školním roce 2003/2004 se snížil počet součástí o 187 a počet žáků poklesl o 4 693.

K výraznějším změnám došlo u škol, předškolních a školských zařízení zřizovaných obcemi. Pokles počtu součástí u základních škol byl způsoben jejich zrušením nebo sloučením s jinou základní školou. V důsledku těchto změn došlo k poklesu počtu školských zařízení, které byly při těchto školách zřízeny jako samostatné součásti (školní družiny a školní jídelny). Z registru sítě škol byly k 1. lednu 2004 vyřazeny školy v přírodě a plavecké školy, střediska služeb školám se staly odloučenými pracovišti KVIC Nový Jičín.

2.2 KONCEPCE ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ V MSK

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje (dále jen DZ) obsahuje v sedmi strategických cílech (A až G) 29 operačních cílů. K jednotlivým operačním cílům byla pracovníky OŠMS navržena opatření, postupné kroky, termíny realizace a týmy řešitelů pro období do konce roku 2005. Následující kapitola popisuje vyhodnocení operačních cílů za rok 2004.

2.2.1 OPERAČNÍ CÍLE DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY MSK A JEJICH NAPLŇOVÁNÍ V ROCE 2004

STRATEGIE ZVÝŠENÍ ÚČASTI NA VZDĚLÁVÁNÍ

A Změna struktury středních škol

Následující tabulka je přehledným vyhodnocením naplňování operačních cílů A1 – A4.

Tab. č. 5 Počet žáků prvních ročníků denního studia středních škol (bez církevních škol) (zdroj ÚIV)

			K 30. 9. 2003		K 30. 9. 2004		
			absolutní počet	podíl (%)	absolutní počet	podíl (%)	
Obory středních škol bez nástavbového studia	studijní	s maturitou	G**	3 121	27,55%	3 179	27,38%
			SOŠ včetně konzervatoře	6 630	58,52%	6 883	59,29%
			Spec. SŠ	206	1,82%	216	1,86%
			SOU	1 372	12,11%	1 332	11,47%
		bez maturity		70	0,38%	17	0,09%*
		učební		7 130	38,48%	6 877	37,16%
		celkem		18 529	100,00%	18 504	100,00%
	z toho maturitní		11 329	61,14%	11 610	62,74%	
obory nástavbového studia			1 284	100%	1 318	100%	
obory celkem			19 813	100%	19 822	100%	
z toho maturitní			12 613	63,66%	12 928	65,22%	

* z úplné analýzy počtu žáků prvních ročníků denního studia středních škol je zřejmé, že 0,09 % jsou žáci studijních oborů bez maturity, 37,16 % žáci učebních oborů bez maturity a 62,74 % žáci studijních oborů s maturitou

** počty zahrnují žáky odpovídajících ročníků víceletých gymnázií

A1 Zvýšit podíl gymnaziálního vzdělávání na 24 % z přijímaných do 1. ročníků středních škol do roku 2006

- Podíl počtu žáků prvních ročníků denního studia čtyřletého gymnaziálního vzdělávání a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií (3 179 žáků) k počtu žáků prvních ročníků denního studia středních škol (18 504 žáků) byl 17,18 % k 30. 9. 2004 (bez denního nástavbového studia a církevních škol). K 30. 9. 2003 tento podíl činil 16,84 %, což představuje meziroční zvýšení o 0,34 %.
- Orgány kraje bylo doporučeno ke schválení
 - navýšení kapacity čtyřletých gymnázií zřizovaných MSK o 728 žáků,
 - zařazení 3 nových gymnázií s cílovou kapacitou 540 žáků,
 - zařazení nových oborů Gymnázium-živé jazyky s cílovou kapacitou 540 žáků a Gymnázium-matematika s cílovou kapacitou 120 žáků,
 - zařazení šestiletého oboru Gymnázium-všeobecné s kapacitou 180 žáků v Gymnáziu, Nový Jičín, Pa-lackého 50.
- V roce 2004 byla zahájena výuka v novém šestiletém oboru Gymnázium-živé jazyky v Gymnáziu s rozšíře-nou výukou jazyků, Ostrava - Poruba, G. Klimenta 493, dále byla zahájena výuka v novém oboru Gymná-zium-vybrané předměty v cizím jazyce (vyučovací jazyk český a španělský) v Gymnáziu, Ostrava - Slezská Ostrava, Hladnovská 35 a výuka v nově zařazeném čtyřletém gymnáziu Lingva – Soukromé gymnázium, s. r. o., v Ostravě - Porubě.
- Byla zahájena příprava návrhu koncepce víceletých gymnázií, který bude předložen orgánům kraje v roce 2005.

A2 Zvýšit podíl všeobecně odborného vzdělávání (lyceí) až do výše 30 % z přijímaných žáků do maturitního studia; zvýšit podíl žáků přijímaných do maturitních oborů na 65 % z celkového počtu přijíma-ných do prvního ročníku denního studia středních škol (bez nástavbového studia) v roce 2010

- Podíl počtu žáků prvních ročníků denního studia v oborech všeobecně odborného vzdělávání (lyceí)

(714 žáků) k počtu žáků prvních ročníků denního studia v maturitních oborech (11 610 žáků) činil 6,15 % k 30. 9. 2004 (bez denního nástavbového studia a církevních škol). K 30. 9. 2003 činil tento podíl 4,12 %, což představuje meziroční zvýšení o 2,03 %.

- Podíl počtu žáků prvních ročníků denního studia v maturitních oborech (11 610 žáků) (bez denního nástavbového studia a církevních škol) k počtu žáků prvních ročníků denního studia ve středních školách (18 504 žáků) činil 62,74 % k 30. 9. 2004 (bez denního nástavbového studia a církevních škol). K 30. 9. 2003 činil tento podíl 61,14 %, což představuje meziroční zvýšení o 1,6 %.
- Orgány kraje bylo doporučeno ke schválení
 - o zařazení 5 oborů lycea v 10 školách zřizovaných MSK s cílovou kapacitou 1210 žáků,
 - o zařazení 3 nových součástí SOŠ s cílovou kapacitou 360 žáků,
 - o rozšíření vzdělávací nabídky o další obory SOŠ.
- Přípravovala se výuka dalších nových oborů včetně oborů lyceálních.
- V rámci podpory odborného vzdělávání vyhlásil Moravskoslezský kraj program „Rozvoj odborného vzdělávání pro rok 2004“, na který bylo v rozpočtu MSK vyčleněno celkem 4,5 mil. Kč. K realizaci programu bylo vybráno celkem 12 projektů předložených středními a vyššími školami, jejichž zřizovatelem je MSK.
- V roce 2004 byla zahájena realizace Koncepce zdravotnického školství pro léta 2005 – 2008 ve školách zřizovaných Moravskoslezským krajem, jejíž realizace by měla přispět ke zvýšení podílu přijímaných do maturitních oborů.

A3 Snížit podíl přijímaných žáků do učebních oborů bez maturity na cca 35 % z celkového počtu přijímaných do prvního ročníku denního studia středních škol (bez nástavbového studia) v roce 2010

- Podíl počtu žáků prvních ročníků denního studia v učebních oborech bez maturity (6 877 žáků) k počtu žáků prvních ročníků denního studia ve středních školách (18 504) činil 37,16 % (bez denního nástavbového studia a církevních škol). K 30. 9. 2003 činil tento podíl 38,48 %, což představuje meziroční snížení o 1,32 %.
- Orgány kraje bylo doporučeno ke schválení
 - o rozšíření dvou SOU zřizovaných MSK o součást SOŠ,
 - o zařazení nového studijního oboru Autotronik ve 4 školách s kapacitou 540 žáků v součástech SOU,
 - o zařazení nových učebních oborů Zpracovatel dřeva s kapacitou 90 žáků a Krajinař s kapacitou 90 žáků,
 - o inovace oboru Truhlář v 11 školách zřizovaných MSK s kapacitou 1465 žáků a 3 soukromých školách s kapacitou 144 žáků.
- V roce 2004 byla zahájena příprava postupné realizace schválené Koncepce zemědělského školství pro léta 2005 – 2008 ve školách a školských zařízeních zřizovaných Moravskoslezským krajem, která přispívá ke snížení podílu přijímaných do učebních oborů bez maturity.

A4 Zvýšit podíl vzdělávání formou nástavbového studia tak, aby celkový podíl přijímaných do prvních ročníků maturitního vzdělávání byl doplněn na 75 % v roce 2010

- Podíl počtu žáků prvních ročníků denního studia v maturitních oborech včetně nástavbového studia (12 928 žáků) k počtu žáků prvních ročníků denního studia ve středních školách včetně denního nástavbového studia činil 65,22 % k 30. 9. 2004 (bez církevních škol). K 30. 9. 2003 činil tento podíl 63,66 %, což představuje meziroční zvýšení o 1,56 %.
- Inovace oborů Podnikání v 17 školách zřizovaných MSK a v pěti soukromých školách byla spojena s nárůstem kapacity na 1 528 žáků v denní formě studia, 2 048 žáků v dálkové a 626 ve večerní formě studia.
- V roce 2004 byla zahájena realizace schválené Koncepce zajištění studijní nabídky oborů nástavbového studia od školního roku 2005/2006 ve školách, které zřizuje Moravskoslezský kraj. Tyto změny se týkaly celkem 40 škol zřizovaných MSK.
- V denním studiu pokračovalo 22,75 % absolventů tříletých učebních oborů denního studia středních odborných učilišť zřizovaných MSK (stav v nástavbových oborech k 30. 9. 2004).

B Rozvoj dalšího vzdělávání (zejména na školách)

B1 Motivovat a podporovat školy k rozšíření vzdělávací nabídky pro další vzdělávání

- Rada kraje projednala tématické okruhy pro hodnocení ředitelů škol a školských zařízení; podpora rozvoje dalšího vzdělávání je součástí těchto tématických okruhů.
- V rámci programu „Rozvoj odborného vzdělávání pro rok 2004“ byly ve školách zřizovaných MSK realizovány tři projekty, jejichž výstupy budou využívány v rámci celoživotního vzdělávání.
- Do projektu Systém celoživotního vzdělávání Moravskoslezska se zapojilo spolu s Ostravskou univerzitou 22 středních škol MSK. Výsledkem projektu byly návrhy, tvorba a pilotní ověřování kurzů celoživotního vzdělávání ve směrech, které pro MSK byly nedostatečné. Jednalo se o cizí jazyky, rozvoj osobních kom-

petencí učitele, multikulturní vzdělávání pro učitele, management vzdělávání, vzdělávání dospělých, informatika, informační a komunikační technologie, sociální geografie se zaměřením na EU, fyzika, chemie.

- Odbor školství, mládeže a sportu zahájil ve spolupráci se školami a dalšími partnery přípravu projektu zaměřeného na rozvoj dalšího vzdělávání ve školách v oblasti hotelnictví a cestovního ruchu a na přípravu lektorů pro oblast dalšího vzdělávání.
- „Svět vzdělávání, o. p. s. – síť místních center celoživotního vzdělávání“ je jedním z výstupů projektu KRAJ. Zakladateli sdružení je jedenáct Místních center celoživotního vzdělávání, tedy středních škol, vyšších odborných škol a Vysoké školy podnikání, a. s., jež jsou geograficky reprezentativně rozložena v městech po celém Moravskoslezském kraji: Petrovice u Karviné, Třinec, Bohumín, Nový Jičín, Frýdek-Místek, Ostrava, Studénka, Opava a Bruntál. Nejdůležitějšími činnostmi tohoto zájmového sdružení právnických osob je vzdělávání, poradenská a informační činnost pro organizace a instituce veřejného i soukromého sektoru se zájmem o problematiku celoživotního učení, propagace a implementaci programů Evropské unie i Vlády ČR v oblasti podpory celoživotního učení a rozvoje lidských zdrojů. Pro posílení připravenosti na využívání prostředků z ESF je důležitá koordinace a participace na realizovaných projektech zaměřených na podporu celoživotního učení a rozvoj lidských zdrojů, prosazování legislativních změn v oblasti podpory celoživotního učení a zejména uznávání celoživotního učení.

B2 Vytvořit podmínky pro snazší propojení počátečního a dalšího vzdělávání na středních školách

- V rámci programu kraje „Podpora projektů realizovaných v rámci programu Phare 2000 Fond rozvoje lidských zdrojů“ byla zastupitelstvem kraje schválena dotace na pokračování projektu KRAJ v roce 2004 ve výši 453 tis. Kč. Cílem pokračování projektu bylo rozšíření činností o poradenství v oblasti přípravy projektů pro strukturální fondy v oblasti lidských zdrojů, které podpoří rozvoj dalšího vzdělávání ve školách.
- V rámci II. výzvy Společného regionálního operačního programu, opatření 3. 1 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech připravil KÚ MSK ve spolupráci s řediteli 6 středních odborných škol krajský investiční projekt s názvem „Modernizace technického a didaktického vybavení center pro další profesní vzdělávání“ s rozpočtem 50 mil. Kč. Cílem projektu je modernizace vybavení center obráběcí techniky a center pro svařování, která budou využívána pro další profesní vzdělávání ve školách.
- Rada pro rozvoj lidských zdrojů podporovala svou činností vytváření podmínek pro rozvoj celoživotního vzdělávání. Cílem Priority 7 RRLZ Podpora rozvoje celoživotního vzdělávání bylo zajišťování pružnosti a inovativnosti systému celoživotního vzdělávání. MSK jako partnerovi mezinárodního konsorcia se nepodařilo uspět v mezinárodním tendru na realizaci projektu „Vytvoření Centra pro další profesní vzdělávání“ v rámci Phare 2003, opatření 3. 4.

B3 Výrazně zvýšit participaci zaměstnavatelů na dalším vzdělání

- Od r. 2003 v kraji funguje Regionální Informační Systém o uplatnění Absolventů na trhu práce (RISA), který zahrnuje informace o potřebách zaměstnavatelů na trhu práce a potřebách v oblasti rozvoje lidských zdrojů. V souladu s nabídkou perspektivních oborů na trhu práce jsou zaměstnavateli identifikovány klíčové dovednosti a znalosti absolventů. V rámci pokračování projektu RISA, na základě požadavku KÚ a se souhlasem vzdělávacích institucí a zaměstnavatelů vzniká databáze kurzů celoživotního vzdělávání, které jsou organizovány na území MSK.
- Podle návrhu Věcného záměru zákona o dalším vzdělávání z roku 2004 bude Národní soustava kvalifikací odvozoována z Národní soustavy povolání, kterou spravuje MPSV. Národní soustava kvalifikací má obsahovat souhrn úplných a dílčích kvalifikací, jejich název, označení, vzájemné vazby, vztah k Národní soustavě povolání, obsah a popis. Hodnotící standardy budou představovat standardizovaný popis odborných způsobilostí, jejichž osvojení bude nutné ověřit, aby bylo možné vydat osvědčení o odpovídající dílčí kvalifikaci vymezené kvalifikačním standardem. Hodnotící standardy budou vydávány MŠMT.

STRATEGIE ZVÝŠENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A ŘÍZENÍ ŠKOLSTVÍ

C Podpora strategického řízení škol

C1 Stanovení koncepčních priorit a cílů

Jak vyplývá z kapitoly 2.2.1, většina operačních cílů je splněna a nebo se průběžně plní. V přechodovém období do vzniku nového DZ v roce 2006 (viz Úvod) se jeví jako potřebné soustředit se na:

- podporu strategického řízení škol,
- zlepšování kvality a efektivity předškolního a základního vzdělávání,
- zlepšování kvality a efektivity středního vzdělávání,
- podporu zájmového vzdělávání a aktivního využívání volného času,
- zajišťování sociální péče.

C2 Vytvoření organizačně technických a strategicky významných podmínek

- **Výkonově normativní metody rozpočtování:** rozpis přímých nákladů na rok 2004 byl již proveden výlučně normativní metodou, tzn. nákladovost vzdělávací aktivity krát počet dětí, žáků a studentů. Takto bylo rozděleno 98,9 % přímých nákladů. Normativní financování provozních nákladů bylo připraveno pro rok 2005 u gymnázií.
- **Metodická a organizační pomoc obcím:** 4 seminární dny pro obecní úřady obcí s rozšířenou působností, oblast školství byla předmětem několika jednání ředitelky KÚ s tajemníky obcí. Byl vypracován metodický materiál Krajská metodika rozpisu rozpočtu přímých nákladů a poskytovány průběžně konzultace. V oblasti rozpočtování proběhly v roce 2004 kontroly u pěti obecních úřadů s rozšířenou působností. Zjištěné nedostatky byly zobecňovány na seminárních dnech s vedoucími odborů školství těchto obcí. Další metodické materiály – Doporučení k postupu při konání konkurzních řízení, Udělování výjimek základním školám.
- **Informační a podpůrné systémy**
Ve srovnání se školním rokem 2002/2003, kdy všech šest příspěvkových organizací na úseku školských služeb zřizovaných MSK působilo samostatně na území svého okresu, byly ve školním roce 2003/2004, po sloučení od 1. 1. 2004 do jediné – Krajského vzdělávacího a informačního centra, Nový Jičín, Štefánikova 9, zřetelné následující trendy:
 - a) bylo dosaženo vyšší homogenity činnosti (dotovaných formou příspěvku zřizovatele), a tím i efektivity využití veřejných finančních zdrojů;
 - b) postupně se zvyšuje součinnost při vytváření jednotných nástrojů a postupů pro směřované změny ve školství zejména v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s rovnou příležitostí všech škol a školských zařízení na území kraje. Oproti školnímu roku 2002/2003 - nárůst akcí DVPP o 40 %, nárůst počtu účastníků o 29 %, nárůst počtu učitelohodin o 74 %, přičemž dochází k pozitivnímu posunu k dlouhodobějším aktivitám DVPP (z průměru 12 h na účastníka DVPP k průměru 16 h na účastníka);
 - c) podařilo se zabezpečit jednotný a rychlý tok informací ve školství, a to zejména prostřednictvím nového informačního portálu KVIC směřovaného do oblasti DVPP;
 - d) postupně roste význam KVIC jako partnera s krajskou působností při tvorbě, řízení a koordinaci projektů a ostatních veřejných programů státní i krajské zakázky včetně možnosti většího zapojení škol v rámci kraje.

Na druhé straně KVIC řešil v roce 2004 důsledky sloučení vyvolané složitou organizační a územní strukturou i průběžnými změnami legislativy. Efektivizace činností a rozšiřování portfolia naráží na nedostatek zdrojů (zejména lidských a finančních) i kapacit (tj. odpovídajícího materiálního zázemí).
- **Centra projektového managementu** jako realizační a metodické nástroje čerpání prostředků SF EU
 - o Odbor regionálního rozvoje KÚ MSK vede databázi cca 30 organizací, které poskytují služby.
 - o V první fázi čerpání prostředků zejména OP RLZ a SROP odbory KÚ vytvářely krajské projekty, do kterých školy vstupují jako partneři.
 - o KVIC začal vytvářet poradenskou a projektovou sekci pro programy vlastní i partnerské.

C3 Přijetí motivačních opatření

- Systém odměňování vedoucích pracovníků příspěvkových organizací (dále PO) zřizovaných MSK je stejný jako v roce 2003, kdy byl doplněn o kritérium vícezdrojového financování a byla zpracována kritéria pro stanovování osobních příplatků.
- Účast škol v projektech vedoucích k rozšíření vzdělávací nabídky školy pro další vzdělávání byla zohledněna při návrzích odměn ředitelů škol.
- Kraj připravuje kritéria pro hodnocení škol zřizovatelem.

D Podpora mechanismů řízení

D1 Měření výsledků vzdělávání

- Dlouhodobým cílem krajského rozvojového programu KVALITA 2004 je monitorování kvality a podpora zvyšování kvality vzdělávání v základních a středních školách. Program byl schválen usnesením rady kraje č. 40/3025, v roce 2003 bylo z rozpočtu MSK na jeho realizaci vyčerpáno 250 tis. Kč, v roce 2004 to bylo 965 tis. Kč. Tyto prostředky byly vynaloženy především na uskutečnění několika úspěšných projektů, jejichž uživateli jsou žáci a jejich rodiče, učitelé a ředitelé škol zřizovaných MSK. O průběhu programu KVALITA 2004 byla veřejnost informována na 3 tiskových konferencích, v odborném a místním tisku byly publikovány články k uvedené problematice. Součástí programu KVALITA 2004 byly tyto projekty:

- **Projekt Testování výstupu ze základní školy**
V lednu 2004 proběhlo ve 205 základních školách a 11 víceletých gymnáziích testování žáků devátých tříd a kvart víceletých gymnázií, kterého se zúčastnilo celkem 9 531 žáků, což představuje 61,3 % všech žáků, kteří mohli být testováni. Testovanými předměty byly český jazyk, matematika a obecné studijní předpoklady.
- **Projekt Přijímací zkoušky na střední školy**
Přijímací zkoušky se konaly 19. dubna 2004, testováno bylo 8 846 uchazečů o studium zakončené maturitní zkouškou na 80 středních školách, z tohoto počtu je 77 škol zřizovaných MSK, což je 71 % krajem zřizovaných škol poskytujících úplné střední odborné vzdělání. Střední školy měly k dispozici testy z obecných studijních předpokladů, matematiky, českého jazyka a biologie. Každá zúčastněná střední škola získala analýzu výsledků všech uchazečů o studium. Jednotliví uchazeči obdrželi písemnou zprávu o výsledcích včetně komentáře.
- **Projekt Testování výstupu z 1. stupně základní školy**
V září 2004 bylo realizováno testování v 6. třídách 236 základních škol a třídách odpovídajícího ročníku 17 víceletých gymnázií. Celkem bylo testováno 11 569 žáků, což je 77,8 % ze všech žáků, kteří mohli být testováni. Cílem bylo poskytnout úplným základním školám zpětnou vazbu o výsledcích vzdělávání z 1. stupně, tento cíl byl splněn.
- **Projekt Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti evaluace**
Řízení kvality vzdělávání bylo předmětem odborných seminářů, kterých se na základě zájmu zúčastnily týmy pedagogických pracovníků ze 44 základních škol a 7 středních škol. Nabídky pro 320 účastníků využilo pouze 187 ředitelů a učitelů, kteří velmi pozitivně hodnotili obsah a užitečnost seminářů, odbornost lektorky a zpracování studijních materiálů. Vzhledem k ustanovení § 12 nového školského zákona, kterým se zavádí vlastní hodnocení škol, bylo dalším z přínosů seminářů seznámení s teoretickými i praktickými postupy jeho provádění.
- **Projekt Maturita nanečisto v pohledu kraje**
Testování v rámci Maturity nanečisto zajišťuje v České republice Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. V roce 2004 se do něj zapojilo 128 středních škol Moravskoslezského kraje, což je 81 % škol s maturitním ročníkem v kraji a nejvíc ze všech krajů v České republice. Testování proběhlo v termínu od 16. února do 12. března 2004 a školám, které zpracovatelé zaslaly vyplněné záznamové archy a dotazníky, byly poskytnuty souhrnné výsledky testování a také individuální výsledky jednotlivých žáků.
- **Projekt Ediční činnost**
V prosinci 2004 obdržely základní, střední, vyšší, speciální a umělecké školy v kraji publikaci Ludvík Eger: Strategické řízení školy. Cílem distribuce uvedené publikace bylo podnítit ve školách diskusi o vlastním hodnocení škol, řízení změn ve školách a kvalitě ve vzdělávání.
- **Projekt Příprava programu KVALITA 2005**
V červenci 2004 byla vyhlášena veřejná zakázka na tvůrce testů a realizátora testování v 9. třídách a u přijímacích zkoušek v roce 2005, byl vybrán realizátor společnost www.scio.cz, s. r. o.

D2 Vytvoření informačního systému o vzdělávání a trhu práce

- Projekt RISA - Regionální Informační Systém o uplatnění Absolventů škol na trhu práce, byl ukončen 29. února 2004 a byl financován z Phare 2000. Rozvojový program MSK – pokračování projektu RISA, navázal na projekt RISA s rozpočtem ve výši 1,0 mil. Kč a byl ukončen 31. prosince 2004. Cílem projektu bylo zabezpečení a udržování výstupu projektu RISA v MSK ve funkčním stavu a jeho další rozvíjení zahrnující shromažďování, zpracování a analyzování informací vztahujících se k vývoji nabídky a poptávky na trhu práce, k měnícím se potřebám zaměstnavatelů a kvalifikačním požadavkům jednotlivých odvětví a skupin profesí a k vývoji nabídky vzdělávání ze strany škol a dalších vzdělávacích zařízení. Udržovaný a rozvíjený informační systém o vzdělávání a trhu práce je zasazen do ekonomického, sociálního a demografického vývoje kraje a je veřejnou službou.

D3 Informační, poradenské a diagnostické služby

- K 1. lednu 2004 byla zřízena koordinační skupina pro poskytování poradenských služeb MSK, již tvoří zástupci OŠMS, speciálních škol, školských zařízení a dalších orgánů a organizací, které se věnují práci s dětmi. Ve statutu skupiny byly stanoveny její cíle a náplň činnosti.
- Vytvoření krajského informačního systému o zařízeních působících v oblasti školství, poradenských služeb, zdravotnictví a sociální péče se předpokládá v roce 2007 v souvislosti s nově přijímanými předpisy v oblasti školství a předpokládanou úpravou sítě škol a školských zařízení.

E Podpora zvyšování kvality vzdělávání a nabídky škol a školských zařízení

E1 Zvýšení kvality základního vzdělání

- Byl zpracován výhled naplněnosti 2. stupně obecních základních škol, které jsou jedinou úplnou základní školou v obci, do roku 2010 se záměrem zvýšit počet tříd v jednotlivých ročnících 2. stupně ZŠ. Obcím byla nabídnuta metodická a organizační pomoc při případné optimalizaci úplných základních škol.
- Nezbytnou podmínkou pro zvyšování kvality základního vzdělávání je získání nových kompetencí učitelů. Proto vzdělávací aktivity pedagogických pracovníků byly zaměřeny zejména na klíčové dovednosti. V rámci dalšího vzdělávání učitelů zorganizovala vzdělávací organizace KVIC celkem 988 akcí v rozsahu 280 439 učitelohodin, což je ve srovnání s rokem 2002/2003 o 74 % více. Pedagogické centrum Ostrava zorganizovalo 619 akcí v rozsahu 106 467 učitelohodin a Pedagogické centrum Český Těšín ve stejném období zorganizovalo 58 akcí v rozsahu 11 825 učitelohodin. Vzdělávací aktivity byly zaměřeny na klíčové oblasti ve školství.

E2 Zvýšení kvality výuky cizích jazyků

- Prohloubení kvalifikace a získání plné aprobovanosti učitelů pro výuku anglického a německého jazyka. Kraj na základě programu Podpory rozšiřujícího studia anglického jazyka a literatury a německého jazyka a literatury učitelů základních škol a středních škol na Filozofické fakultě Ostravské univerzity poskytl v roce 2004 dotaci na úhradu poplatků za studium 1. ročníku celkem 56 pedagogickým pracovníkům (27 pedagogickým pracovníkům ZŠ, z toho 21 studujících Aj a 6 Nj a 29 pedagogickým pracovníkům SŠ, z toho 20 studujících Aj a 9 studujících Nj).
- Podpora jazykového vzdělávání pedagogických pracovníků a podpora metodické přípravy učitelů, jehož realizaci zabezpečuje účelové školské zařízení Krajské vzdělávací a informační centrum. Programu se v roce 2003 zúčastnilo 2 413 pedagogických pracovníků ve 169 vzdělávacích aktivitách. Do programu bylo zapojeno 14,5% všech pedagogických pracovníků základního a středního školství, bylo využito jazykových a metodických schopností 70 lektorů. KVIC ve školním roce 2003/2004 pořádalo 288 aktivit jazykovědného vzdělávání, ve kterých se vzdělávalo 4 117 pedagogických pracovníků.
- Podpora jazykového vzdělávání pedagogických pracovníků a podpora metodické pomoci, jehož realizaci zabezpečovalo Pedagogické centrum Ostrava. Byly pořádány kurzy pro učitele v rámci programu Jazykové a metodické přípravy - JAME. Celkem se ve školním roce 2003/2004 vzdělávalo 322 pedagogických pracovníků, z toho 248 v anglickém jazyce, 59 v německém jazyce a 15 ve francouzském jazyce.

E3 Podpora národnostního školství

- Nepříznivý demografický vývoj ovlivňuje i národnostní školství. Počet základních škol s polským jazykem vyučovacím, kterým byla udělena výjimka, se zvýšil z 13 škol ve školním roce 2003/2004 na 15 škol pro školní rok 2004/2005. Třem mateřským školám s polským jazykem vyučovacím byla udělena výjimka pro rok 2004/2005, což je stejný počet jako v předcházejícím školním roce. Všechny mateřské školy, kterým byla udělena výjimka, jsou součástí základních škol s polským jazykem vyučovacím.
- Financování národnostního školství bylo zvýhodňováno příplatkem pro národnostní školství (pro rok 2003 cca 9 mil., pro rok 2004 cca 13 mil.).
- V Karviné byla k 1. 7. 2003 realizována optimalizace škol s polským vyučovacím jazykem (bližší popsáno v kapitole Národnostní školství).

E4 Podpora multikulturní výchovy a vzdělávání

- Každoročně se zvyšuje počet přípravných tříd a počet vychovatelů-asistentů učitelů v kraji. Počet přípravných tříd při základních školách je 16, při zvláštních školách pět. Celkový počet vychovatelů-asistentů v Moravskoslezském kraji se zvýšil z 54 na 67, což představuje nárůst o 24 %.
- Šesti školám s vysokým procentem znevýhodněných žáků byl navýšen rozpočet za účelem navýšení nenáročných složek platů pro pedagogické pracovníky pracující s žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.
- V rámci projektu vyhlášeného MŠMT „Podpora škol s vysokým podílem žáků ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí“ byly pro Moravskoslezský kraj schváleny a finančně podpořeny dva projekty s celkovou dotací ve výši 325 700 Kč (ZŠ Ostrava, Škrobálkova a ZŠ Ostrava, Gebauerova).
- Do programu Reforma multikulturního vzdělávání se v průběhu dvou školních roků zapojilo celkem cca 375 pedagogických pracovníků.
- Centrum politických analýz realizovalo na podzim roku 2003 v MSK projekt „Čeští Romové v Evropě národů“, ve kterém bylo zapojeno 11 základních a speciálních škol.
- MŠMT zařadilo do sítě škol, předškolních a školských zařízení nový obor Sociální péče – sociální činnost

pro etnické menšiny na SOŠ a SOU pro tělesně postiženou mládež v Ostravě - Porubě s kapacitou 80 žáků. Ke studiu pro školní rok 2004/2005 bylo přijato 20 žáků.

- Byla navýšena kapacita oboru hudba na Janáčkově konzervatoři v Ostravě o 65 žáků. Kapacita bude naplňována zejména žáky z kulturně odlišného prostředí. Výuka studijního zaměření „Hudební kultura romského etnika“ bude zahájena až po schválení učební dokumentace nového zaměření.

E5 Podpora skupinové integrace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Speciální třídy pro mentálně postižené žáky vznikly k 1. září 2004 po zrušení Zvláštní školy, Odry, Slunečná 2, v Základní škole, Odry, Komenského 6 a Základní škole, Odry, Pohořská 8.
- V roce 2004 bylo připravováno otevření speciálních tříd pro mentálně postižené žáky v základních školách ve městě Bohumín v souvislosti s také připravovaným zrušením Zvláštní školy a Pomocné školy, Bohumín - Nový Bohumín, Čáslavská 420.

E6 Vytvořit podmínky pro vzdělávání dětí s psychiatrickou diagnózou

- Byla zahájena jednání s MŠMT o možnostech zřízení dětského domova s léčebně výchovným režimem. K realizaci uvedeného záměru byl MŠMT nabídnut objekt v Ostravě - Kunčicích, Jeseninova 4, který bude uvolněn k 1. lednu 2005.
- Děti s psychiatrickou diagnózou, hospitalizované i docházející, jsou v současné době vřazovány do Speciálních škol při zdravotnických zařízeních, Opava, Olomoucká 88. Jednání, která probíhala k možnostem zřízení dalšího zařízení pro vzdělávání žáků s uvedeným zdravotním postižením, zatím nepřinesla konkrétní výsledky.

E7 Podpora přeshraniční a mezikrajové spolupráce škol

- Mezinárodní aktivity škol se úspěšně rozvíjejí a pomalu se stávají tradicí. V loňském roce se do těchto aktivit zapojilo více než 70 % všech středních škol zřizovaných krajem včetně základních uměleckých škol a téměř 25 % speciálních škol téhož zřizovatele. Jedná se hlavně o společné projekty, výměny žáků a spolupráce v oblasti zájmového a uměleckého vzdělávání. Bohatá je zejména příhraniční spolupráce s Polskem a se Slovenskem. Mezikrajová spolupráce probíhá zase na úrovni jednotlivých školských asociací.

E8 Zvýšení účasti dětí v předškolním vzdělávání

- Zvýšila se účast dětí ze sociálně znevýhodňujícího a kulturně odlišného prostředí v předškolním vzdělávání, které bylo realizováno v přípravných třídách při základních školách. Tento pozitivní jev byl ovlivněn zejména posílením funkce vychovatele–asistenta učitele v souladu s Metodickým pokynem MŠMT ke zřizování přípravných tříd pro děti se sociálním znevýhodněním a k ustanovení funkce vychovatele–asistenta učitele, č.j. 254584/2002-22.

E9 Motivace pedagogů a studentů

- U příležitosti Dne učitelů bylo oceněno 25 zaměstnanců PO MSK, církevních a soukromých středních škol v MSK (ze 104 návrhů).
- Hejtmánem kraje bylo předáno ocenění dvaceti sedmi nejúspěšnějším žákům středních škol v MSK.
- Radou kraje byly schváleny dotační programy pro podporu talentovaných dětí a mládeže, podporu materiální a technické základny pro mimoškolní volnočasové aktivity ve školách a školských zařízeních.

E10 Vytvoření podmínek pro prevenci negativních jevů

- Oblastními metodiky, kteří jsou pracovníky PPP a krajským koordinátorem prevence sociálně patologických jevů, byly vyhodnoceny školní preventivní programy, na jejichž základě byla zpracována Závěrečná zpráva o plnění preventivních programů na školách ve školním roce 2003/2004 v MSK, která je k dispozici na internetových stránkách kraje.
- Byl vytvořen systém monitorování prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních pro zkvalitnění poskytování metodické pomoci v této oblasti.
- Z rozpočtu MSK bylo podpořeno 17 projektů v celkové výši 1,3 mil. Do tohoto výběrového řízení se přihlásilo 54 subjektů. V roce 2004 MŠMT poskytlo ze státního rozpočtu částku ve výši 1 773 tis. Kč. MSK na Preventivní programy realizované školami, školskými zařízeními a nestátními neziskovými organizacemi. Tato částka byla rozdělena mezi 71 škol, školských zařízení a nestátních neziskových organizací.
- Pro vytváření systému vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence negativních jevů byla navázána spolupráce s PPP a KVIC, proces brzdí absence koncepce systematického vysokoškolského vzdělávání preventivních pracovníků.

F Podpora zájmového vzdělávání a aktivního využívání volného času

F1 Podporovat zařízení pro zájmové vzdělávání a volný čas

- OŠMS zpracoval přehled akreditovaných vzdělávacích zařízení v MSK, která poskytují vzdělávání v oblasti tělovýchovy a sportu. S tímto přehledem byly seznámeny všechny sportovní svazy v kraji.
- Ve spolupráci s Všesportovním kolegiem MSK byly zpracovány požadavky sportovních svazů na vzdělávání trenérů a manažerů sportovních klubů.
- MSK navázal spolupráci s katedrami tělesné výchovy Ostravské univerzity a VŠB - Technické univerzity Ostrava při vzdělávání trenérů. OŠMS spolupracuje při analýze řízení a podpory sportu ve vybraných obcích MSK.
- Ve spolupráci s MŠMT a KVIC byla zahájena tvorba celokrajského systému vzdělávání pracovníků v oblasti volného času.

F2 Podporovat zájmové vzdělávání a aktivní využívání volného času dětí a mládeže

- Byl zpracován návrh témat dotačních programů na rok 2004 a vytvořeny obecné zásady pro přidělování dotací z rozpočtu MSK pro rok 2005.
- Na jednáních Všesportovního kolegia MSK, Moravského krajského sdružení Českého svazu tělesné výchovy, sportovních svazů, pravidelných poradách škol a školských zařízení a Rady dětí a mládeže MSK byly poskytnuty informace o dotačních programech MŠMT na rok 2004, které byly také zveřejněny na internetových stránkách MSK.
- Z rozpočtu MSK byla na rok 2004 přidělena částka 6 mil. Kč 36 projektům z 208 přihlášených projektů v oblasti tělovýchovné činnosti, 60 projektům z 278 přihlášených v oblasti volného času dětí a mládeže.
- Postupně je vytvářen krajský informační systém, který tvoří registr nestátních neziskových organizací působících v oblasti sportu, volného času dětí a mládeže, aktualizovaný kalendář sportovních akcí, přehled celkové činnosti a prázdninových akcí středisek volného času, výsledky krajských, republikových a mezinárodních soutěží, adresář realizátorů školních soutěží.
- 1. zimní olympiády dětí se MSK nezúčastnil.
- Ve spolupráci s KVIC byla uspořádána III. celokrajská konference nestátních neziskových organizací a středisek volného času. Byly poskytnuty informace o dotačních programech kraje, MŠMT a přiblíženy další zdroje financování v neziskovém sektoru. Zúčastnilo se více než 100 organizací.

STRATEGIE ZVÝŠENÍ EFEKTIVITY VZDĚLÁVÁNÍ A ZAJIŠTOVÁNÍ ROZVOJE

G Úpravy sítě škol

G1 Úprava sítě škol zřizovaných obcemi, zachovat v místě alespoň základní školu s 1. stupněm včetně mateřské školy a koncentrace 2. stupně základních škol

- V souvislosti s demografickým vývojem dochází ke snižování průměrné naplněnosti tříd základních škol, což vede k neustálému zvyšování počtu žádostí zřizovatelů škol o udělení výjimky z minimálního průměrného počtu žáků ve třídě. V rámci MSK byla MŠMT na základě doporučení OŠMS pro školní rok 2003/2004 udělena výjimka z minimálního průměrného počtu žáků ve třídě 48 základním školám. Na základě žádosti zřizovatelů se počet výjimek udělených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro školní rok 2004/2005 zvýšil na 69, z nichž má udělenou výjimku 15 úplných základních škol.
- Ve školním roce 2003/2004 byla zrušena jedna základní škola, v důsledku sloučení byla zrušena 4 ředitelství ZŠ a 12 ředitelství MŠ, školy se staly odloučenými pracovišti přejímajících organizací. Dále bylo zrušeno 8 odloučených pracovišť MŠ, které byly dříve samostatnými organizacemi.
- Ve spolupráci s obcemi s rozšířenou působností je monitorována možná optimalizace sítě obecních základních škol. Byl zpracován výhled naplněnosti 2. stupně obecních základních škol viz. E1, které jsou jedinou úplnou základní školou v obci, do roku 2010, včetně dojezdové a spádové vzdálenosti mezi školami. Obcím byla nabídnuta metodická a organizační pomoc při řešení optimalizace základního vzdělávání na 2. stupni základní školy.
- Doprava žáků do škol byla zajišťována prostřednictvím veřejné linkové osobní dopravy na základě schválených jízdních řádů. Bylo podáno 49 požadavků na úpravu školních autobusových spojů na Odbor dopravy silničního hospodářství KÚ MSK, které byly ve většině případů vyřešeny kladně. Odborem dopravy a silničního hospodářství byl vypracován informační materiál pro objasnění případných problémů s dopravou žáků do škol a nabídnuta metodická pomoc obcím pro možnosti řešení dopravní obslužnosti.

G2 Úprava sítě středních škol zřizovaných krajem, optimalizovat oborovou strukturu SŠ, zvýšit průměrnou velikost SŠ a vytváření polyfunkčních škol

- Změnou počtu ředitelství středních škol zřizovaných MSK ze 113 k 30. 9. 2003 na 109 k 30. 9. 2004 a změnou počtu žáků v nich došlo ke zvýšení průměrné velikosti střední školy zřizované krajem z 530 žáků

na jedno ředitelství na 556 žáků.

- Orgány kraje schválily 8 optimalizačních záměrů doporučených pracovními skupinami pro jednotlivé okresy.
- K 1. 9. 2004 na základě usnesení zastupitelstva kraje bylo sloučeno 9 příspěvkových organizací zřizovaných krajem na čtyři přejímající organizace.
- Odbor školství, mládeže a sportu připravoval koncepci víceletých gymnázií.
- Proběhl audit prostorových kapacit vybraných středních škol a vyšších odborných škol zřizovaných krajem.

G3 Úprava sítě speciálních škol a školských zařízení zřizovaných krajem

- K 30. červnu 2004 byla u ředitelství Zvláštní školy internátní, Radkov - Dubová 141 zrušena zvláštní škola, žáci byli od školního roku 2004/2005 vřazeni pod ředitelství Speciálních škol, Vítkov, nám. J. Zajíce č. 1.
- K 31. červenci 2004 došlo ke zrušení Zvláštní školy, Odry, Slunečná 2, žáci byli převedeni formou speciálních tříd pod ředitelství Základní školy, Odry, Komenského 6 a Základní školy, Odry, Pohořská 8.
- Po projednání v samosprávných orgánech MSK byla na MŠMT zaslána žádost o udělení souhlasu se zrušením Zvláštní školy a Pomocné školy, Bohumín - Nový Bohumín, Čáslavská 420 a Speciální mateřské školy pro zrakově postižené děti, Karviná - Fryštát, K. Sliwky 620.
- Vzhledem k nově přijatým právním předpisům v oblasti školství od 1. 1. 2005 se zahájila příprava koncepce transformace zvláštních škol.

G4 Úprava sítě středisek pro volný čas dětí a mládeže zřizovaných krajem

- OŠMS byla připravována úprava sítě středisek pro volný čas dětí a mládeže s ohledem na celkovou stávající síť školských zájmových zařízení, s ohledem na demografický vývoj v souvislosti s návštěvností a dostupností středisek pro volný čas dětí a mládeže a s ohledem na efektivitu řízení.

2.2.2 VÝVOJ ŘÍZENÍ A SPRÁVY ŠKOLSTVÍ V MSK

Rozpočet na rok 2004 byl poprvé vcelku připraven dle nových kompetencí krajského úřadu a obcí s rozšířenou působností vyplývajících z druhé fáze územně správní reformy.

Akceptovaný a realizovaný rozpočet potvrdil funkčnost struktury veřejné správy. Vytvořily se formy pravidelné komunikace.

Pro lepší fungování škol v právní subjektivitě hledali zřizovatelé optimální velikost subjektů a pokračovalo tak, zejména v obecní úrovni, slučování škol a školských zařízení.

Závěr školního roku 2003/2004 byl ve znamení diskusí o nové školské legislativě – zákon o vzdělávání a zákon o pedagogických pracovnících, která dále uplatňuje principy subsidiarity a participace.

V roce 2004 zastupitelstvo kraje projednávalo 35 materiálů o vzdělávání a rada kraje 249 materiálů.

Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost se sešel 9krát a zabýval se vedle koncepčních materiálů zejména změnami v síti škol, posuzováním grantů a dotací, konkurzy (18) a periodickými hodnoceními ředitelů (75), oceňováním ředitelů a pedagogů a uplatňování absolventů škol na trhu práce.

Komise pro vědu, výzkum a vysoké školy předložila radě kraje několik návrhů a podnětů a soustředila se v roce 2004 na Národní program v oblasti výzkumu a vývoje, ke kterému zpracovala rezoluci „Vyšší podpora vzdělávání, výzkumu a vývoje v moravskoslezském regionu – základní předpoklad úspěšné transformace“ a na který navázala přípravou Koncepce výzkumu a vývoje v Moravskoslezském kraji.

Pokračovala činnost Krajské rady pro rozvoj lidských zdrojů – významného poradního orgánu kraje pro zvyšování zaměstnatelnosti obyvatel a zvyšování nabídky pracovních pozic. Činnost byla soustředěna do sedmi priorit, které realizují členové RRLZ i externí odborníci. Těmito prioritami byly:

- Tvorba nových pracovních příležitostí.
- Rozvoj programů k udržení zaměstnanosti a ke zvýšení adaptability na nové podmínky.
- Rozvoj lidských zdrojů v průmyslu a ve službách.
- Prevence nezaměstnanosti a zvýšení flexibility trhu práce.
- Přizpůsobení struktury sekundárního vzdělávání k potřebám kraje.
- Rozvoj kapacit vysokých škol a vyšší využití jejich výstupů v podmínkách kraje.
- Podpora celoživotního vzdělávání.

S nejužnamnějším sociálním partnerem Českomoravský odborový svaz pracovníků ve školství, zastoupeným Krajskou radou, jsou pravidelně konzultována všechna opatření mající dopad do sociální oblasti – rozpočtování, snižování počtu pracovníků apod.

Profesní asociace zastoupené především regionální radou CZESHY projednávají a iniciují zásadní otázky odborné, změny legislativy, optimalizace sítě škol apod. Intenzivnější spolupráci brání nedostatečná profesionalizace asociací.

Výraznější pozici rad škol, kvantitativní i kvalitativní, přinese až implementace nového zákona o vzdělávání. V uplynulém období byly změny v počtu rad škol minimální.

Rovněž v oblasti participace dětí a mládeže se situace stabilizovala a kromě školních samospráv v základních a středních školách existují dětská obvodní, obecní a městská zastupitelstva (parlamenty) ve 12 obcích kraje, zejména při DDM. Zástupci těchto parlamentů se již účastní jednání Národního parlamentu dětí a mládeže.

2.2.3 ÚČAST MSK V ROZVOJOVÝCH PROGRAMECH MŠMT V ROCE 2004

Moravskoslezský kraj se aktivně zapojil do rozvojových programů MŠMT, podílel se na realizaci Státní informační politiky ve vzdělávání a programu MŠMT Maturita nanečisto.

MATURITA NANEČISTO

Ústav pro informace ve vzdělávání – Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT) realizuje cyklus programů „Krok za krokem k nové maturitě“, který je součástí projektu přípravy reformy maturitní zkoušky. Vzhledem k tomu, že tyto programy jsou nejen vhodným způsobem přípravy na novou maturitní zkoušku, ale zároveň umožňují měření výsledků vzdělávání ve středních školách, byl projekt Maturita nanečisto v pohledu kraje začleněn do rozvojového programu Moravskoslezského kraje KVALITA.

Ve školním roce 2003/2004 bylo v programu Maturita nanečisto 2004 zapojeno celkem 962 škol, z nich bylo 128 škol působících na území Moravskoslezského kraje, což představuje 81 % všech škol v kraji s maturitním ročníkem. Uvedený počet zapojených škol byl v porovnání se školním rokem 2002/2003 o 25 škol vyšší a byl také opět nejvyšší ze všech krajů České republiky.

Z celkového souboru 23 testových úloh měli žáci škol Moravskoslezského kraje v porovnání s výsledky všech zúčastněných žáků vyšší průměrnou úspěšnost v těchto 5 souborech úloh: španělský jazyk, komunikace ve francouzském jazyce, občanský a společenskovední základ, biologie a komunikace v českém jazyce. Naopak nejhorší průměrná úspěšnost byla v komunikaci v ruském jazyce, ruském jazyce, francouzském jazyce a v souboru úloh český jazyk a literatura.

STÁTNÍ INFORMAČNÍ POLITIKA VE VZDĚLÁVÁNÍ

SIPVZ byla v letech 2003 a 2004 realizována v MSK dle metodických pokynů a pod přímým řízením MŠMT. Přijetím usnesení Rady kraje 40/3027 ze dne 10. 3. 2004 a na základě ustanovení § 14 odst. 3 zákona 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech se Moravskoslezský kraj připojil k vyhlášení pilotních projektů Státní informační politiky ve vzdělávání a došlo tak k přenesení části zodpovědnosti a pravomocí za její realizaci z MŠMT na Moravskoslezský kraj. Realizace Státní informační politiky ve vzdělávání je členěna do 4 programů (oblastí podpory PI - PIV). Jednotlivé programy mají toto zaměření: PI – Informační gramotnost, PII – Vzdělávací software a informační zdroje, PIII – Infrastruktura, PIV – Informační gramotnost veřejnosti. Kromě dotací na realizaci školení pedagogů – program PI, kdy školy dostávaly finanční prostředky automaticky, byly všechny ostatní oblasti Státní informační politiky ve vzdělávání realizovány na základě předložených žádostí škol. Veškeré činnosti související se schválením a realizací musely být provedeny k 31. 12. 2004.

Souhrnné výsledky předložených žádostí a realizovaných záměrů škol Moravskoslezského kraje v roce 2004 členěné dle zřizovatelů zachycuje následující tabulka.

Tab. č. 6 Přehled žádostí škol v MSK v rámci SIPVZ v roce 2004 (zdroj OŠMS)

	Statut IC	Školící střediska	E-learningové aplikace (P II)	Podpora vzdělávání žáků se spec. vzděl. potřebami (P II)	IC jako centrum excelence (P II)	Realizace LAN (P III)	Pilotní projekty SIPVZ	Celkem
Celkem požádalo škol	23	10	3	3	15	3	54	111
z toho zřizovatel MSK	19	8	3	2	15	x	30	77
z toho zřizovatel obec	3	2	x	1	x	3	22	31
z toho zřizovatel soukromník	1	x	x	x	x	x	2	3
Vysloven souhlas celkem	23	10	3	2	15	3	26	82
z toho zřizovatel MSK	19	8	3	1	15	x	15	61
z toho zřizovatel obec	3	2	x	1	x	3	9	18
z toho zřizovatel soukromník	1	x	x	x	x	x	2	3

V roce 2004 v MSK předložilo žádosti ve výše uvedených oblastech Státní informační politiky ve vzdělávání - celkem 111 školských organizací, z toho 82 žádostí bylo schváleno. Téměř ve všech oblastech byl vysloven souhlas se všemi předloženými žádostmi. Výjimku tvořily pouze pilotní projekty, jež byly předkládány do 30. 4. 2004. Jejich vyhodnocení provedla krajská hodnotící komise, složená z odborníků z praxe, zástupců MŠMT a zástupce OŠMS MSK. Úspěšnost podaných pilotních projektů činila 48 % v roce 2004 (26 z 54 podaných), zatímco v roce 2003 byla úspěšnost 75 % (47 ze 63 podaných). Hlavním důvodem tohoto poklesu byly formální a obsahové chyby předložených projektů.

Mimo dotace poskytnuté MŠMT v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání na pilotní a rozvojové projekty poskytl Moravskoslezský kraj školám, jejichž je zřizovatelem a jejichž pilotní projekt byl vybrán krajskou hodnotící komisí a MŠMT, příspěvek v celkové výši 460,6 tis. Kč na pokrytí vlastního podílu škol na projektech. Školy zřizované MSK s projektem ve výši do 500 tis. Kč obdržely 10 % celkového rozpočtu projektu a školy s projektem ve výši nad 500 tis. Kč obdržely 15 % celkového rozpočtu. Ostatní finanční prostředky určené na SIPVZ byly prostřednictvím rozpočtu Moravskoslezského kraje pouze redistribuovány.

Na státní informační politiku byla v roce 2004 poskytnuta ze státního rozpočtu neinvestiční dotace v celkové výši 27 500 tis. Kč a investiční dotace v celkové výši 1 129 tis. Kč. Přehled rozdělení dotace dle jednotlivých programů – viz následující tabulka.

Tab. č. 7 Přehled rozdělení dotace ze státního rozpočtu na SIPVZ v roce 2004 na školy MSK dle zřizovatele (zdroj OŠMS)

Programy	SIPVZ neinvestice v tis. Kč				SIPVZ investice v tis. Kč				Počet škol a školských zařízení *
	obecní školy	krajské školy	soukromé školy	CELKEM neinvestice za všechny subjekty	obecní školy	krajské školy	soukromé školy	CELKEM investice za všechny subjekty	
PI - informační gramotnost	13 709	9 246	1 077	24 032	0	0	0	0	325/190
PII - podpora e-learn. aplikací	0	257	0	257	0	0	0	0	2/1
PII - centra excelence	168	609	0	777	0	729	0	729	11/2
PII - vzdělávání žáků se spec. vzdělávacími potřebami	40	0	0	40	0	260	0	260	2/1
PIII - infrastruktura	0	0	0	0	140	0	0	140	3/1
pilotní projekty	500	1 579	315	2 394	0	0	0	0	25/6
Celkem za školy	14 417	11 691	1 392	27 500	140	989	0	1 129	368/201

* Počet škol a šk. zařízení, kterým byla poskytnuta dotace ze SR/počet škol a šk. zařízení, které nevyčerpaly dotaci v plné výši

Prostředky ze státního rozpočtu na neinvestice v částce 27 500 tis. Kč byly rozděleny mezi školy takto: 11 691 tis. Kč pro školy zřizované krajem, 14 417 tis. Kč pro školy zřizované obcemi a 1 392 tis. Kč pro školy soukro-

mé. Dotace nebyly vyčerpány v celé výši, do státního rozpočtu bylo vráceno: 571 tis. Kč školami zřizovanými krajem, 386 tis. Kč školami zřizovanými obcemi a 193 tis. Kč školami soukromými. Částka nečerpaných dotací byla o 2,08 procentního bodu větší než v roce 2003, další informace v kapitole 2.3.1. Byla způsobena především skutečností, že dotace na program PI byla poskytována automaticky (bez předložení žádosti), byla tedy poukazována také školám, které další vzdělávání pedagogických pracovníků nepožadovaly.

Prostředky ze státního rozpočtu na investice v částce 1 129 tis. Kč byly rozděleny takto: 989 tis. Kč pro školy zřizované krajem a 140 tis. Kč pro školy zřizované obcemi. Do státního rozpočtu bylo vráceno 63,8 tis. Kč. V roce 2004 čerpalo dotace ze SR 368 subjektů, 201 subjektů dotace nevyčerpalo v plné výši.

VYROVNÁVÁNÍ DISPROPORCÍ VE VZDĚLÁVACÍ NABÍDCE KRAJŮ VE VZTAHU K POTŘEBÁM JEJICH ROZVOJE PRO LÉTA 2003 – 2006

Financování programu Vyrovnávání disparit ve vzdělávací nabídce krajů ve vztahu k potřebám jejich rozvoje pro léta 2003 – 2006 bylo v roce 2004 ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ukončeno. Uvedená problematika se tímto postupem přesunula do oblastí přípravy projektů v rámci využití prostředků z Evropského sociálního fondu.

PODPORA ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Také v roce 2004 se kraj v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje chtěl zapojit do programu rozvoje odborného vzdělávání vyhlášeného MŠMT a v rozpočtu MSK byla pro tento účel vyčleněna částka 4 500 000 Kč. Ministerstvo však uvedený program nevyhlásilo, proto rada kraje v květnu t. r. schválila program MSK „Rozvoj odborného vzdělávání pro rok 2004“, který byl určen pro vyšší odborné školy, střední odborné školy, střední odborná učiliště, odborná učiliště a učiliště zřizované Moravskoslezským krajem.

2.2.4 ÚČAST ŠKOL V MEZINÁRODNÍCH PROGRAMECH A PROJEKTECH V ROCE 2004

V rámci Moravskoslezského kraje se do mezinárodních programů a iniciativ v oblasti vzdělávání, zapojování studentů a učitelů do praxe v zahraničí, poznávání evropských kultur a získávání zkušeností v zahraničí zapojilo celkem 68 škol. Mezi nejvýznamnější programy využívanými školami je Socrates - Comenius, do kterého se zapojilo celkem 28 škol. Vyhlášením rozvojového programu MSK Leonardo došlo ve školním roce 2003/2004 k dvojnásobnému zapojení škol do programu Leonardo - mobility.

Tab. č. 8 Přehled škol zapojených do hlavních mezinárodních programů a iniciativ (zdroj OŠMS)

Název programu	Počet škol				Celkem
	MŠ, ZŠ, SpŠ	SOU, OU, U	G	VOŠ	
Equal	-	1	-	-	1
Globe	2	1	-	-	3
Leonardo - mobility	-	7	-	4	11
Leonardo - pilotní projekty	-	1	-	1	2
Phare 2000	-	9	-	-	9
Phare CBC	2	3	1	-	6
Socrates - Arion	1	1	-	-	2
Socrates - Comenius	15	9	3	1	28
Socrates - Grundtvig	-	1	-	-	1
Socrates - Label	-	-	-	-	0
Tandem	-	4	1	-	5
Celkem	20	37	5	6	68

2.3 FINANCOVÁNÍ ŠKOLSTVÍ

2.3.1 ROZPOČET KRAJE V OBLASTI ŠKOLSTVÍ

ÚČELOVÉ DOTACE

Rok 2004 byl druhým rokem, kdy prostředky přímých výdajů pro školy, předškolní a školská zařízení zřizovaná obcemi byly přidělovány prostřednictvím krajů. Z tohoto pohledu lze tedy srovnávat celkový objem účelových

prostředků poskytnutých krajům jen s předchozím rokem. V roce 2004 dosáhl objem dotací poskytovaných krajům na přímé výdaje na vzdělávání včetně účelových dotací poskytovaných ze strany MŠMT částky 8 247,7 mil. Kč, což je o 414,6 mil. Kč více oproti předchozímu období.

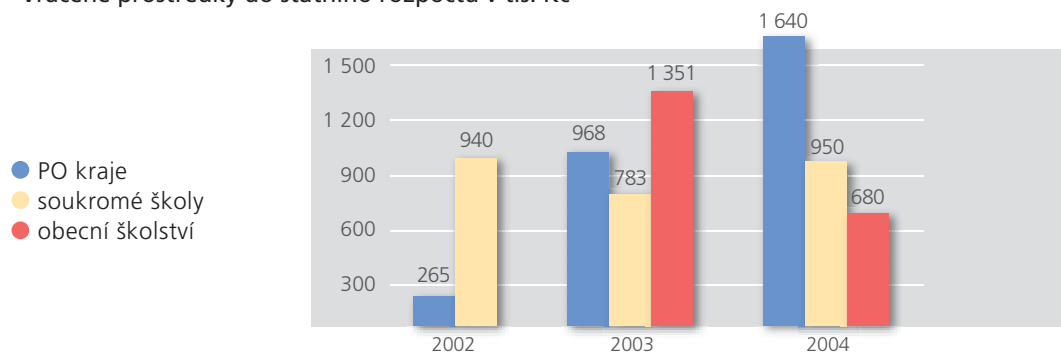
Tab. č. 9 Přehled o objemu poskytnutých finančních prostředků ze státního rozpočtu v členění podle účelových znaků v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Účelový znak	Druh dotace	Upravený rozpočet
	Dotace poskytnuté MŠMT:	
33353	Přímé náklady na vzdělávání - krajské školy	3 244 813
33353	Přímé náklady na vzdělávání - obecní školství	4 565 943
33354	Přímé náklady na vzdělávání - sportovní gymnázia	7 162
33122	Program sociální prevence a prevence kriminality	887
33155	Dotace pro soukromé školy	389 560
33160	Projekty romské komunity	2 389
33163	Program protidrogové politiky	886
33166	Soutěže	1 752
33244	Podpora odborného vzdělávání	39
33245	Státní informační politika ve vzdělávání - neinvestice	27 500
33339	Program podpory vzdělávání národnostních menšin	462
33383	Projekt PILOT 1	121
33625	Státní informační politika ve vzdělávání - investice	1 129
33714	Kompenzační pomůcky investičního charakteru	5 090
	Celkem z MŠMT	8 247 733
	Dotace z ostatních ministerstev a institucí:	
29133	Majetková újma podle zákona č. 147/1996 Sb.	1 982
34053	Účelové dotace na rozvoj informační sítě veřejných knihoven	21
34070	Kulturní aktivity	35
13101	Aktivní politika zaměstnanosti	944
	Celkem	8 250 715

Výše uvedené prostředky byly v plné výši převedeny jednotlivým příjemcům v souladu s účelovým určením. Nečerpána zůstala částka 141 tis. Kč dotací pro soukromé školy z důvodu změny v počtech žáků v závěru roku. Na účet kraje pak vrátili jednotliví příjemci do konce roku 2004 částku 52 tis. Kč z projektu podpora romských žáků středních škol, prostředky SIPVZ ve výši 28 tis. Kč a 7 tis. Kč z programů sociální prevence, prevence kriminality a protidrogové politiky.

V rámci vypořádání účelových dotací se státním rozpočtem byly MŠMT vráceny prostředky v celkové výši 3 270 tis. Kč. Oproti předchozímu roku je tato částka vyšší o 168 tis. Kč. Na celkovém objemu vrácených prostředků se 50 % podílely školy zřízené krajem, 29 % soukromé školy a školy zřizované obcemi, přestože je jich největší počet, pouze 21 %.

Graf č. 2 Vrácené prostředky do státního rozpočtu v tis. Kč

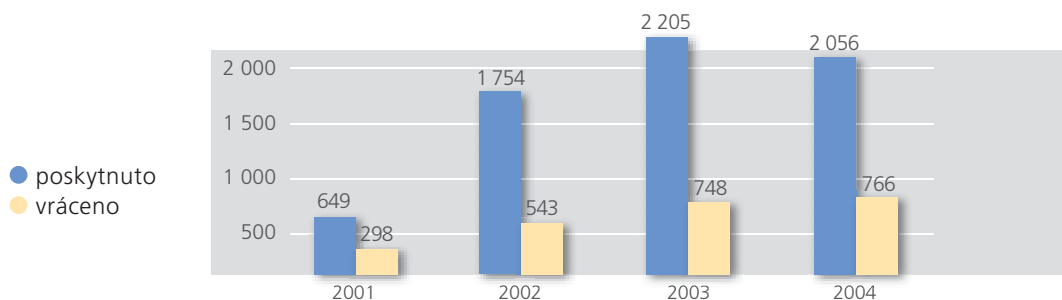

Obdobně jako v roce 2003 se na celkové výši vrácených prostředků podílely největším objemem, a to částkou 1.150 tis. Kč, což představuje plných 35 %, prostředky určené k realizaci státní informační politiky ve vzdě-

lávání. V rámci těchto prostředků byla do státního rozpočtu z projektu PI – informační gramotnost vrácena částka 1.142 tis. Kč, což je o 414 tis. Kč více oproti předchozímu období. Školy již v roce 2003 upozorňovaly na nedostatečnou nabídku a nevyhovující zaměření vzdělávacích kurzů, problémy opakovaně vznikaly u vzdělávání učitelů ZUŠ. Vzhledem k délce trvání projektu PI se projevila i nasycenost škol v této oblasti. Naopak prostředky ostatních programů SIPVZ (např. podpora informačních center nebo e-learningových aplikací) byly použity plně, vrátila se jen částka 7,5 tis. Kč z pilotních projektů.

Velmi nízké procento čerpání je opakovaně vykazováno u prostředků projektu romské komunity, zejména pak programu podpory romských žáků středních škol, z něhož byla vrácena částka 766 tis. Kč viz graf.

Graf č. 3 Podpora romských žáků středních škol v tis. Kč

Částkou 646 tis. Kč, (tj. 20 %) se na celkovém objemu nečerpaných prostředků podílely přímé náklady na vzdělávání. Školy zřizované krajem nedočetly celkem 369 tis. Kč, což je pětkrát více oproti skutečnosti roku 2003. Školy zřizované obcemi vracely částku 277 tis. Kč, což je naopak o 196 tis. Kč méně než v roce 2003. V rámci přímých nákladů nebyly dočerpány prostředky na platy ve výši 249 tis. Kč (Speciální školy a Dětský domov, Velké Heraltice nepoužily účelové prostředky ve výši 241 tis. Kč v rámci řešení dopadů zákona č. 109/2002 Sb., protože nedošlo k naplnění plánovaného počtu zaměstnanců), prostředky na ostatní platby za provedenou práci ve výši 214 tis. Kč (ovlivněno zejména chybným vyčleněním prostředků na odstupné ve výši 161 tis. Kč Základní školou, Razová a nepoužitou částkou ve výši 21 tis. Kč ze strany ZUŠ Ostrava - Poruba) a přímý ONIV ve výši 183 tis. Kč (představovaný zejména prostředky zákonných odvodů k nečerpaným účelovým prostředkům na platy). Z přidělených prostředků na dotace soukromým školám nebylo využito 627 tis. Kč, a to z důvodu změny v počtech žáků v závěru roku, a tedy i změny konečné výše dotace jednotlivých škol. Dále byly do státního rozpočtu odvedeny nedočerpané investiční prostředky ve výši 65 tis. Kč (z důvodu poskytnutí slevy, a tím i snížení celkové hodnoty realizovaného projektu) a prostředky z programů protidrogové politiky a sociální prevence a prevence kriminality (14 tis. Kč).

Tab. č. 10 Výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů školám a školským zařízením kraje v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Druh školské organizace	2004		2003		2002	
	Přímé výdaje celkem	z toho mzdové**	Přímé výdaje celkem	z toho mzdové**	Přímé výdaje celkem	z toho mzdové**
Speciální MŠ	37 036	26 861	34 712	25 167	31 835	23 032
Speciální ZŠ	260 319	187 399	240 055	172 874	226 847	162 976
Internátní speciální ZŠ	56 132	40 730	62 937	45 535	60 420	43 683
Gymnázia*	435 712	312 604	402 205	289 502	349 045	250 697
Střední odborné školy	723 314	520 300	690 794	496 605	622 554	449 857
SOU a U	821 911	590 590	812 018	576 022	729 337	510 954
Speciální střední odborné školy	50 023	36 215	46 712	33 754	44 231	31 953
Speciální SOU a U	116 378	84 085	110 138	79 836	96 680	69 995
Sportovní školy - gymnázia*	20 448	14 002	21 856	14 148	17 323	11 660
Školní stravování při MŠ a ZŠ	8 607	6 236	8 308	6 002	7 688	5 547
Školní stravování při SŠ	63 138	45 422	56 082	40 178	50 308	35 812
Školní družiny a kluby	18 087	13 166	16 366	11 864	15 075	10 970
Ubytovací zařízení SŠ	72 926	52 548	70 745	50 751	64 804	46 500
Zařízení výchovného poradenství	46 812	33 285	43 358	30 243	37 502	26 547
Školní hospodářství, školní statky	302	221	359	262	314	229

Druh školské organizace	2004		2003		2002	
	Přímé výdaje celkem	z toho mzdové**	Přímé výdaje celkem	z toho mzdové**	Přímé výdaje celkem	z toho mzdové**
Ostatní zařízení související s vých.	12 433	0	16 337	5 586	18 300	10 069
Vyšší odborné školy	36 409	26 308	32 260	23 264	30 979	22 375
Základní umělecké školy	274 086	200 822	241 782	179 094	208 015	161 540
Využití volného času dětí a mládeže	89 732	64 481	85 892	61 588	76 365	54 621
Ústavy péče pro mládež	108 171	78 528	90 231	65 462	78 230	56 573
Celkem	3 251 976	2 333 803	3 083 147	2 207 737	2 765 852	1 985 590

* včetně příplatku na sport

** mzdové výdaje = prostředky na platy (PnP) a ostatní platby za provedenou práci (OPPP)

V roce 2004 byly 702 školám a školským zařízením zřizovaných obcemi na území MSK přiděleny neinvestiční výdaje v celkové výši 4 559 mil. Kč. Oproti roku 2003 se jedná o nárůst v absolutním vyjádření o 239 mil. Kč, tj. 5,53 %. Rozdělení na jednotlivé výdaje přináší následující tabulka.

Tab. č. 11 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Škola, školské zařízení	2004					2003
	PnP	OPPP	ONIV	Odvody	NIV	NIV
Mateřské školy	606 604	2 192	9 996	224 685	843 477	818 916
Mateřské školy speciální	3 533	16	50	1 311	4 910	4 702
Základní školy	2 153 854	10 436	84 485	799 480	3 048 255	2 856 996
Základní školy speciální	2 782	12	21	1 031	3 846	3 018
Základní umělecké školy	23 607	30	0	8 631	32 268	28 819
Školní družiny a kluby	140 269	976	1 473	52 131	194 849	184 548
Školní jídelny	306 414	1 583	7 601	113 412	429 010	420 882
Domy dětí a mládeže	1 473	200	0	616	2 289	2 130
Celkem	3 238 536	15 445	103 626	1 201 297	4 558 904	4 320 011

ONIV – ostatní neinvestiční výdaje

NIV – neinvestiční výdaje (tj. PnP, OPPP, ONIV a odvody)

Údaje o přímých výdajích na vzdělávání v rozdělení podle zřizovatelů škol a jednotlivých druhů škol přepočtené na jednotku výkonu (tedy dítě, žáka, stravovaného apod.) jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. č. 12 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Druh školské organizace	Soukromé školy		Obecní školy		Krajské školy	
	2004	2003	2004	2003	2004	2003
Mateřské školy	22,14	21,59	25,75	24,71	x	x
Speciální mateřské školy	51,88	49,40	64,61	75,84	57,16	54,07
Základní školy	27,47	21,80	24,41	21,96	x	x
Speciální základní školy	96,83	93,67	x	x	62,25	56,66
Gymnázia	27,96	26,49	32,14	28,92	30,42	28,23
Střední odborné školy	32,74	31,96	x	x	34,07	33,63
Střední odborné učiliště a učiliště	33,28	33,43	x	x	41,48	40,39
Speciální střední odborné učiliště	73,63	70,33	x	x	50,40	48,01
Školní jídelny při MŠ a ZŠ	2,83	2,27	3,53	3,32	3,33	3,17
Školní jídelny při střed.vzdělávání	2,78	2,38	x	x	2,87	2,69
Školní družiny a kluby	8,10	8,33	8,15	7,48	21,13	19,07
Domovy mládeže středních škol	19,24	20,90	x	x	21,18	20,78
Vyšší odborné školy	28,40	27,63	x	x	33,96	31,14
Základní umělecké školy	8,67	7,80	13,16	13,81	13,05	11,12
Střediska pro volný čas	0,42	1,60	1,48	2,42	3,29	3,06

Poznámka: V přehledu nejsou uvedeny přímé výdaje na žáka speciálních základních škol zřizovaných obcemi, neboť tyto údaje jsou obtížně srovnatelné s údaji za školy zřizované krajem nebo školy soukromé. Toto je způsobeno malým počtem žáků ve speciálních základních školách zřízených obcí (údaje za tyto školy zřizované krajem jsou počítány z mnohem větších souborů).

Tab. č. 13 Výdaje na rozvojové programy hrazené školám a školským zařízením kraje z prostředků státního rozpočtu v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Druh školské organizace	2004	2003	2002
Speciální předškolní zařízení	92	467	0
Speciální základní školy	1 567	2 750	1 126
Internátní speciální základní školy	345	607	248
Gymnázia	2 650	2 927	1 146
Střední odborné školy	1 393	7 789	1 941
Střední odborná učiliště a učiliště	4 302	10 323	1 491
Speciální střední odborné školy	187	565	0
Speciální SOU a učiliště	740	742	35
Sportovní školy - gymnázia	122	147	34
Školní stravování při MŠ a ZŠ	0	0	0
Školní stravování při středním vzdělávání	0	0	0
Školní družiny a kluby	0	0	0
Ubytovací zařízení středních škol a učilišť	22	28	0
Zařízení výchovného poradenství	260	794	40
Školní hospodářství, školní statky	1 982	0	217
Ostatní zařízení související s výchovou	1 966	1 617	1 256
Vyšší odborné školy	0	0	0
Základní umělecké školy	910	1 175	250
Využití volného času dětí a mládeže	217	282	0
Ústavy péče pro mládež	205	259	0
Celkem	16 960	30 472	7 784

Do tabulky č. 13 byly zahrnuty neinvestiční účelové prostředky poskytované školám zřízeným krajem ze státního rozpočtu na realizaci rozvojového programu SIPVZ, a to všechny programy vyhlášené v této oblasti pro jednotlivá období (PI, PII), rozvojový program podpora romských žáků středních škol, programy sociální prevence a prevence kriminality, protidrogové politiky, podpory odborného vzdělávání, program „HODINA“, prostředky poskytované na soutěže a přehlídky a investiční prostředky určené na realizaci výše uvedených rozvojových programů.

PROSTŘEDKY Z ROZPOČTU MSK

V roce 2004 byly z rozpočtu kraje financovány obdobně jako v předchozím roce rozvojové programy MSK a aktivity vedoucí k naplňování cílů, které byly vytýčeny v DZ kraje. Objem prostředků určených na podporu aktivit v oblasti volného času, sportu a prevence kriminality, realizovaných grantovým způsobem, zůstal zachován na úrovni roku 2003 a byl rozpočtován ve výši 7,3 mil. Kč. Došlo rovněž k navýšení prostředků, které jsou poskytovány k zabezpečení provozních potřeb příspěvkovým organizacím kraje (navýšení o 2 % při rozpisu rozpočtu) i objemu investičních dotací pro školy a školská zařízení. Členění těchto výdajů podle stavu k 31. 12. 2004 je uvedeno v následující tabulce.

Tab. č. 14 Prostředky poskytnuté z rozpočtu MSK v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Účel	2003	2004	
Prostředky na běžný provoz PO včetně individuálního posílení	598 676	606 205	
Oceňování pedagogických pracovníků – finanční dar	130	130	
Účelové dotace celkem:	24 763	20 781	
v tom	Spoluúčast na rozvojových programech MŠMT		
	- optimalizace vzdělávací nabídky	4 500	3 000**
	- rozvoj odborného vzdělávání	6 000	4 500**
	Podpora akcí, vyplývajících z DZ kraje		
	- podpora jazykového vzdělávání ped. pracovníků	5 779	4 340
	- vzdělávání vedoucích zaměstnanců škol		740
	- podpora soutěží a přehlídek	450	450
	- podpora projektů EU „LEONARDO“		524
	- podpora projektu SIPVZ		461

Účel	2003	2004
Podpora sportu, volnočasových aktivit a prevence negativních jevů formou grantů	7 292	7 100
Ostatní činnosti odboru	1 908	3 016
v tom		
- oceňování nejlepších pedagogů, studentů a sportovců	480	370
- podpora individuálních akcí (Zlatá tretra, Olympiáda s Orbitem, konference NNO)	655	1 600
- monitorování kvality a zkvalitnění přijímacího řízení	250	965
Prostředky na reprodukci majetku celkem*	119 140	164 188
Celkem	751 909	801 420

* Do prostředků na reprodukci majetku byly zahrnuty kromě investičních a neinvestičních dotací na akce reprodukce a obnovy majetku i ostatní investiční dotace poskytnuté školám z rozpočtu kraje.

** V roce 2004 byly programy realizovány bez spoluúčasti MŠMT.

ČLENĚNÍ VÝDAJŮ Z ROZPOČTU MSK PODLE DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLNÍCH ZAŘÍZENÍ

V následující tabulce je uveden objem prostředků poskytnutých z rozpočtu MSK na úhradu provozních nákladů škol a školských zařízení zřízených krajem včetně účelových prostředků, které byly jednotlivým příspěvkovým organizacím poskytnuty k realizaci rozvojových programů kraje, na spolufinancování programů vyhlášených MŠMT a obdobných aktivit. V přehledu nejsou zahrnuty prostředky poskytované školám účelově k zajištění oprav a údržby majetku.

Tab. č. 15 Výdaje hrazené z prostředků zřizovatele školám a školským zařízením zřízeným krajem v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Druh školské organizace	2004		2003		2002
	Provozní prostředky	Ostatní účelové prostředky	Provozní prostředky	Ostatní účelové prostředky	
Speciální MŠ	6 063	48	5 919	400	5 901
Speciální ZŠ	38 372	321	37 026	422	36 536
Internátní speciální ZŠ	13 843	330	17 353	0	16 839
Gymnázia	69 284	2 740	69 644	227	67 980
Střední odborné školy	127 779	5 797	129 586	1 576	126 562
SOU a U	174 999	3 687	174 340	6 935	166 440
Speciální střední odborné školy	8 806	0	7 864	0	7 703
Speciální SOU a U	18 806	57	16 487	600	13 488
Sportovní školy - gymnázia	2 658	214	2 961	0	2 903
Školní stravování při MŠ a ZŠ	2 214	0	2 673	0	2 711
Školní stravování při SŠ	26 926	415	26 561	0	22 324
Školní družiny a kluby	656	0	630	0	502
Školy v přírodě	10 654	0	17 700	168	17 400
Ubytovací zařízení SŠ	19 892	32	21 396	0	25 004
Zařízení výchovného poradenství	4 961	316	4 925	368	4 390
Školní hospodářství, školní statky	12 054	1 228	8 910	5 500	8 518
Ostatní zařízení související s výchovou	7 179	223	2 583	6 630	2 869
Vyšší odborné školy	5 931	305	5 748	30	4 837
Základní umělecké školy	40	91	91	30	25
Využití volného času dětí a mládeže	12 368	1 088	12 327	1 731	12 986
Ústavy péče pro mládež	42 069	1 134	38 827	412	37 273
Celkem	605 554	18 026	603 550	25 029	583 191

2.3.2 HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ ZŘÍZENÝCH MSK ZA ROK 2004 VČETNĚ DOSAŽENÝCH VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ

DOSAŽENÉ VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ

Hospodaření příspěvkových organizací za rok 2004 bylo ukončeno celkovým kladným hospodářským výsled-

kem ve výši 19,15 mil. Kč, z toho výsledek hospodaření v hlavní činnosti dosáhl částky 7,2 mil. Kč a v doplňkové činnosti 11,9 mil. Kč. Vyrovnaného hospodaření dosáhlo 44 organizace, 223 organizace vykázaly zlepšený výsledek hospodaření.

Celkem 83 organizace vykazovaly na počátku roku 2004 nevypořádanou ztrátu v souhrnné výši 40,6 mil. Kč. Tato nebyla za rok 2004 prohloubena, naopak došlo k jejímu výraznému snížení a nevypořádanou ztrátu převádí do dalšího účetního období 19 organizací v celkové výši 6,1 mil. Kč. Snížení objemu nevypořádaných ztrát bylo jednak ovlivněno dosaženými kladnými výsledky hospodaření (takto bylo upsáno 2,8 mil. Kč), ale zejména účetním způsobem řešení nekrytých investičních fondů. Vyhláškou č. 549/2004 Sb., měnící vyhlášku č. 505/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o účetnictví, byla příspěvkovým organizacím uložena povinnost ke dni sestavení účetní závěrky snížit investiční fond oproti výsledku hospodaření v případě, že investiční fond není finančně krytý. Proúčtováním nekrytých investičních fondů oproti nevypořádaným ztrátám došlo k jejich snížení o 31,7 mil. Kč a současně došlo ke zrealizování zdrojů ke krytí investic v jednotlivých organizacích.

Přehled dosažených výsledků hospodaření včetně zůstatků nevypořádaných ztrát je uveden v příloze č. 1.

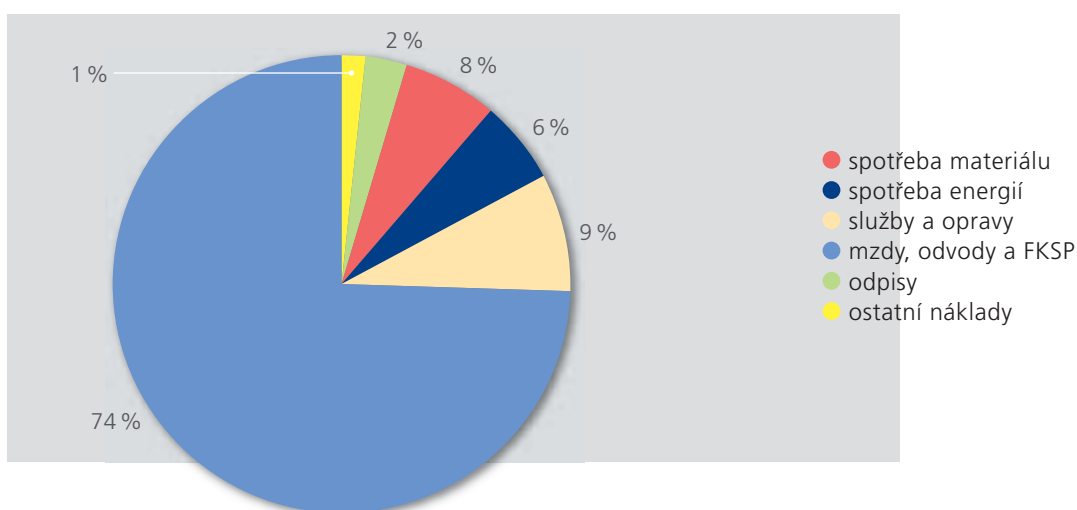
STRUKTURA NÁKLADŮ

Celkové náklady v hlavní činnosti dosáhly objemu 4 400 mil. Kč, což je o 113 mil. Kč více oproti předchozímu roku a více o 460 mil. Kč ve srovnání s rokem 2002. Ve struktuře nákladů ve srovnání s rokem 2003 došlo ke změně. Osobní náklady tvoří již 75 % celkových nákladů, zatímco v roce 2003 to bylo 74 % a v roce 2002 jen 71 %, což je způsobeno zvýšením tarifů a růstem průměrných platů ve školství. Naopak náklady na energie o jedno procento poklesly, tvoří jen 5 % celkových nákladů a jsou o 16 mil. Kč nižší než v roce 2002. Pokles nákladů na energie je ovlivněn současným působením dvou faktorů, a to mírným počasím v závěru roku a realizací některých opatření vyplývajících z energetických auditů, která vedou ke snížení spotřeby energií. Náklady na opravy a služby, na odpisy a ostatní náklady jsou procentuálně na úrovni předchozího roku.

Tab. č. 16 Přehled o výši nákladů v mil. Kč za období 2002 – 2004 (zdroj OŠMS)

Druh nákladů	2004			2003			2002		
	částka	%	04/03	částka	%	03/02	částka	%	
spotřeba materiálu	340	8	0,97	351	8	1,10	318	8	
spotřeba energií	247	5	0,95	259	6	0,98	263	7	
služby a opravy	384	9	0,95	405	9	0,98	412	11	
mzdy, odvody a FKSP	3 289	75	1,05	3 132	74	1,11	2 809	71	
odpisy	93	2	1,03	90	2	0,98	92	2	
ostatní náklady	47	1	0,94	50	1	1,09	46	1	
Celkem	4 400	100		4 287	100		3 940	100	

Graf č. 4 Struktura nákladů PO v roce 2004

Z celkových nákladů vykázaných v hlavní činnosti příspěvkových organizací bylo 74 % kryto prostředky poskytnutými z rozpočtu MŠMT, 14 % příspěvkem zřizovatele a z ostatních zdrojů (vlastních výnosů, dotací poskytnutých např. úřady práce a prostředků peněžních fondů) bylo uhrazeno zbývajících 12 % nákladů.

Tab. č. 17 Celkové náklady PO v hlavní činnosti za rok 2004 v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Druh školské organizace	Náklady celkem	z toho:		
		z MŠMT	od zřizovatele	z ostat. zdrojů
Speciální MŠ	43 859,92	36 435,43	6 560,67	863,82
Speciální ZŠ	308 752,15	262 783,11	39 390,56	6 578,48
Internátní speciální ZŠ	76 857,66	56 200,22	15 289,32	5 368,12
Gymnázia	528 944,39	438 325,57	76 122,99	14 495,83
Střední odborné školy	919 351,20	731 368,73	148 939,00	39 043,47
SOU a U	1 112 145,54	823 445,64	180 873,04	107 826,86
Speciální SOŠ	61 175,52	49 452,67	8 971,79	2 751,06
Speciální SOU a U	141 407,85	117 137,43	18 495,27	5 775,15
Sportovní gymnázia	24 604,65	20 686,43	3 320,81	597,41
ŠJ při MŠ a ZŠ	16 125,86	8 734,79	1 735,42	5 655,65
ŠJ při středním vzdělávání	173 571,97	61 774,07	28 778,22	83 019,68
Ubytovací zařízení SŠ	115 806,13	73 861,08	18 049,17	23 895,88
Vyšší odborné školy	42 998,03	33 769,53	4 114,82	5 113,68
Základní umělecké školy	323 523,03	274 748,97	146,00	48 628,06
Střediska pro volný čas	158 551,27	89 989,23	13 530,04	55 032,00
Dětské domovy	171 579,27	108 374,02	48 420,78	14 784,47
Ostatní	180 620,37	79 539,17	13 691,92	87 389,28
Celkem	4 399 874,81	3 266 626,09	626 429,82	506 818,90

Pro úplnost uvádíme srovnání procenta fixních nákladů z běžných provozních nákladů (bez prostředků na platy, zákonné odvody a nákladů na tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb) podle jednotlivých druhů škol.

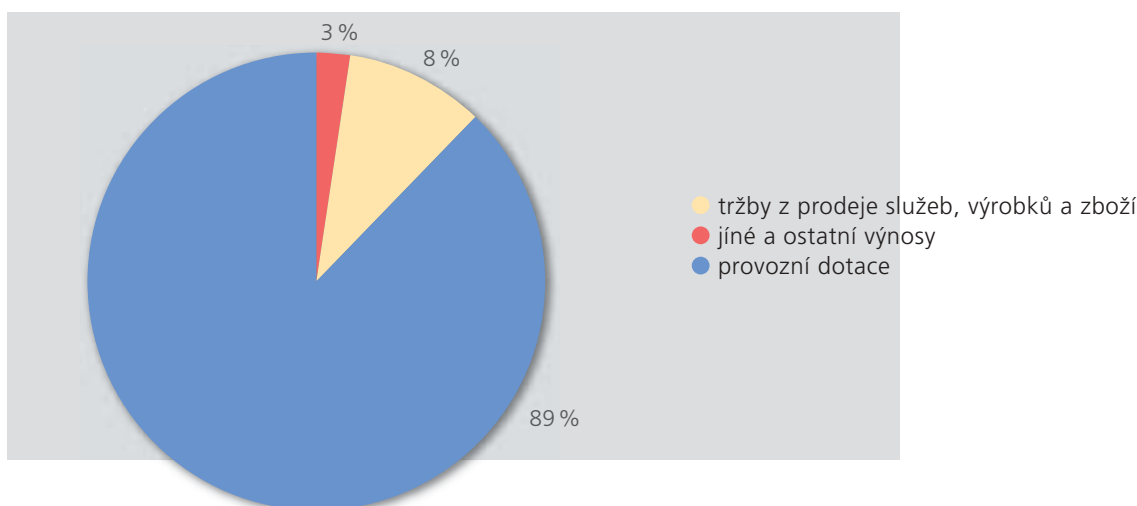
Tab. č. 18 Struktura nákladů PO v hlavní činnosti v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Druh školy	Provozní náklady bez osobních nákladů	Celkové fixní náklady	% fixních nákladů z provoz. nákladů	z toho:		
				náklady na energie	odpisy majetku	hrazené nájemné
Speciální MŠ	7 414,24	3 276,39	44,19	2 254,92	786,19	235,28
Speciální ZŠ	46 196,21	23 220,64	50,27	16 590,86	4 302,82	2 326,96
Internátní speciální ZŠ	20 575,10	5 869,88	28,53	4 385,89	1 463,09	20,90
Gymnázia	90 039,70	40 608,86	45,10	25 354,65	12 124,70	3 129,51
Střední odborné školy	186 401,92	74 504,44	39,97	45 050,68	26 168,50	3 285,26
SOU a U	267 349,59	95 081,73	35,56	66 511,62	24 517,21	4 052,90
Speciální SOŠ	11 690,97	6 506,07	55,65	5 073,12	1 322,96	109,99
Speciální SOU a U	23 378,33	8 850,99	37,86	6 860,44	1 517,19	473,36
Sportovní gymnázia	3 712,04	1 520,32	40,96	1 216,95	303,37	0,00
ŠJ při MŠ a ZŠ	7 391,07	1 040,53	14,08	897,84	132,69	10,00
ŠJ při středním vzdělávání	110 663,72	16 994,26	15,36	12 489,93	4 306,73	197,60
Ubytovací zařízení SŠ	41 104,59	20 424,73	49,69	17 711,59	1 975,91	737,23
Vyšší odborné školy	9 101,29	3 241,74	35,62	1 934,26	1 013,42	294,06
Základní umělecké školy	47 686,18	16 278,71	34,14	9 377,71	4 058,51	2 842,49
Střediska pro volný čas	66 179,28	19 165,80	28,96	12 782,99	3 147,55	3 235,26
Dětské domovy	63 201,14	13 457,27	21,29	10 307,66	2 980,39	169,22
Ostatní	53 489,11	13 795,89	25,79	8 159,79	2 805,40	2 830,70
Celkem	1 055 574,48	363 838,25	34,47	246 960,90	92 926,63	23 950,72

STRUKTURA VÝNOSŮ

Celkové výnosy škol za rok 2004 v hlavní činnosti dosáhly výše 4 408 mil. Kč, což je o 114 mil. Kč více než v roce 2003. Důvodem zvýšení celkových výnosů byl opět zejména nárůst provozní dotace o 146 mil. Kč oproti předchozímu roku a také zvýšení ostatních výnosů o 3 mil. Kč oproti roku 2003. Celkový meziroční nárůst výnosů byl velmi negativně ovlivněn snížením vlastních výnosů příspěvkových organizací o 35 mil. Kč. Vlastní výnosy organizací klesly i oproti úrovni roku 2002, a to o 43 mil. Kč. Důvody vedoucí k opakovanému snižování vlastních výnosů (zejména výnosů z realizace vlastních výrobků a prodeje služeb) budou předmětem samostatného rozboru.

Graf č. 5 Struktura výnosů PO v roce 2004

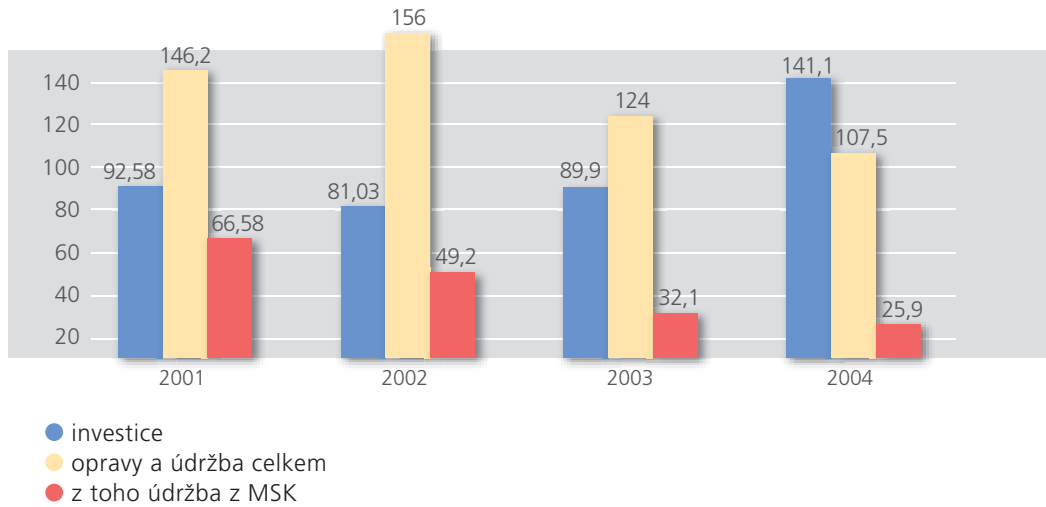
FINANCOVÁNÍ REPRODUKCE A OPRAV DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Veškeré akce reprodukce majetku byly v roce 2004 financovány z rozpočtu MSK a z prostředků investičních fondů příslušných příspěvkových organizací. Ze státního rozpočtu byla Střední odborné škole a Střednímu odbornému učilišti, Havířov - Šumbark, Lidická 600 poskytnuta dotace na zpracování energetického auditu v celkové výši 27 tis. Kč v rámci „Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2004“ v souvislosti s požadavky zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií (dotace pokryla cca 30 % z nákladů na zpracování energetického auditu). MŠMT poskytlo školám účelové investiční dotace na pořízení učebních pomůcek investičního charakteru v celkovém objemu 1 799 tis. Kč a dále investiční prostředky v rámci projektů SIPVZ, a to PII – podpora informačních center jako center excelence ve výši 729 tis. Kč a PII – podpora vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami ve výši 260 tis. Kč.

Z rozpočtu Moravskoslezského kraje bylo v roce 2004 v oblasti reprodukce majetku prostřednictvím účelových dotací vynaloženo celkem cca 162 mil. Kč, což odpovídá cca 39 % nárůstu. Na této částce se výrazně podílí investiční prostředky, jejichž objem meziročně vzrostl o 51, 5 mil. Kč, naopak objem prostředků určených na údržbu majetku klesl oproti předchozímu roku o 6,2 mil. Kč. Udržení této výše výdajů na reprodukci školského majetku i v následujících letech by umožnilo postupné zlepšení současné úrovně stavebně technického stavu školských objektů, a to i s ohledem na trvalou potřebu realizace stavebních úprav vyplývajících z dopadů některých zákonů (především zákona 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií a zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školách a školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů).

Školám byly poskytnuty v roce 2004 účelové dotace na pořízení a obnovu nemovitého majetku v celkové výši cca 136 mil. Kč, další investiční prostředky ve výši 2,3 mil. Kč školy získaly z rozpočtu kraje zejména na realizaci programu Podpora odborného vzdělávání a využily téměř 2,8 mil. Kč investičních dotací poskytnutých z MŠMT. Z vlastních rozpočtových prostředků použily školy k zajištění oprav nemovitého i movitého majetku částku ve výši 107,5 mil. Kč, což je o 16,5 mil. Kč méně oproti předchozímu roku.

Graf č. 6 Srovnání objemu prostředků na reprodukci majetku v mil. Kč

Do projektu financování reprodukce investičního majetku bylo v roce 2004 vybráno 76 škol a školských zařízení a bylo realizováno 88 akcí viz příloha č. 2

Tab. č. 19 Přehled o prostředcích na reprodukci majetku poskytnutých školám v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Druh školské organizace	2004		2003		2002	
	investice	neinvestice	investice	neinvestice	investice	neinvestice
Speciální MŠ	225	580	934	0	1 630	917
Speciální ZŠ	15 112	924	17 022	3 992	10 315	3 480
Internátní speciální ZŠ	8 511	1 000	1 508	200	1 750	1 130
Gymnázia	18 870	4 788	4 266	2 652	1 523	14 222
Střední odborné školy	11 010	8 885	13 024	10 404	6 653	10 999
SOU a U	26 639	1 580	12 042	3 001	39 248	11 735
Speciální SOŠ a OU	956	265	521	120	0	1 250
Sportovní školy - gymnázia	73	0	1 198	0	0	0
Školní stravování při MŠ a ZŠ	190	0	0	0	0	0
Školní stravování při SŠ	28 880	2 384	12 080	1 725	8 819	0
Ubytovací zařízení SŠ	4 240	0	120	75	1 139	0
Zařízení výchovného poradenství	1 671	0	794	0	0	0
Školní hospodářství, školní statky	6 482	0	1 793	0	0	0
Vyšší odborné školy	619	206	0	0	0	0
Střediska služeb školám	0	0	150	0	212	600
Základní umělecké školy	762	0	460	500	810	1 780
Využití volného času dětí a mládeže	743	0	874	3 791	3 339	970
Ústavy péče pro mládež	16 099	5 282	22 770	5 650	5 575	2 136
Celkem	141 082	25 894	89 556	32 110	81 013	49 219

JEDNOTKOVÉ NÁKLADY DLE DRUHŮ ŠKOL

Pro stanovení jednotkových nákladů bylo použito údajů z výkazů výnosů a nákladů jednotlivých organizací za rok 2004 a tyto údaje byly vztaženy k počtu žáků denního studia uvedených ve statistických zahajovacích výkazech na školní rok 2003/2004. Uvedené hodnoty jsou ovlivněny způsobem vykazování nákladů jednotlivými školami a mohou být zkráceny zejména tam, kde školy sdružují více součástí a nedokážou přesně rozlišit některé náklady.

Tab. č. 20 Jednotkové náklady dle druhů škol (zdroj OŠMS)

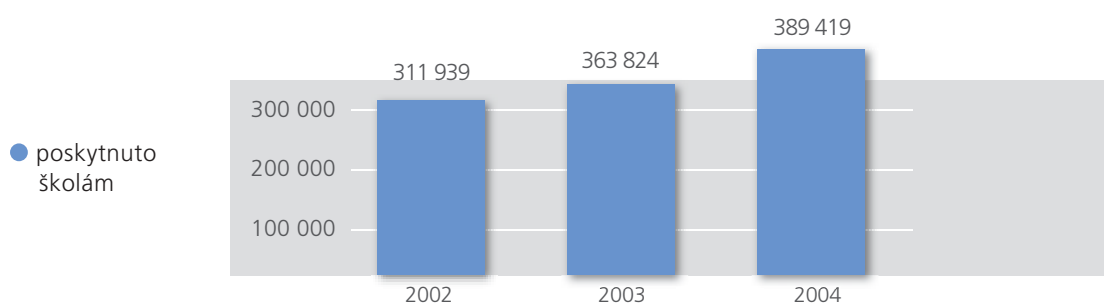
Druh školy	Náklady na žáka celkem	z toho:		
		z MŠMT	od zřizovatele	z ostatních zdrojů
Speciální mateřské školy	67,69	56,23	10,12	1,33
Speciální základní školy	73,83	62,84	9,42	1,57
Internátní speciální základní školy	219,59	160,57	43,68	15,34
Gymnázia	37,06	30,71	5,33	1,02
Střední odborné školy	43,29	34,44	7,01	1,84
Střední odborná učiliště a učiliště	56,13	41,56	9,13	5,44
Speciální střední školy	89,57	72,41	13,14	4,03
Speciální střední odborná učiliště a U	61,24	50,73	8,01	2,50
Sportovní gymnázia	46,34	38,96	6,25	1,13
ŠJ při základním vzdělávání	6,24	3,38	0,67	2,19
ŠJ při středním vzdělávání	7,89	2,81	1,31	3,78
Ubytovací zařízení středních škol	33,63	21,45	5,24	6,94
Vyšší odborné školy	40,11	31,50	3,84	4,77
Základní umělecké školy	15,41	13,09	0,01	2,32
Střediska pro volný čas	5,81	3,30	0,50	2,02
Dětské domovy	245,46	155,04	69,27	21,15

2.3.3 VÝDAJE NA SOUKROMÉ ŠKOLY, PŘEDŠKOLNÍ A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ V ROCE 2004

V roce 2004 provozovaly na území Moravskoslezského kraje svou činnost 73 soukromé školy. V průběhu roku zahájilo činnost nové čtyřleté všeobecné gymnázium.

Soukromým školám, předškolním a školským zařízením v Moravskoslezském kraji byla poskytnuta účelová dotace na základě zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, v celkové výši 389,4 mil. Kč. Součástí této částky byla mimořádná účelová dotace na pokrytí rozšíření učebního plánu základního vzdělávání. Objemy poskytnutých dotací v období let 2002 - 2004 jsou znázorněny grafem. Meziroční zvýšení objemu poskytnutých dotací bylo způsobeno zejména zvýšením normativu neinvestičních výdajů v závislosti na růstu tarifních platů v příspěvkové sféře.

Graf č. 7 Objem dotací poskytnutých soukromým školám na základě zákona č. 306/1999 Sb. (v tis. Kč)

V rámci zúčtování poskytnuté dotace podle skutečnosti kalendářního roku na základě vyhlášky MF č. 551/2004 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem, byla školami vrácena částka dotace ve výši 0,49 mil. Kč. Jedná se o přeplatky dotací zejména z důvodu snížení počtu žáků v průběhu posledního čtvrtletí roku 2004.

Soukromým školám byla dále poskytnuta účelová dotace na realizaci projektu „Podpora romských žáků středních škol“ ve výši 535 tis. Kč. Z této částky bylo školami čerpáno pouze 405 tis. Kč, což představuje vzhledem k výši poskytnuté dotace 75,7 %. Nepoužitá dotace byla vrácena do státního rozpočtu.

V roce 2004 obdržely soukromé školy finanční prostředky v rámci SIPVZ, a to na realizaci projektu SIPVZ PI

– Informační gramotnost (v celkové výši 1 077 tis. Kč, ze které školy vyčerpaly jen 82 %) a v rámci pilotních projektů implementace ICT do výuky (na projekty třech škol bylo poskytnuto 315 tis. Kč). Přehled o účelových prostředcích SIPVZ poskytnutých v letech 2002 – 2004 je zachycen v následující tabulce.

Tab. č. 21 Objem účelových dotací poskytnutých soukromým školám na realizaci projektů SIPVZ v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Projekt SIPVZ	2002		2003		2004	
	poskytnuto	čerpáno	poskytnuto	čerpáno	poskytnuto	čerpáno
PI	709	576	1 233	1 096	1 077	887
PII*	x	x	413	377	x	x
Pilotní projekty	x	x	259	249	315	312
Celkem	709	576	1 905	1 722	1 392	1 199

* dotace určena na nákup licencí a výukového a vzdělávacího softwaru byla poskytnuta pouze v roce 2003

Objem dotací poskytnutých soukromým školám ze státního rozpočtu v roce 2004 podle druhů škol je uveden v následující tabulce.

Tab. č. 22 Objem dotací poskytnutých soukromým školám v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Druh školské organizace	2004			2003	2002
	Poskytnuté dotace dle zákona č. 306/1999 Sb.	Účelové dotace		Poskytnuté dotace dle zákona č. 306/1999 Sb.	Poskytnuté dotace dle zákona č. 306/1999 Sb.
		SIPVZ	Podpora romských žáků středních škol		
Mateřské školy	21 942	105	x	23 706	20 473
Speciální mateřské školy	3 528	9	x	3 310	3 257
Základní školy	3 653	20	x	3 117	4 536
Speciální základní školy	32 922	98	x	3 538	26 012
Gymnázia	22 538	91	7	20 292	16 659
Střední odborné školy	161 994	698	204	146 791	121 774
Střední odborné učiliště a učiliště	65 229	220	133	68 099	60 406
Speciální střední odborné učiliště	17 744	39	191	12 941	10 372
Školní jídelny při MŠ a ZŠ	2 604	x	x	2 164	1 950
Školní jídelny při střed. vzdělávání	4 474	x	x	3 734	3 561
Školní družiny a kluby	3 339	x	x	3 250	3 082
Domovy mládeže středních škol	4 638	x	x	3 950	3 407
Vyšší odborné školy	31 211	66	x	29 257	25 305
Základní umělecké školy	12 979	46	x	12 143	10 695
Střediska pro volný čas	624	x	x	532	450
Celkem	389 419	1 392	535	363 824	311 939

Čtyřem soukromým školám byla v roce 2004 poskytnuta účelová dotace na financování víceletého projektu „Úprava vzdělávacích programů 7. ročníků škol směřující k rozvoji klíčových kompetencí žáků (HODINA)“ v celkové výši 27,4 tis. Kč. Projekt je spolufinancován z prostředků Evropské unie a bude ukončen a zúčtován v roce 2006.

2.3.4 POČET ZAMĚŠTNANCŮ A ÚROVEŇ ODMĚŇOVÁNÍ V ROCE 2004 V PŘEDŠKOLNÍCH ZAŘÍZENÍCH, ŠKOLÁCH A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH ZŘIZOVANÝCH OBCEMI I KRAJEM

POČET A STRUKTURA ZAMĚŠTNANCŮ

V roce 2004 bylo v předškolních zařízeních, školách a školských zařízeních zřizovaných Moravskoslezským krajem a obcemi zaměstnáno 27 736 zaměstnanců, jejichž platy byly hrazeny ze státního rozpočtu. Z tohoto počtu tvořilo 67,7 % pedagogických zaměstnanců a v dlouhodobém srovnání tří let se tento poměr prakticky nemění, tzn. snižování počtu zaměstnanců probíhá v obdobných proporcích v obou kategoriích zaměstnanců, tj. jak pedagogických, tak ostatních.

Nepříznivý demografický vývoj se projevuje i v poklesu počtu zaměstnanců, který dosáhl v uplynulých letech

ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi výše 674 zaměstnanci. Ve školách zřizovaných krajem došlo za uplynulé dva roky k nárůstu počtu zaměstnanců o 79, což je jednak odrazem ještě stále zvyšujícího se počtu žáků vzdělávajících se ve středním školství, ale také důsledkem různých metodických vlivů a realizace nových právních předpisů (např. převod zaměstnanců středisek praktické výchovy do stavu zaměstnanců odměňujících podle zákona o platu, realizace zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy a následnými změnami v síti škol).

Tab. č. 23 Počet zaměstnanců škol zřizovaných krajem a obcemi (zdroj OŠMS)

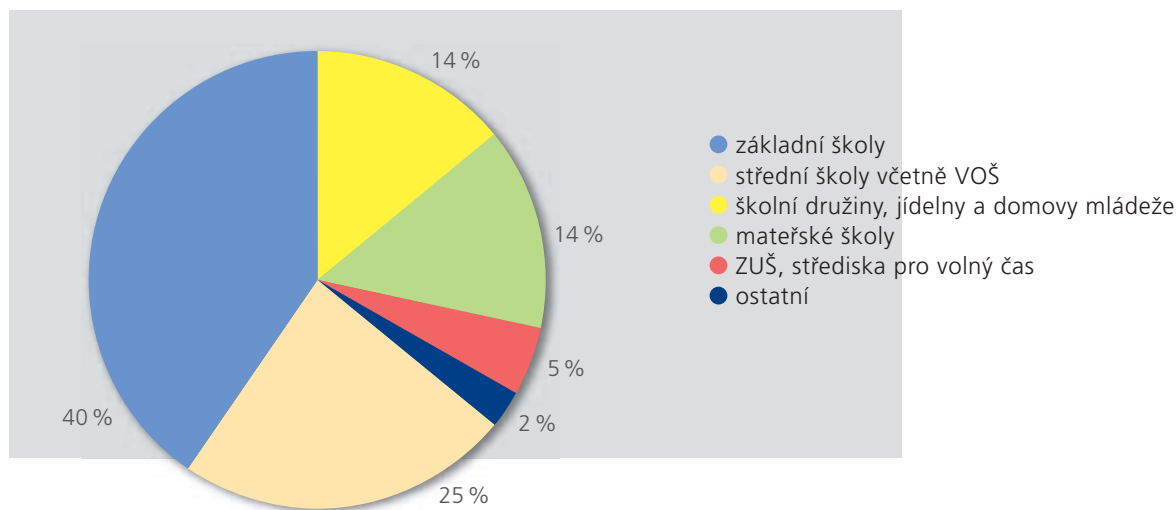
Zřizovatel	Počet zaměstnanců v roce 2002	%	Počet zaměstnanců v roce 2003	%	Počet zaměstnanců v roce 2004	%
Obec	17 680	62,4	17 425	61,9	17 006	61,3
Kraj	10 651	37,6	10 708	38,1	10 730	38,7
Celkem	28 331	100	28 133	100	27 736	100

Struktura a počet zaměstnanců škol zřizovaných krajem i obcemi jsou uvedeny v následující tabulce a grafu:

Tab. č. 24 Počet přepočtených zaměstnanců v roce 2004 bez rozdílu zřizovatele (zdroj OŠMS)

Typ školské organizace	Počty zaměst. celkem 2003	Počty zaměstnanců celkem v r. 2004				Absolutní rozdíl 2004/2003	Index 2004/2003
		Celkem	z toho:		Ostatní zaměstnanci		
			Pedago- gů	Učitelů			
Mateřské školy	3 643	3 589	2 641	2 641	948	-54	0,99
Speciální mateřské školy	171	175	137	137	38	4	1,02
Základní školy	10 230	9 994	7 677	7 675	2 317	-236	0,98
Speciální základní školy	964	928	711	689	217	-36	0,96
Internátní spec. základní školy	139	119	43	0	76	-20	0,86
Gymnázia	1 311	1 338	1 073	1 067	265	27	1,02
Sportovní gymnázia	59	60	50	36	10	1	1,02
Střední odborné školy	2 162	2 191	1 682	1 682	509	29	1,01
Střední odborná učiliště a učil- lišťe	2 805	2 781	2 040	1 086	741	-24	0,99
Speciální SOŠ, SOU, OU, PŠ	546	561	437	302	124	15	1,03
Vyšší odborné školy	95	97	71	71	26	2	1,02
Školní jídelny	2 789	2 695	0	0	2 695	-94	0,97
Školní družiny a kluby	857	817	814	0	3	-40	0,95
Pedagogicko-psychologické poradny a SPC	150	156	22	20	134	6	1,04
Domovy mládeže středních škol	502	496	183	0	313	-6	0,99
Základní umělecké školy	976	974	830	830	144	-2	1,00
Střediska pro volný čas	328	333	185	0	148	5	1,02
Dětské domovy	378	431	185	0	246	53	1,14
Školní hospodářství	2	1	0	0	1	-1	0,50
Střediska služeb školám	7	0	0	0	0	-7	x
Plavecké školy	19	0	0	0	0	-19	x
Celkem	28 133	27 736	18 781	16 236	8 955	-397	0,98

Graf č. 8 Struktura zaměstnanců podle typů škol

Kromě toho bylo ve školství v roce 2004 zaměstnáno 280 zaměstnanců, jejichž platy jsou určovány zákonem č. 1/1992 Sb., a to zaměstnanci jazykových škol, školních statků a školních hospodářství a Krajského informačního a vzdělávacího centra. Navíc ze zdrojů doplňkové činnosti pracovalo 625 zaměstnanců, tzn. že celkem bylo zaměstnáno ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi a krajem 28 641 zaměstnanec v roce 2004, což je o 394 méně než v roce 2003.

V roce 2004 došlo k celkovému poklesu počtu zaměstnanců o 397 (oproti 198 v roce 2003), z čehož

- v obecním školství došlo k poklesu o 419 zaměstnanců a
- v krajském školství naopak došlo k nárůstu o 22 zaměstnance.

Příčiny tohoto vývoje lze spatřovat v následujících okolnostech:

- Nepříznivý demografický vývoj se zatím projevuje zejména ve snižující se potřebě zaměstnanců mateřských škol, základních škol, školních družin a školních jídelen jim sloužících, které převážně zřizují obce. Zároveň je však i pokles ve speciálních základních školách zřizovaných krajem, kde rovněž děti plní povinnou školní docházku. Pokles potřeby pedagogů byl mírně zbrzděn zvýšením počtu vyučovacích hodin v 8. a 9. třídách v roce 2003 a 7. třídách v roce 2004.
- Nárůst počtu zaměstnanců v krajském školství je důsledkem působení mnoha faktorů:
 - o realizace zákona č. 109/2002 Sb. si vyžádala nárůst počtu zaměstnanců v dětských domovech o 53, z nichž ovšem 20 přešlo z internátních speciálních základních škol, které se rovněž v důsledku tohoto zákona musely transformovat na dětské domovy,
 - o nárůst počtu zaměstnanců v gymnáziích a středních odborných školách je částečně kompenzován úbytkem ve středních odborných učilištích jako odrazu jistého přesunu poptávky po maturitních oborech a rozvoje lyceí i nástavbového studia v našem regionu. Současně je zvýšení stavu zaměstnanců v gymnáziích důsledkem uvolnění normativu počtu žáků na 1 pedagoga v zájmu zkvalitnění výuky na tomto typu střední školy,
 - o nárůst počtu odborných pracovníků v pedagogicko-psychologických poradnách je prvním krokem v zamýšlené koncepci vyrovnání podmínek jejich činnosti a zkrácení čekacích lhůt klientů.
- Pokles počtu zaměstnanců v krajském školství byl nejviditelnější zrušením plaveckých škol o 19 zaměstnanců a dále v již zmiňovaných speciálních základních školách v důsledku demografického vývoje i klesajícího zájmu rodičů o umístění dětí do tohoto typu škol.

DOSAŽENÝ PRŮMĚRNÝ PLAT ZAMĚŠTNANCŮ ODMĚŇOVANÝCH ZE STÁTNIHO ROZPOČTU ZA ROK 2004

Průměrný měsíční plat zaměstnanců ve školství v celém Moravskoslezském kraji dosáhl hodnoty 16 670 Kč, přičemž dynamika jeho růstu se oproti letům 2000 - 2003 zpomalila.

Tab. č. 25 Vývoj průměrného platu v letech v Kč (zdroj OŠMS)

Vývoj platů ve školství MSK	2000	2001	2002	2003	2004
Průměrný plat	11 451	12 719	13 940	15 535	16 670
Index meziročního nárůstu	x	1,11	1,10	1,11	1,07

Mezi jednotlivými kategoriemi zaměstnanců probíhal v roce 2004 odlišný vývoj, neboť vlivem NV č. 330/2004 Sb. došlo ke změně platových tříd, která se podstatně více dotkla pedagogických zaměstnanců. Sjednocením platových tříd učitelů základních a středních škol způsobilo také snížení rozdílu mezi průměrným platem dosaženým v obecním a krajském školství o 296 Kč ve prospěch obecního školství.

Tab. č. 26 Vývoj průměrného platu dle kategorií zaměstnanců v Kč (zdroj OŠMS)

Kategorie	2003	2004	Index
Pedagog	18 082	19 534	1,08
Ostatní	10 233	10 662	1,04
Celkem	15 535	16 670	1,07

Nárůst průměrného platu o 1 135 Kč byl způsoben z 88 % nárůstem nárokové složky, přičemž odlišný vývoj v obecním i krajském školství byl dán jednak již zmíněným NV č. 330/2004 Sb., které se více dotkla učitelů základních škol a jednak rozpočtovou snahou krajského úřadu zvýšit průměrné platy v krajském školství, které byly mezi kraji ČR jedny z nejnižších (na rozdíl od škol obecních, které v mezikrajském srovnání zaujímaly v posledních dvou letech přední místo).

Tab. č. 27 Vývoj složek průměrného platu oproti roku 2003 v Kč (zdroj OŠMS)

Zřizovatel	Zvýšení průměrného platu o	Zvýšení nárokové složky o	Zvýšení nenárokové složky o
Obce	1 232	1 210	22
Kraj	936	613	323
Celkem	1 135	994	141

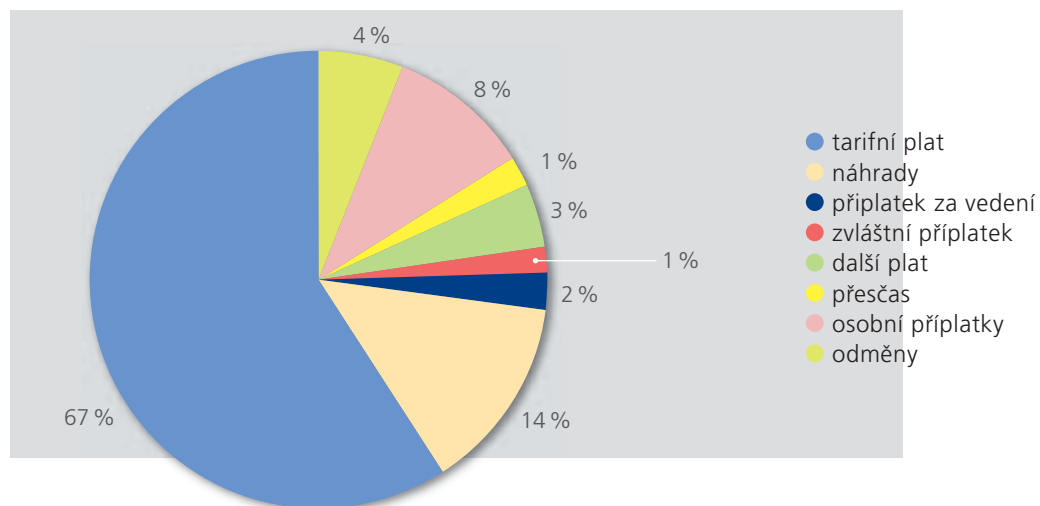
O dosažené absolutní výši průměrných platů podle jednotlivých kategorií a typů škol vypovídá následující tabulka, ze které je navíc zřejmé, kterých pedagogů se změna platových tříd dotkla nejvíce.

Tab. č. 28 Dosažená úroveň průměrných platů v roce 2004 (zdroj OŠMS)

Typ školské organizace	Průměrný plat zaměstnance	Průměrný plat pedagoga	Průměrný plat učitele	Průměrný plat ostatního zaměstnance	Index celkem 2004/2003
Mateřské školy	14 008	15 850	15 850	8 882	1,05
Speciální mateřské školy	15 571	17 001	17 001	10 468	1,06
Internátní spec. mateřské školy	11 539	13 385	0	10 386	0,97
Základní školy	18 037	20 387	20 390	10 252	1,10
Speciální základní školy	18 821	21 208	21 400	10 960	1,11
Internátní spec. základní školy	13 029	16 605	0	10 974	1,04
Gymnázia	19 737	21 783	21 794	11 455	1,06
Střední odborné školy	19 565	21 769	21 771	12 277	1,04
Střední odborná učiliště a učiliště	17 534	19 444	21 298	12 273	1,03
Speciální SOŠ, SOU, OU, PŠ	17 696	19 401	20 421	11 679	1,03
Sportovní gymnázium	19 416	21 249	21 573	10 866	1,07
Vyšší odborné školy	19 446	22 249	22 249	11 697	1,05
Školní jídelny při MŠ, ZŠ	10 189	0	0	10 189	1,03
Školní družiny a kluby	15 341	15 361	0	9 729	1,10
Pedagogicko-psychologické poradny	17 328	0	0	17 328	1,08
Speciální pedagogická centra	18 476	21 610	21 387	13 758	1,02
Domovy mládeže středních škol	13 015	17 230	0	10 543	1,05
Základní umělecké školy	18 937	20 086	20 086	12 324	1,12
Střediska pro volný čas	14 812	17 815	0	11 042	1,04
Dětské domovy	15 060	18 987	0	12 117	1,06

Přes skutečnost, že v roce 2004 došlo ke zvýšení platových tarifů, nedošlo oproti roku 2003 ke zvýšení podílu nárokové složky z celkového průměrného platu. Je to způsobeno snížením 13. a 14. platů, které byly v roce 2004 vyplaceny v celkové výši 35 %, kdežto v r. 2003 ve výši 100 %. Nároková složka tedy tvoří 88 % celkového průměrného platu, a to je stejně, jako v r. 2003.

Graf č. 9 Složky platu v roce 2004

DOSAŽENÁ ÚROVEŇ NENÁROKOVÉ SLOŽKY PLATU

Ve struktuře dosažených nenárokových složek platů se projevuje trvalý příklon ke zvyšování podílu odměn. Podíl odměn z celkových nenárokových složek se zvyšuje již od roku 2002, kdy činil 26 % až do 37 %, dosažených v roce 2004.

Tab. č. 29 Dosažená průměrná měsíční výše nenárokových složek platů v Kč (zdroj OŠMS)

Zřizovatel	Průměrná výše osobního příplatku	Průměrná výše odměn	Průměrná nenároková složka celkem	Index 2004/2003
Obec	1 070	728	1 798	1,01
Kraj	1 656	786	2 443	1,15
Celkem	1 297	751	2 048	1,07

Tab. č. 30 Skutečná dosažená nenároková složka platu dle kategorií zaměstnanců a druhů škol v roce 2004 Kč (zdroj OŠMS)

Typ školské organizace	Nenároková složka platu pedagogičtí zaměstnanci	Nenároková složka platu ostatní zaměstnanci
Mateřské školy	1 439	969
Speciální mateřské školy	1 802	1 646
Základní školy	2 342	1 488
Speciální základní školy	2 531	1 756
Gymnázia	3 331	2 248
Sportovní gymnázia	2 734	1 764
Střední odborné školy	3 085	2 286
Střední odborná učiliště a učiliště	2 324	2 070
Vyšší odborné školy	3 628	2 371
Školní jídelny	x	1 201
Školní družiny a kluby	1 574	1 100
Domovy mládeže středních škol	2 057	1 561
Základní umělecké školy	2 149	2 190
Střediska pro volný čas	2 198	1 532
Dětské domovy	2 048	1 624

DOSAŽENÁ PRŮMĚRNÁ MZDA ZAMĚSTNANCŮ ODMĚŇOVANÝCH Z JINÝCH ZDROJŮ ZA ROK 2004

Zaměstnanci níže uvedených organizací jsou odměňováni podle zákona č. 1/1992 Sb. a jejich průměrný plat je závislý na získaných zdrojích. Rozdíl v dosažené úrovni je rovněž odrazem rozdílné struktury zaměstnanců.

Tab. č. 31 Průměrná mzda zaměstnanců odměňovaných z jiných zdrojů v Kč (zdroj OŠMS)

Druh zařízení	Počet zaměstnanců	Průměrná mzda v roce 2003
Státní jazykové školy	38,89	19 146
Školní hospodářství	143,82	13 126
Střediska služeb školám	97,77	17 752

PLNĚNÍ ZÁVAZNÝCH UKAZATELŮ

Závazné ukazatelé stanovené MŠMT na rok 2004 v oblasti přímých nákladů na vzdělávání byly splněny.

Tab. č. 32 Plnění závazných ukazatelů (zdroj OŠMS)

Závazný ukazatel	Limit	Skutečnost	%
Neinvestiční výdaje celkem	7 810 756 tis. Kč	7 810 109 tis. Kč*	99,99
Prostředky na platy	5 541 117 tis. Kč	5 540 867 tis. Kč*	100,00
Ostatní prostředky za poskytnutou práci	47 373 tis. Kč	47 159 tis. Kč*	99,55
Limit počtu zaměstnanců	28 581,60	27 735,40	97,04

* bez jiných účelových znaků

CELKOVÉ ZHDNOCENÍ EKONOMICKÝCH VÝSLEDKŮ ROKU 2004

Celkově lze výsledky roku 2004 v ekonomické oblasti hodnotit velice pozitivně, a to z důvodů:

- dosaženého nárůstu průměrného platu pedagogů o 8 % ve srovnání s rokem 2003, kterým se průměrný plat pedagoga v kraji přiblížil průměrnému platu v republice za období 1 - 3/2004 (cílem je, aby průměrný plat pedagoga činil 130 % průměrného platu v republice),
- dosaženého nárůstu průměrného platu v kategorii ostatních zaměstnanců o 4 % ve srovnání s průměrným platem v této kategorii zaměstnanců za rok 2003,
- dodržení stanovených závazných ukazatelů ve vztahu k MŠMT,
- dodržení stanovených výsledků hospodaření ze strany škol zřízovaných krajem a zlepšení stanovených výsledků o 19 mil. Kč,
- snížení nevypořádaných ztrát u příspěvkových organizací zřízovaných krajem z 41 mil. Kč na počátku roku 2004 na 6 mil. Kč po zohlednění výsledků roku 2004.

3

■ STAV A VÝVOJ VÝCHOVNĚ

VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY STAV A VÝVOJ

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY

STAV A VÝVOJ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVA-

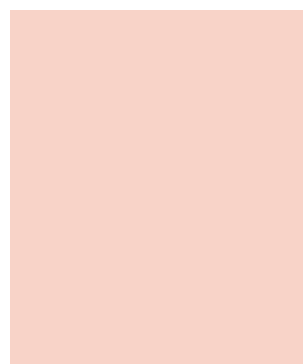
CÍ SOUSTAVY STAV A VÝVOJ VÝCHOVNĚ

VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY STAV A VÝVOJ

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY STAV

A VÝVOJ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ SOU-

STAVY

3.1 ZÁKLADNÍ ŠKOLSTVÍ

3.1.1 POČET ŠKOL A ŽÁKŮ

Tab. č. 33 Základní vzdělávání (zdroj ÚIV)

Školy	Počet							
	součástí		tříd		žáků		žáci/třída	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
Základní školy	458	453	5 988	5 809	131 200	125 981	21,9	21,7
Víceletá gymnázia a konzervatoře	35	30	140	138	4 284	4 233	30,6	30,7
Speciální základní školy	22	22	131	130	1 069	1 050	8,2	8,1
Zvláštní školy	48	46	381	361	3 436	3 264	9,0	9,0
Pomocné školy	29	31	88	97	532	630	6,0	6,5
Základní školy při vých. ústavech	2	2	5	5	34	41	6,8	8,2
Zvláštní školy při vých. ústavech	3	2	10	2	76	21	7,6	10,5
Pomocné školy při vých. ústavech	1	0	2	0	8	0	4,0	0,0
Celkem	598	586	6 745	6 542	140 639	135 220	x	x

Tab. č. 34 Demografický vývoj šesti až čtrnáctiletých v okresech MSK (zdroj ČSÚ)

Okres	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bruntál	12 075	11 612	11 169	10 584	9 974	9 582	9 218	8 933
Frydek-Místek	23 040	22 095	21 073	20 072	19 184	18 315	17 506	17 138
Karviná	30 859	29 374	28 076	26 626	25 278	24 073	23 004	22 276
Nový Jičín	17 815	17 085	16 423	15 632	14 818	14 242	13 707	13 354
Opava	19 087	18 254	17 512	16 731	15 881	15 330	14 827	14 554
Ostrava	35 464	33 821	32 407	30 770	29 332	28 478	27 612	27 282
Kraj celkem	138 340	132 241	126 660	120 415	114 467	110 020	105 874	103 537

Ze statistických údajů uvedených v tabulce č. 34 se potvrzuje předpoklad demografického vývoje v poklesu počtu dětí ve věku 6 až 14 let v okresech Moravskoslezského kraje. K největším úbytkům snižování počtu dětí dané věkové skupiny dochází právě v letech 2004, 2005, a to až o 5 % ve srovnání s předcházejícím rokem. V následujících letech se procento úbytku počtu dětí bude postupně snižovat, přesto se dá očekávat naplnění předpokládaného demografického vývoje, což znamená snížení počtu šesti až čtrnáctiletých dětí v roce 2010 o 37 000 dětí ve srovnání s r. 2002.

Ve srovnání počtu dětí dané věkové skupiny mezi jednotlivými okresy MSK je zřejmý největší pokles počtu dětí v okrese Karviná (cca o 27,8 %) naopak nejnižší v okrese Ostrava (cca o 23 %).

Ve všech školách uvedených v tabulce č. 33 plní žáci povinnou školní docházku a počet těchto žáků je vyšší než by odpovídalo demografickému vývoji šesti až čtrnáctiletých žáků, jak vyplývá z tabulky č. 34. Tento nesoulad údajů je způsoben zejména tím, že povinnou docházku navštěvují i žáci patnáctiletí, kterým byl udělen odklad školní docházky nebo opakovali ročník.

Tab. č. 35 Počet žáků a tříd základních škol (zdroj ÚIV)

ZŠ	Zřizovatel	Počet součástí		Počet tříd		Počet žáků							
						1. stupeň		2. stupeň		celkem		žáci/třídy	
		02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
ZŠ neúplné	obec	156	154	487	480	7 755	7 229	69	x	7 824	7 229	16,1	15,1
	soukromník	2	2	10	10	143	133	x	x	143	133	14,3	13,3
	církev	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	celkem	158	156	497	490	7 898	7 362	69	0	7 967	7 362	16,0	15,0
ZŠ úplné	obec	297	294	5 459	5 295	62 001	58 434	60 691	59 615	122 692	118 049	22,5	22,3
	soukromník	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	církev	3	3	32	34	307	301	234	269	541	570	16,9	16,8
	celkem	300	297	5 491	5 329	62 308	58 735	60 925	59 884	123 233	118 619	22,4	22,3
ZŠ celkem	obec	453	448	5 946	5 775	69 756	65 663	60 760	59 615	130 516	125 278	22,0	21,7
	soukromník	2	2	10	10	143	133	x	x	143	133	14,3	13,3
	církev	3	3	32	34	307	301	234	269	541	570	16,9	16,8
	celkem	458	453	5 988	5 809	70 206	66 097	60 994	59 884	131 200	125 981	21,9	21,7

Vzhledem k naplňování prognózy demografického vývoje byl počet žáků ve školním roce 2003/2004 nižší o 5 219 žáků ve srovnání s předcházejícím školním rokem.

Tab. č. 36 Podíl žáků ZŠ odcházející do víceletých gymnázií (zdroj ÚIV)

Rok	Počet			% odcházejících z 5.tříd	Počet			% odcházejících ze 7.tříd
	žáků v 5. ročnících	přijatých do 8letého G			žáků v 7. ročnících	přijatých do 6letého G		
2001/2002	16 342	898		5,50	15 535	260		1,67
2002/2003	16 755	841		5,02	15 729	252		1,60
2003/2004	15 485	904		5,82	15 397	320		2,08

Ze srovnání údajů vyplývá, že se podíl žáků odcházejících do víceletých gymnázií ve školním roce 2003/2004, i přes pokles celkového počtu žáků zvýšil na úroveň, která odpovídá Dlouhodobému záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje, tzn. 6 % žáků z 5. ročníků a 2 % žáků ze 7. ročníků ZŠ.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY

Tab. č. 37 Zastoupení jednotlivých výchovně vzdělávacích programů v ZŠ (zdroj ÚIV)

Typ ZŠ	Obecná škola		Národní škola		Základní škola		Vlastní (schválené)		Domácí vzdělávání		Celkem	
	třídy	žáci	třídy	žáci	třídy	žáci	třídy	žáci	třídy	žáci	třídy	žáci
ZŠ obecní	323	7 241	23	509	5 290	115 814	13	318	5	66	5 654	123 948
ZŠ soukromé	5	46	0	0	5	87	0	0	0	0	10	133
ZŠ církevní	22	405	0	0	8	214	0	0	0	0	30	619
Domácí vzdělávání	2	25	0	0	3	41	0	0	0	0	5	66
Celkem	352	7 717	23	509	5 306	116 156	13	318	5	66	5 699	124 766
vyjádřeno v %	6,2	6,2	0,4	0,4	93,1	93,1	0,2	0,3	0,1	0,1	100	100

V převážné většině základních škol probíhala výuka podle vzdělávacího programu Základní škola. V ostatních vzdělávacích programech bylo v základních školách zřizovaných obcemi vzděláváno pouze 8 134 žáků ve 364 třídách, tj. 6,5 % všech žáků a 6,4 % všech tříd obecních základních škol. Mnohé základní školy ve výchovně vzdělávacích programech využívají prvky alternativních programů, a to: škola podporující zdraví - Zdravá škola (74 ZŠ), program Začít spolu (35 ZŠ), program Dokážu to? (32), Daltonský plán (11 ZŠ), Jenská škola a jiné. Ve srovnání s předcházejícím školním rokem se do těchto programů zapojilo o 29 ZŠ více, což je velmi pozitivní trend s ohledem na tvorbu školních vzdělávacích programů.

ÚDAJE O PRACOVNÍCÍCH ZŠ

Tab. č. 38 Věková struktura pedagogických pracovníků ZŠ (zdroj OŠMS)

Věk pedagogických pracovníků	2002/2003		2003/2004	
	Počet	%	Počet	%
Do 20 let:	6	0,1	9	0,1
21 - 30 let:	1 533	16,3	1 403	16
31 - 40 let:	2 341	24,9	2 186	24,8
41 - 50 let:	2 189	23,3	2 132	24,2
Nad 50 let:	2 422	25,7	2 198	25,0
Pracující důchodce - fyzický počet	581	6,2	574	6,5
Pracující důchodce - přepočtený počet	428,1		451,5	
Pracovník s nárokem na důchod - fyzický počet	333	3,5	299	3,4
Pracovník s nárokem na důchod - přepočtený počet	331,1		289,9	
Celkem	9 405	100	8 801	100

V důsledku úbytku počtu dětí došlo ve školním roce 2003/2004 i ke snížení počtu pedagogických pracovníků. Věková struktura pedagogických pracovníků základních škol zřizovaných obcemi v MSK je nadále nepříznivá, a to z důvodu nízkého počtu nastupujících absolventů pedagogických fakult do škol a poměrně vysokého procenta pedagogických pracovníků v důchodovém věku.

Tab. č. 39 Pedagogičtí pracovníci na ZŠ podle dosaženého vzdělání (zdroj OŠMS)

Dosažené vzdělání	Přepočtený počet učitelů 2002/2003				Přepočtený počet učitelů 2003/2004				
	na 1. stupni		na 2. stupni		na 1. stupni		na 2. stupni		
	počet	v %	počet	v %	počet	v %	počet	v %	
Učitelství pro 1. stupeň	2 426,0	67,8	140,3	3,3	2 378,2	75,1	183,1	4,5	
Učitelství pro 2. stupeň	308,0	8,6	3 503,9	82,9	238,8	7,1	3 310,0	80,9	
Speciální pedagogika	113,8	3,2	17,9	0,4	111,9	3,4	17,7	0,4	
Vysokoškolské pedagogické pro jiný typ školy	49,9	1,4	78,3	1,8	95,2	2,8	69,3	1,7	
Vysokoškolské nepedagogické	DPS	21,7	0,6	116,1	2,8	39,6	1,2	137,9	3,4
	bez DPS	16,8	0,5	65,8	1,76	26,5	0,8	60,7	1,5
Středoškolské	pedagogické	472,0	13,2	83,7	1,9	345,9	10,3	92,2	2,3
	nepedagogické	169,7	4,7	219,9	5,2	111,3	3,3	217,7	5,3
Celkem	3 578,0	100	4 226,0	100	3 347,4	100	4 088,4	100	

Z údajů uvedených v tabulce vyplývá, že ve školním roce 2003/2004 došlo ke zlepšení zajištění výuky plně kvalifikovanými učiteli na 1. stupni ZŠ (z 84,2 % na 88,8 %) a naopak ke zhoršení stavu zajištění kvalifikované výuky na 2. stupni ZŠ (z 87,5 % na 86,0 %).

3.1.2 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S PORUCHAMI UČENÍ A ŽÁKŮ S POSTIŽENÍM

Vzdělávání žáků s poruchami učení a žáků s postižením zahrnuje vzdělávání dětí a žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování, dětí a žáků tělesně a smyslově postižených, mentálně postižených a dětí a žáků s lékařskou diagnózou autismus. Ve školním roce bylo v základních školách Moravskoslezského kraje integrováno celkem 7 373 žáci, z nichž 6 700, tj. 90,9 % bylo se specifickou vývojovou poruchou učení a chování. 81,5 % všech integrovaných dětí a žáků bylo individuálně zařazeno do výchovně vzdělávacího procesu běžných tříd, u 18,5 % žáků probíhalo vzdělávání ve speciálních a specializovaných třídách.

Individuální integrace byla tedy nejčastější varianta začlenění dětí a žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování a dětí a žáků s postižením do výchovně-vzdělávacího procesu. Žákům s mentálním či smyslovým postižením může být na doporučení poradenského zařízení přidělen asistent pedagoga, žákům s tělesným postižením pak osobní asistent.

Asistenti pomáhají ve výuce učitelů a individuálně pracují s integrovanými žáky. Ve školním roce 2003/2004 pracovali v základních školách Moravskoslezského kraje 64 asistentů pedagoga (50,48 v přepočtu na úvazky), což je ve srovnání se školním rokem 2002/2003 o 20 asistentů pedagoga více (v přepočtu na úvazky se jedná o navýšení o 18,07 úvazků). V základních školách rovněž pracovalo 28 osobních asistentů, což oproti loňskému školnímu roku znamená nárůst o 3 osobní asistenty. Jelikož pro příští rok pomine možnost využití občanů konajících civilní službu jako osobních asistentů, bude se tato služba zajišťovat prostřednictvím neziskových organizací a úřadů práce.

3.1.3 SPECIÁLNÍ A SPECIALIZOVANÉ, PŘÍPRAVNÉ A VYROVNÁVACÍ TŘÍDY V ZŠ

Speciální třídy může ředitel školy zřizovat pro žáky smyslově, tělesně a mentálně postižené, pro žáky s vadami řeči a žáky s lékařskou diagnózou autismus. Pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování jsou zřizovány třídy specializované.

Tab. č. 40 Speciální, specializované, přípravné a vyrovnávací třídy v ZŠ (zdroj ÚIV)

Rok	Počet tříd		
	speciálních a specializovaných	přípravných	vyrovnávacích
2002/2003	122	15	7
2003/2004	115	16	4

V základních školách Moravskoslezského kraje byly ve školním roce 2003/2004 zřízeny 103 specializované třídy pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování a 12 speciálních tříd pro žáky s jiným zdravotním postižením. Ve srovnání s minulým školním rokem ubylo 9 specializovaných tříd pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování, a to na 2. stupni základních škol z důvodu rozšíření individuální integrace žáků se SVPU do běžných tříd základních škol.

Přípravné třídy může zřizovat ředitel základní školy pro žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Ve školním roce 2003/2004 bylo v Moravskoslezském kraji zřízeno celkem 16 přípravných tříd. Ze srovnání s minulým školním rokem vyplývá nárůst o jednu přípravnou třídu, což je důsledkem zvýšeného zájmu rodičů o zařazení svých dětí do těchto tříd.

Vyrovnávací třídy jsou zřizovány pro žáky dočasně opožděné ve výuce. Počet těchto tříd poklesl oproti minulému školnímu roku o 3 třídy, neboť žáci s výukovými obtížemi zůstávají častěji ve svých kmenových třídách a zvládají učivo díky pomoci a individuálnímu přístupu svých učitelů.

Tab. č. 41 Žáci ve speciálních a specializovaných třídách (dále jen spec. třídy) a individuálně integrovaní žáci podle postižení (zdroj ÚIV)

Druh postižení	Počet žáků				Počet spec. tříd	
	ind. integrovaných		ve spec. třídách		02/03	03/04
	02/03	03/04	02/03	03/04		
Mentální postižení	27	30	59	69	6	8
Sluchově postižení	70	81	7	6	1	1
Zrakově postižení	69	30	0	0	0	0
S vadami řeči	87	59	21	8	2	1
Tělesně postižení	257	252	2	1	0	0
S více vadami	114	126	5	2	1	0
S vývoj. poruchami učení a chování	6 131	5 429	1 396	1 271	114	103
Autismus	0	0	9	9	2	2
Celkem	6 755	6 007	1 499	1 366	126	115

Z počtu žáků se zdravotním postižením, ať už individuálně integrovaných nebo vzdělávaných ve speciálních či specializovaných třídách, bylo nejvíce žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování (90,9 %), dále žáků s tělesným postižením (3,4 %) a žáků s více vadami (1,7 %). Podíl počtu žáků dle jednotlivých druhů postižení se významně v meziročním srovnání nezměnil.

Tab. č. 42 Žáci ve speciálních třídách a individuálně integrovaní žáci dle okresů (zdroj ÚIV)

Okres	Počet žáků na ZŠ		Počet integrovaných žáků		% integrovaných žáků z žáků na ZŠ		Počet žáků ve spec. třídách	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
	Bruntál	11 034	10 563	437	422	3,96	4,00	109
Frydek-Místek	24 196	23 346	952	727	3,93	3,11	220	192
Karviná	29 311	28 043	1 548	1 515	5,28	5,40	98	74
Nový Jičín	17 280	16 651	874	1 134	5,06	6,81	146	137
Opava	18 698	17 969	1 098	876	5,87	4,88	246	253
Ostrava	30 681	29 409	1 846	1 333	6,02	4,53	680	602
Celkem	131 200	125 981	6 755	6 007	5,15	4,77	1 499	1 366

Z meziročního srovnání vyplynulo, že podíl všech žáků se zdravotním postižením v základních školách ke všem žákům základních škol se snížil z 6,3 % ve školním roce 2002/2003 na 5,9 % ve školním roce 2003/2004. Zatímco podíl počtu žáků ve speciálních a specializovaných třídách zůstal téměř stejný cca 1,1 % všech žáků na základních školách, u žáků individuálně integrovaných došlo k mírnému poklesu z 5,2 % na 4,8 % všech žáků základních škol, přičemž ke změně došlo zejména v kategorii žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování.

3.2 STŘEDNÍ ŠKOLSTVÍ

3.2.1 POČET ŠKOL A ŽÁKŮ

Na území Moravskoslezského kraje poskytují střední vzdělávání střední školy, speciální školy a střední školy při výchovných ústavech.

Střední školy zahrnují gymnázia, střední odborné školy, střední odborná učiliště a učiliště. Speciálními školami, které poskytují střední vzdělání, jsou střední speciální školy, odborná učiliště a praktické školy (viz kapitola speciální školství).

Tab. č. 43 Školy poskytující střední vzdělávání v kraji podle ředitelství a zřizovatele (zdroj ÚIV)

Rok	Zřizovatel						Celkem
	Kraj	Obec	Církev	Soukromník	MŠMT	MV	
2001/2002	117	1	3	39	x	1	161
2002/2003	115	1	3	37	x	1	157
2003/2004	113	1	3	37	x	1	155

V hodnoceném období byly vyřazeny ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení tři školy, a to SOU, Horní Benešov, Tyršova 59, SOŠ veřejnosprávní, Orlová - Lutyně, Masarykova tř. 1313 a OU a PrŠ, Havířov - Šumbark, Opletalova 5. Ve všech těchto případech byly školy sloučeny s jinými středními školami a žáci pokračovali ve studiu ve zvolených oborech. Dále byla v uplynulém období zařazena do sítě škol SOŠ waldorfská, Ostrava, Gen. Píky 13A.

Porovnání počtu součástí a počtu žáků středních škol v Moravskoslezském kraji je uvedeno v následující tabulce. Podrobnější informace o změnách součástí škol jsou uvedeny v následujících kapitolách.

Tab. č. 44 Přehled součástí středních škol v MSK (zdroj ÚIV)

Součásti	Počet							
	škol		tříd		žáků		žáků na třídu	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
Gymnázia	36	37	563	566	16 269	16 327	28,90	28,85
Střední odborné školy	85	87	979	1 021	26 065	26 965	26,62	26,41
SOU, U	56	54	1 013	1 019	25 008	25 026	24,69	24,56
Celkem	177	178	2 555	2 606	67 342	68 318	26,36	26,22

Poznámka: počet tříd a žáků je včetně OFS

Při téměř shodném počtu součástí došlo k nárůstu počtu tříd o 51 a počtu žáků o 976. Při porovnání počtu žáků na jednu třídu došlo k mírnému snížení, a to o 0,14 žáka na třídu. Ve srovnání s průměrem v ČR, který je 25,69 žáků ve třídě, je tato hodnota v Moravskoslezském kraji vyšší o 0,53 žáka na třídu.

Ve středních školách Moravskoslezského kraje studovalo celkem 228 žáků – cizích státních příslušníků, z toho s trvalým pobytem je 167 žáků, s přechodným pobytem 59 žáků a 2 žáci jsou azylanty. Nejvíce žáků je ze Slovenské republiky, Polska a Vietnamské socialistické republiky.

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ

Ve srovnání s předchozím školním rokem bylo přijato do prvních ročníků středních škol Moravskoslezského kraje o 747 žáků více, z toho na gymnázia v kraji bylo přijato o 362 žáků více.

Tab. č. 45 Počet žáků přijatých do 1. ročníku středních škol včetně nástavbového studia podle typu (zdroj ÚIV)

Typ střední školy	Přijetí			
	2002/2003		2003/2004	
	Celkem	Denní	Celkem	Denní
Gymnázium	2 893	3 255	2 805	3 195
SOŠ a konzervatoř	7 447	7 773	6 841	6 933
SOU a U	9 073	9 132	8 212	8 148
Celkem	19 413	20 160	17 858	18 276

Tab. č. 46 Počet žáků přijatých do 1. ročníku středních škol podle typu a zřizovatele (zdroj ÚIV)

Typ střední školy	Kraj	Obec	Soukromník	Církev	Celkem
Gymnázium	2 985	25	213	32	3 255
SOŠ	5 870	0	1 728	96	7 694
Konzervatoř	79	0	0	0	79
SOU a U	8 368	0	764	0	9 132
Celkem	17 302	25	2 705	128	20 160

Porovnání počtu žáků přijatých do prvních ročníků v rozdělení podle dosaženého vzdělání je uvedeno v následující tabulce. Do 1. ročníků středních škol s ukončeným vzděláním maturitní zkouškou včetně nástavbového studia nastoupilo o 1,66 % žáků více ve srovnání s předchozím školním rokem, což představuje 852 nových studijních míst pro získání maturity. Tato skutečnost plně koresponduje s cíli Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje.

Tab. č. 47 Počet žáků přijatých do 1. ročníku dle dosaženého vzdělání (zdroj ÚIV)

Dosažené vzdělání	% celkem 02/03	% celkem 03/04	Součást	Přijetí			
				02/03		03/04	
				Celkem	Denní	Celkem	Denní
SM (maturitní obory)	69,00	70,66	G	2 893	3 255	2 805	3 195
			SOŠ	6 816	6 951	6 524	6 546
			Konzervatoř	76	79	72	78
			SOU	1 312	1 308	1 312	1 308
			Nástavby	2 297	2 653	1 169	1 269
			Celkem	13 394	14 246	11 882	12 396
BM (nematuritní obory)	31,00	29,34	SOŠ	85	90	85	90
			SOU	5 934	5 824	5 891	5 790
			Celkem	6 019	5 914	5 976	5 880

ABSOLVENTI STŘEDNÍCH ŠKOL

Ve srovnání s předchozím školním rokem došlo ke snížení počtu absolventů o 249 žáků. Podrobnější komentáře jsou uvedeny v příslušných kapitolách o absolventech jednotlivých typů škol.

Tab. č. 48 Absolventi středních škol (zdroj ÚIV)

Typ střední školy	Celkem		Denní studium		OFS	
	2002/2003	2003/2004	2002/2003	2003/2004	2002/2003	2003/2004
Gymnázium	3 160	3 074	3 137	3 050	23	24
Střední odborná škola	5 691	5 665	5 275	5 362	416	303
Střední odborné učiliště	6 921	6 784	6 550	6 433	371	351
Celkem	15 772	15 523	14 962	4 845	810	678

3.2.2 GYMNÁZIA

POČET ŠKOL A ŽÁKŮ

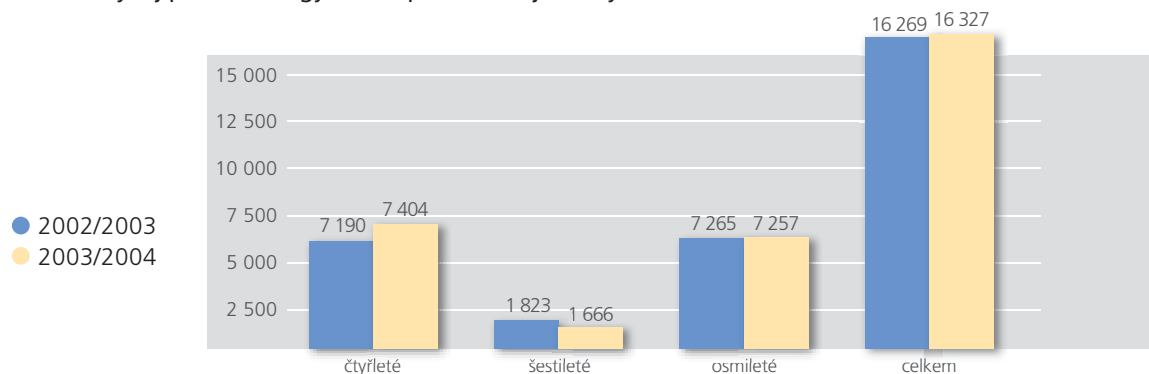
Ve školním roce 2003/2004 se na území kraje vyučovalo celkem v 37 gymnáziích (31 z nich zřizoval MSK, čtyři soukromá právnická osoba, jedno církev a jedno obec). Do celkového počtu nejsou zahrnuta dvě soukromá gymnázia, která jsou zařazena v síti škol, ale podobně jako v minulém školním roce neměla žáky a nevyvíjela činnost (Soukromé akademické gymnázium SAG – VIA, s. r. o., Krnov a Soukromé Svatoplukovo gymnázium, Brušperk). Ve srovnání s minulým školním rokem je počet gymnázií v kraji o jedno vyšší, činnost zahájilo Gymnázium BESKYDY MOUNTAIN ACADEMY, s. r. o., Frýdlant nad Ostravicí.

Tab. č. 49 Gymnázia v MSK podle součástí včetně víceletých (zdroj ÚIV)

Rok	Počet škol	Celkem		Denní studium		OFS	
		tříd	žáků	tříd	žáků	tříd	žáků
2001/2002	37	548	15 856	540	15 691	8	165
2002/2003	36	563	16 269	555	16 099	8	170
2003/2004	37	566	16 327	558	16 142	8	185

Ve školním roce 2003/2004 studovalo v denním studiu na gymnáziích v kraji celkem 16 142 žáků (tedy o 43 více než v uplynulém roce), což způsobilo velmi mírné navýšení podílu gymnaziálních studentů. Celkový nárůst studujících ovlivnil zejména zvýšený počet žáků čtyřletého studia o 214. Naopak ve školním roce 2003/2004 došlo k poklesu počtu žáků u šestiletého studia o 157. Nárůst počtu žáků u osmiletého studia je zanedbatelný (1 žák). Výraznější zvýšení podílu čtyřletých gymnázií se dá očekávat ve školním roce 2004/2005 a dalších letech.

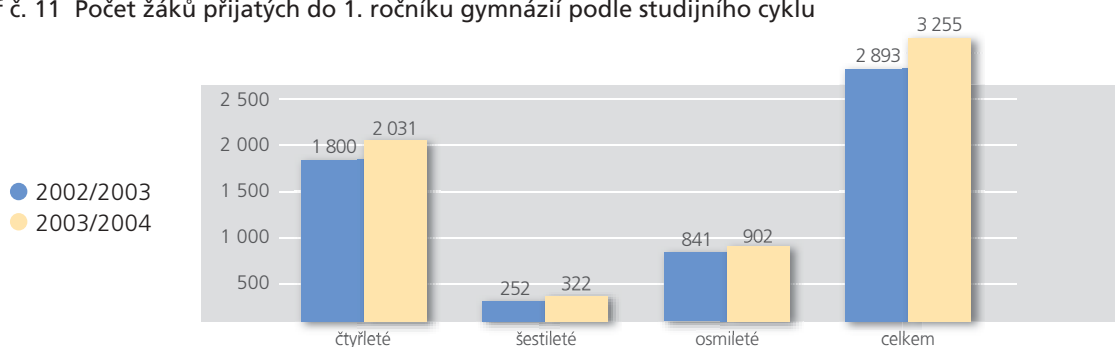
Graf č. 10 Vývoj počtu žáků gymnázií podle studijního cyklu

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ

Ve školním roce 2003/2004 bylo do prvního ročníku denního studia přijato o 362 žáků více. Celkový nárůst studujících koresponduje s postupnou realizací Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje v rámci rozšiřování kapacit čtyřletých studijních cyklů.

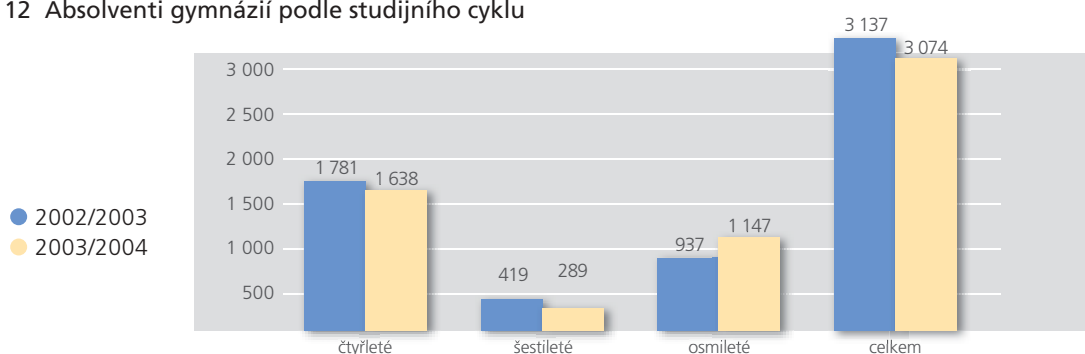
Graf č. 11 Počet žáků přijatých do 1. ročníku gymnázií podle studijního cyklu

ABSOLVENTI GYMNÁZIÍ

Ve srovnání s minulým školním rokem došlo ke snížení celkového počtu absolventů gymnázií denního studia o 63 studentů. Snížení počtu absolventů bylo způsobeno nižším počtem absolventů především čtyřletého a šestiletého studijního cyklu, který absolvovalo o 273 studentů méně než v předchozím školním roce. Osmiletý studijní cyklus absolvovalo o 210 studentů více než v předchozím školním roce. Na všech gymnáziích v MSK dokončilo studium pouze 24 studentů, kteří gymnázium studovali ve večerní, dálkové, externí či kombinované formě (OFS).

Graf č. 12 Absolventi gymnázií podle studijního cyklu

Uplatnitelnost absolventů

Míra nezaměstnanosti absolventů gymnázií je v relaci kraje nejnižší, v dubnu 2003 činila 9,0 %, v září 2002 byla 7,0 %. U gymnazistů jsou pravděpodobnou příčinou problémy se studiem na vysoké škole – absolvent vyčkává a přihlásí se jako uchazeč o zaměstnání až po 30. září, nebo ukončí studium po prvním semestru či v průběhu roku.

3.2.3 STŘEDNÍ ODBORNÉ ŠKOLY

POČET ŠKOL A ŽÁKŮ

Ve školním roce 2003/2004 působilo v Moravskoslezském kraji 87 středních odborných škol. 58 z nich bylo součástí příspěvkových organizací zřízených krajem, dalších 26 fungovalo jakožto součásti škol soukromých zřizovatelů, dvě jsou církevní a u jednoho je zřizovatelem Ministerstvo vnitra. Nově byla do sítě předškolních zařízení, škol a školských zařízení zařazena Střední odborná škola waldorfská, Ostrava, Gen. Píky 13A a činnost zahájila Soukromá střední odborná škola, Horní Benešov, Tyršova 59.

Celkový počet žáků středních odborných škol ve školním roce 2003/2004 činil 26 965 a počet tříd 1 021. Ve srovnání se školním rokem 2002/2003 se počet žáků zvýšil o 900, tříd o 42. Na tomto vývoji se podílelo především zvyšování počtu studijních míst s maturitou v souladu s dlouhodobým záměrem kraje. Nově k němu přispěly také obory ostatních forem studia, u nichž byl úbytek počtu žáků i tříd ve školním roce 2002/2003 v následujícím období vystřídán jejich zvýšením.

Tab. č. 50 Střední odborné školy v MSK dle součástí (zdroj ÚIV)

Rok	Počet škol	Celkem		Denní studium		OFS	
		tříd	žáků	tříd	žáků	tříd	žáků
2001/2002	84	967	25 641	872	23 675	95	1 966
2002/2003	85	979	26 065	887	24 142	92	1 923
2003/2004	87	1 021	26 965	924	24 890	97	2 075

Poznámka: data bez škol zřízených ministerstvy

Oborová struktura středních odborných škol je zastoupena 20 skupinami oborů. Nejvíce žáků vykazují studijní obory Ekonomika a administrativa (20,17 %) z celkového počtu žáků středních odborných škol, Podnikání v oborech, odvětví (10,22 %) a Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (10,11 %). Naopak nejméně žáků studuje v oborech Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárství (0,20 %), Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (0,33 %) a Speciální a interdisciplinární obory (0,36 %). V ostatních formách studia je největším počtem žáků zastoupeno Podnikání v oborech, odvětví a Právo, právní a veřejnosprávní činnost.

Specifickým typem střední odborné školy je konzervatoř. Janáčkova konzervatoř v Ostravě, Ostrava 1, Československá 40 je jedinou konzervatoří v Moravskoslezském kraji. Tato škola vzdělává žáky v oborech Hudba, Zpěv, Hudebně dramatické umění a Tanec. Studium je zakončeno absolutoriem.

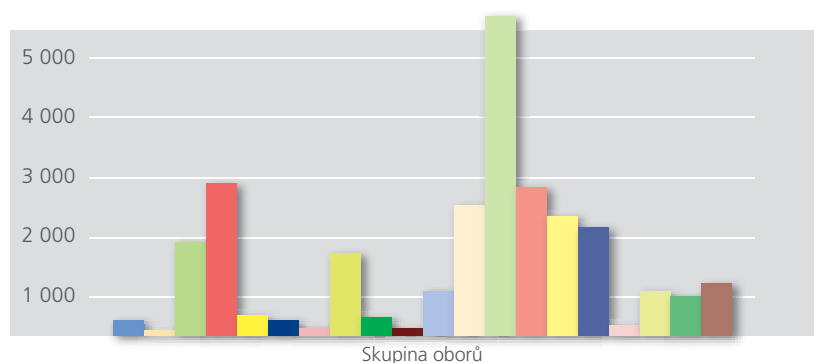
Tab. č. 51 Počet žáků v oborech středních odborných škol (zdroj ÚIV)

Skupiny oborů podle klasifikace kmenových oborů vzdělání	Počet žáků					
	Celkem		Denní st.		OFS	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	200	257	200	257	0	0
21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárství	48	54	48	54	0	0
23 Strojírenství a strojírenská výroba	2 022	1 914	1 928	1 862	94	52
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	2 693	2 726	2 690	2 726	3	0
28 Technická chemie a chemie silikátů	487	453	487	453	0	0
31 Textilní výroba a oděvnictví	325	336	325	336	0	0
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	76	88	76	87	0	1
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	1 710	1 622	1 688	1 622	22	0
37 Doprava a spoje	379	427	379	427	0	0
39 Speciální a interdisciplinární obory	38	97	38	97	0	0
41 Zemědělství a lesnictví	1 138	1 105	1 135	1 091	3	14
53 Zdravotnictví	2 284	2 345	2 154	2 189	130	156
63 Ekonomika a administrativa	5 287	5 440	4 953	5 072	334	368
64 Podnikání v oborech, odvětví	2 672	2 757	2 068	2 092	604	665
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	2 091	2 094	2 068	2 068	23	26
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	1 804	1 952	1 306	1 384	498	568
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	123	138	123	138	0	0
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	1 021	1 044	846	846	175	198
78 Obecně odborná příprava	545	977	545	977	0	0
82 Umění a užité umění	1 122	1 139	1 085	1 112	37	27
Celkem	26 065	26 965	24 142	24 890	1 923	2 075

Poznámka: data bez škol zřizovaných ministerstvy

Graf č. 13 Počet žáků v oborech středních odborných škol 2003/2004

- 16 Ekologie
- 21 Hornictví a hutnictví
- 23 Strojírenství
- 26 Elektrotechnika výp. technika
- 28 Chemie
- 31 Textilní výroba a oděvnictví
- 34 Polygrafie
- 36 Stavebnictví
- 37 Doprava a spoje
- 39 Speciální obory
- 41 Zemědělství a lesnictví
- 53 Zdravotnictví
- 63 Ekonomika a administrativa
- 64 Podnikání
- 65 Gastronomie a turismus
- 68 Právo
- 72 Publicistika
- 75 Pedagogika
- 78 Obecně odborná příprava
- 82 Umění a užité umění

Tab. č. 52 Počet žáků ve středních odborných školách podle dosaženého vzdělání (zdroj ÚIV)

Dosažené vzdělání		Počet žáků		
		Celkem	Denní studium	OFS
BM	J	199	199	0
SM	L	1 236	347	889
	M	25 072	23 897	1 175
	N	458	447	11

Poznámka: data bez škol zřizovaných ministerstvy

BM - nematuritní obory

SM - maturitní obory

J - střední nebo střední odborné vzdělání bez maturity i výučního listu – střední nebo střední odborné vzdělání dosažené absolvováním středoškolských nematuritních programů neposkytující výuční list

L - úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou – úplné střední odborné vzdělání dosažené absolvováním vzdělávacích programů SOU ukončených maturitou a vzdělávacích programů SOU i SOŠ pro absolventy tříletých učebních oborů ukončených maturitou

M - úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení) – úplné střední odborné vzdělání dosažené absolvováním vzdělávacích programů ukončených maturitou, s výjimkou programů uvedených v bodě L, pomaturitní studium kvalifikační

N - vyšší odborné vzdělání – vyšší vzdělání dosažené absolvováním vzdělávacích programů vyšších odborných škol, konzervatoří a tanečních konzervatoří, pomaturitní studium specializační a inovační

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ

Z porovnání údajů školního roku 2002/2003 a 2003/2004 vyplývá další zvýšení celkového počtu nově přijatých žáků do 1. ročníku středních odborných škol. Podílí se však na něm mnohem výrazněji než v předchozím období žáci přijatí do lyceí (obecně odborná příprava), zvýšený zájem uchazečů se projevil také ve skupinách oborů Zdravotnictví a u dálkového nástavbového studia Podnikání v oborech určeného pro absolventy tříletých učebních oborů. Zatímco ve školním roce 2002/2003 byl celkový nárůst počtu nově přijatých žáků pozitivně ovlivněn pouze denním studiem, ve školním roce 2003/2004 je především výsledkem zvýšení počtu nově přijatých žáků v ostatních formách studia.

K výraznějšímu poklesu nově přijatých žáků došlo ve skupinách oborů Stavebnictví, geodézie a kartografie, Ekonomika a administrativa (výraznější pokles v denním studiu je zmírněn nárůstem u ostatních forem studia) a Publicistika, knihovnictví a informatika.

Vývoj počtu nově přijatých žáků na jedné straně svědčí o vytváření předpokladů k posilování pozitivních trendů - nárůstu všeobecně odborného vzdělávání, zvyšování podílu žáků přijímaných do maturitních oborů a velmi příznivý je i rozvoj dalšího vzdělávání na školách. Na straně druhé přetrvávající tendence zachovávající původní vzdělávací nabídku má dlouhodobější charakter.

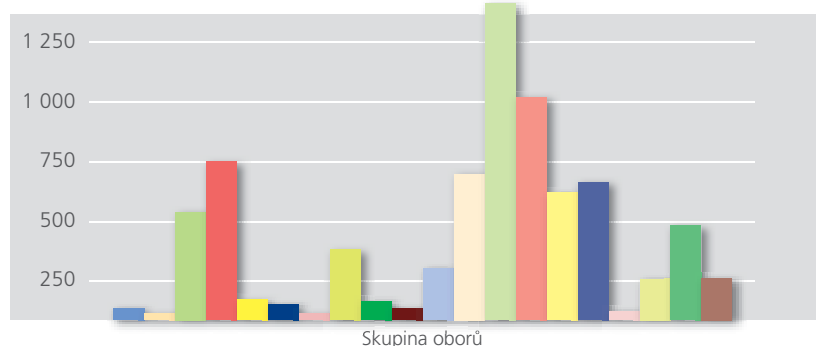
Tab. č. 53 Počet žáků přijatých do 1. ročníku oborů středních odborných škol (zdroj ÚIV)

Skupiny oborů podle klasifikace kmenových oborů vzdělání	Počet přijatých					
	Celkem		Denní st.		OFS	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	59	89	59	89	0	0
21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárství	0	29	0	29	0	0
23 Strojírenství a strojírenská výroba	497	548	497	548	0	0
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	750	733	750	733	0	0
28 Technická chemie a chemie silikátů	118	133	118	133	0	0
31 Textilní výroba a oděvnictví	87	85	87	85	0	0
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	18	24	18	23	0	1
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	449	362	449	362	0	0
37 Doprava a spoje	98	113	98	113	0	0
39 Speciální a interdisciplinární obory	38	60	38	60	0	0
41 Zemědělství a lesnictví	244	282	244	269	0	13

Skupiny oborů podle klasifikace kmenových oborů vzdělání	Počet přijatých					
	Celkem		Denní st.		OFS	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
53 Zdravotnictví	629	715	609	654	20	61
63 Ekonomika a administrativa	1 448	1 393	1 346	1 256	102	137
64 Podnikání v oborech, odvětví	935	998	713	661	222	337
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	564	540	564	530	0	10
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	614	632	385	394	229	238
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	71	23	71	23	0	0
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	278	269	249	227	29	42
78 Obecně odborná příprava	276	467	276	467	0	0
82 Umění a užité umění	274	278	270	277	4	1
Celkem	7 447	7 773	6 841	6 933	606	840

Graf č. 14 Počet žáků přijatých do 1. ročníku oborů středních odborných škol

- 16 Ekologie
- 21 Hornictví a hutnictví
- 23 Strojírenství
- 26 Elektrotechnika výp. technika
- 28 Chemie
- 31 Textilní výroba a oděvnictví
- 34 Polygrafie
- 36 Stavebnictví
- 37 Doprava a spoje
- 39 Speciální obory
- 41 Zemědělství a lesnictví
- 53 Zdravotnictví
- 63 Ekonomika a administrativa
- 64 Podnikání
- 65 Gastronomie a turismus
- 68 Právo
- 72 Publicistika
- 75 Pedagogika
- 78 Obecně odborná příprava
- 82 Umění a užité umění

ABSOLVENTI STŘEDNÍCH ODBORNÝCH ŠKOL

Ve školním roce 2003/2004 dosáhlo úplného středního odborného vzdělání s maturitou ve středních odborných školách 5 362 studentů denního studia a 303 studentů ve večerní, dálkové, externí nebo kombinované formě studia. Celkový počet absolventů se ve školním roce 2003/2004 oproti školnímu roku 2002/2003 snížil o 26, přičemž počet absolventů denního studia se zvýšil o 87 a počet absolventů ostatních forem studia se snížil o 113. Tradičně nejvíce studentů denního studia absolvovalo studijní obory Ekonomika a administrativa, nejvíce absolventů ostatních forem studia je ve skupině oborů Podnikání v oborech, odvětví.

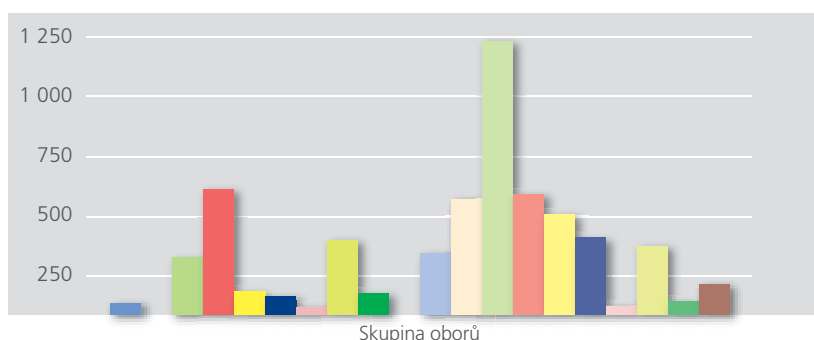
Tab. č. 54 Absolventi středních odborných škol (zdroj ÚIV)

Skupiny oborů podle klasifikace kmenových oborů vzdělání	Počet absolventů					
	Celkem		Denní st.		OFS	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	29	53	29	53	0	0
21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví	25	0	25	0	0	0
23 Strojírenství a strojírenská výroba	540	358	504	358	36	0
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	603	583	600	583	3	0
28 Technická chemie a chemie silikátů	134	92	134	92	0	0
31 Textilní výroba a oděvnictví	70	82	70	82	0	0
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	10	23	10	23	0	0
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	394	406	374	406	20	0
37 Doprava a spoje	58	76	58	76	0	0
39 Speciální a interdisciplinární obory	0	0	0	0	0	0
41 Zemědělství a lesnictví	274	319	271	318	3	1
53 Zdravotnictví	606	539	568	519	38	20

Skupiny oborů podle klasifikace kmenových oborů vzdělání	Počet absolventů					
	Celkem		Denní st.		OFS	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
63 Ekonomika a administrativa	1 047	1 216	1 008	1 201	39	15
64 Podnikání v oborech, odvětví	723	543	526	414	197	129
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	438	497	432	484	6	13
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	341	336	276	264	65	72
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	0	25	0	25	0	0
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	199	281	199	244	0	37
78 Obecně odborná příprava	0	46	0	46	0	0
82 Umění a užité umění	200	190	191	174	9	16
Celkem	5 691	5 665	5 275	5 362	416	303

Graf č. 15 Absolventi středních odborných škol 2003/2004

- 16 Ekologie
- 21 Hornictví a hutnictví
- 23 Strojírenství
- 26 Elektrotechnika výp. technika
- 28 Chemie
- 31 Textilní výroba a oděvnictví
- 34 Polygrafie
- 36 Stavebnictví
- 37 Doprava a spoje
- 39 Speciální obory
- 41 Zemědělství a lesnictví
- 53 Zdravotnictví
- 63 Ekonomika a administrativa
- 64 Podnikání
- 65 Gastronomie a turismus
- 68 Právo
- 72 Publicistika
- 75 Pedagogika
- 78 Obecně odborná příprava
- 82 Umění a užité umění

Uplatnitelnost absolventů

Velká část absolventů maturitních oborů středních odborných škol našla uplatnění na trhu práce, další si prohlubují své odborné vzdělání studiem na vysokých školách nebo ve vyšších odborných školách a někteří byli evidováni na úřadech práce. Míra nezaměstnanosti absolventů SOŠ s maturitou v Moravskoslezském kraji v dubnu 2003 činila 28,0 %, v září 2002 byla 32,0 %. Podle statistik úřadů práce se u maturitních oborů středních odborných škol mezi nezaměstnané v Moravskoslezském kraji zařadilo nejvíce absolventů skupin oborů Ekonomika a administrativa, Podnikání v oborech, odvětví a Gastronomie, hotelnictví a turismus. Míra nezaměstnanosti je však nejvyšší u skupin oborů Právo, právní a veřejnosprávní činnost, Podnikání v oborech, odvětví a Zemědělství a lesnictví.

3.2.4 STŘEDNÍ ODBORNÁ UČILIŠTĚ A UČILIŠTĚ

POČET ŠKOL A ŽÁKŮ

Ve školním roce 2003/2004 bylo v Moravskoslezském kraji celkem 54 středních odborných učilišť a učilišť, což oproti předcházejícímu školnímu roku znamenalo úbytek o dvě školy. K úbytku došlo sloučením SOU a OU, Bruntál se SOU, Horní Benešov a tím, že součást Soukromé učiliště DAKOL Střední školy DAKOL, Petrovice u Karviné č. 570, o. p. s. nevykazuje ve školním roce 2003/2004 činnost a nemá žáky. Počet tříd se zvýšil o 6, počet žáků o 18.

Tab. č. 55 Střední odborná učiliště a učiliště v MSK (zdroj ÚIV)

Rok	Škol	Celkem		Denní studium		OFS	
		tříd	žáků	tříd	žáků	tříd	žáků
2001/2002	57	1 014	25 015	941	23 410	73	1 605
2002/2003	56	1 013	25 008	939	23 279	74	1 729
2003/2004	54	1 019	25 026	940	23 145	79	1 881

Celkový počet nově přijatých žáků se mírně zvýšil (o 59). Došlo k úbytku nově přijatých žáků oborů denní formy studia (o 64), naopak došlo ke zvýšení počtu nově přijatých žáků oborů v ostatních formách studia (nárůst o 123 žáků, což odpovídá 14% hodnoty z minulého školního roku).

Tab. č. 56 Počet žáků nově přijatých do 1. ročníků středních odborných učilišť a učiliště v MSK (zdroj ÚIV)

SOU a U	Přijetí	
	Celkem	Denní
2002/2003	9 073	8 212
2003/2004	9 132	8 148

Úbytek žáků denního studia v SOU koresponduje se změnou struktury vzdělávání v kraji. Zvyšování počtu uchazečů o studium při zaměstnání je pozitivním jevem.

Novým prvkem ve studiu při zaměstnání byla úspěšná implementace projektů EQUAL a KOMPAS II ve dvou školách zřizovaných krajem; tento způsob vzdělávání obtížně uplatnitelných uchazečů o práci spočívá v jejich rekvalifikaci a současném dálkovém studiu příslušného učebního oboru ve školách ve spolupráci s úřadem práce.

Ze srovnání předchozích období vyplývá, že struktura počtu žáků studujících většinu oborů SOU v denní formě studia je z dlouhodobého hlediska bez podstatných změn. Určitými výjimkami, u nichž došlo k opakovanému poklesu počtu žáků jsou skupiny oborů Stavebnictví, geodézie a kartografie, Doprava a spoje a Obchod. Ke zřetelnějšímu opakovanému nárůstu počtu žáků naproti tomu došlo ve skupinách oborů Ekonomika a administrativa a Podnikání v oborech, odvětví.

K nárůstu počtu žáků dochází u většiny skupin oborů v ostatních formách studia, a to prakticky u všech oborů s výjimkou skupin oborů Textilní výroba a oděvnictví a Osobní a provozní služby, u nichž došlo k poklesu počtu žáků.

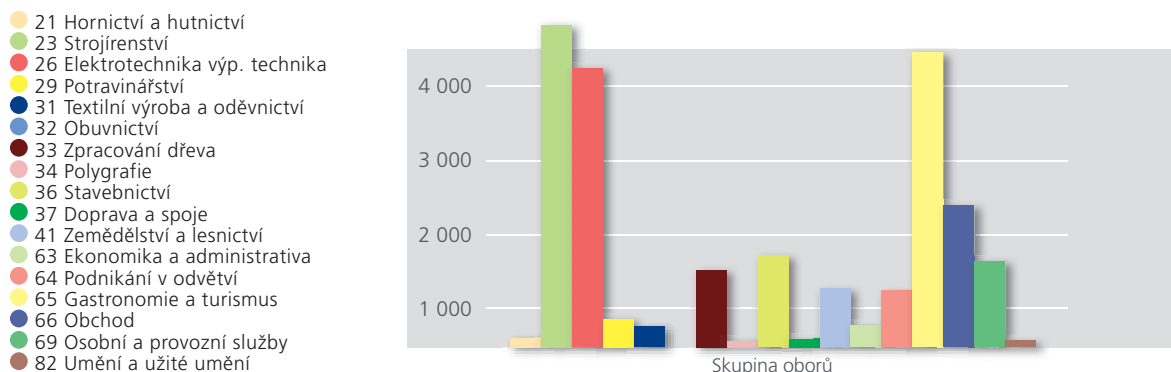
Tab. č. 57 Počet žáků v oborech středních odborných učilišť a učilišť (zdroj ÚIV)

Skupiny oborů podle klasifikace kmenových oborů vzdělání	Počet žáků					
	Celkem		Denní studium		OFS	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví	159	177	159	177	0	0
23 Strojírenství a strojírenská výroba	4 509	4 507	4 184	4 148	325	359
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	4 329	4 191	4 062	3 886	267	305
29 Potravinářství a potravinářská chemie	849	833	849	833	0	0
31 Textilní výroba a oděvnictví	725	682	660	641	65	41
32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	8	0	8	0	0	0
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	1 566	1 531	1 481	1 441	85	90
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	100	101	100	101	0	0
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	1 676	1 627	1 634	1 576	42	51
37 Doprava a spoje	141	110	82	53	59	57
41 Zemědělství a lesnictví	1 044	1 097	1 044	1 097	0	0
63 Ekonomika a administrativa	320	414	306	400	14	14
64 Podnikání v oborech, odvětví	872	1 080	580	725	292	355
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	4 369	4 354	4 096	4 082	273	272
66 Obchod	2 789	2 727	2 508	2 407	281	320
69 Osobní a provozní služby	1 512	1 541	1 486	1 524	26	17
82 Umění a užité umění	40	54	40	54	0	0
Celkem	25 008	25 026	23 279	23 145	1 729	1 881

Poznámka: data bez škol zřizovaných ministerstvy

Největší počet žáků (nad 4000) studuje ve skupinách oborů Strojírenství a strojírenská výroba, Gastronomie, hotelnictví a turismus a Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika. Značný počet studentů (nad 1500) studuje také ve skupinách oborů Obchod, Stavebnictví, geodézie a kartografie a Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů. Nejméně žáků (101 a méně) navštěvuje obory skupin Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie a Umění a užité umění. V rámci kraje byla již ukončena výuka ve skupině oborů Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů vlivem nezájmu zaměstnavatelů o absolventy těchto oborů. Zájemci o studium těchto oborů mohou využít nabídku škol v jiném kraji.

Graf č. 16 Počet žáků v oborech středních odborných učilišť a učilišť 2003/2004

Z celkového počtu 25 026 žáků studujících střední odborná učiliště a učiliště jich pouze 673 studovalo vzdělávací programy učilišť. Oproti předchozímu školnímu roku došlo k poklesu v této skupině o 45 žáků. Tento pokles má dlouhodobější charakter a je důsledkem legislativních změn – žáci, kteří ukončili povinnou školní docházku v nižším než devátém ročníku, mohou studovat i obory středních odborných učilišť.

Tab. č. 58 Počet žáků středních odborných učilišť a učilišť podle dosaženého vzdělání (zdroj ÚIV)

Dosažené vzdělání		Počet žáků		
		Celkem	Denní studium	OFS
BM	E	673	673	0
	H	16 260	16 141	86
SM	L	8 093	6 298	1 795

SM - maturitní obory

BM - nematuritní obory

E - nižší odborné vzdělání – nižší střední odborné vzdělání (vzdělávací programy učilišť, odborných učilišť)

H - střední odborné vzdělání s výučním listem – střední odborné vzdělání dosažené absolvováním nematuritních vzdělávacích programů poskytujících výuční list, s výjimkou programů uvedených v bodě E

L - úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou – úplné střední odborné vzdělání dosažené absolvováním vzdělávacích programů SOU ukončených maturitou a vzdělávacích programů SOU i SOŠ pro absolventy tříletých učebních oborů ukončených maturitou

Vzdělávací programy středních odborných učilišť navštěvovalo celkem 16 260 žáků, což bylo o 577 (3,4 %) méně než ve školním roce předchozím. K výraznému nárůstu došlo v počtu studujících v maturitních programech středních odborných učilišť. Počet žáků se v této kategorii zvýšil o 640 (8,6 %). Výše uvedené údaje ukazují na pokračující trend zvyšování účasti žáků na vzdělávání a posilování vzdělávání ukončeného maturitní zkouškou.

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ

Ke studiu ve školním roce 2003/2004 bylo přijato celkem 9 132 žáků, což oproti předešlému školnímu roku znamenalo nárůst o 59 žáků (0,6 %). Došlo k poklesu žáků přijatých k dennímu studiu o 64 žáků (0,8 %) a naopak k nárůstu studujících v ostatních formách studia o 123 (o 14,3 %).

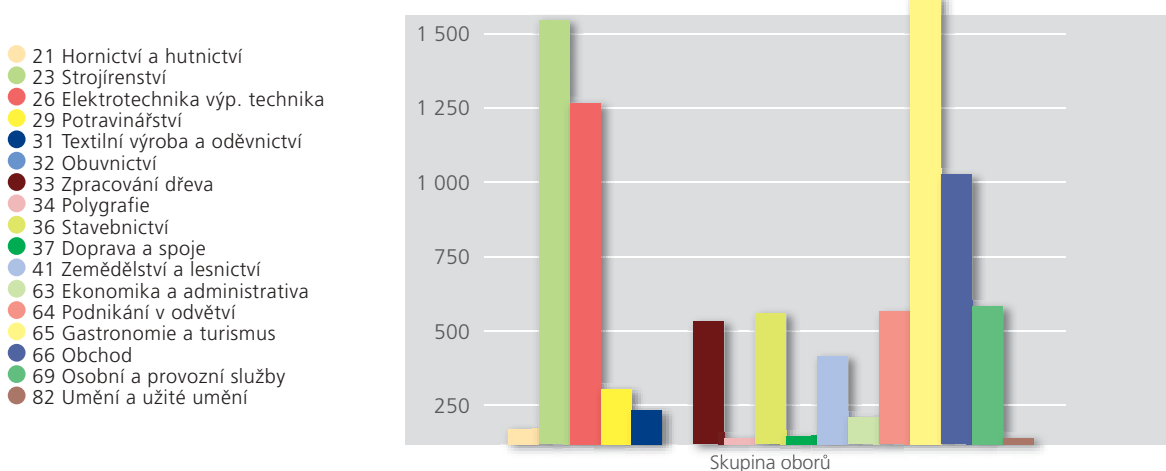
Nejvíce nově přijatých žáků nastoupilo do tradičních skupin oborů Strojírenství a strojírenská výroba a Elektrotechnika, Telekomunikační a výpočetní technika, a dále do skupiny oborů Gastronomie, hotelnictví a turismus.

Tab. č. 59 Počet žáků přijatých do 1. ročníku středních odborných učilišť a učilišť (zdroj ÚIV)

Skupiny oborů podle klasifikace kmenových oborů vzdělání	Počet přijatých					
	Celkem		Denní st.		OFS	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví	53	68	53	68	0	0
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1 618	1 560	1 424	1 371	194	189
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	1 328	1 315	1 201	1 137	127	178
29 Potravinářství a potravinářská chemie	300	314	300	314	0	0
31 Textilní výroba a oděvnictví	270	216	224	216	46	0
32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	0	0	0	0	0	0
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	619	572	552	521	67	51
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	35	37	35	37	0	0
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	589	606	557	576	32	30
37 Doprava a spoje	70	42	40	14	30	22
41 Zemědělství a lesnictví	346	407	346	407	0	0
63 Ekonomika a administrativa	179	158	176	156	3	2
64 Podnikání v oborech, odvětví	505	617	398	403	107	214
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1 576	1 632	1 454	1 510	122	122
66 Obchod	1 024	1 006	891	836	133	170
69 Osobní a provozní služby	540	564	540	564	0	0
82 Umění a užité umění	21	18	21	18	0	0
Celkem	9 073	9 132	8 212	8 148	861	984

Poznámka: data bez škol zřizovaných ministerstvem

Graf č. 17 Počet žáků přijatých do 1. ročníku středních odborných učilišť a učilišť 2003/2004

Nárůst nově přijímaných žáků zaznamenala zejména skupina oborů Podnikání v oborech, odvětví. Pokles nově přijímaných žáků nastal opakovaně ve skupině Textilní výroba a oděvnictví.

ABSOLVENTI STŘEDNÍCH ODBORNÝCH UČILIŠŤ

Studijní a učební obory SOU ve školním roce 2003/2004 ukončilo celkem 6 784 žáků, z toho více než polovina absolvovala obory Gastronomie, hotelnictví a turismus, Strojírenství a strojírenská technologie a Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, každý z nich absolvovalo přes 1 000 žáků.

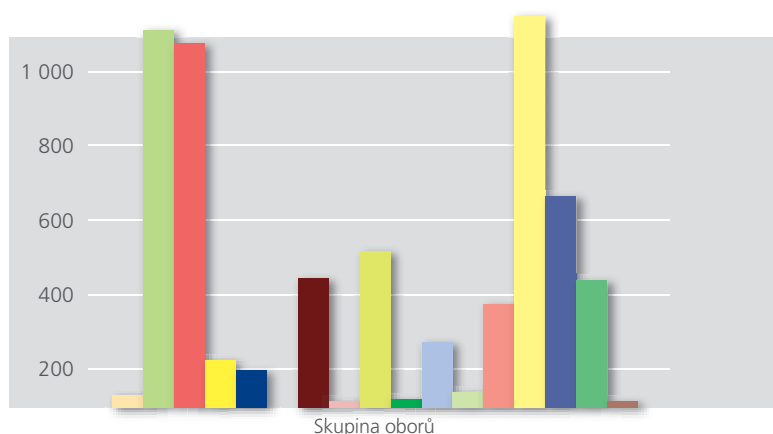
Přibližně čtvrtina absolventů učebních oborů pokračovala ve studiu v nástavbových studijních oborech.

Tab. č. 60 Absolventi středních odborných učilišť (zdroj ÚIV)

Skupiny oborů podle klasifikace kmenových oborů vzdělání	Počet absolventů					
	Celkem		Denní st.		OFS	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství	44	44	44	44	0	0
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1 201	1 117	1 145	1 069	56	48
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	1 163	1 097	1 080	1 055	83	42
29 Potravinářství a potravinářská chemie	264	240	264	240	0	0
31 Textilní výroba a oděvnictví	186	198	173	190	13	8
32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	7	0	7	0	0	0
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	388	440	388	429	0	11
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	30	31	30	31	0	0
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	480	509	479	503	1	6
37 Doprava a spoje	68	33	40	4	28	29
41 Zemědělství a lesnictví	298	296	298	296	0	0
63 Ekonomika a administrativa	61	76	60	68	1	8
64 Podnikání v oborech, odvětví	222	358	172	286	50	72
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1 296	1 168	1 239	1 115	57	53
66 Obchod	742	695	668	637	74	58
69 Osobní a provozní služby	465	471	457	455	8	16
82 Umění a užité umění	6	11	6	11	0	0
Celkem	6 921	6 784	6 550	6 433	371	351

Graf č. 18 Absolventi SOU a U 2003/2004

- 21 Hornictví a hutnictví
- 23 Strojírenství
- 26 Elektrotechnika výp. technika
- 29 Potravinářství
- 31 Textilní výroba a oděvnictví
- 32 Obuvnictví
- 33 Zpracování dřeva
- 34 Polygrafie
- 36 Stavebnictví
- 37 Doprava a spoje
- 41 Zemědělství a lesnictví
- 63 Ekonomika a administrativa
- 64 Podnikání v odvětví
- 65 Gastronomie a turismus
- 66 Obchod
- 69 Osobní a provozní služby
- 82 Umění a užité umění

Uplatnitelnost absolventů

Tak jako v předchozích obdobích jsou absolventi učebních oborů z hlediska nezaměstnanosti nejrizikovější skupinou. Celková míra nezaměstnanosti absolventů SOU a U v MSK v dubnu 2003 byla 59,8 % v oborech učilišť, 39,5 % v učebních oborech a 38,3 % v maturitních oborech středních odborných učilišť. Nejvyšší míra nezaměstnanosti u absolventů SOU byla ve skupinách oborů Umění a užité umění (75 %), Elektrotechnika (43,1 %), Polygrafie (42,1 %) a Stavebnictví (41,6 %).

Nejnižší míru nezaměstnanosti absolventů SOU nacházíme ve skupinách oborů Potravinářství (30,4 %), Ekonomika a administrativa (22,05 %) a také Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (3,3 %), kde je ale připravováno velmi málo absolventů a žádní v oborech hornických. Bez ohledu na příslušnost k oborové skupině je vysoká poptávka po některých technických profesích, např. hutník, nástrojař, modelář, frézař, soustružník.

Nejvyšší míra nezaměstnanosti absolventů studijních oborů SOU v MSK byla v dubnu 2003 ve skupinách Textilní výroba a oděvnictví (50,0 %), Elektrotechnika (43,6 %) a Obchod (39,9 %). Nejnižší míru nezaměstnanosti vykazovali absolventi skupiny Hornictví, hutnictví a slévárenství (kde bylo pouze 32 absolventů oboru Hutník-operátor), dále skupiny Doprava a spoje (s 52 absolventy oboru Poštovní manipulants) a skupiny Zemědělství a lesnictví (s pouhými 14 absolventy).

3.2.5 STŘEDISKA PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ, PRACOVIŠTĚ PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ

Střediska praktického vyučování (SPV) zajišťují odborný výcvik žákům SOU. Kraj ve školním roce 2003/2004 zřizoval jedno toto středisko s cílovou kapacitou 255 žáků.

Jednalo se o Středisko praktického vyučování, Ostrava – Mariánské Hory, Mojmírovců 42, jež zajišťovalo odborný výcvik v oboru Aranžér pro tři školy v Ostravě, Českém Těšíně a Frýdku-Místku. Toto SPV bylo k 1. 7. 2004 vyřazeno ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení a nástupnickou organizací se stalo SOU obchodní, Ostrava 1, Na Mlýnici 36. Obor Aranžér bude vyučován na všech třech školách komplexně - školy zajistí teoretickou i praktickou výuku.

Další čtyři střediska praktického vyučování jsou zřizována soukromě (tři v okrese Nový Jičín a jedno v okrese Bruntál s výukou cca 200 žáků).

Tab. č. 61 Střediska praktického vyučování (zdroj ÚIV)

Rok	Středisek	Žáků	Pedagogických pracovníků
2002/2003	7	1129	57
2003/2004	5	462	26

V síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení je rovněž zařazeno 52 pracovišť praktického vyučování. Zřizovateli všech pracovišť praktického vyučování jsou soukromé osoby.

3.3 SPECIÁLNÍ ŠKOLSTVÍ

Vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zabezpečují jako zřizovatelé speciálních škol a školských zařízení Moravskoslezský kraj, obce, církve a soukromé osoby. Dětem a žákům s handicapem je umožněna příprava na vzdělávání a vzdělávání od předškolního věku po středoškolskou docházku.

Tab. č. 62 Speciální školství v MSK dle součástí (zdroj ÚIV)

Škola	2002/2003		2003/2004	
	školy	žáci	školy	žáci
Mateřská – speciální	27	771	26	792
Základní – speciální	22	1 069	22	1 050
Zvláštní	48	3 436	46	3 264
Pomocná	29	532	31	630
Praktická škola	8	135	9	137
SOŠ – speciální	2	711	2	683
SOU,OU – speciální	20	2 382	19	2 419
Celkem	156	9 036	155	8 975

Poznámka: tabulka neobsahuje data o Speciální škole pro tělesně postižené, Opava, Dostojevského 12 – zřizovatel MŠMT.

Srovnání údajů dvou školních let potvrzuje předpokládaný trend ve vývoji speciálního školství, a to pokles počtu žáků zařazovaných do součástí zvláštní škola a nárůst počtu žáků vzdělávajících se podle programu pomocné školy.

SPECIÁLNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Ve školním roce 2003/2004 nedošlo v rámci sítě předškolních zařízení ke změnám v počtu speciálních mateřských škol. Situace v předškolních zařízeních se samostatným ředitelstvím však byla vyhodnocována s ohledem na jejich efektivitu. U Speciální mateřské školy pro zrakově postižené děti, Karviná - Fryštát, K. Sliwky 620, kterou navštěvovalo 18 dětí, schválily samosprávné orgány kraje záměr zrušení samostatného ředitelství a převedení dětí formou odloučeného pracoviště pod ředitelství Speciální mateřské školy pro děti s vadami řeči, Karviná - Hranice, Einsteinova 2849. Realizace uvedeného záměru přispěje ke vzniku ekonomicky silnějšího subjektu.

Výše uvedené údaje dokazují, že zájem rodičů dětí předškolního věku se zdravotním postižením začlenit je do kolektivu ještě před plněním povinné školní docházky roste. Odborná péče věnovaná dětem v rámci speciálních mateřských škol tak nejen usnadňuje jejich vstup do speciálních škol, ale v případě nápravy či zmírnění handicapu i do klasických základních škol.

3.3.1 SPECIÁLNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLSTVÍ

SPECIÁLNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Speciální základní školy nabízejí možnost vzdělávání žáků s vadami řeči, se sluchovým a zrakovým handicapem, s kombinovaným postižením a žákům s poruchami učení a chování. Značný počet speciálních základních škol tvoří základní školy při zdravotnických zařízeních. Většina žáků se v těchto základních školách vzdělává jen dočasně v době hospitalizace v nemocnici či léčebného pobytu v sanatoriu. Stále však zůstávají žáky kmenových základních škol, do kterých se po zlepšení zdravotního stavu vrací.

ZVLÁŠTNÍ ŠKOLY

Ve školním roce 2003/2004 byla největší pozornost věnována transformaci zvláštních škol internátních. V souladu se zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, došlo k 1. září 2003 ke změnám v údajích Zvláštní školy internátní, Ostrava - Slezská Ostrava, Na Vizině 28. Z příspěvkové organizace se samostatně vyčlenily Speciální školy, Ostrava - Slezská Ostrava, Na Vizině 28. Nástupnickou organizací internátní školy se stal Dětský domov, Ostrava - Slezská Ostrava, Na Vizině 28. V průběhu roku pak byla dále řešena problematika zbývajících zvláštních škol internátních. Vzhledem k tomu, že dvě příspěvkové organizace svým svěřencům nadále poskytují vzdělávání, jedna na úrovni plnění povinné školní docházky, druhá i v rámci středoškolské výuky, nedošlo v těchto případech k oddělení bývalého internátu, který zároveň plnil funkci dětského domova, od škol. Zvláštní škola internátní, Fulnek, Sborová 81 se tak transformovala na Speciální školy a Dětský domov, Fulnek, Sborová 81, Zvláštní škola internátní, Odborné učiliště a Praktická škola, Velké Heraltice, Opavská 1 na Speciální školy a Dětský domov, Velké Heraltice, Opavská 1. Obě změny se realizovaly k 1. červenci 2004. Ke stejnému termínu jsou datovány i změny u Zvláštní školy internátní, Radkov - Dubová 141. Protože tamější zvláštní školu navštěvoval nízký počet žáků, byla tato součást zrušena. Žákům bylo nabídnuto vzdělávání na Speciálních školách, Vítkov, nám. J. Zajíce č. 1.

V souvislosti se stále klesajícím počtem žáků ve zvláštních školách byl v průběhu školního roku zpracován návrh na vyřazení Zvláštní školy, Odry, Slunečná 2 ze sítě předškolních zařízení, škol a školských zařízení k 31. červenci 2004. Žáci byli integrováni formou speciálních tříd pod ředitelství Základní školy, Odry, Komenského 6 a Základní školy, Odry, Pohořská 8. Poprvé tak byla konkrétně prověřena spolupráce kraje s obcí na úpravě sítě škol.

Problematika optimalizace sítě zvláštních škol vzhledem k úbytku jejich žáků zůstává nadále aktuální a kraj se jí bude intenzivně zabývat ve školním roce 2004/2005.

POMOCNÉ ŠKOLY A PŘÍPRAVNÉ STUPNĚ POMOCNÝCH ŠKOL

Na rozdíl od zvláštních škol došlo u škol pomocných k navýšení počtu žáků. Tato skutečnost byla ve školním roce 2003/2004 o to výraznější, že od 1. září 2003 vstoupil v platnost Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy č. j. 15 988/2003-24, který umožňuje začlenit do výuky v pomocné škole žáky s velmi těžkým zdravotním postižením. Zvýšený počet žáků vedl k naplnění tříd součástí pomocná škola ve Frýdlantu nad Ostravicí a v Ostravě - Vítkovicích, jež byly v předchozím období neaktivní.

Na uvedený stav reagovali někteří ředitelé škol požadavky na změny kapacit svých zařízení, a to snížením kapacity součástí zvláštní škola a jejím převedení do součástí pomocná škola. Ke školám v Havířově a Městě Albrechticích byla přiřazena odloučená pracoviště v ústavech sociální péče, na kterých se podle „rehabilitačního programu“ vzdělávají imobilní žáci. Zřízení odloučených pracovišť škol v prostředí důvěrně známém těžce postiženým imobilním žákům je směr, který bude kraj preferovat i v dalším období.

Změny v síti škol tak, jak byly výše popsány, nejsou zachyceny v tabulce č. 62, protože k jejich realizaci docházelo v průběhu škol. roku 2003/2004, kdežto tabulkové počty škol a žáků vycházejí ze statistických výkonových výkazů zpracovaných k 30. září 2003.

3.3.2 SPECIÁLNÍ STŘEDNÍ ŠKOLSTVÍ

SPECIÁLNÍ STŘEDNÍ ODBORNÉ ŠKOLY A SPECIÁLNÍ STŘEDNÍ ODBORNÁ UČILIŠTĚ

Ve dvou speciálních středních školách studovalo v loňském školním roce 939 žáků, tj. o 57 méně než v roce 2002/2003. Nejvíce tělesně postižených žáků studovalo v učebních oborech Zpracovatel přírodních pletiv a Mechanik elektronických zařízení. Zrakově postižení žáci studovali především obor Obchodní akademie.

Tab. č. 63 Speciální střední odborné školy a speciální střední odborná učiliště (zdroj ÚIV)

Obory školy	Rok	Počet		
		škol	tříd	žáků
speciální SOŠ	2002/2003	2	31	711
speciální SOU		1	17	285
speciální SOŠ	2003/2004	2	32	683
speciální SOU		1	15	256

Poznámka: tabulka neobsahuje data o VÚ Nový Jičín, Divadelní 12 – zřizovatel MŠMT

ODBORNÁ UČILIŠTĚ

Žáci zvláštních, pomocných a v menší míře i základních škol byli po ukončení povinné školní docházky přijímáni do odborných učilišť a praktických škol – dvouletých a tříletých, které zabezpečují přípravu na jednoduchá manuální povolání. Počet odborných učilišť se ve srovnání s rokem 2002/2003 snížil o jedno v důsledku sloučení U služeb a OU, Havířov - Šumbark, Školní 2 s OU a PrŠ, Havířov - Šumbark, Opletalova 5. Nejvíce žáků studovalo v učebních oborech dvou skupin: Gastronomie, hotelnictví a turismus a Stavebnictví, geodézie a kartografie.

Tab. č. 64 Odborná učiliště (zdroj ÚIV)

Typ školy	Rok	Počet		
		škol	tříd	žáků
OU	2002/2003	19	162	2 097
OU	2003/2004	18	162	2 163

Poznámka: tabulka neobsahuje data o VÚ Nový Jičín, Divadelní 12 – zřizovatel MŠMT

PRAKTICKÉ ŠKOLY

Také praktické školy nedoznaly podstatných změn. Ve srovnání s předchozím rokem bylo otevřeno o jednu tříletou praktickou školu více, a to v Hlučíně. Počet žáků v praktických školách se zvýšil ze 130 na 137 žáků.

Tab. č. 65 Praktické školy (zdroj ÚIV)

Obory školy	Rok	Počet		
		škol	tříd	žáků
Praktická škola dvouletá	2002/2003	6	15	73
Praktická škola tříletá		3		57
Praktická škola dvouletá	2003/2004	6	16	80
Praktická škola tříletá		4		57

3.4 VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY

POČET ŠKOL A ŽÁKŮ

Síť vyšších odborných škol na území Moravskoslezského kraje tvořilo celkem 11 vyšších odborných škol, z tohoto počtu jsou čtyři zřízeny Moravskoslezským krajem a sedm vyšších odborných škol je soukromých. Nová VOŠ DAKOL v Petrovčicích u Karviné zahájila výuku žáků až od 1. 9. 2004. V denním studiu bylo na VOŠ zařazeno 2 171 (nárůst o 76 žáků), v ostatních formách studia celkem 391 žáků. Vyšší počet žáků VOŠ je patrný především v denní formě studia.

Tab. č. 66 Vyšší odborné školy (zdroj ÚIV)

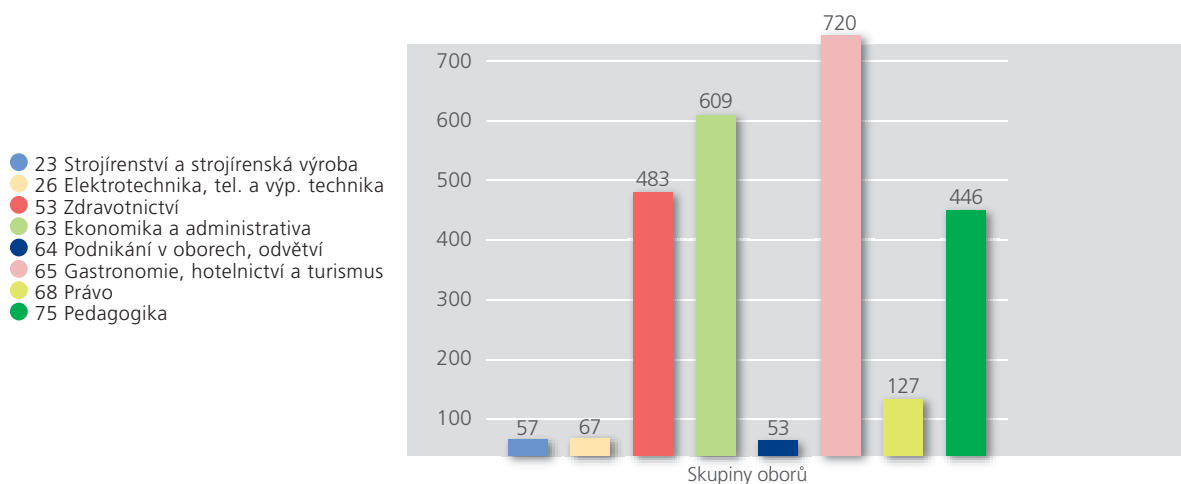
Rok	Počet škol	Denní studium		Dálkové studium
		Počet skupin	Počet žáků	Počet žáků
2002/2003	10	101	2 095	373
2003/2004	11	104	2 171	391

Na obory zdravotnictví je zaměřena jedna VOŠ, jedna má ve vzdělávací nabídce obor sociální práce. Ekonomické obory nabízejí celkem čtyři VOŠ, přičemž jedna z nich má ve studijní nabídce současně i strojírenský obor, a dvě VOŠ se zaměřují také na výpočetní techniku. Na právo, právní a veřejnosprávní činnost jsou zaměřeny dvě VOŠ. Výuku v oborech gastronomie, hotelnictví a turismus organizují celkem čtyři školy. Podnikání v oborech a odvětví nabízely v tomto školním roce dvě školy, jedna však nepřijala žádné žáky.

Tab. č. 67 Počet žáků v oborech vyšších odborných škol (zdroj ÚIV)

Skupiny oborů podle klasifikace kmenových oborů vzdělání	Počet žáků					
	Celkem		Denní st.		OFS	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
23 Strojírnoství a strojírenská výroba	57	57	57	57	0	0
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	52	67	52	67	0	0
53 Zdravotnictví	478	483	372	370	106	113
63 Ekonomika a administrativa	607	609	585	580	22	29
64 Podnikání v oborech, odvětví	48	53	48	53	0	0
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	711	720	684	720	27	0
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	78	127	78	88	0	39
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	437	446	219	236	218	210
Celkem	2 468	2 562	2 095	2 171	373	391

Graf č. 19 Počet žáků v oborech vyšších odborných škol

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ

Meziročně se snížil počet nově přijatých žáků v denní formě studia (o 57). V ostatních formách je mírný nárůst (o 14). Nižší počet žáků nastoupil ve skupinách oborů Ekonomika a administrativa (o 50), Gastronomie, hotelnictví a turismus (o 24). Zvýšený počet nově přijatých žáků se projevuje ve studijních oborech Pedagogika, učitelství a sociální péče (o 45). Zvláště zájem uchazečů o studium na VOŠ s oborem Sociální péče mnohonásobně překračuje kapacitní možnosti školy.

Tab. č. 68 Nově přijatí do 1. ročníku vyšších odborných škol (zdroj ÚIV)

Skupiny oborů podle klasifikace kmenových oborů vzdělání	Nově přijatí					
	Celkem		Denní st.		OFS	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
23 Strojírenství a strojírenská výroba	32	33	32	33	0	0
26 Elektrotechnika, telek. a výpočetní technika	24	29	24	29	0	0
53 Zdravotnictví	205	190	162	146	43	44
63 Ekonomika a administrativa	312	262	290	244	22	18
64 Podnikání v oborech, odvětví	14	19	14	19	0	0
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	333	309	313	285	20	24
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	35	35	35	35	0	0
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	188	223	97	119	91	104
Celkem	1 143	1 100	967	910	176	190

ABSOLVENTI VYŠŠÍCH ODBORNÝCH ŠKOL

Vyšší odborné studium ukončilo v Moravskoslezském kraji ve školním roce 2003/2004 celkem 616 žáků, z tohoto počtu 532 žáků studovalo v denní formě studia a 84 v ostatních formách. Vyšší odborné školy v Moravskoslezském kraji nabízely ve své vzdělávací nabídce studium v osmi skupinách studijních oborů. Nejvíce vzrostl meziročně počet absolventů ve skupinách oborů Gastronomie, hotelnictví a turismus (o 55) a dále v oborech zdravotnických (16). Ve skupině oborů Ekonomika a administrativa naopak počet absolventů klesl (o 24).

Tab. č. 69 Absolventi vyšších odborných škol (zdroj ÚIV)

Skupiny oborů podle klasifikace kmenových oborů vzdělání	Absolventi					
	Celkem		Denní st.		OFS	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
23 Strojírenství a strojírenská výroba	9	3	9	3	0	0
26 Elektrotechnika, telek. a výpočetní technika	9	13	9	13	0	0
53 Zdravotnictví	131	147	110	108	21	39
63 Ekonomika a administrativa	139	115	139	115	0	0
64 Podnikání v oborech, odvětví	12	20	12	20	0	0
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	140	195	140	189	0	6
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	18	24	18	24	0	0
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	78	99	49	60	29	39
Celkem	536	616	486	532	50	84

Uplatnitelnost absolventů

V Moravskoslezském kraji míra nezaměstnanosti absolventů vyššího odborného studia v dubnu 2003 činila 20,5 %, v září 2002 byla 25,7 %. Nejnižší míru nezaměstnanosti vykazují skupiny oborů Zdravotnictví (míra je naprosto ojediněle i nižší než je průměr v ČR), Podnikání v oborech a Gastronomie, hotelnictví a turismus. Vysoké hodnoty indexu absorpce ukazují na značný zájem o tyto absolventy, na dobrou možnost jejich uplatnění. Nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů v MSK vykazují skupiny oborů Strojírenství a Právní a veřejnosprávní činnosti a Ekonomika a administrativa, jde však o malé počty absolventů.

3.5 VYSOKÉ ŠKOLY

Terciární vzdělávání ve školním roce 2003/2004 v Moravskoslezském kraji poskytovaly tři vysoké školy v rámci bakalářských, navazujících magisterských, magisterských i doktorandských programů v prezenční, distanční a kombinované formě studia. Vysoká škola podnikání, a. s., která je soukromou vysokou školou neuniverzitního typu, zajišťovala vzdělávací programy bakalářské v prezenční a kombinované formě studia. Nejvyšší počet studujících v prezenční formě studia vykazuje Vysoká škola báňská – Technická univerzita, která vzdělávala celkem 13 739 studentů. V bakalářských programech studovalo v Moravskoslezském kraji celkem 8 306 studujících, v navazujících magisterských programech 321, v magisterských 13 451 studujících a v doktorandských programech 534 studujících. V následující tabulce jsou uvedeny také počty studujících v distančních a kombinovaných formách studia.

Tab. č. 70 Počty studentů na vysokých školách v Moravskoslezském kraji (zdroj ÚIV)

Vysoká škola	Prezenční forma studia					Distanční a kombinovaná forma studia					
	Celkem	Bakalářská	Navazující magisterská	Magisterská	Doktorandská	Celkem	Bakalářská	Navazující magisterská	Magisterská	Doktorandská	Celkem
Ostravská univerzita	6 962	1 636	77	3 509	47	5 269	1 213	135	254	91	1 693
Slezská univerzita	3 939	1 107	140	1 907	35	3 189	474	77	181	18	750
VŠB – TU	17 789	5 148	104	8 035	452	13 739	1 560	234	1 190	1 066	4 050
Vysoká škola podnikání, a. s.	1 300	415	0	0	0	415	885	0	0	0	885

Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava nabízí vysokoškolské vzdělání technicko-ekonomického zaměření na 7 fakultách, 5 148 studujících v bakalářských, 8 035 v magisterských a 452 v doktorandských studijních programech. Univerzita nabízí možnost vysokoškolského vzdělávání ve vybraných studijních programech také handicapovaným studentům. Součástí univerzity jsou také tři vysokoškolské ústavy: Centrum pro evropská studia, Vysokoškolský ústav chemie materiálů a Výzkumné energetické centrum.

Ostravská univerzita v Ostravě zajišťovala vysokoškolské vzdělání ve studijních programech bakalářských, magisterských a doktorandských. Na 4 fakultách ve školním roce 2003/2004 studovali celkem 6 962 uchazeči. V institutu pro umělecká studia studovali v magisterském programu zájemci o umělecko-pedagogické disciplíny. V meziročním srovnání se počet nově zapsaných studentů zvýšil o 407 studujících. Zdravotně sociální fakulta připravuje odborníky v nelékařských specializacích. Součástí Ostravské univerzity jsou také tři vysokoškolské ústavy: Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování, Ústav pro regionální studia a Centrum inovačních technologií.

Slezská univerzita v Opavě nabízí řadu vzdělávacích studijních programů společenskovedního, přírodovědeckého, ekonomického, pedagogického zaměření na dvou fakultách, Obchodně podnikatelské fakultě v Karvině a Filozoficko-přírodovědecké fakultě v Opavě. Obchodně podnikatelská fakulta úzce spolupracuje s Vyšší odbornou školou a Hotelovou školou Opava na akreditovaném bakalářském studijním programu Gastronomie, hotelnictví a turismus. Ve školním roce 2003/2004 vzdělávala Slezská univerzita v Opavě na obou fakultách celkem 3 939 studujících. Součástí univerzity je také Matematický ústav v Opavě a Vzdělávací centrum v Krnově.

Vysoká škola podnikatelská, a. s., Ostrava je jedinou soukromou vysokou školou v Moravskoslezském kraji. Sídlo má tato vysoká škola v Ostravě, pro zájemce o studium při zaměstnání nebo podnikání však zřizuje ve vybraných regionech mimoostravská konzultační střediska. Vysoká škola nabízí vzdělávací programy v prezenční i kombinované formě studia. Ve spolupráci s Vyšší odbornou školou Havířov, s. r. o. zajišťuje výuku nového bakalářského studijního programu Podnikání a management v cestovním ruchu, v prezenční formě studia. Výuka tohoto oboru probíhala v prostorách VOŠ Havířov, a. s.

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ NA VYSOKÉ ŠKOLY

Přijímání a zápis nových studujících probíhá na jednotlivých vysokých školách dosti odlišně. Podstatně se může lišit i způsob organizace přijímacího řízení a kriteria, která si stanoví každá fakulta vysoké školy samostatně. Rozhodující je zájem uchazečů o studium na dané fakultě vysoké školy. Celkem bylo na všech čtyřech vysokých školách nově zapsáno 7 726 studujících, což je o 1 296 studujících více než v předchozím školním roce.

3.6 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecké školy poskytují základní umělecké vzdělávání v jednotlivých uměleckých oborech (v hudebním, tanečním, výtvarném a literárně dramatickém). Plní funkci výchovnou, vzdělávací, kulturní, ale také sociální a preventivní. Se svou bohatou nabídkou uměleckých aktivit mají navíc i nezastupitelnou úlohu v oblasti aktivního využívání volného času dětí a mládeže. Přípravují žáky pro vzdělávání v různých typech středních škol uměleckého zaměření a v konzervatořích a také pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Žáci základních umě-

leckých škol v Moravskoslezském kraji velmi dobře reprezentují svůj kraj na soutěžích a přehlídkách doma i v zahraničí. Specifickou aktivitou pro náš kraj je neustále se rozšiřující příhraniční a mezinárodní spolupráce v této oblasti.

Tab. č. 71 Základní umělecké školy (zdroj ÚIV)

Rok	Školy	Učitelé					Žáci v oborech					
		Fyz. osob	Přepočt. na plné úvazky	Celkem	hudební	tj. % z celku	taneční	tj. % z celku	výtvarný	tj. % z celku	literárně-dramatický	tj. % z celku
2002/2003	53	1 251	916,1	25 519	17 799	69,75	2 308	9,04	4 920	19,28	492	1,93
2003/2004	54	1 259	920,9	25 076	17 612	70,23	2 095	8,35	4 874	19,44	495	1,97

Ve školním roce 2003/2004 bylo v Moravskoslezském kraji 56 základních uměleckých škol, z nichž dvě soukromé neprovozují již třetím rokem činnost, nejsou však vyřazeny ze sítě předškolních zařízení, škol a školských zařízení. K 1. lednu 2003 byla zařazena do sítě škol nová základní umělecká škola zřizovaná obcí (ZUŠ Kravaře, která byla do té doby odloučeným pracovištěm ZUŠ Hlučín, zřizované MSK). Výuka v ZUŠ probíhá také v 95 odloučených pracovištích, zařazených v síti škol, předškolních a školských zařízeních.

Ve srovnání s minulým rokem se zpomalil trend snižování celkového počtu žáků v ZUŠ (rok 2002/2003 pokles o 691 žáků, 2003/2004 pokles o 443 žáků). Oproti tomu není zaznamenán pokles počtu pedagogických pracovníků. Tato skutečnost je ovlivněna mimo jiné zohledněním požadavků škol na zvýšení počtu hodin předmětu komorní a souborové hry v hudebním oboru. Nutnost navýšení počtu hodin vyplynula rovněž ze závěrů inspekčních zpráv.

ZUŠ mají většinou dostatečně stabilizované personální podmínky, výuka je zajišťovaná převážně pedagogickými pracovníky s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Rezervy jsou však v nástrojovém vybavení škol, které už zdaleka neodpovídá současným požadavkům na výuku.

3.7 PŘEDŠKOLNÍ ZAŘÍZENÍ

Tab. č. 72 Demografický vývoj 3 – 5letých v okresech MSK (zdroj ČSÚ)

Okres	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Bruntál	3 694	3 377	3 192	3 089	3 005	2 873	2 813	2 854
Frýdek-Místek	7 005	6 349	6 010	5 790	5 650	5 574	5 496	5 477
Karviná	9 359	8 464	7 854	7 585	7 364	7 252	7 172	7 215
Nový Jičín	5 422	4 890	4 602	4 497	4 488	4 346	4 355	4 351
Opava	5 678	5 277	5 058	4 974	4 884	4 726	4 653	4 640
Ostrava	10 614	9 723	9 183	8 927	8 822	8 793	9 024	9 162
Kraj celkem	41 772	38 080	35 899	34 862	34 213	33 564	33 513	33 699

Demografický vývoj v Moravskoslezském kraji ukazuje, že pokles populace 3 – 5letých dětí se zpomaluje a od roku 2005 by mělo dojít poprvé k celkovému nárůstu této věkové populace.

Tab. č. 73 Předškolní výchova v MSK podle druhu součástí škol (zdroj ÚIV)

Předškolní zařízení	Počet							
	součástí		třídy		děti		děti/třída	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
MŠ	620	627	1 510	1 503	34 428	33 972	22,80	22,60
Spec. MŠ a MŠ při DD	27	26	82	82	771	792	9,40	9,66
Přípravné třídy	17	16	19	21	278	289	14,63	13,76
z toho v MŠ	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00
v ZŠ	12	12	15	16	230	235	15,33	14,69
v ZvŠ	5	4	5	5	62	54	12,40	10,80
Celkem	664	669	1 612	1 606	35 491	35 053	22,02	21,83

Předškolní výchova probíhala z hlediska institucionálního zejména v mateřských školách, ve speciálních mateřských školách a v mateřských školách při dětských domovech. Tento typ výchovy byl realizován i v přípravných třídách základních a zvláštních škol pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

Tab. č. 74 Mateřské školy podle zřizovatele (zdroj ÚIV)

Zřizovatel	Rok	Počet			
		součástí	děti	tříd	děti/třída
obec	2002/2003	601	33 257	1 459	22,79
církev		2	73	3	24,33
soukromník		17	1 098	49	22,41
Celkem		620	34 428	1 511	22,78
obec	2003/2004	609	32 853	1 453	22,61
církev		2	73	3	24,33
soukromník		16	1 046	47	22,26
Celkem		627	33 972	1 503	22,60

PROFILACE PŘEDŠKOLNÍCH ZAŘÍZENÍ (VČETNĚ ALTERNATIVNÍCH PROGRAMŮ)

Předškolní institucionální výchova prošla postupnou vnitřní reformou, která přinesla do praxe řadu změn. Orientace výchovného působení v mateřských školách se zaměřila převážně na rozvíjení dětské osobnosti, citovou a mravní stránku, stimulování zájmů, sklonů a tvořivosti, schopnost spolupracovat a žít s ostatními lidmi. Vytváření konkurenčního prostředí v mateřských školách mělo nadále zvyšující tendenci, o čemž svědčí různorodost nabídky vzdělávacích programů, modelových a tréninkových projektů např. Mateřská škola podporující zdraví, Začít spolu, prvky Montessori a Waldorfské pedagogiky, Metoda Dobrého startu, Lego Dacta, projekty zaměřené na dopravní výchovu, tvořivou dramaturgii, ekologickou výchovu, protidrogovou prevenci, estetickou a křesťanskou výchovu a další. Velká část mateřských škol organizuje rovněž společné aktivity s rodiči, širokou veřejností i jinými subjekty (sportovní akce, turistické výlety a zájezdy, kroužky i exkurze pro rodiče s dětmi atd.).

Všechny mateřské školy mají již vypracovány vlastní školní vzdělávací programy respektující přirozené souvislosti, vzájemné vazby a dynamiku vývoje dětské osobnosti. Rámcový program pro předškolní vzdělávání č.j. 14 132/01-22 (Věstník MŠMT, ročník LVII, sešit 5, 2001) představuje základní dokument pro mateřské školy a je určitým završením procesu proměn uplynulých let. Orientace a práce se vzdělávacím programem významně ovlivnily zkvalitnění výchovně-vzdělávací práce.

Jednou z priorit školství je vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro děti smyslově, tělesně a mentálně postižené, pro žáky s vadami řeči může ředitel školy zřizovat speciální třídy i při předškolním zařízení. Z tabulky je zřejmé, že speciální péče je zajišťována zejména pro děti s vadami řeči, zdravotně oslabené, s více vadami a se sníženou psychosociální adaptací.

Další možností je jejich individuální integrace do běžných tříd předškolních zařízení. Jedná se hlavně o děti s vadami řeči, s tělesným postižením, s více vadami a s mentálním postižením. Individuální integrace v běžném kolektivu se jeví jako nejpřirozenější varianta pro začlenění dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do výchovně-vzdělávacího procesu, protože nedochází k izolaci vůči běžné populaci.

Tab. č. 75 Děti ve speciálních třídách MŠ a individuálně integrované děti podle postižení (zdroj ÚIV)

Druh postižení	Počet dětí indiv. integr.		Děti ve spec. tř.		Počet spec. tř.	
	2002/2003	2003/2004	2002/2003	2003/2004	2002/2003	2003/2004
Mentálně postižené	32	20	13	22	2	2
Sluchově postižené	14	9	0	0	0	0
Zrakově postižené	4	9	42	42	4	4
S vadami řeči	403	338	545	515	51	50
Tělesně postižené	39	23	1	1	0	0
Zdravotně oslabené	0	0	91	107	5	6
S více vadami	32	21	64	62	9	8
Se sníženou psychosociální adaptací	15	8	45	43	3	3
S lékařskou diagnózou autismus	1	1	0	5	0	1
Celkem	540	429	801	797	74	74

Poznámka: tabulka neobsahuje data o církevních školách a školách zřizovaných ministerstvem

Počet integrovaných dětí v mateřských školách mírně poklesl. Ve školním roce 2002/2003 bylo celkem zapsáno v mateřských školách 34 428 dětí. Z tohoto počtu bylo integrovaných dětí 1 341, což je asi 3,9 % z uvedeného celkového počtu. Ve školním roce 2003/2004 byl celkový počet všech dětí v mateřských školách 33 972, z toho 1 226 dětí bylo integrováno, což je 3,6 % z celkového počtu. Příčiny sníženého počtu integrovaných dětí mohou být způsobeny tím, že rodiče své dítě zapíší do speciální mateřské školy.

ZÁJMOVÉ KROUŽKY V RÁMCI PŘEDŠKOLNÍCH ZAŘÍZENÍ

Předškolní zařízení nezůstávají stranou a nabízejí širokou škálu zájmových kroužků pro děti. Nejčastěji jsou to kroužky sportovní (pohybová výchova, jóga pro děti, předplavecký výcvik, sportovní a rytmická gymnastika, aerobik, cvičení rodičů s dětmi, míčové hry, saunování atd.), kroužky umělecky zaměřené (výtvarné, hudebně-dramatické, taneční, tj. latinsko-americké tance, baletní školičky, country a lidové tance, pěvecké, keramické, hra na flétnu, kreativní ateliéry aj.), kroužky jazykové (seznamování se s jazykem anglickým a německým), první kroky s počítači a další aktivity.

3.8 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ

3.8.1 JAZYKOVÉ ŠKOLY

Ve školním roce 2003/2004 působily na území Moravskoslezského kraje, stejně jako v předchozích letech, dvě státní jazykové školy, a to Státní jazyková škola v Ostravě a Státní jazyková škola ve Frýdku-Místku. Tato školská zařízení měla ve sledovaném školním roce celkem 3 111 posluchačů ve 179 základních, středních a vyšších kurzech, což je přibližně stejný počet jako ve školním roce 2002/2003.

Státní jazykové školy a také další fyzické a právnické osoby působící v oblasti jazykového vzdělávání, které jsou zařazeny v příloze č. 1 vyhlášky č. 183/1998 Sb., kterou se stanoví, které další studium, popřípadě výuka se pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění považuje za studium na středních nebo vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů, organizují rovněž jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou. Jedná se o kurzy pro absolventy středních škol s úplným středním vzděláním, s úplným středním odborným vzděláním nebo vyšším vzděláním, kteří úspěšně vykonali první maturitní zkoušku nebo absolutorium v konzervatoři v kalendářním roce, ve kterém zahajují studium v jednoletých jazykových kurzech.

Z výše uvedeného počtu posluchačů v kurzech organizovaných státními jazykovými školami bylo celkem 139 posluchačů jednoletých kurzů cizích jazyků s denní výukou, tj. o 35 posluchačů méně než v předchozím školním roce. Vyhláškou č. 249/2003, kterou se mění vyhláška č. 183/1998 Sb., bylo do přílohy č. 1 této vyhlášky zařazeno celkem 20 soukromých subjektů působících na území Moravskoslezského kraje v oblasti jazykového vzdělávání. Z tohoto počtu organizovalo ve školním roce 2003/2004 jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou 11 subjektů a účastnil se jich celkem 501 posluchač. V porovnání s předchozím školním rokem je počet těchto subjektů o 3 a počet posluchačů o 129 vyšší.

3.8.2 STŘEDISKA PRO VOLNÝ ČAS DĚTÍ A MLÁDEŽE

Střediska pro volný čas dětí a mládeže patří mezi školská výchovná zařízení, která poskytují možnosti zájmového vzdělávání, příležitostných zájmových aktivit, účastí v soutěžích a přehlídkách dětí a mládeže v době mimo vyučování dětem a mládeži ve věku od období předškolní docházky do dospělosti. Kraj je zřizovatelem 31 středisek volného času, z toho je 27 domů dětí a mládeže a 4 stanice zájmových činností.

Tab. č. 76 Střediska pro volný čas dětí a mládeže (zdroj ÚIV)

Sledovaný údaj	Počet celkem		Předškolní		Školní do 15 let		15 - 18 let		Dospělí		Rodiče a děti	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
Akce	2 209	2 170	167	193	1 607	1 516	176	170	202	220	57	71
Členové	30 890	30 927	2 197	2 203	21 723	21 426	3 211	2 868	2 762	3 088	997	1 342
Střediska	35	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Celkový počet účastníků pravidelné činnosti všech středisek pro volný čas dětí a mládeže se téměř nezměnil, došlo však ke změnám ve věkové skladbě členů těchto školských výchovných zařízení. Zatímco téměř beze

změny je podíl počtu žáků ve věku povinné školní docházky (cca 70 %) a dětí předškolního věku (7,1 %), v případě dospělých účastníků došlo ke zvýšení jejich počtu z 8,9 % na 10 % všech členů, u rodičů a dětí z 3,2 % na 4,3 %. Naopak u mládeže ve věku 15 - 18 let je zaznamenán pokles z 10,4 % na 9,3 %.

Do pravidelných aktivit středisek pro volný čas dětí a mládeže bylo ve školním roce 2003/2004 zapojeno 15,7 % všech žáků základních škol a 4,2 % všech žáků středních škol.

Střediska pro volný čas dětí a mládeže organizují rovněž množství aktivit v nepravidelných činnostech, ve školním roce 2003/2004 bylo vykazováno celkem 585 985 účastníků, což bylo o 8,1 % méně než ve školním roce 2002/2003.

3.8.3 ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠKOLNÍ KLUBY

Tab. č. 77 Školní družiny a školní kluby 2003/2004 (zdroj ÚIV)

Školní družina Školní klub	Při škole	Počet družin		Počet oddělení		Počet žáků		Počet žáků na 1 oddělení	
		02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
Školní družiny	při ZŠ	443	417	947	908	22 764	22 584	24,04	24,87
	při spec. školách	48	47	95	96	1 010	1 042	10,63	10,85
	ostatní	4	2	5	3	112	57	22,40	19,00
Školní kluby	při ZŠ	33	35	139	128	2 264	1 672	16,29	13,06
	při spec. školách	5	5	5	6	69	88	13,80	14,67

Školní družiny a školní kluby jsou zpravidla zřizovány jako součásti základních, speciálních a výjimečně mateřských škol.

Z meziročního srovnání vyplývá snížení počtu školních družin, z nichž většina zrušených součástí se stala součástí přejímajících organizací v rámci slučování základních škol. Ze srovnání je taktéž zřetelný mírný pokles počtu žáků v odděleních školních družin v důsledku celkového poklesu počtu žáků základních škol. Nově byly zařazeny dva školní kluby, a to v oblastech s nepostačující dopravní dostupností ke střediskům pro volný čas dětí a mládeže.

Jedná se školní kluby při Základní škole Opava - Kylešovice a při Základní škole Vrbno pod Pradědem, okres Bruntál. Taktéž byla navýšena kapacita školních klubů při základních školách Moravskoslezského kraje o 207 žáků a kapacita školních družin o 410 žáků.

3.8.4 DOMOVY MLÁDEŽE

Domovy mládeže zabezpečují žákům především středních škol výchovu, ubytování a stravování. V Moravskoslezském kraji stejně jako v předchozím období působilo 51 domovů mládeže, které byly převážně zřízeny jako součást školy. Pouze dva domovy mládeže v Ostravě jsou samostatnými právními subjekty.

Tab. č. 78 Domovy mládeže (zdroj ÚIV)

Domovy mládeže		2002/2003	2003/2004
Počet domovů		51	51
Pracovníci	celkem	381	358
	vychovatelé	210	208
	pomocní vychovatelé	32	28
	ostatní	139	122

Z porovnání počtu zaměstnanců a počtu ubytovaných žáků vyplývá, že ve školním roce 2003/2004 v domovech mládeže MSK došlo ke snížení počtu zaměstnanců (vychovatelů, pomocných vychovatelů a ostatních pracovníků), přičemž počet všech ubytovaných žáků se naopak o 55 zvýšil. Důvodem je skutečnost, že v domovech mládeže bylo oproti předchozímu šk. roku ubytováno více žáků starších 18 let, především studentů vyšších odborných škol (o 62 studentů) a vysokých škol (o 15 studentů) a méně žáků gymnázií, středních odborných škol a středních odborných učilišť, včetně speciálních (o 29 žáků).

Tab. č. 79 Počet ubytovaných žáků v domovech mládeže (zdroj ÚIV)

Školní rok		2002/2003	2003/2004
Celkem žáků v domovech mládeže		3 902	3 957
v tom ze	základních a speciálních škol	21	28
	gymnází	206	204
	SOŠ včetně speciálních	1 762	1 715
	SOU včetně speciálních	1 126	1 146
	VOŠ	605	667
	vysokých škol	182	197

3.8.5 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ PRO VÝKON OCHRANNÉ VÝCHOVY A ÚSTAVNÍ VÝCHOVY

DĚTSKÉ DOMOVY

Dětský domov ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální, pečuje o děti podle jejich individuálních potřeb. Účelem dětského domova je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování a které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině, nebo osvojeny, umístěny v jiné náhradní rodinné péči.

Tab. č. 80 Dětské domovy (zdroj ÚIV)

Rok	Počet domovů	Počet svěřenců	z toho			
			předškolní věk	školní věk	15 - 18 let	nad 18 let
2002/2003	16	608	56	399	129	24
2003/2004	17	645	57	419	139	30

Děti s nařízenou ústavní výchovou byly umísťovány rovněž i do internátních zvláštních škol zřízených Moravskoslezským krajem, kde bylo vykazováno celkem 159 žáků.

V školním roce 2003/2004 došlo k transformaci těchto zvláštních škol internátních (Zvláštní školy internátní, Ostrava - Slezská Ostrava, Na Vizíně 28, Zvláštní škola internátní, Odborné učiliště a Praktická škola, Velké Heraltice, Opavská 1, Zvláštní škola internátní, Fulnek, Sborová 81, Zvláštní škola internátní, Radkov - Dubová) na dětské domovy. V Moravskoslezském kraji je tedy zřízeno celkem 21 dětských domovů, z nichž osm zařízení ještě vyžaduje investice pro naplnění zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů.

Tab. č. 81 Zaměstnanci dětských domovů (přepočtení na plně zaměstnané) (zdroj ÚIV)

Rok	Speciální pedagogové	Vychovatelé vč. ved. vychovatelů	Pomocní vychovatelé	Psychologové	Zdravotníčtí pracovníci	Sociální pracovníci	Ostatní pracovníci
2002/2003	9,5	134,5	61,7	0,5	1	11,15	137,95
2003/2004	10	152,2	72,7	0,5	0	13,7	148,6

Ve srovnání se školním rokem 2002/2003 byl zaznamenán nárůst pedagogických pracovníků v souvislosti s naplněním zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů a prováděcí vyhlášky 334/2003 Sb. Přímé zaopatření jedné rodinné skupiny zajišťují 3 pedagogičtí pracovníci.

NÁHRADNÍ RODINNÁ PÉČE

Náhradní forma výchovné péče a podpory pro dítě a rodinu je využívána v těch případech, kdy setrvání nebo návrat dítěte do původní rodiny nejsou v kratším časovém horizontu možné nebo nejsou možné vůbec. Náhradní forma podpory rodiny a dítěte je založena na principu, že pro život a výchovu dítěte je nejlepším místem rodina nebo prostředí, které se rodině podobá v nejvyšší možné míře. Převzetí dítěte do náhradní formy péče je učiněno vždy na základě soudního rozhodnutí. V ústavním prostředí může jen obtížně vyrůst dítě ve zdravou osobnost, dospělého člověka, který se umí uplatnit ve společnosti, založí vlastní rodinu. Děti v obtížné rodinné situaci, které nemohou dočasně nebo trvale zůstat ve své rodině, však nemusí vyrůstat v ústavech. Jedním z řešení je adopce nebo pěstounská péče.

Pěstounská péče je podle dikce zákona institutem, který umožňuje realizaci jednoho z typů náhradní rodinné péče. Institut pěstounské péče je zejména vymezen Zákonem o rodině a Zákonem o sociálně právní ochraně dětí.

Adopce se ze všech forem náhradní rodinné výchovy nejvíce blíží přirozené rodině, poskytuje dítěti zázemí ve všech ohledech stejně jako biologická rodina.

Tab. č. 82 Náhradní rodinná péče za kalendářní roky 2002 - 2004 (zdroj OŠMS)

Název školského zařízení	2001			2002			2003			2004		
	pěstounská péče	osvojení	návrat do vlastní rodiny	pěstounská péče	osvojení	návrat do vlastní rodiny	pěstounská péče	osvojení	návrat do vlastní rodiny	pěstounská péče	osvojení	návrat do vlastní rodiny
DD, Frýdek-Místek, Na Hrázi 2126	0	0	2	3	0	0	1	0	1	0	0	2
DD, Budišov nad Budišovkou, ČSA 718	3	0	0	0	0	0	1	0	3	6	0	2
DD, Čeladná 87	3	0	7	2	0	1	4	0	6	2	0	8
DD, Frýdek-Místek, Bruzovská 328	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
DD, Havířov - Podlesí, Čelakovského 1	0	0	1	3	0	1	3	0	1	2	0	1
DD, Horní Benešov, Svobody 428	2	0	4	1	0	1	2	0	2	2	0	1
DD „SRDCE“, Karviná - Fryštát, Vydmuchova 10	2	0	4	5	0	0	2	0	5	1	0	3
DD, Lichnov 253	2	0	3	3	0	4	5	1	3	2	0	3
DD, Melč 4	0	0	4	3	0	6	4	0	3	1	0	9
DD, Milotice nad Opavou 27	2	0	0	2	0	3	3	0	1	7	0	4
DD, Nový Jičín, Revoluční 56	2	0	1	2	0	3	0	0	4	0	0	8
DD, Opava, Rybí trh 14	4	0	7	3	0	15	6	0	11	5	0	12
DD, Ostrava - Hrabová, Reymontova 2a	1	0	0	2	0	7	2	0	1	2	0	4
DD, Ostrava - Slezská Ostrava, Bukovanského 25	0	0	5	0	0	2	0	0	0	0	0	2
DD, Příbor, Masarykova 607	1	0	1	0	0	0	3	0	0	2	0	1
DD a Spec. školy, Vrbno pod Pradědem, nám. sv. Michala 17	0	0	0	0	0	0	2	0	3	2	0	0
ZvŠI, Fulnek, Sborová 81	0	0	0	0	0	0	1	0	2	1	0	0
ZvŠI, Radkov - Dubová 141	1	0	0	0	0	0	1	0	2	1	0	3
DD, Ostrava Sl. Ostrava, Na Vizině 28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
ZvŠI, Velké Heraltice, Opavská 1	0	0	0	0	0	2	0	0	3	0	0	9
Celkem	26	0	39	29	0	45	40	1	51	36	0	77

Návratem do vlastní rodiny je míněn návrat do původní biologické rodiny z důvodu zrušení ústavní výchovy po úpravě poměrů v rodině, ukončení ústavní výchovy (dovršení zletilosti), popřípadě podmíněného propuštění ze zařízení pro výkon ústavní výchovy.

ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ PRO VÝKON OCHRANNÉ A ÚSTAVNÍ VÝCHOVY

V Moravskoslezském kraji působí taktéž dalších pět školských zařízení pro výkon ochranné výchovy a ústavní výchovy, která zřizuje MŠMT:

- Dětský diagnostický ústav, Bohumín - Šunychl 463,
- Dětský výchovný ústav, Horní Těrlicko, Sportovní 561,
- Výchovný ústav pro mládež, Střední odborné učiliště, Odborné učiliště a Učiliště, Nový Jičín, Divadelní 12,
- Výchovný ústav pro zdravotně handicapovanou mládež, Ostrava - Hrabůvka, Slezská 23 (s odloučenými pracovišti v Polance nad Odrou a Frýdku-Místku),
- Diagnostický ústav pro mládež a Středisko výchovné péče pro děti a mládež, Ostrava - Kunčičky, Škrobálkova 16 (s odloučenými pracovišti v Bruntále, Krnově, Opavě, Frýdku-Místku, Karvině a třemi dalšími odloučenými pracovišti v Ostravě).

3.8.6 PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY A SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ CENTRA

Moravskoslezský kraj je zřizovatelem šesti pedagogicko-psychologických poraden (dále jen PPP), které poskytují diagnostické, poradenské a informační služby dětem, rodičům i školám.

PPP se podílejí na výchovně-vzdělávacím procesu, a to zvláště v těch případech, kdy je tento proces nějakým způsobem znesnadněn. Hlavní součástí činnosti PPP je přímá práce s dětmi, žáky a studenty ve věku od tří let do ukončení vyššího odborného vzdělání a s jejich rodiči, a to jak formou individuální péče, tak formou skupinové práce. Na základě doporučení PPP je volena nebo upravována vzdělávací cesta žáků. PPP napomáhají při rozvoji pedagogicko-psychologických kompetencí učitelů, participují na činnostech v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže a na kariérovém poradenství.

Tab. č. 83 Pracovníci pedagogicko-psychologických poraden (zdroj ÚIV)

Rok	Pracovníci celkem	z toho				Přepočteno na plně zaměstnané
		psychologové	pedagogové	sociální pracovníci	ostatní	
2002/2003	103	46	38	13	6	98,2
2003/2004	112	46	46	14	6	99,4

Poznámka: stav k 31. 12. 2003

Odborné týmy pracovníků PPP tvoří psychologové, speciální pedagogové, metodici prevence a sociální pracovníci. V porovnání s minulým rokem stoupl počet speciálních pedagogů o 8 zaměstnanců a počet sociálních pracovníků o 1 zaměstnankyni. Počet psychologů a ostatních zaměstnanců zůstává nezměněn. Důvodem navýšení počtu odborných pracovníků je sjednocení podmínek pro optimální činnost poraden v rámci kraje, a tím také zkrácení čekacích lhůt pedagogicko-psychologických vyšetření klientů.

Tab. č. 84 Přehled činností pedagogicko-psychologických poraden (zdroj ÚIV)

Rok	Individuální činnosti		Skupinové činnosti				Služby pedagogům		Ostatní	Zprac. podkl.
	komplexní vyšetření	ostatní	vyšetření	terapie	výcvik	besedy	konzultace	kurzy, semináře		
2002/2003	16 883	16 172	357	371	50	266	2 577	273	142	10 367
2003/2004	18 069	20 242	171	307	26	478	6 142	383	224	12 961

Činnost PPP se uskutečňuje zejména ambulantně, návštěvami pracovníků ve školách, školských a jiných zařízeních. Z porovnání četnosti a druhu výkonů ve školním roce 2002/03 a 2003/04 vyplývá zřetelný nárůst v oblasti individuálních činností s klienty, v oblasti služeb pedagogům, zpracovávání podkladů i ostatních činnostech. Naopak mírný pokles vykazuje terapeutická oblast a téměř padesátiprocentní je pokles v oblasti výcviku.

Tab. č. 85 Počet klientů pedagogicko-psychologických poraden (zdroj ÚIV)

Klientů z	2002/2003	2003/2004
mateřské školy (včetně speciálních)	1 828	1 916
základní školy (včetně speciálních)	10 634	14 300
střední školy (včetně speciálních)	786	1 014
Ostatní	150	214
Celkem	13 409	17 444

Ve školním roce 2003/2004 došlo k nárůstu počtu klientů pedagogicko-psychologických poraden o více než čtyři tisíce, což představuje nárůst o 30,1 %. K nárůstu došlo ve všech kategoriích klientů, zejména pak u žáků základních škol, a to o 34,4 %.

Jak vyplývá z výše uvedených skutečností, počet dětí a žáků se závažnějšími výukovými a výchovnými obtížemi narůstá. Oproti minulým letům narůstá také počet studentů středních škol, kteří žádají o vyšetření SVPU. Vlivem medializace se stalo speciálně-pedagogické vyšetření běžným prostředkem řešení výukových problémů. Narůstá také počet erudovaných pedagogů, kteří dokáží včas výukový problém žáka rozpoznat a po dohodě s rodiči předávají žáka do péče odborných poradenských pracovníků.

SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ CENTRA

V současné době zajišťuje péči handicapovaným dětem na území Moravskoslezského kraje 10 speciálně pedagogických center, jejichž zřizovatelem je kraj. Speciálně-pedagogická centra (dále SPC) jsou součástí systému pedagogicko-psychologického poradenství pro oblast zdravotně znevýhodněných dětí a žáků (tělesně, mentálně, sluchově, řečově, vícečetně). Tato SPC jsou součástí speciálních škol nebo speciálních mateřských škol, které navzájem svým zaměřením korespondují.

Tab. č. 86 Odborní pracovníci speciálně pedagogických center (zdroj ÚIV)

Odborní pracovníci	2002/2003	2003/2004
speciální pedagog.	40	33
psychologové	11	11
soc. pracovníci	9	9
zdrav. pracovníci	1	1
ostatní	4	2
Celkem	65	57

Poznámka: stav k 31. 12. 2002, resp. k 31. 12. 2003

V působnosti Moravskoslezského kraje jsou SPC zaměřena na mentálně, tělesně, sluchově, zrakově postižené, centra pro děti s vadami řeči a centra pro děti s více vadami. Tzn., že síť SPC je v kraji úplná a pokrývá potřebu speciální péče pro klienty všech druhů postižení.

Tab. č. 87 Klienti speciálně pedagogických center (zdroj ÚIV)

Druh postižení	2002/2003	2003/2004
mentální	499	623
sluchové	132	135
zrakové	166	198
s vadou řeči	773	1 233
tělesné	760	653
s více vadami	839	860
autismus	60	51
ostatní	193	56
celkem	3 422	3 809

V porovnání se školním rokem 2002/2003 došlo k nárůstu klientů speciálně pedagogických center, zejména u dětí se smyslovým a mentálním postižením, což je dáno kvalitní depistáží postižených jedinců v terénu a používáním přesnějších diagnostických nástrojů.

3.8.7 ŠKOLNÍ STRAVOVÁNÍ

Tab. č. 88 Školní jídelny - bez náhradního stravování (zdroj ÚIV)

Školní jídelny		2002/2003		2003/2004	
		počet strážníků	strážníci/žáci (v %)	počet strážníků	strážníci/žáci (v %)
Počet jídelen	celkem	989		841	
Děti a žáci	celkem	152 829	62,74	148 748	62,13
v tom	mateřské školy	36 011	-	34 833	-
	1. - 4. ročník ZŠ a ZvŠ	38 065	-	35 555	-
	5. - 9. ročník ZŠ a ZvŠ	50 096	-	49 363	-
	nižší stupeň víceletých G a konzervatoří	3 394	-	3 487	-
	G, SOŠ, a VOŠ	18 286	-	18 643	-
	SOU a OU	6 633	-	6 622	-
	výchovné ústavy	344	-	245	-
Dospělí celkem		43 354	-	43 387	-
Celkem strážníků		196 656	-	192 135	-

Poznámka: stav k 31. 12. 2002 resp. 2003

Školní stravování je zabezpečováno školními jídelnami, které hospodaří jako příspěvkové organizace obce, jedna školní jídelna je příspěvkovou organizací kraje a jídelnami, které jsou součástí předškolních zařízení, škol a školských zařízení.

V obcích a městských obvodech, kde nebyly zřízeny školní jídelny se děti, žáci a zaměstnanci škol a školských

zařízení stravují prostřednictvím výdejen stravy, které jsou součástí nebo odloučenými pracovišti příslušných předškolních zařízení, škol a školských zařízení.

Nová legislativa a změny upravující hygienické požadavky na provoz stravovacích zařízení ovlivnila organizaci zabezpečování školního stravování. Některé školní jídelny nebyly schopny zabezpečit celý proces školního stravování z důvodu nesplnění požadovaných hygienických podmínek. Zřizovatelé přistoupili ke zrušení školních jídelen, které byly nahrazeny školními jídelnami – výdejny. Došlo také ke zrušení školních jídelen samostatných příspěvkových organizací, školní jídelny se staly součástí škol a školních jídelen nebo jejich odloučenými pracovišti.

K novému pojetí školních jídelen dochází na základě Metodického pokynu MŠMT č. j. 24 752/2003-25 a pokynu č. j. 12 563/2004-25 k zařazování zařízení školního stravování do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Dle výše uvedených pokynů je s účinností od 1. ledna 2004 školní jídelna chápána jako zařízení zabezpečující stravovací služby a to typem školní jídelny (úplné) – zabezpečující výdej i přípravu stravy, typem školní jídelny – výdejny, zabezpečující výdej stravy a typem školní jídelna – vývařovna, zabezpečující přípravu stravy.

Nad rámec hlavní činnosti, tj. zabezpečení stravování dětí, žáků a zaměstnanců školství, jsou na školních jídelnách poskytovány na základě doplňkové činnosti stravovací služby pro právnické či fyzické osoby. Jedná se o stravování důchodců a sociálně slabších občanů v rámci sociálního programu obce, stravování zaměstnanců obcí, závodní stravování jiných organizací, příprava svačinek pro žáky základních škol apod.

Školní stravování se řídilo vyhláškou č. 48/1993 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů a dodatků, kterými byly upravovány finanční limity pro přípravu stravy. Podléhá rovněž hygienickým a bezpečnostním vyhláškám a předpisům.

Jedná se zejména o zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí vyhlášky – vyhláška č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, a vyhláška č. 108/2001 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na prostory a provoz škol, předškolních zařízení a některých školských zařízení.

S novou legislativou, zákonem č. 561/2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a připravovanou vyhláškou o školním stravování dojde od 1. 1. 2005 také v oblasti školního stravování ke změnám.

3.8.8 ŠKOLNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Školní hospodářství vytváří podmínky pro praktické vyučování žáků zemědělských a zahradnických oborů. Na území kraje byly na počátku školního roku 2003/2004 dva samostatné školní statky - v Českém Těšíně a Opavě, a jedno školní zahradnictví v Ostravě. Školní statek v Českém Těšíně byl k 1. 1. 2004 sloučen se střední zemědělskou školou v Českém Těšíně. V Bruntále je školní statek součástí střední zemědělské školy.

Část výuky odborného výcviku žáků učebních oborů Střední zemědělské školy a Středního odborného učiliště zemědělského, Nový Jičín, U Jezu 7 probíhá v mechanizačním středisku Veterinární a farmaceutické univerzity Brno na pracovišti Školní zemědělský podnik Nový Jičín, kde se provádí opravy zemědělských strojů a traktorů. Také výuka praxe žáků studijních oborů je částečně realizována na pracovišti živočišné a rostlinné výroby této organizace.

3.9 DALŠÍ OBLASTI VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V MSK

3.9.1 NÁRODNOSTNÍ ŠKOLSTVÍ

Významnou součástí školství v Moravskoslezském kraji je oblast vzdělávání polské národnostní menšiny. Všechny školy a školská zařízení s polským jazykem vyučovacím v kraji se nacházejí na území okresů Frýdek-Místek a Karviná, kde jsou největší koncentrace obyvatelstva polské národnosti.

Tab. č. 89 Školy a školská zařízení s polským jazykem vyučovacím - bez smíšených zařízení (zdroj ÚIV)

Školy a školská zařízení	Rok	Počet součástí	Počet tříd	Počet žáků	Průměr na třídu	Přepočtený počet pedag. pracovníků	Počet žáků na ped.
MŠ	2002/2003	25	31	602	19,42	54,1	11,1
ZŠ		27	139	2 192	15,77	197,9	11,1
Gymnázia		1	16	463	28,94	41,3	11,2
Celkem		53	186	3 257			
MŠ	2003/2004	28	36	658	18,23	62,4	10,5
ZŠ		27	133	2 097	15,77	187,8	11,2
Gymnázia		1	16	460	28,75	41,8	11,0
Celkem		56	185	3 215			

Navýšení součástí MŠ ve školním roce 2003/2004 bylo způsobeno rozdělením tří smíšených MŠ, a to na součásti s českým a polským výchovným jazykem. Následně byly přiřazeny k základním školám s daným vyučovacím jazykem. Jedná se o MŠ Třinec, Nebory 126, MŠ Český Těšín, Akátová 17 a MŠ Český Těšín - Svibice, Polní 10.

V okrese Karviná byla k 1. 7. 2003 realizována další optimalizace škol s polským vyučovacím jazykem. Základní škola s polským jazykem vyučovacím - Szkola Podstawowa, Karviná - Fryštát, Dr. Olszaka 156 byla sloučena se Základní školou s polským jazykem vyučovacím Karviná - Nové Město, Gustawa Morcinka 1 112 a s Mateřskou školou s polským jazykem vyučovacím Karviná - Fryštát, Fryštátská 12/167. Sloučením však nedošlo k úbytku součástí. Do budoucna lze předpokládat změny v síti škol, předškolních a školských zařízeních ve městě Třinec a v obci Nýdek.

Neodmyslitelnou součástí národnostního školství jsou ale i smíšené školy a školská zařízení, ve kterých probíhá výuka v polském i českém jazyce. Přehled uvádí následující tabulka.

Tab. č. 90 Školy a školská zařízení s polským a českým jazykem vyučovacím (zdroj ÚIV)

Školy a školská zařízení	Rok	Počet součástí	Počet tříd	Počet žáků
MŠ	2002/2003	13	25	528
ZŠ		1	9	162
SŠ		3	23	203
Celkem		17	57	893
MŠ	2003/2004	5	14	325
ZŠ		1	9	158
SŠ		3	23	202
Celkem		9	46	685

Ve školním roce 2003/2004 byla v Moravskoslezském kraji 4 samostatná ředitelství mateřských škol s polským výchovným jazykem, z toho dvě zařízení smíšená (český i polský výchovný jazyk).

Celkem bylo do předškolního vzdělávání v zařízeních s polským výchovným jazykem zapojeno 983 dětí.

Samostatných ředitelství základních škol s polským jazykem vyučovacím bylo 19, dále tři základní školy s polským jazykem vyučovacím byly pod společným ředitelstvím se základní školou s českým jazykem vyučovacím. Povinnou školní docházku na těchto školách v polském jazyce vyučovacím plnilo 2 097 žáků.

Ve školním roce 2003/2004 probíhala výuka v polském vyučovacím jazyce ve čtyřech středních školách. Celkem se vzdělávalo 662 studentů. Samostatné ředitelství s polským jazykem vyučovacím bylo jedno - Gymnázium s polským jazykem vyučovacím – Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania, Český Těšín; další tři ředitelství byla smíšená (český i polský vyučovací jazyk). Tito studenti se vyučovali buď v samostatných třídách nebo tvořili skupiny v rámci tříd.

Mezi střední školy, ve kterých jsou samostatné třídy s polským jazykem vyučovacím, patří Obchodní akademie a Gymnázium s polským jazykem vyučovacím – Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania v Českém Těšíně. V samostatných třídách probíhá výuka většiny předmětů v polském jazyce.

Ve Střední zdravotnické škole v Karvině (obor všeobecná sestra) a Střední průmyslové škole - Technikum Przemyslowe v Karvině (obor strojírenství) jsou pro studenty vytvořeny pouze skupiny s polským vyučovacím jazykem. V případě, že je skupina žáků polské národnosti v běžné třídě, vyučují se v polštině jen některé předměty nebo mají žáci polštinu jako volitelný předmět.

V oblasti středního školství nedošlo ve srovnání s rokem 2002/2003 k žádným změnám. Žáci polské národnosti si mohli kromě výše uvedených středních škol pro své vzdělání zvolit kteroukoliv střední školu s českým vyučovacím jazykem.

3.9.2 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ ZAJIŠŤOVANÉ KVIC

Hlavním účelem organizace KVIC je ve smyslu zřizovací listiny a jejího zařazení do sítě škol a školských zařízení MŠMT ČR zabezpečování odborných služeb školám, předškolním zařízením a školským výchovným zařízením na území Moravskoslezského kraje při plnění jejich výchovně vzdělávacích úkolů ve třech strukturálních rovinách:

- v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (organizace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci akreditace MŠMT; metodická a konzultační činnost včetně řízení metodických kabinetů a sekcí; organizace okresních a krajských kol soutěží vyhlašovaných MŠMT ČR, zabezpečování vlastních výstav a přehlídek; odborné knihovnické služby)
- ve středisku služeb (distribuce učebnic, učebních pomůcek a školních potřeb; zpracování mzdové a účetní agendy škol a školských zařízení; ostatní doplňkové služby)
- ve středisku informačních technologií (internetové služby; zajišťování software a softwarového poradenství; zabezpečení vzdělávacích modulů Státní informační politiky ve vzdělávání)

Další vzdělávání učitelů se i v roce 2003/2004 řídilo nabídkou a poptávkou škol a školských zařízení na území Moravskoslezského kraje. Celkový přehled udává následující tabulka:

Tab. č. 91 Akreditované programy průběžného vzdělávání pedagogických pracovníků srovnání roku 2002/2003 a 2003/2004 (zdroj KVIC)

Zaměření akcí DVPP	Celkový počet akcí			Srovnání			Učitelohodiny			Srovnání		
	02/03	03/04	(v %)	02/03	03/04	(v %)	02/03	03/04	(v%)	02/03	03/04	(v%)
Řízení školy	65	56	86	1 814	1 797	99	15 273	17 115	112			
Zdravý životní styl	44	73	166	813	1 295	159	9 092	14 703	162			
Vývojové poruchy učení	63	60	95	1 291	1 335	103	11 048	8 731	79			
Jazykové vzdělávání *	67	288	430	1 026	4 144	404	26 204	127 789	488			
Klíčové dovednosti učitele	107	70	65	2 052	1 330	65	32 386	18 164	56			
Technická komunikace **	139	209	150	1 528	2 291	150	33 848	57 610	170			
Předmětové činnosti	117	132	113	2 485	2 779	112	20 095	15 106	75			
Pedagogické inovace	102	100	98	2 196	2 104	96	13 379	21 221	159			
Celkem	704	988	140	13 205	17 075	129	161 325	280 439	174			

* zahrnuje zapojení učitelů do krajského programu Podpora jazykového vzdělávání učitelů

** zahrnuje zapojení učitelů do vzdělávacího modulu Státní informační politiky ve vzdělávání

Z celkového přehledu vyplývá, že další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo ovlivněno zapojením učitelů do vzdělávacího modulu Státní informační politiky ve vzdělávání a do krajského programu Podpora jazykového vzdělávání učitelů v roce 2003 a 2004. Garantem tohoto krajského programu bylo Krajské vzdělávací a informační centrum Nový Jičín.

Tab. č. 92 Přehled zapojení učitelů v krajském projektu Podpora jazykového vzdělávání pedagogických pracovníků v Moravskoslezském kraji v roce 2003 a v 1. pololetí 2004

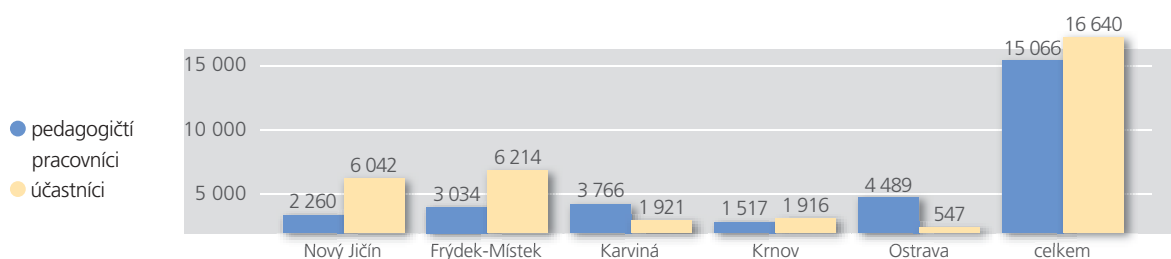
Aktivita	Skutečný počet aktivit		Skutečný počet účastníků		Skutečný počet učitelohodin	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004
Kurzy vlastního jazyk. vzdělávání	90	113	1 093	1 510	52 720	99 600
Metodika výuky cizích jazyků	71	1	1 052	194	4 154	1 940
Jazykové zahraniční stáže	5	-	218	-	8 720	-
Specifické aktivity	3	-	50	-	1 760	-
Celkem	169	114	2 413	1 704	67 354	101 540

Do programu bylo zapojeno 14,5% všech pedagogických pracovníků základního a středního školství, bylo využito jazykových a metodických schopností 70 lektorů. V roce 2003 nebyli zapojeni pedagogičtí pracovníci okresu Opava a Ostrava, a to z důvodu realizace celostátního jazykového vzdělávání JAME, které zabezpečovalo Pedagogické centrum Ostrava. V roce 2004 jsou zapojeni pedagogičtí pracovníci všech okresů Moravskoslezského kraje.

Doplňující údaje k tabulce akreditované programy průběžného vzdělávání pedagogických pracovníků:

- Nerovnoměrné zatížení pedagogických pracovníků ve vzdělávání v průběhu roku; kumulace hlavních programů na období srpen - prosinec. Tato skutečnost je způsobena přidělováním účelových prostředků ve druhém pololetí kalendářního roku.
- Převládá největší zájem o krátkodobé (odpolední) akce v oborových činnostech a zdravém životním stylu.
- Malý zájem o dlouhodobější aktivity přinášející změnu klimatu školy v klíčových dovednostech učitele (1/4 nerealizovaných akcí z důvodu nezájmu škol).
- Vyšší zájem o kurzy a semináře v oblasti pedagogických inovací.
- Průměrný počet absolvovaných hodin na 1 účastníka je 16, v loňském roce 12.
- Velké rozdíly účasti i zájmu mezi pedagogickými pracovníky jednotlivých okresů.

Graf č. 20 Porovnání počtu účastníků DVPP s celkovým počtem pedagogických pracovníků

Poznámka: další vzdělávání v okresech Opava a Ostrava zajišťované především PC Ostrava je uvedeno v následující tabulce.

Z evaluačních dotazníků škol k DVPP vyplynulo:

a) pozitiva dalšího vzdělávání:

- postupně dochází ke kvalitativním změnám výchovně vzdělávacím procesu, ústup od rutinních postupů,
- inspirace k tvořivosti, estetizaci pracovního prostředí,
- větší orientace na osobnostní rozvoj žáků, získávání nových dovedností,
- uplatňování alternativních metod a forem pedagogické práce,
- zajišťování zpětné vazby k lidskému i odbornému růstu učitele.

b) negativa dalšího vzdělávání:

- neexistence státního systému dalšího a celoživotního vzdělávání,
- nedostatek finančních prostředků na hrazení nákladů souvisejících s dalším vzděláváním (osobní náklady na zastupování zaměstnanců – účastníků vzdělávání),
- snížená schopnost práce s informacemi a jejich přenos,
- nedocení významu DVPP všemi pracovníky.

Další výraznější aktivity a inovace činnosti KVIC ve školním roce 2003/2004:

- kurz Phare 2000 - Reforma multikulturního vzdělávání (celkem 198 účastníků ve 12 dvacetihodinových kurzech),
- pilotní kurz IPPP Praha pro výchovné poradce – Kariérové poradenství (28 účastníků ve 100 hodinovém kurzu),
- celostátní setkání ředitelů ZŠ nad rámcovým a školním vzdělávacím programem v Ostravě,
- krajská konference k výuce cizích jazyků ve Frýdku-Místku,
- regionální koordinace celostátního vzdělávacího projektu Dokážu to?,
- organizace vzdělávací části programu KVALITA 2004,
- organizace porad regionálního školství pro OŠMS,
- semináře Ochrana člověka za mimořádných situací ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem Ostrava,
- rekvalifikační kurz „Nespecifická rekvalifikace s praxí pro neumístěné absolventy škol“ (v rozsahu 126

hodin teorie, 980 hodin praxe). Kurz absolvovalo 36 účastníků okresu Frýdek-Místek (není započteno v tabulce DVPP),

- příprava a realizace projektu Program vzdělávání vedoucích zaměstnanců škol a školských zařízení Moravskoslezského kraje,
- tvorba a zprovoznění vnitřního informačního systému KVIC,
- nový informační portál KVIC pro školy a školská zařízení,
- vydávání společného krajského katalogu vzdělávacích akcí pro všechny školy a školská zařízení v MSK,
- zkvalitnění informovanosti všech škol a školských zařízení prostřednictvím měsíčního zpravodaje Informátor,
- postupná tvorba koncepce krajských metodických týmů.

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ ZAJIŠŤOVANÉ PEDAGOGICKÝMI CENTRY

Tab. č. 93 Další vzdělávání pedagogických pracovníků – PC Ostrava (zdroj PC Ostrava)

Zaměření akcí	Celkový počet akcí	Rozsah akcí (v hodinách)	Celkový počet účastníků	Celkem učitelohodin
Řízení školy	37	266	859	6 850
Výuka cizích jazyků	93	2 390,5	1 727	38 905
Počítačová gramotnost	45	522	484	4 312
Psychologie, pedagogika a sp. pedagogika	55	383	1 535	9 441
Environmentální výchova	8	48	200	1 190
Multikulturní výchova	15	292	324	5 791
Humanitní obory	44	195	1 025	4 566
Přírodní vědy	82	349	1 622	6 971
Výchovy (Hudební výchova, ...)	108	639	2 038	10 771
Předškolní výchova	78	500	1 664	11 094
Ostatní	54	324	1 046	6 576
Celkem	619	5 908,5	12 524	106 467

Tab. č. 94 Další vzdělávání pedagogických pracovníků – PC Český Těšín (zdroj PC Český Těšín)

Zaměření akcí	Celkový počet akcí	Rozsah akcí (v hodinách)	Celkový počet účastníků	Celkem učitelohodin
Řízení školy	5	39	77	655
Výuka cizích jazyků	5	314	84	5 212
Počítačová gramotnost	5	26	54	260
Psychologie, pedagogika a sp. pedagogika	5	25	105	578
Environmentální výchova	3	12	43	172
Multikulturní výchova	1	75	22	1 650
Humanitní obory	17	271	218	2 375
Přírodní vědy	4	16	40	160
Výchovy (Hudební výchova, ...)	6	22	100	389
Předškolní výchova	7	22	116	374
Ostatní	0	0	0	0
Celkem	58	822	854	11 825

Ve školním roce 2003/2004 v Moravskoslezském kraji absolvovalo akce v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve všech střediscích a centrech celkem 30 453 účastníků, což je o 24,7 % více než v roce 2002/2003. Vzdělávacích akcí se uskutečnilo celkem 1 665, což je o 28,9 % více než v předchozím školním roce.

3.9.3 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLÁCH

Oblast dalšího vzdělávání dospělých je nedílnou součástí celoživotního učení, které není jen souhrnem předškolního vzdělávání, počátečního vzdělávání a vzdělávání dospělých, ale je obecným postojem k učení, který tyto tři fáze spojuje v jeden proces. V ČR tato oblast zahrnuje:

- vzdělávání dospělých ve školách vedoucí k dosažení stupně vzdělání,

- další profesní vzdělávání:
 - o rekvalifikační vzdělávání,
 - o kvalifikační vzdělávání,
- vzdělávání zájmové a občanské.

Další vzdělávání každému jednotlivci, zejména dospělým, umožňuje zvýšit, rozšířit či změnit kvalifikaci, absolvovat různé kurzy, školení, vzdělávací programy, které mají za cíl zvýšit uplatnitelnost jednotlivců na trhu práce a podpořit společenskou integraci. Systém a podmínky poskytování dalšího vzdělávání budou upraveny v zákoně o dalším vzdělávání.

Evropská unie vyhlásila pro členské státy orientační cíle do roku 2010, které budou sloužit k porovnávání dosažených výsledků. Jedním z nich je i cíl týkající se dalšího vzdělávání - průměrná účast v dalším vzdělávání v EU musí dosáhnout alespoň 15 % populace v produktivním věku, přičemž v žádné zemi nesmí klesnout pod 10 %.

VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH VE ŠKOLÁCH VEDOUcí K DOSAŽENÍ STUPNĚ VZDĚLÁNÍ

Vzdělávání dospělých ve školách lze rozdělit na oblasti:

- doplnění základního vzdělání,
- ostatní formy studia ve středních školách,
- dálkové studium na vyšších odborných školách,
- vysokoškolské studium distanční a kombinované.

DOPLNĚNÍ ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁNÍ

Lidé s neukončenou povinnou školní docházkou si mohou doplnit základní vzdělání v kurzech pro doplnění základního vzdělání, v kurzech pro doplnění vzdělání poskytovaného zvláštní školou a v kurzech pro doplnění vzdělání poskytovaného pomocnou školou.

Tab. č. 95 Doplnění základního vzdělání a vzdělání poskytovaného pomocnou školou v kraji (zdroj ÚIV)

Typ kurzu	2002/2003		2003/2004		Změna počtu žáků v %
	Počet kurzů	Počet žáků	Počet kurzů	Počet žáků	
Doplnění základního vzdělání	4	114	4	82	-28,1
Doplnění vzdělání poskytovaného pomocnou školou	1	5	3	16	+220
Celkem MSK	5	119	7	98	-17,6
Celkem ČR	103	1 042	44	823	-21

OSTATNÍ FORMY STUDIA VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

Zájemci o středoškolské studium měli ve školním roce 2003/2004 možnost studovat formou externího, dálkového, večerního a kombinovaného studia příslušných oborů v těch středních školách, které měly tyto formy studia schváleny.

Tab. č. 96 Ostatní formy studia ve středních školách kraje – podle druhů studia (zdroj ÚIV)

Druh studia	Počet žáků 2002/2003	Počet žáků 2003/2004	Změna počtu žáků v %
Úplné střední	170	185	+8,8
Střední odborné *	83	86	+3,6
Úplné střední odborné **	3 560	3 589	+8,4
Vyšší na konzervatořích	9	11	+22,4
Celkem MSK	3 822	4 141	+8,3
Celkem ČR	29 821	33 629	+12,7

* včetně učebních oborů pro absolventy středních škol

** včetně nástavbového studia

Ve školním roce 2003/2004 vzrostl počet žáků v ostatních formách studia o 319 žáků, což představuje nárůst o 8,3 %. V ČR byl v uvedeném období nárůst o 12,7 %.

Tab. č. 97 Ostatní formy studia ve středních školách kraje – podle kategorií oborů a typů škol (zdroj ÚIV)

Studijní obory podle Klasifikace kmenových oborů vzdělání	Počet žáků						Celkový počet žáků	
	G		SOŠ		SOU		02/03	03/04
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04		
Rok								
23 Strojírenství a strojírenská výroba	-	-	94	52	325	359	419	411
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	-	-	3	-	267	305	270	305
31 Textilní výroba a oděvnictví	-	-	-	-	65	41	65	41
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	-	-	-	-	85	90	85	90
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	-	-	-	1	-	-	-	1
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	-	-	22	-	42	51	64	51
37 Doprava a spoje	-	-	-	-	59	57	59	57
41 Zemědělství a lesnictví	-	-	3	14	-	-	3	14
53 Zdravotnictví	-	-	130	156	-	-	130	156
63 Ekonomika a administrativa	-	-	334	368	14	14	348	382
64 Podnikání v oborech, odvětví	-	-	604	665	292	355	896	1 020
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	-	-	23	26	273	272	296	298
66 Obchod	-	-	-	-	281	320	281	320
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	-	-	498	568	-	-	498	568
69 Osobní a provozní služby	-	-	-	-	26	17	26	17
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	-	-	175	198	-	-	175	198
79 Obecná příprava	170	185	-	-	-	-	170	185
82 Umění a užité umění	-	-	37	27	-	-	37	27
Celkem	170	185	1 923	2 075	1 729	1 881	3 822	4 141

Poznámka: Poslední dvě tabulky neobsahují data škol zřizovaných ministerstvem a zahrnují údaje o rekvalifikačním studiu oborů KKO.

Počet studentů se zvýšil na všech typech škol, nejvíce v kategorii oborů Podnikání v oborech, Obchod a Právo, právní a veřejnosprávní činnost.

DÁLKOVÉ STUDIUM VE VYŠŠÍCH ODBORNÝCH ŠKOLÁCH

V Moravskoslezském kraji zajišťovaly ve školním roce 2003/2004 vyšší odborné vzdělání dálkovou formou studia čtyři vyšší odborné školy. Počet žáků vzdělávaných v dálkové formě se v meziročním srovnání zvýšil na 391 žáků, což činí nárůst o 4,83 % (v rámci ČR navýšení činí 8,57 %).

Tab. č. 98 Dálkové studium na vyšších odborných školách v kraji (zdroj ÚIV)

Forma studia	2002/2003		2003/2004		Změna počtu žáků v %
	Počet škol *	Počet žáků	Počet škol *	Počet žáků	
Dálková v MSK	3	373	4	391	+4,83
Celkem ČR	68	4 726	67	5 131	+8,57

* Počet VOŠ poskytujících dálkové studium

VYSOKOŠKOLSKÉ STUDIUM DISTANČNÍ A KOMBINOVANÉ

Vysoké školy Moravskoslezského kraje zajišťují kromě prezenční formy studia pro zájemce také vzdělávání formou kombinovaného nebo distančního studia. Ve vybraných studijních oborech lze studovat v bakalářských programech, navazujících magisterských programech, v magisterských a doktorandských programech.

Tab. č. 99 Vysokoškolské studium - distanční a kombinované formy studia pro všechny programy (zdroj ÚIV)

Vysoká škola	Počet studentů		změna počtu studentů v %
	2002/2003	2003/2004	
Ostravská univerzita	1562	1693	8,39
Slezská univerzita	840	750	-10,71
VŠB - TU Ostrava	3525	4050	14,89
Vysoká škola podnikání a. s.	489	885	80,98
Celkem MSK	6416	7378	14,99
Celkem ČR	49146	56586	15,14

V Moravskoslezském kraji je příznivý nárůst počtu studentů vysokoškolského studia v distanční a kombinované formě, který v roce 2003/2004 představoval téměř 15 %.

Tab. č. 100 Vzdělávání dospělých ve školách kraje vedoucí k dosažení stupně vzdělání – souhrn

Vzdělání	MSK			ČR		
	Počet žáků		Změna počtu žáků v %	Počet žáků		Změna počtu žáků v %
	2002/2003	2003/2004		2002/2003	2003/2004	
Základní	119	98	-17,65	1 042	823	-21,02
Střední	3 822	4 141	+8,35	29 821	33 629	+12,77
Vyšší odborné	373	391	+4,83	4 726	5 131	+8,57
Vysokoškolské	6 416	7 378	+14,99	49 146	56 586	+15,14
Celkem	10 730	12 008	+11,91	84 735	96 169	+13,49

Ze srovnání změn počtu vzdělávajících se dospělých za poslední dva školní roky se dá obecně konstatovat, že v Moravskoslezském kraji došlo k významnému nárůstu počtu dospělých vzdělávajících se na vysokých školách, a to o 14,99 %.

DALŠÍ PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Další profesní vzdělávání lze rozdělit na oblasti:

- rekvalifikační vzdělávání,
- kvalifikační vzdělávání.

REKVALIFIKAČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Zahrnuje rekvalifikační kurzy pořádané ÚP Moravskoslezského kraje v souladu s potřebami trhu práce. Situaci v kraji ve školním roce 2003/2004 s ohledem na účast škol při pořádání rekvalifikačních kurzů shrnuje následující tabulka.

Tab. č. 101 Rekvalifikační kurzy v kraji – podle okresů, vzdělávacích zařízení a škol ve školním roce 2003/2004 (zdroj ÚP kraje)

Okres	Rekvalifikační kurzy 2003/2004															
	Všechna vzdělávací zařízení				Z toho školy								Celkem			
	Počet kurzů		Počet uchazečů		SŠ a VOŠ		VŠ		VŠ		Počet kurzů		Počet uchazečů			
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04		
Bruntál	283	444	933	1 509	7	21	10	156	-	-	-	-	7	21	10	156
Frýdek-Místek	725	405	2 457	1 965	21	15	200	157	-	-	-	-	21	15	200	157
Karviná	298	277	1 921	1 701	24	19	276	199	8	6	116	76	32	25	392	275
Nový Jičín	416	408	1 207	950	56	37	260	82	2	1	4	2	58	38	264	84
Opava	371	391	1 756	1 842	31	51	49	77	2	6	3	9	33	57	52	86
Ostrava	491	501	2 257	2 406	172	144	634	533	10	11	99	84	182	155	733	617
Celkem MSK	2 584	2 426	10 531	10 373	311	287	1 429	1 204	22	24	222	171	333	311	1 651	1 375

V Moravskoslezském kraji se ve školním roce 2003/2004 realizovalo ve všech vzdělávacích zařízeních celkem 2 426 rekvalifikačních kurzů, kterých se zúčastnilo 10 373 uchazečů, což je o 1,5 % méně než v předchozím školním roce. Z toho se ve středních, vyšších odborných a vysokých školách uskutečnilo 311 kurzů pro 1 375 uchazečů, což představuje 13,25 % všech uchazečů o rekvalifikaci.

KVALIFIKAČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Zahrnuje nejen získávání, zvyšování a rozšiřování kvalifikace, ale i její obnovování a udržování. Ve školním roce 2003/2004 byly v oblasti školství sledovány následující aktivity.

- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- vzdělávání na jazykových školách
- další vzdělávání na vysokých školách

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Údaje k této části kvalifikačního vzdělávání zahrnují vzdělávací aktivity poskytované KVIC, PC Ostrava a PC Český Těšín, které jsou podrobně popsány v kapitole 3.9.2. V těchto školských zařízeních absolvovalo v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2003/2004 celkem 30 453 účastníků.

Vzdělávání na jazykových školách

Ke zvyšování odbornosti, a tím také k lepší uplatnitelnosti na trhu práce, přispívá rovněž jazykové vzdělávání. Studium cizích jazyků zabezpečovaly v Moravskoslezském kraji dvě státní jazykové školy a dvanáct soukromých jazykových škol.

Tab. č. 102 Vzdělávání v jazykových školách v kraji (zdroj ÚIV)

Jazyková škola	2002/2003			2003/2004			Změna počtu posl. v %
	Počet škol	Počet kurzů	Počet posluchačů	Počet škol	Počet kurzů	Počet posluchačů	
Státní jazyková škola *	2	185	1 860	2	184	1 869	+0,48
Soukromá jazyková škola **	8	-	372	12	0	501	+34,7
Celkem MSK	10	185	2 232	14	184	2 371	+6,18
Celkem ČR	143	2 129	18 969	163	2 036	21 188	+11,7

* Počty žáků v jazykových kurzech a pomaturitním studiu

** Počty žáků v pomaturitním studiu

Další vzdělávání na vysokých školách

V následující tabulce jsou uvedeny počty studentů dalšího vzdělávání na vysokých školách v MSK včetně univerzity 3. věku a studia vybraných předmětů.

Ve školním roce 2003/2004 absolvovalo další vzdělávání na vysokých školách v kraji celkem 3 712 osob, což je o 6,15 % více než v předchozím školním roce. V ČR vzrostl procentuální podíl studentů dalšího vzdělávání na vysokých školách o 32,25 %.

Tab. č. 103 Další vzdělávání na vysokých školách kraje - včetně univerzity 3. věku a studia pouze vybraných předmětů (zdroj ÚIV)

Vysoká škola	Počet studentů		Změna počtu studentů v %
	2002/2003	2003/2004	
Ostravská univerzita	2 088	2 232	+6,9
Slezská univerzita*	597	655	+9,72
VŠB - TU Ostrava	812	825	+1,6
VŠ podnikatelská Ostrava*	-	-	-
Celkem MSK	3 497	3 712	+6,15
Celkem ČR	29 838	39 460	+32,25

* Není uvedeno ve zdroji ÚIV

VZDĚLÁVÁNÍ ZÁJMOVÉ A OBČANSKÉ

Tab. č. 104 Zájmové vzdělávání na základních uměleckých školách kraje (zdroj ÚIV)

Základní umělecké školy	2002/2003		2003/2004		Změna počtu žáků v %
	Počet škol	Počet žáků	Počet škol	Počet žáků	
MSK	53	67	54	146	+117,91
Celkem ČR	470	2 127	474	2 171	+2,07

Souhrnné výsledky týkající se dalšího vzdělávání v Moravskoslezském kraji za školní rok 2003/2004 jsou přehledně uvedeny v následující tabulce.

Tab. č. 105 Další vzdělávání poskytované školami a školskými zařízeními v MSK – souhrn (zdroj OŠMS)

Další vzdělávání		Počet účast. 2002/2003		Počet účast. 2003/2004		Změna počtu účast. v %		
		MSK	ČR	MSK	ČR	MSK	ČR	
Vzdělávání dospělých ve školách vedoucí k dosažení stupně vzdělání	Doplnění základního vzdělání	119	1 042	98	823	-17,60	-21,02	
	Ostatní formy studia ve SŠ	3 822	29 821	4 141	33 629	+8,35	+12,77	
	Dálkové studium na vyšších odborných školách	373	4 726	391	5 131	+4,83	+8,57	
	VŠ studium distanční a kombinované	6 416	49 146	7 378	56 586	+14,99	+15,14	
Celkem		10 730	84 735	12 008	96 169	+11,91	+13,49	
Další profesní vzdělávání	Rekvalifikační vzdělávání	1 651	-	1 375	-	-16,71	-	
	Kvalifikační vzdělávání	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	24 414	-	30 453	-	+24,7	-
		Vzdělávání na jazykových školách	2 232	18 968	2 371	21 188	+6,18	+11,7
		Další vzdělávání na VŠ	3 497	29 838	3 712	39 460	+6,15	+32,3
Celkem		31 794	48 806	37 911	60 648	+19,23	-	
Vzdělávání zájmové a občanské		67	2 127	146	2 171	+117,9	+2,06	

Z předcházejících výsledků vyplývá, že ve školním roce 2003/2004 se v Moravskoslezském kraji v oblasti školství celkem zúčastnilo sledovaného dalšího vzdělávání o 17,5 % osob více než v předchozím školním roce. Rostoucí počet osob zapojených do dalšího vzdělávání je pozitivní trend.

V Moravskoslezském kraji bylo dle zjišťování ÚIV a ÚP ve sledovaném školním roce 50 065 uchazečů o dalšího vzdělávání ve školách, což představuje 5,6 % populace v produktivním věku, která činí dle ČSÚ 900 443 osob.

Počet účastníků dalšího vzdělávání mimo školské organizace není systematicky sledován, ale dle ÚP bylo ve sledovaném období 8 998 uchazečů o rekvalifikační kurzy v neškolských zařízeních. Podíl účasti dospělých na dalším vzdělávání k populaci v produktivním věku tak naroste na 6,6 %.

3.9.4 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ ZE SOCIÁLNĚ ZNEVÝHODŇUJÍCÍHO A KULTURNĚ ODLIŠNÉHO PROSTŘEDÍ

Problematika vzdělávání dětí ze sociálně znevýhodňujícího a kulturně odlišného prostředí se nejvýznamněji dotýká romského etnika. Postoj romských rodin ke vzdělání jako k životní hodnotě je stále problematický a pravděpodobně jen menší část romské komunity žijící na území kraje vnímá vzdělání jako nutnou výbavu k „přežití“ v současném světě. Tento postoj je definován historickým vývojem, tradicemi, sociální zkušeností a sociálním postavením romských komunit. Způsob života v romské rodině vede u jednotlivce ke ztrátě pocitu zodpovědnosti za svůj život, což je v rozporu s pocitem tíhy zodpovědnosti za sebe sama, který je nosným principem evropské kultury. Kolektivní rozhodování a zodpovědnost v romské rodině vede k tomu, že jednotlivec nemá potřebu jakékoli vlastní individuální životní ambice, a to velmi citelně poznamenává školní práci a budoucí profesionální orientaci. Specifický způsob výchovy dětí v romských rodinách odpovídá způsobu života v těžkých sociálních podmínkách a samozřejmě ovlivňuje budoucí míru vzdělanosti dětí z těchto rodin pocházejících.

Ze „Zprávy o situaci romských komunit žijících v Moravskoslezském kraji za rok 2003“, kterou zastupitelstvo kraje vzalo dne 30. 9. 2004 na vědomí, vyplývá, že přibližně 55 % příslušníků romské etnické skupiny v kraji absolvovalo zvláštní školu nebo nedokončilo základní školu, 35 % ukončilo základní školu, 7,3 % jsou vyučeni v oboru a 1 % absolvovalo střední případně vyšší školu. Z uvedeného vyplývá, že podstatná část lidí z romské komunity v produktivním věku je nekvalifikovaná a tedy s největší pravděpodobností bez možností získat zaměstnání.

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání je pro děti z romské komunity z mnoha důvodů nutností především pro další školní úspěšnost. Romští rodiče zpravidla, až na výjimky, nevodí děti do mateřských škol. Důvodem je jednak placená péče (stravování) v těchto zařízeních, docházka není povinná, matky s malými dětmi nepracují, takže nejsou pod tlakem sociální nutnosti služeb mateřské školy využít a obecně Rómové nemají k tomuto zařízení důvěru. V oblasti předškolního vzdělávání sehrávají pozitivní roli přípravné třídy pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí zřizované od roku 1993 při základních a zvláštních školách v kraji. Pravidelná docházka romských

děti do přípravných ročníků bývá, a to i přes snahu pedagogů, často problematická. Přípravná třída ve spádové škole je pro romské dítě přínosem jedině tehdy, pokud pravidelně dochází do školy. Pravidelná školní docházka je neodmyslitelně spojená s důvěrným vztahem celé rodiny ke škole. Zlepšení současné situace vidíme v rozšíření odborných kompetencí učitelek přípravných tříd a v navázání pozitivního, nejen formálního kontaktu mezi školou a romskou rodinou.

Každoročně se zvyšuje počet přípravných tříd a počet vychovatelů - asistentů učitelů v kraji. Navýšení počtu asistentů bylo ovlivněno zejména zřízením funkce vychovatele - asistenta učitele v mateřských školách, které jsou zapojeny do různých projektů zabývajících se školní úspěšností dětí ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí. Funkce vychovatele - asistenta učitele je zřizována v souladu s Metodickým pokynem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ke zřizování přípravných tříd pro děti se sociálním znevýhodněním a k ustavení funkce vychovatele - asistenta učitele, č. j. 25 4584/2002-22. Žádosti škol o zřízení funkce jsou posuzovány v návaznosti na konkrétní sociální situaci romských komunit v dané lokalitě. Vznik nového místa vychovatele - asistenta učitele není vždy spojen se vznikem přípravné třídy. Výše popsaná opatření zvyšují počet dětí ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí na účasti v předškolním vzdělávání.

MŠ s vychovatelem-asistentem učitele:

MŠ Ostrava - Slezská Ostrava, Chrustova 11

MŠ Ostrava - Muglinov, Keramická 8/230

MŠ Beruška Frýdek-Místek, Nad Lipinou 2318

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Základní školy v lokalitách hustě osídlených romským obyvatelstvem jsou „spádovými“ základními školami, kam romští rodiče tradičně zapisují své děti. Řada těchto škol v kraji se v průběhu let stává „menšinovými“, monokulturními školami se všemi průvodními znaky tohoto typu školy. Sociální složení žáků školy poznamenává úroveň výchovně-vzdělávacího procesu ve všech jeho složkách. Tyto školy se potýkají s narůstáním problémů s pravidelnou školní docházkou, se školní úspěšností žáků, s následnou profesní orientací a profesním uplatněním a dalšími specifickými problémy v oblasti výchovně vzdělávacího procesu a dále v oblasti personálního obsazení školy, v oblasti financování provozu apod.

Žáci z rodin žijících způsobem života „romipen“ tvoří podstatnou část některých zvláštních škol zřizovaných Moravskoslezským krajem, především v lokalitách, kde romské komunity žijí. Tuto skutečnost, bohužel, nejsme schopni doplnit konkrétními čísly. Řada romských rodičů dává ke vřazení svého dítěte do zvláštní školy v minulosti souhlas zejména v zájmu dítěte (nižší nároky ze strany školy, dítě se cítí v menším kolektivu s většinou dětí z romské komunity bezpečněji a lépe se orientuje ve školním prostředí). V posledních letech dochází k podstatné změně. Počet žáků zvláštních škol má klesající tendenci, a to právě v oblastech hustě osídlených romskou komunitou, což svědčí o tom, že romští rodiče zvláštní školy pro svoje děti nevyhledávají.

STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

MŠMT vyhledává každoročně dotační program „Podpora romských žáků středních škol“. Finanční prostředky tohoto programu jsou přiděleny na kalendářní rok školám na podporu studia těm romským žákům, jež jsou občany ČR a jejichž rodinám způsobují náklady spojené se středoškolským studiem značné potíže. Program se týká všech škol, které jsou zařazeny v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení, a to studijních i učebních oborů (učilišť a praktických škol), od roku 2004 též vyšších odborných škol.

V MSK pro rok 2003 byla poskytnutá dotace na výše uvedený program celkem 2 204 974 Kč, ale skutečné čerpání bylo pouze ve výši 1 456 602 Kč, což představuje 66,1 % přidělené částky. Stejná situace s nevyčerpáním dotace byla i v roce 2004, kdy z poskytnuté dotace 2 056 032 Kč bylo vyčerpáno pouze 62,7 %, tj. 1 289 774 Kč. Jedním z důvodů malého využití dotace je úzce specifikované použití dotace, dalším důvodem je pozdní termín zasílání finančních prostředků ze strany MŠMT a předčasné ukončení školní docházky romských žáků.

V roce 2003 byla poskytnuta podpora celkem 618 žákům, v roce 2004 čerpalo tuto dotaci 513 žáků, což je o 14 % méně než v roce 2003. Podařilo se rozšířit nabídku studijních oborů v oblasti sociální a hudební pro romské etnikum – blíže popsáno v kapitole Koncepce vzdělávání v MSK.

Projekty a Dotace

V Moravskoslezském kraji probíhal v průběhu října a listopadu 2003 projekt Centra politických analýz, Praha s názvem „Čeští Romové v Evropě národů“. Cílem projektu bylo seznámit žáky základních a zvláštních škol

s pozitivními příklady a životními vzory úspěšných Romů žijících v zemích EU. Projekt byl financován zejména z grantů malých programů Phare Evropské komise, pražského zastoupení Nadace Friedricha Eberta a z Akčního plánu pro kandidátské země EU ministerstva zahraničí Norského království. Projekt v kraji probíhal formou série workshopů, které byly tématicky zaměřeny na kulturní porozumění mezi Romy a ne-Romy.

Školy zapojené do projektu

Zvláštní a pomocná škola, Vydmuchov 10/1835, 733 01 Karviná - Fryštát
 Speciální školy Nový Jičín, Dlouhá 54, 741 01 Nový Jičín
 Základní škola, Komenského 68, 741 01 Nový Jičín
 Základní škola, Gebauerova 8, 702 00 Ostrava
 Zvláštní škola, Karasova 6/300, 702 00 Ostrava - Mariánské Hory
 Zvláštní škola Ostrava - Mariánské Hory, Gen. Janka 1208, 709 00 Ostrava
 Základní škola Ostrava - Kunčičky, Škrobálkova 51/300, 718 00 Ostrava
 Speciální školy, Halkova 927, 738 22 Frýdek-Místek
 Speciální škola, ul. Pionýrů 767, 738 22 Frýdek-Místek
 Zvláštní škola, Dvořákovy sady 4, 747 01 Opava
 Speciální škola, Rýmařovská 15, 792 01 Bruntál

V rámci projektu vyhlášeného MŠMT „Podpora škol s vysokým podílem žáků ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí“ bylo za Moravskoslezský kraj zasláno šest projektů základních škol. Z těchto projektů byly dva schváleny a finančně podpořeny. Celkovou dotací ve výši 325,7 tis. Kč obdržely ZŠ Moravská Ostrava, Gebauerova 8 (250 tis. Kč) a ZŠ Ostrava - Kunčičky, Škrobálkova 51/300 (125,7 tis. Kč).

3.9.5 PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ VE ŠKOLÁCH

Moravskoslezský kraj stále patří ve výskytu sociálně patologických jevů mezi nejohroženější regiony v České republice spolu s Prahou a kraji Ústeckým a Jihomoravským. Koordinaci primární prevence těchto negativních jevů provádí v Moravskoslezském kraji oddělení mládeže a sportu OŠMS. Základním principem primární prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže je výchova ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti.

VÝSKYT SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

Na základě četnosti výskytu sociálně patologických jevů (poklesu, stagnace či nárůstu) je možno posuzovat efektivitu prováděné cílené primární prevence.

Tab. č. 106 Společensky nežádoucí jevy u dětí a mládeže v MSK (zdroj OŠMS)

Jevy ve školách (v %)	Zneužití alkoholu		Zneužití návykových látek		Šikana	
	02/03	03/04	02/03	03/04	02/03	03/04
ZŠ	15,6	14	9,5	8	30	36
SŠ	25,2	26,5	21,3	56	16,8	26

Téměř ve všech případech došlo k nárůstu počtu škol, kde museli pedagogové výskyt sociálně patologických jevů řešit.

Mezi další nejčastější sociálně patologické jevy, které školy řešily, patří:

kouření, krádeže, rasismus, agresivita, vandalismus, záškoláctví, podvody, gambling, poruchy příjmu potravy, vztahové problémy žák - rodič, předčasná sexuální aktivita, nedostatečná spolupráce a péče rodiny, vulgarita vůči učitelům.

PREVENTIVNÍ PROGRAMY REALIZOVANÉ ŠKOLAMI A ŠKOLSKÝMI ZAŘÍZENÍMI

Preventivní programy vychází z metodického pokynu MŠMT č. j. 14 514/2000-51 k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, ze Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2001 až 2004 a Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti OŠMS na období 2003 - 2004, schváleného zastupitelstvem Moravskoslezského kraje.

Preventivní program připravuje v jednotlivých školách a ve školských zařízeních školní metodik prevence, za jeho realizaci zodpovídá ředitel školy či školského zařízení. Garantem jednotlivých preventivních programů

a aktivit škol a školských zařízení je oblastní metodik preventivních aktivit. Kontrolu naplňování preventivních programů provádí Česká školní inspekce.

Úkoly vyplývající z hodnocení realizace preventivních programů:

- zapracování témat prevence do vzdělávacího procesu,
- uplatňování metody aktivního učení,
- vytváření specializovaných programů pro výchovně problémové a sociálně handicapované jedince a skupiny,
- navázání spolupráce s rodiči,
- rozvíjení volnočasových aktivit,
- další vzdělávání pedagogů v oblasti sociálně patologických jevů,
- evaluace preventivních programů.

Preventivní programy se stále více stávají součástí vyučování i mimoškolních aktivit. Zřetelný posun se jeví v pohledu ostatních pedagogických pracovníků na význam primární prevence na škole. Pozitivní je vzrůstající trend v chápání preventivní práce jako podpory zdravého životního stylu, většího využití školských zařízení pro volnočasové aktivity i v odpoledních hodinách, ve větším zájmu učitelů trávit volný čas s dětmi o víkendech a o prázdninách. Zkvalitnila se také spolupráce škol s místními věcně příslušnými institucemi. Výrazným znakem školního roku 2003/2004 se jeví zvýšená aktivita škol při získávání finančních dotací na zajištění projektů v oblasti primární prevence. Problémy zůstávají v komunikaci zejména mezi rodiči, žáky a pedagogy. Charakteristické je to především u žáků osmých a devátých tříd, u studentů prvních ročníků středních škol.

Pro zkvalitnění práce školního metodika prevence nadále chybí snížená vyučovací povinnost (většinu příprav pro svou práci tak musí dělat ve svém volnu). Také chybějící zákonná úprava prevence sociálně patologických jevů na školách (zatím se objevuje jen v metodických pokynech MŠMT) je pro některé ředitele důvodem, proč se touto problematikou nezabývat.

SPECIALIZOVANÉ PROGRAMY UPLATNĚNÉ SMĚREM K VÝCHOVNĚ PROBLÉMOVÝM A HANDICAPOVANÝM JEDINCŮM A SKUPINÁM

Specializované programy jsou využívány zejména v práci s dětmi s diagnózou vývojové poruchy učení, se zdravotním postižením, s dětmi ze sociálně znevýhodněných a kulturně se odlišujících rodin a v práci s problematickými třídními kolektivy.

Tab. č. 107 Nejčastěji využívané specializované programy, které jsou uplatňované směrem k výchovně a sociálně handicapovaným jedincům a skupinám (zdroj OŠMS)

Název programu	Počet programů ve školním roce 2003/2004
Přípravné třídy pro děti ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí	20
Přímá práce pedagogických rómských asistentů na ZŠ	47
Návštěvy pedagogických pracovníků v rodinách žáků	297

DALŠÍ AKTIVITY

Společná komunikace a vztah mezi rodinou a školou velmi výrazně přispívá k bezpečnému rozvoji dítěte a současně lepšímu sociálnímu klimatu školy. Vzájemná spolupráce rovněž přispívá ke školní úspěšnosti dětí a k prevenci sociálně patologických jevů, a v případě jejich výskytu, k lepšímu systematickému řešení. Spolupráci nelze navázat jen prostřednictvím třídních schůzek pro rodiče, proto řada škol pořádá pro rodiče i neformální akce.

Tab. č. 108 Přehled akcí pro rodiče a s rodiči (zdroj OŠMS)

Školy	Akce pro rodiče: počet akcí		Akce s rodiči: počet akcí		Sdružení rodičů při škole	
	2002/2003	2003/2004	2002/2003	2003/2004	2002/2003	2003/2004
ZŠ	1 630	1 838	1 378	1 720	nesledováno	179
SŠ	364	480	173	174	nesledováno	82

Mezi nejčastější tradiční akce pro rodiče patří Den otevřených dveří, Den matek, besedy s odborníky, plesy apod. Nejčastější činnosti, které pořádá škola společně s rodiči, jsou Dny dětí, školní výlety, sportovní soutěže, zájezdy a brigády.

Volnočasové aktivity, které pro své žáky organizují školy a školská zařízení v kraji, mají většinou formu práce ve školních družinách, klubech a kroužcích. Nejčastěji jsou to kroužky sportovní (fotbal, florbal, volejbal, gymnastika, aerobic, bojová umění, šachy), keramické, jazykové (zaměřené především na anglický jazyk), hudební, turistické, modelářské, taneční, hudební (sborový zpěv a flétna) a kroužky zaměřené na informatiku (práce s počítačem). Kromě volnočasových aktivit probíhajících v období školního roku, pořádají některé školy také prázdninové akce.

Tab. č. 109 Počet víkendových a prázdninových akcí pro děti (zdroj OŠMS)

Školy	Počet škol/počet akcí o víkendech	Počet škol/počet akcí o prázdninách
ZŠ	370/1 439	85/172
SŠ	62/188	33/53

88,5 % škol poskytujících základní vzdělávání pořádalo aktivity o víkendech a 20 % z nich ve sledovaném období pořádalo akce o prázdninách. 42 % středních škol pořádalo víkendové akce a 21 % těchto škol uskutečnilo akce o prázdninách.

Na území Moravskoslezského kraje působí široké spektrum organizací, které vzdělávají v problematice specifické i nespécifické primární prevence sociálně patologických jevů. V níže uvedené tabulce jsou uvedeny nejžádanější organizace zajišťující vzdělávání v oblasti prevence sociálně patologických jevů a počty zúčastněných pedagogických pracovníků na vzdělávání. Do DVPP lze zahrnout i porady oblastních metodiků preventivních aktivit se školními metodiky prevence. Součástí porad je nejen výměna zkušeností z oblasti prevence na školách, ale i předávání informací o aktuálních trendech z oblasti primární prevence, o nových metodických pokynech, atd.

Tab. č. 110 Organizace zajišťující vzdělávání a počet zúčastněných pedagogů (zdroj OŠMS)

Vzdělávací instituce	Počet zúčastněných pedagogů
Střediska výchovné péče	74
PPP	1 631
Pedagogická centra	2 773
Hygienické stanice	53
Městské policie a policie ČR	179
Český červený kříž	23
NNO – akreditované	109
VŠ	177
Jiné	229

Ve školním roce 2003/2004 byla zaznamenána poptávka zejména po vzdělávání s prvky praktické přípravy řešení sociálně patologických jevů, které se ve škole objevují; jednalo se zejména o témata šikany, vandalství, poruchy příjmu potravy, agresivita dětí, krádeže, dále komunikační dovednosti a skupinová práce s dětmi, nové formy a metody práce s problematickými dětmi, atd. Ostravská univerzita byla úspěšná při předložení žádosti o financování projektu v rámci Phare 2003, který přispěje k rozšíření nabídky vzdělávání v oblasti sociálních kompetencí pedagogů.

3.9.6 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA, VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTA VE ŠKOLÁCH A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH

Na základě doporučení MŠMT a schválené koncepce EVVO v Moravskoslezském kraji začali působit již na některých školách koordinátoři ekologické výchovy, kteří připravili programy EVVO, školní vzdělávací projekty, motivovali pedagogy k zařazení ekologických témat do vyučovacích předmětů, zajišťovali mimoškolní aktivity v péči o životní prostředí, např. třídění odpadů ve školách, zpracování průvodce naučnou stezkou, organizaci Dne Země apod.

Na některých školách byla zřízena environmentální centra, která vydávají vlastní sborníky, vznikla tři terénní střediska pro ekologickou výchovu a vzdělávání předškolních zařízení a škol přímo v horách (z bývalých škol v přírodě).

Ve spolupráci s KVIC byla v oblasti EVVO pro školy a školská zařízení zahájena příprava informačního systému, dalšího vzdělávání pedagogů a dotačních programů z rozpočtu kraje.

3.9.7 ÚRAZOVOST VE ŠKOLÁCH A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH ZŘIZOVANÝCH MSK

Ve školním roce 2003/2004 bylo na školách zřizovaných MSK statisticky vykázáno celkem 3 900 školních úrazů, z toho registrovaných školních úrazů 1 447 (tzn. s absencí delší než 2 dny). Z 3 900 školních úrazů bylo odškodněno 685 (tj. 17,6 %) v celkové částce 1 743 307 Kč.

V průběhu školního roku bylo OŠMS zasláno 615 formulářů záznamů školních úrazů, z nichž 7 (tj. 1,1 %) bylo označeno jako těžké (komplikované zlomeniny v hodinách tělesné výuky, při lyžařském výcviku, praktickém vyučování). Při praktické výchově prováděné u soukromé firmy došlo k těžkému školnímu úrazu žáka pádem ze střechy, příčinou úrazu bylo nedodržení bezpečnostních předpisů. Ke smrtelnému školnímu úrazu došlo při sjíždění řeky na školním výletě.

Ke vzniku školního úrazu došlo ve 185 (tj. 30,1 %) případech u dívek, chlapci utrpěli úraz ve 430 (tj. 69,9 %) případech.

ROZBOR ŠKOLNÍ ÚRAZOVOSTI

Nejčastěji dochází ke vzniku školních úrazů na středních odborných učilištích (27,2 %), gymnáziích (18,9 %), středních průmyslových školách (15,1 %). Na gymnáziu došlo k jedinému hlášenému smrtelnému školnímu úrazu.

Rozdělení úrazovosti podle činností, při kterých došlo ke školnímu úrazu:

- v tělesné výchově - 318 školních úrazů (51,7 %),
- při práci ve školní dílně - 100 školních úrazů (16,3 %),
- o přestávkách - 60 školních úrazů (9,8 %),
- při sportovních soutěžích - 24 školních úrazů (3,9 %),
- na lyžařském výcviku - 18 školních úrazů (2,9 %),
- při ostatních činnostech - 95 školních úrazů (15,4 %).

Z předcházejícího rozboru je patrné, že nejrizikovější činností ve školách je tělesná výchova a činnosti, které s tělesnou výchovou úzce souvisejí (plavecký výcvik, lyžařský výcvik, sportovní soutěže a mimoškolní výchova), při nichž došlo k 374 školním úrazům (60,8 %).

Příčiny úrazů v tělesné výchově:

- nedostatečně poskytovaná pomoc při cvicích,
- přecenění vlastních schopností.

Nejčastější příčiny školních úrazů:

- Jednání žáků v rozporu se školním řádem a bezpečnostními předpisy.
- Nedostatečná kontrola pracovišť praktického vyučování u fyzické nebo právnické osoby se zaměřením na dodržování předpisů BOZP, zejména pokud se jedná o dovybavení žáků osobními ochrannými pracovními prostředky při specifických činnostech a úroveň technického vybavení pracovišť.

Z celkového počtu sedmi hlášených těžkých školních úrazů došlo ke čtyřem na SOŠ, ke dvěma na gymnáziích a jednomu v dětském domově. Ve třech případech v hodinách tělesné výchovy, v jednom při sportovní soutěži organizované školou, na lyžařském výcviku, při praktickém vyučování a při organizovaném sáňkování a bobování.

3.9.8 ŠKOLNÍ PRACOVNÍ ÚRAZOVOST

Ve školním roce 2003/2004 bylo nahlášeno 39 pracovních úrazů s pracovní neschopností, z nichž při 13 (33,3 %) úrazech došlo ke zranění pedagogických pracovníků, 26 (66,7 %) pracovních úrazů utrpěli správní zaměstnanci škol, zejména kuchařky a uklízečky.

Nejčastější příčiny pracovních úrazů:

- Pády při přecházení vnitřních a vnějších prostor školy (33,3 %).
- Předvádění cviků a hra s dětmi a žáky (15 %).
- Manipulace s horkými kapalinami (10 %).

V uvedeném školním roce byl nahlášen pracovní úraz, ke kterému došlo napadením vychovatelky chovan-

cem dětského domova. K bezprostřednímu ohrožení života a zdraví došlo u správní zaměstnankyně, která se v průběhu pracovní doby napila z neoznačené láhve čistícího prostředku, následkem čehož došlo k poleptání zažívacího traktu.

3.9.9 POZNATKY Z KONTROL A ŠETŘENÍ STÍŽNOSTÍ

ČETNOST KONTROLNÍ ČINNOSTI

Odbor kontroly Krajského úřadu Moravskoslezského kraje realizoval veřejnosprávní kontrolu na místě v souladu se „Zásadami vztahů orgánů kraje k příspěvkovým organizacím“, se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s odstavcem 2 a 3 §8, §10 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Za období školního roku 2003/2004 bylo Odborem kontroly Krajského úřadu Moravskoslezského kraje předáno OŠMS celkem 117 protokolů o realizovaných kontrolách v předškolních zařízeních, školách a školských zařízeních. Z uvedeného počtu bylo uskutečněno 72 kontrol v příspěvkových organizacích kraje, 33 kontrol v příspěvkových organizacích obcí, 6 kontrol v subjektech zabezpečujících dotační projekty z rozpočtu Moravskoslezského kraje a 6 kontrol v soukromých školách.

KONTROLOVANÉ OBLASTI

Předmětem kontroly ve školním roce 2003/2004 bylo:

- hospodárné a efektivní vynakládání finančních prostředků v kalendářních letech 2002 a 2003,
- prověření přiměřenosti a účinnosti řídicí kontroly v systému řízení příspěvkových organizací s účinností od 1. října 2002 – soulad se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů, a s usnesením rady kraje č. 19/1017 ze dne 27. června 2002,
- správné určení, čerpání a vyúčtování dotací ze státního rozpočtu poskytnutých soukromým předškolním zařízením, školám a školským zařízením,
- čerpání a vyúčtování účelových dotací poskytnutých předškolním zařízením, školám a školským zařízením Moravskoslezským krajem,
- čerpání a vyúčtování účelových dotací poskytnutých předškolním zařízením, školám a školským zařízením ze státního rozpočtu,
- prošetření příčin finančních ztrát zjištěných předchozími kontrolami.

Nejčastější nedostatky zjištěné při realizaci kontrol škol, předškolních a školských zařízení:

- nesoulad údajů v hlavní účetní knize s účetní závěrkou,
- nesrovnalosti při inventarizaci majetku,
- nesoulad časového rozlišení nákladů a výnosů v období, ke kterému se vztahují, následně zkreslení hospodářského výsledku daného roku,
- zařazování zaměstnanců do platových tříd a stupňů – nesoulad popisu pracovní funkce se zařazením do platové třídy, nedostatky při započtení praxe,
- nedostatky při písemném zdůvodnění změn fakultativních složek platů zaměstnanců,
- nedostatky dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr,
- nedostatky při uzavírání pracovních smluv,
- nedostatky ve stanovení částky určené na tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb a jeho čerpání, nedostatky v nákupech – nedodržování bezhotovostní formy,
- nedostatky v použití přidělených účelových prostředků (granty – soutěže, přehlídky, protidrogový program, podpora romské komunity, preventivní programy),
- nedostatky v doplňkové činnosti,
- nedostatečně zavedený nebo nefunkční vnitřní kontrolní systém.

Výsledky kontrol, včetně přijatých a navrhovaných opatření, předkládá odbor kontroly v pravidelných periodách radě kraje.

ŠETŘENÍ STÍŽNOSTÍ OŠMS

Četnost stížností šetřených OŠMS ve školním roce 2003/2004 zůstal v meziročním srovnání s minulým školním rokem téměř na stejné úrovni, počet zaevidovaných podání stoupl pouze o dvě.

OŠMS bylo doručeno celkem 77 stížností, z nichž 11 bylo převzato k šetření odborem kontroly, 2 byly předány k prošetření jiným zřizovatelům, 10 anonymních stížností bylo OŠMS předáno pouze k případnému využití, neboť obsahovaly velmi nekonkrétní údaje. Obsah jedné stížnosti inicioval výkon dozoru nad samostatnou působností obce a šetření dvou stížností OŠMS z obsahových důvodů nepříslušelo. 51 zbývajících doručených stížností šetřil OŠMS, z nich 24 bylo shledáno neoprávněnými, 19 částečně oprávněnými, 5 plně oprávněnými a 3 bezpředmětnými.

Nejčastějšími tématy doručených stížností byla nespokojenost stěžovatelů s výsledky a průběhem výchovně vzdělávacího procesu, při šetření těchto stížností spolupracuje OŠMS s Českou školní inspekcí, s jednáním ředitelů vůči žákům, zákonným zástupcům žáků, zaměstnancům školy či školského zařízení, a to zejména při stanovení pohyblivých složek platu, s nedodržováním předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s využitím prostředků určených na další vzdělávání pedagogických zaměstnanců, s proplácením přesčasové práce, s výpověďmi pro nadbytečnost zaměstnanců, s opakovaným uzavíráním pracovních smluv s pedagogickými zaměstnanci na dobu určitou či na dobu kratší než je školní rok a další nesčetné množství ojedinělých témat.

V posledním období ve stížnostech převažuje jedno z výše uvedených velmi závažných témat, a to výpověď daná zaměstnavatelem zaměstnanci z důvodu nadbytečnosti. Uvedené téma souvisí s úbytkem žáků ve školách a školských zařízeních a s nutností redukovat počet zaměstnanců škol a školských zařízení a s tím související nutností organizačních změn projevujících se například snižováním počtu tříd ve školách nebo snižováním počtu odučených vyučovacích hodin. Na základě výsledků šetření stížností týkajících se výpovědí pro nadbytečnost byl na internetových stránkách Moravskoslezského kraje umístěn pomocný materiál zaměřený k uvedenému tématu. Pokud byl šetřením jednotlivých stížností zjištěn postup ředitele příspěvkové organizace v rozporu s platnými právními předpisy, bylo radou kraje přijato vůči řediteli příspěvkové organizace opatření.

ZÁVĚRY Z KONTROL VE ŠKOLÁCH, PŘEDŠKOLNÍCH ZAŘÍZENÍCH A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH REALIZOVANÝCH ČESKOU ŠKOLNÍ INSPEKČÍ

Z celostátní Výroční zprávy České školní inspekce za školní rok 2003/2004 vyplývá, že činnost kontrolních pracovníků ve školním roce 2003/2004 byla zaměřena především na kontrolu:

- čerpání prostředků státního rozpočtu poskytnutých školám, předškolním zařízením a školským zařízením zřízeným MŠMT, krajem, obcí, soukromým školám a církevním školám,
- počtu žáků a zahajovacích výkazů.

Kontrolní pracovníci ve sledovaném období zkontrolovali v České republice 1 665 škol, předškolních zařízení a školských zařízení (dále škol). Nedostatky v dodržování právních předpisů byly zjištěny v 1 145 školách, což je 68,8 % z celkového počtu kontrolovaných. V porovnání s výsledky kontrol u početně téměř stejného výběru škol ve školním roce 2002/2003 (1 687) to je o 21,5 % více. Zvýšil se i počet porušení právních předpisů – v těchto školách jich bylo zjištěno 3 976.

Následující údaje jsou čerpány z materiálu Poznatky o stavu školství v krajích České republiky za školní rok 2003/2004.

POZNATKY Z KONTROL

Školní inspektoři a kontrolní pracovníci ČŠI zpracovali výsledky kontrol ve školách Moravskoslezského kraje ve 242 protokolech, z toho bylo 38 ze samostatných kontrol. Celkem 177 protokolů (72,5 %) obsahuje 484 zjištěných porušení právních předpisů. Podle dalších 67 protokolů (27,5 %) nebylo ve zbývajících kontrolovaných subjektech ve sledovaných oblastech porušení právních předpisů zjištěno. K výchovně vzdělávacímu procesu se vztahuje 232 bodů protokolů. Z nich 68,1 % prokazuje, že v zajišťování výuky jednotlivými učiteli nejsou vždy důsledně dodržovány stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Nejvíce takových případů bylo zjištěno v základních a mateřských školách. Relativně častěji se v základních školách a v základních uměleckých školách vyskytovalo nedodržování učebních plánů (6 %). Jiná porušení právních předpisů se v jednotlivých druzích škol Moravskoslezského kraje nekumulují a vyskytují se jen ojediněle.

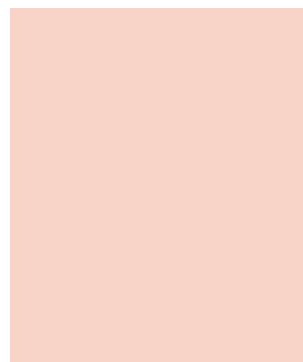
Při veřejnosprávní kontrole bylo zjištěno 219 porušení právních předpisů. Nejčastějšími příčinami nedostatků byly chyby v tvorbě FKSP a čerpání prostředků z tohoto fondu (15,1 %) a nesprávné zařazování zaměstnanců do platových stupňů (15,1 %). Z celkového objemu finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu byly zkontrolovány výdaje ve výši 1 218,1 mil. Kč. Zjištěné nedostatky byly vyčísleny částkou 687 478 Kč a odhad výše neoprávněně čerpaných prostředků státního rozpočtu částkou 503 742 Kč. Místně příslušnému finančnímu úřadu bylo předáno k řízení 48 případů, což je ve srovnání s ostatními kraji třetí nejvyšší počet, a proti školnímu roku 2002/2003 nárůst o 13 případů.

4.

■ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ VÝSLEDKY
VZDĚLÁVÁNÍ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁ-
NÍ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ VÝSLEDKY
VZDĚLÁVÁNÍ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁ-
NÍ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ VÝSLEDKY
VZDĚLÁVÁNÍ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁ-
NÍ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ VÝSLEDKY
VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 HODNOCENÍ ČESKOU ŠKOLNÍ INSPEKČÍ

Tato kapitola čerpá ze dvou materiálů České školní inspekce. Výroční zpráva České školní inspekce za školní rok 2003/2004 podává souhrnnou informaci o zjištěných a zobecněných poznatcích ze škol a školských zařízeních v celostátním měřítku, vystihuje podstatná pozitiva a negativa ve školách a školských zařízeních a tendence ve školství.

V materiálu Poznanky o stavu školství v krajích České republiky za školní rok 2003/2004 jsou zvýrazněny skutečnosti, které více charakterizují stav školství v krajích, vyskytují se častěji nebo jsou pro školy v kraji specifické a podává informaci o skutečnostech zjištěných ve školách, předškolních zařízeních a školských zařízeních, v nichž proběhla v uvedeném školním roce inspekční činnost. V MSK se inspekce uskutečnila v 92 základních školách, 38 středních školách, 11 speciálních školách, 10 základních uměleckých školách, 2 vyšších odborných školách, 85 předškolních zařízeních a 4 školských zařízeních. Ve školách a školských zařízeních MSK se v rámci inspekční činnosti v daném roce uskutečnilo 5 152 hospitací.

4.1.1 ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Ve školním roce 2003/2004 provedla Česká školní inspekce v MSK v 92 základních školách celkem 2 373 hospitací.

POZNATKY O PRŮBĚHU A KVALITĚ VZDĚLÁVÁNÍ V MSK

Většina základních škol vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola, program Obecná škola je využíván zcela výjimečně na 1. stupni, nejčastěji v prvním až třetím ročníku. Obdobná situace je i v případě ostatních vzdělávacích alternativ. Učitelé se na výuku zodpovědně připravují. Učební osnovy se až na malé výjimky dodržují. Žáci ve školách s malým počtem tříd na 2. stupni mají menší možnost výběru volitelného předmětu, ten bývá žákovi spíše přidělen. Pozitivní trendy ve výuce se objevují především ve školách, kde vyučující neformálně spolupracují v metodických orgánech.

Vyučovací proces s využitím různých metod, forem práce a vhodné motivace se realizuje výrazněji na 1. stupni. Na 2. stupni převládá spíše klasická frontální forma výuky se sníženou frekvencí aktivizace žáků a tvůrčích činností. Míra individuálního přístupu učitelů k žákům se liší v závislosti na prostředí, počtu žáků ve třídě a vůli vyučujícího. Nejvyšší je v malotřídních školách, kde jsou učitelé velmi dobře informováni o individuálních potřebách a zvláštěnostech dětí a o jejich rodinném zázemí. Ve školách s vyšším počtem žáků ve třídách se individuální přístup poněkud vytrácí. Individuální péče se věnuje zpravidla žákům se specifickými vzdělávacími potřebami a talentovaným žákům. Možnosti zařazování relaxačních prvků v průběhu výuky se využívá pravidelně, vhodně a účelně, zejména pak na prvním stupni. Ve třídách 2. stupně je význam relaxace považován více za okrajovou záležitost.

Žáci jsou hodnoceni průběžně. Slovního hodnocení v závěru pololetí se využívá ojediněle, a to zejména na 1. stupni. Vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky závisí na individualitě vyučujícího.

Problémem personálních podmínek v základních školách zůstává nedostatek kvalifikovaných učitelů pro výuku cizích jazyků. Obtížně se také zajišťuje aprobovaná výuka na 2. stupni ve školách s jednou třídou v ročníku. Vyučování předmětům rodinná výchova a občanská výchova často doplňuje úvazek učitelů. Nejlépe je po odborné stránce zajištěna výuka českého jazyka a matematiky.

V závislosti na finančních možnostech dochází k postupné obnově a modernizaci materiálně-technického vybavení základních škol. Rozdíly mezi školami jsou nejen ve vybavení (například multimediální učebnou), ale i ve využívání některých odborných učeben. Stále se ještě vyskytují případy, kdy na jeden PC připadá více žáků. Ojedinělé je také využívání počítačových programů v běžné výuce předmětů. Lépe jsou vybaveny učebny 1. stupně základní školy, kde je také učební prostředí podnětější než na 2. stupni. Prostory škol se stále častěji využívají k mimoškolním aktivitám a také ke sportovnímu využití širší veřejnosti.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ČR

Podstatná pozitiva v základních školách

- Hodnocení průběhu výuky v prvních třech ročnících 1. stupně bylo často velmi dobré či vynikající.
- Porovnávání průměrného hodnocení průběhu výuky v letech 2001 – 2004 naznačuje dílčí zlepšení téměř ve všech ročnících.
- V navštívených školách se zlepšila dostupnost výpočetní techniky a připojení k internetu, a to i v době mimo vyučování.

Podstatná negativa v základních školách

- Chybějící odborná a pedagogická způsobilost učitelů měla negativní vliv na kvalitu výuky, zejména ve třídách 2. stupně. Trvajícím problémem výuky jednotlivých předmětů především v základních školách s devíti třídami v menších obcích je nedostačující aprobovanost členů pedagogických sborů. Trvá slabá úroveň personálního zajištění výuky cizích jazyků, pracovních činností, výpočetní techniky a informatiky, výtvarné výchovy a hudební výchovy.
- Většina učitelů nevytvářela při výuce dostatek příležitostí pro činnostní vyučování, pro aktivní podíl žáků na vlastním vzdělávání, pro samostatný projev a pro rozvoj komunikativních dovedností, efektivní a kritickou práci s informacemi. Málo byly také využívány možnosti, plynoucí z vybavení škol výpočetní technikou, další didaktickou technikou a názornými učebními pomůckami. Míra zjištěných nedostatků rostla od 5. ročníku.
- Slovní hodnocení žáků se omezovalo na povšechné pochvaly a nebylo samozřejmým doplňkem klasifikace. Při zkoušení byly nejčastěji ověřovány pouze výsledky pamětního učení.
- Ne vždy věnovali ředitelé potřebnou pozornost řízení výchovně-vzdělávacího procesu. Někteří podcenili význam systematické kontroly v této oblasti a upřednostňovali ekonomické řízení.

Tendence v základních školách

- Přibývá škol, které opustily vzdělávací program Obecná škola a které i ve třídách 1. stupně vyučují pouze podle vzdělávacího programu Základní škola. Vývoj směřuje k různým modifikacím vzdělávacího programu Základní škola začleněním principů či jenom prvků různých projektů.
- Prohlubují se rozdíly v materiálně-technických podmínkách škol mezi jednotlivými kraji i obcemi. Nedostatky se zvyrazňují ve vybavení škol didaktickou technikou a žákovskými učebními pomůckami. Postupně se vyrovnávají rozdíly ve vybavení škol výpočetní technikou.

4.1.2 STŘEDNÍ ŠKOLY

Ve školním roce 2003/2004 provedla v MSK Česká školní inspekce v gymnáziích, středních odborných školách, středních odborných učilištích a učilištích celkem 38 inspekci a 957 hospitací.

POZNATKY O PRŮBĚHU A KVALITĚ VZDĚLÁVÁNÍ V MSK

Výuka ve středních školách probíhá v souladu s platnými učebními dokumenty. Nedodržení předepsaného celkového týdenního počtu hodin nebo stanoveného celkového počtu hodin u některých předmětů v celém studijním cyklu je ojedinělé. Učební osnovy se plní v rámci povolené tolerance. Školy nevyužívají v plné míře povolené dělení vyučovacích hodin podle plánů v odborných předmětech a nepovinné předměty se téměř nezařazují. Nabídka volitelných předmětů je vyhovující. Nově se zavádějí studijní lyceijní obory ve středních školách a rozšiřuje se množství nabízených cizích jazyků např. o ruský jazyk.

Vyučující se na výuku připravují. Struktura hodin odpovídá věku žáků a výukovým cílům. Nadále však přetrvává nedostatek nových a moderních učebnic pro odborné předměty a informatiku (v odborných předmětech je k dispozici odborná literatura, ale její vysoká cena je pro žáky nepřijatelná). Učitelé pak látku diktují, promítají prostřednictvím didaktické techniky. V některých školách reagují učitelé na tento problém vydáváním vlastních učebních či pracovních textů, skript apod. Vyučující i žáci běžně vyhledávají potřebné informace na internetu. Z výukových metod převládá především výklad nebo vysvětlování s následným procvičováním učiva. Jiné metody a formy práce jsou zařazovány jen výjimečně (např. ve výuce cizích jazyků).

Psychohygienické podmínky pro výuku jsou ve školách vesměs velmi dobré. Při výuce informatiky i některých odborných předmětů se někdy zapomíná na kontrolu správného sezení, střídání činností, teplotu vzduchu v učebně apod. Při praktické výuce a v odborném výcviku se dbá na bezpečnost a ochranu zdraví žáků při práci.

Motivace učiva v hodinách se zakládá na oznámení jejího cíle a na praktických aplikacích. Ve výuce se uplatňují mezipředmětové vztahy, vlastní zkušenosti a poznatky žáků z praxe, učivo se vhodně aktualizuje. Zkoušení i opakování má různou formu (ústní, písemné, srovnávací testy apod). Učitelé respektují zásadu přiměřenosti a při řešení úkolů žákům pomáhají. Hodnocení je veřejné a ve většině případů zdůvodněné, přibývá škol, které používají sebehodnocení žáků. Vzájemná komunikace mezi pedagogy a žáky má dobrou úroveň, ze strany některých žáků je patrná v některých typech středních škol nedostatečná slovní zásoba a horší stylistické dovednosti.

V rámci hospitací byla posuzována jak všeobecná, tak odborná složka vzdělávání včetně praxe. Kvalita vzdělávání se pohybovala mezi vynikajícím až dobrým hodnocením. V odborné složce převládaly předměty podle typu střední školy. Také zde se kvalita vzdělávání pohybovala mezi vynikajícím až dobrým hodnocením, s převahou velmi dobrého hodnocení.

Praktická výuka a odborný výcvik se daří zajišťovat ve školních dílnách (převážně základní dovednosti), ve vlastních provozovnách a na smluvních pracovištích. Až na výjimky jsou žáci dostatečně vybavováni pracovními oděvy, obuví a osobními ochrannými pracovními pomůckami. Za produktivní práci dostávají odměnu v povolených tolerancích. Problémem na některých školách bývá vysoká absence žáků s negativním dopadem na kvalitu praktických dovedností.

Ve středních školách jsou velmi dobré personální podmínky v gymnáziích a některých středních odborných školách. Nedostatek odborné, případně pedagogické způsobilosti, přetrvává u středních odborných učilišť (zejména u mistrů odborné výchovy) a u učitelů některých odborných předmětů (absence vhodných studijních oborů vzhledem k vyučovaným předmětům). Případná absence potřebné kvalifikace zpravidla neovlivňuje kvalitu výuky. Stabilizované pracovní kolektivy často tvoří pracovníci s vyšším věkovým průměrem.

Materiální podmínky ve středních školách jsou z hlediska zabezpečení výuky učebními pomůckami a didaktickou technikou nadále rozdílné. Jsou podmíněné jak množstvím finančních prostředků, tak i aktivitou vedení a pedagogického sboru. Ve všech školách je zřízena minimálně jedna počítačová učebna. Žáci i učitelé mají přístup na internet.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ČR

Podstatná pozitiva ve středních školách

- Většina středních škol usiluje o zapojení do projektů realizovaných ve spolupráci se zahraničními školami stejného nebo příbuzného zaměření.
- Pro materiální podporu výuky jsou velmi dobře využívány stávající možnosti škol.
- Některé školy postupně vytvářejí autoevaluační systém.
- Střední školy zlepšují svou prezentaci na veřejnosti.

Podstatná negativa ve středních školách

- Ve většině středních škol přetrvává frontální výuka s výrazně převažující aktivitou učitele.
- Vyučovací proces ve všech druzích středních škol se více zaměřuje na objem předávaných faktů na úkor rozvoje základních dovedností včetně komunikativních.
- Přes dílčí zlepšení je především v SOU nedostatek kvalifikovaných učitelů cizích jazyků a mistrů odborné výchovy.

Tendence ve středních školách

- Nabídka studijních a učebních oborů je ve středních školách v regionech regulována zřizovatelem.
- Střední školy reagují na vývoj trhu práce inovováním vzdělávacích programů.
- Zvyšuje se úroveň manažerské práce ředitelů škol.

4.1.3 SPECIÁLNÍ ŠKOLY

Ve školním roce 2003/2004 provedla Česká školní inspekce v MSK v 11 speciálních školách celkem 197 hospitací.

POZNATKY O PRŮBĚHU A KVALITĚ VZDĚLÁVÁNÍ V MSK

Výuka ve speciálních školách probíhá podle platných učebních dokumentů. Nově i podle Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy, který nabyl účinnosti 1. září 2003. Vzdělávací cíle jsou vždy přizpůsobeny aktuálnímu stavu třídy a specifickým vzdělávacím potřebám žáků. Pro postižené žáky se vypracovávají individuální vzdělávací programy. Novinkou jsou přípravné třídy pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Účelnou organizací práce s logickou návazností a zpravidla i vhodným časovým rozvržením se vyučujícím daří plnit vytyčené cíle. V nižších ročnících zvláštní školy převažuje skupinová práce s diferencovanými úkoly. Ve vyšších ročnících se zařazuje výuka s frontálně řízenými činnostmi, při nichž žáci mohou postupovat individuálním tempem. V pomocných a rehabilitačních třídách je převažující formou individuální výuka, často s pomocí asistentů.

Pohybové relaxaci, motivaci a názornosti ve vyučování se věnuje dostatečná pozornost v nižších ročnících, ve vyšších ročnících zvláštních škol těchto aktivit ubývá. V pomocných a rehabilitačních třídách se relaxaci věnuje pozornost v maximální míře. Pochvaly, pozitivní slovní i klasifikované hodnocení výkonů žáků působí jako průběžný motivační faktor. Využívání vzájemného hodnocení a sebehodnocení bylo ojedinělé. Učitelé využívají i alternativních způsobů komunikace. Komunikace a vyjadřování žáků odpovídá jejich mentální úrovni. Žáci jsou vedeni k vzájemné toleranci a kooperaci.

Téměř v každé speciální škole někteří učitelé nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Situaci se snaží řešit dodatečným studiem, ale ne vždy jsou ke studiu přijati. Také v tomto typu škol jsou učitelské sbory přestárlé, s převažující feminizací.

Rozdílné jsou také materiálně technické podmínky ve speciálních školách. Školy mají dostatek učebnic a pracovních sešitů. Potíže dlouhodobě působí získávání materiálu pro výuku pracovního vyučování ve zvláštních školách. K výraznému zlepšení došlo ve vybavení tohoto typu škol výpočetní technikou. Kromě počítačových tříd jsou využívány počítače i v jednotlivých třídách při individuální výuce. Velmi se zlepšila vybavenost pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky s kombinovaným postižením.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ČR

Podstatná pozitiva ve speciálních školách

- Ve většině speciálních škol byla úroveň vzdělávání velmi dobrá. Tento stav souvisí s podnětným prostředím, příznivým klimatem a převážně dobrými materiálně-technickými podmínkami vzdělávací činnosti.
- V popředí zájmu vedení škol je systematická spolupráce s rodiči. Ta byla podporována i dobrou prezentací speciálních škol na veřejnosti.
- Žákům je dlouhodobě nabízena pestrá činnost v řadě zájmových útvarů. Téměř ve všech navštívených školách byla dostupná výpočetní technika a připojení k internetu.

Podstatná negativa ve speciálních školách

- Ve třídách složených ze žáků z více ročníků s různým druhem a stupněm postižení se častěji projevují obtíže v organizování výuky.
- Kontrolní činnost ředitelů byla v některých školách formální.

Tendence ve speciálních školách

- Narůstá počet žáků s poruchami chování, zvyšuje se i závažnost přestupků.
- Trvale se zlepšuje vybavení výpočetní technikou a výukovými programy.

4.1.4 VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY

Ve školním roce 2003/2004 provedla Česká školní inspekce ve vyšších odborných školách v MSK dvě inspekce a 36 hospitací.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ČR

Podstatná pozitiva ve vyšších odborných školách

- Vyšší odborné školy v převážné míře poskytují vzdělávání překračující rámec středoškolského studia, což se odráží i v úrovni absolventských prací.
- Odborné vzdělávání je zaměřeno výrazně prakticky.
- Zlepšují se komunikativní dovednosti absolventů včetně odborných jazykových kompetencí.
- Tuzemská i mezinárodní spolupráce VOŠ s odbornou veřejností, profesními organizacemi a vysokými školami vede k úpravám vzdělávacích programů VOŠ v souladu s progresivními trendy teorie a praxe jednotlivých oborů.

Podstatná negativa ve vyšších odborných školách

- Přetrvává nevyjasněnost praktického zařazení a finančního ohodnocení absolventů VOŠ, která negativně ovlivňuje motivaci žáků ke studiu a je kromě vysokých studijních nároků nejčastější příčinou jejich odchodu do praxe nebo na vysoké školy zejména v prvních ročnících.

Tendence ve vyšších odborných školách

- V menší části VOŠ pokračuje stále užší spolupráce s vysokými školami, která směřuje k realizaci bakalářského studia nebo k transformaci na neuniverzitní vysokou školu, cílem většiny vyšších odborných škol je i nadále zajišťovat vyšší odborné vzdělávání.

4.1.5 PŘEDŠKOLNÍ ZAŘÍZENÍ

Ve školním roce 2003/2004 provedla Česká školní inspekce v MSK v 85 předškolních zařízeních 1 240 hospitací.

POZNATKY O PRŮBĚHU A KVALITĚ VZDĚLÁVÁNÍ V MSK

V mateřských školách byl jednoznačně přijat Rámcový program pro předškolní vzdělávání. Některé mateřské školy, ale i nadále pracují podle programu Začít spolu nebo Mateřská škola podporující zdraví.

Ve stylu práce MŠ se potvrdil odklon od předmětové orientace k osobnostnímu modelu předškolní výchovy. Častěji se využívají pedagogické metody rozvíjející aktivitu dětí a jejich kooperační dovednosti. V organizaci vzdělávání se zvýšil podíl skupinových a individuálních forem práce, důraz je kladen na spontánní činnosti. Výchovně-vzdělávací tendence směřují k posilování samostatnosti dětí a schopnosti sebevědomě se začleňovat do sociálních vztahů. Učitelky při práci průběžně využívají k vyšší aktivizaci dětí vhodnou motivaci a hodnocení. Interakce a komunikace se v MŠ pozitivně rozvíjí.

Personální podmínky předškolních zařízení pozitivně ovlivňuje jak kvalifikovanost většiny učitelek, tak i stabilita pedagogických sborů. V případě předškolních zařízení, které vznikly sloučením několika pracovišť nebo jsou součástí základní školy, byla většinou zachována původní personální struktura s přehledným vymezením řídicích kompetencí.

Materiálně-technické podmínky mateřských škol jsou většinou velmi dobré a estetická úroveň je vysoká.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ČR

Podstatná pozitivita v mateřských školách

- V pedagogických sborech dochází k rozvoji týmové spolupráce.
- V práci učitelek ve speciálních mateřských školách se příznivě odrazilo jejich vysoké pracovní nasazení a zájem o problematiku postižených dětí.
- Pedagogické sbory akceptují systém autoevaluace a začínají se připravovat na jeho realizaci.

Podstatná negativa v mateřských školách

- Nezměněná míra přímé výchovné práce ředitelky je vzhledem k nárůstu povinností neúměrně vysoká.
- Ve sloučených zařízeních MŠ a ZŠ a ve velkých subjektech z více mateřských škol nejsou dosud ve vztahu k jednotlivým úsekům předškolních zařízení ujasněny kompetence, včetně terminologicky neupřesněného označení funkcí vedoucích pracovníků V kombinovaných zařízeních bylo navíc mnohdy zaznamenáno nekompetentní a neodborné vedení MŠ.
- Většina MŠ je stále vybavena dětským sedacím nábytkem, který svou velikostí nevyhovuje především rozdílné výšce dětí.

Tendence v mateřských školách

- Ztotožňování pedagogů s principy RVP PV se prohlubuje a v souvislosti s tímto jevem dochází i k pozitivním změnám pedagogického stylu.
- Počet učitelek nesplňujících podmínky odborné a pedagogické způsobilosti začíná vzrůstat zejména v MŠ, které se staly součástí ZŠ.
- Realizace pitných režimů se stává přetrvávajícím problémem, jejich zajištění není důsledně orientováno na vytváření přirozeného návyku dětí pravidelně doplňovat tekutiny.

4.1.6 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Ve školním roce 2003/2004 provedla Česká školní inspekce v MSK v 10 základních uměleckých školách celkem 349 hospitací.

POZNATKY O PRŮBĚHU A KVALITĚ VZDĚLÁVÁNÍ V MSK

V základních uměleckých školách byly předmětem kontroly obory hudební, taneční a výtvarné. Výuka se realizuje podle schválených učebních dokumentů. Pro taneční obor byl využit upravený vzdělávací program a inovované učební osnovy. Hudební obor vyjma předmětu hra na elektronické klávesové nástroje na rozdíl od tanečního, ale i výtvarného oboru se řídí i nadále zastaralými učebními osnovami.

Úroveň výuky ve sledovaných předmětech hudebního, tanečního a výtvarného oboru je celkově hodnocena jako velmi dobrá. Pozitiva převažují v hodnocení výtvarného a tanečního oboru, negativa se objevují spíše v hodnocení hudebního oboru, kde kontrola směřovala převážně na oddělení dechových nástrojů. Úroveň výsledků základních uměleckých škol v Moravskoslezském kraji je celkově srovnatelná s obdobnými školami v jiných krajích.

Personální zabezpečení výuky v základních uměleckých školách je na velmi dobré úrovni. Případná absence odborné a pedagogické způsobilosti se zřídka promítá do výuky negativně.

Materiálně-technické zabezpečení výuky všech oborů základních uměleckých škol umožňuje naplňovat vzdělávací program v plném rozsahu. Zkvalitnilo se nástrojové vybavení škol a vybavení učebními pomůckami je rovněž velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ČR

Podstatná pozitiva v základních uměleckých školách

- Zvyšuje se úroveň materiálně-technického vybavení základních uměleckých škol.
- Pedagogové nehudebních oborů iniciativně využívají možnosti stávajících učebních dokumentů a realizují alternativní přístupy ve výuce.

Podstatná negativa v základních uměleckých školách

- Dosud není řešen rozpor mezi upravenými učebními plány a stávajícími osnovami pro předmět hudební nauka.
- ZUŠ stále nemají k dispozici učební osnovy pro výuku hry na elektronické klávesové nástroje.
- Přetrvává nedůslednost v kontrolní činnosti vedení škol.

Tendence v základních uměleckých školách

- Dochází ke zřizování odloučených pracovišť v obcích se špatnou dopravní obsluhností.
- V obsahu hudebního vzdělávání dochází k dalšímu rozšiřování žánrového a stylového spektra o prvky z hudby ovlivněné jazzem, swingem a různými směry populární hudby.

4.1.7 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ

Ve školním roce 2003/2004 provedla Česká školní inspekce v MSK 4 inspekce ve školských zařízeních.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLSKÝCH VÝCHOVNÝCH ZAŘÍZENÍCH V ČR

ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ PRO VÝCHOVU MIMO VYUČOVÁNÍ

Podstatná pozitiva ve školských zařízeních pro výchovu mimo vyučování

- DDM rozšiřují nabídku příležitostných a spontánních aktivit a tím pružně reagují na zájmy starších dětí a mládeže.
- Finanční prostředky pro DDM jsou častěji zajišťovány pomocí sponzorských darů a grantovými projekty.
- Personální podmínky v DM jsou většinou příznivé, ředitelé podporují odborný růst vychovatelů.
- Ve školních družinách se posiluje jejich sociální poslání.

Podstatná negativa ve školských zařízeních pro výchovu mimo vyučování

- Ředitelům DDM se zatím nedaří systematicky doplňovat pedagogické vzdělání externích pracovníků.
- Individualizace výchovné práce v DM je doprovázena nepříznivým poklesem v zapojení ubytovaných žáků do aktivních činností ve volném čase.
- Část školních družin je pasivní v přípravě vlastních zájmových aktivit.

Tendence ve školských zařízeních pro výchovu mimo vyučování

- Střediska pro volný čas dětí a mládeže směřují v nabídce pro starší děti a mládež od pravidelné zájmové činnosti k příležitostné a klubové činnosti. Zároveň se v této oblasti zvyšuje počet aktivit a jejich účastníků.
- V oblasti mimoškolní výchovy přetrvávají nejasné kompetence, které vedou k roztržitosti nabídky. Základní školy nabízejí zájmové kroužky a stále častěji tak dochází k překrývání zájmových i vzdělávacích činností škol a středisek volného času, místo jejich vzájemné spolupráce.

ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ PRO VÝKON ÚSTAVNÍ VÝCHOVY NEBO OCHRANNÉ VÝCHOVY

Podstatná pozitiva v dětských domovech

- Při plánování jsou do obsahu výchovných činností zařazovány i prvky prevence sociálně patologických jevů.
- Individuální vzdělávací potřeby dětí jsou sledovány a zajišťovány.

- Ve všech DD se projevuje snaha o zlepšení prostorových a materiálně-technických podmínek, která je však limitována finančními možnostmi zřizovatele.
- Zlepšuje se vybavení didaktickou technikou a počítači.
- Jsou plánovány a realizovány víkendové a prázdninové pobyty dětí mimo školské zařízení.

Podstatná negativa v dětských domovech

- Při vyplácení kapesného dětem a při stravování dětí dochází k nesprávným postupům, které porušují právo dětí na plné přímé zaopatření.
- Stále se objevují nejasnosti ve stanovení obsahu individuálních programů rozvoje dětí a zároveň i nedostatečná spolupráce s diagnostickými ústavy při jejich zpracování.
- DD v některých krajích mají nedostatek pedagogických pracovníků vzhledem k potřebám utváření rodinných skupin. V téže souvislosti jsou často limitující i prostorové podmínky. V pedagogických funkcích je stále nedostatek mužů.

Tendence v dětských domovech

- Postupně zlepšování prostorových a materiálně-technických podmínek dětských domovů.
- Přizpůsobování života dětí umístěných v dětských domovech životu v běžné rodině včetně nenásilného začleňování dětí mezi běžnou vrstevnickou populaci.
- Počet pedagogů s odbornou a pedagogickou způsobilostí se zvyšuje.

Podstatná pozitiva v diagnostických a výchovných ústavech

- Větší pozornost je věnována názorům dětí a je vytvářen i prostor pro jejich uplatnění v používaných metodách a formách práce.
- V některých zařízeních byla posílena personální struktura o odborné pracovníky, kteří se významně podílejí na řešení specifických problémů výchovného procesu.
- Materiálně-technické podmínky se postupně zlepšují, prostorové podmínky jsou řešeny i radikálně – nová výstavba nebo výrazná přestavba objektů.

Podstatná negativa v diagnostických a výchovných ústavech

- V ústavech občas dochází k porušování práv dětí tím, že jsou uplatňovány neoprávněné postupy v hodnocení a v opatřeních ve výchově.
- V některých krajích není v zařízeních dostatek plně kvalifikovaných pedagogických pracovníků, často chybí odborníci ve funkcích etoped a psycholog.
- Výskyt některých sociálně patologických jevů mezi dětmi není vhodně řešen již v oblasti prevence.
- Ve školách při zařízeních nejsou plněny učební osnovy a učební plány. Výuka v těchto školách je ovlivněna značným nedostatkem moderních učebních pomůcek, školních dílen i pozemků.

Tendence v diagnostických a výchovných ústavech

- V diagnostických a výchovných ústavech se postupně zlepšují prostorové a materiálně-technické podmínky.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLSKÝCH ÚČELOVÝCH ZAŘÍZENÍCH V ČR

Podstatná pozitiva v pedagogicko-psychologických poradnách

- Postupně se zvyšují odborné kompetence odborných pracovníků poraden, z kvalitňuje se jejich spolupráce se školami a školskými zařízeními v obvodech působnosti.
- Začínající psychologové a speciální pedagogové pracují pod supervizí, což přispívá k jejich kvalitnějšímu zapracování do poradenské problematiky.
- Jednotlivá poradenská zařízení spolupracují v koncepčních i případových činnostech. V posledním období stoupá prestiž těchto školských zařízení nejen u pedagogů, ale také u rodičů.

Podstatná negativa v pedagogicko-psychologických poradnách

- Většina poraden je personálně poddimenzována vzhledem k počtu potenciálních klientů i k množství žádostí o vyšetření a intervenci. Časté je také nevhodné profesní složení odborných pracovníků. Tato skutečnost je nutí k omezování služeb.
- V některých poradenských zařízeních dosud není dostatek nových verzí diagnostických metod, chybí také prostory umožňující práci se skupinou klientů nebo rodičů.

Tendence v pedagogicko-psychologických poradnách

- Patrná je stále užší spolupráce poradenských zařízení se školami a školskými zařízeními v obvodu působnosti. Zvyšuje se podíl intervenční činnosti, takže poradny nejsou pouze diagnostikujícími zařízeními.
- Vznikem speciálně pedagogických center a středisek výchovné péče ubývá v poradnách klientů s výchovnými problémy. V současnosti usilují zřizovatelé o spojení všech poraden v jednom kraji do jediného organizačního celku.

4.2 SOUTĚŽE A PŘEHLÍDKY

4.2.1 HODNOCENÍ ZAJIŠŤOVÁNÍ SOUTĚŽÍ A PŘEHLÍDEK V MSK

Soutěže a přehlídky dětí předškolních zařízení, žáků základních, středních škol a školských zařízení jsou velmi významnou tradiční formou práce s talentovanými dětmi a mládeží. Soutěžení přispívá k seberealizaci účastníků, k úspěšnému naplnění jejich talentu, k motivaci k dalšímu vzdělávání, v případě sportovních soutěží ke zdravému životnímu stylu a pohybovým aktivitám, k prevenci negativních jevů mezi mládeží a v neposlední řadě i k prezentaci školy na veřejnosti.

MŠMT každoročně pro děti, žáky a studenty vyhlašuje 115 soutěží s více než 300 kategoriemi či obory.

V MSK byla krajským úřadem ve školním roce 2003/2004 zabezpečena všechna okresní a krajská kola soutěží a přehlídek. Pověřené organizace realizovaly celostátní kolo umělecké soutěže Hudební festival středních pedagogických škol a vyšších odborných škol pedagogických a dvě republiková finále sportovních soutěží - ve šplhu pro studenty středních škol a basketbale pro žáky základních škol.

Dominantní roli ve finančním zabezpečení všech soutěží a organizací předmětových soutěží v jednotlivých okresech kraje převzala od 1. 1. 2004 příspěvková organizace Krajské vzdělávací a informační centrum. Celokrajská působnost organizace nabízí možnost pružného přelévání potřebných finančních prostředků mezi jednotlivými okresy i organizátory soutěží a sjednocení formy zveřejněných informací k soutěžím na internetových stránkách (www.kvic.cz). Vznikem KVIC bezesporu došlo ke kvalitativně lepšímu využití přidělených finančních prostředků, k zajištění lepší informovanosti a zvýšení stability systému soutěží v Moravskoslezském kraji.

Na organizaci sportovních soutěží se významně podílela Krajská rada Asociace školních sportovních klubů. Krajská umělecká rada dlouhodobě zajišťuje soutěže žáků základních uměleckých škol. V okrese Ostrava se výrazným způsobem podílejí na organizaci předmětových soutěží domy dětí a mládeže, v ostatních okresech především základní a střední školy. Byl stabilizován ucelený systém postupových soutěží v kraji, který vzhledem k tradicím soutěží, návaznosti na mezinárodní soutěže, podpoře výchovného a společenského významu, vyhledával a podporoval specifické aktivity talentovaných dětí a mládeže.

Analýza a vyhodnocení organizace soutěží a přehlídek školního roku 2003/2004 ukazuje, že se samotnou organizací a realizací byly jen nepatrné problémy, které byly v průběhu školního roku odstraňovány. Ve školním roce 2003/2004 se krajských kol soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT zúčastnilo 2 861 žáků, v okresních kolech se prezentovalo 15 715 žáků.

4.2.2 VÝSLEDKY ŽÁKŮ V CELOSTÁTNÍCH A MEZINÁRODNÍCH SOUTĚŽÍCH

V celostátních kolech předmětových soutěží žáci a studenti reprezentovali Moravskoslezský kraj velmi úspěšně především v jazykových soutěžích, dosáhli šesti vítězství (v jazyce anglickém, německém, francouzském, španělském, latinském) ze 16 možných kategorií. Ve sportovních soutěžích krajské týmy zvítězily v basketbale, florbale, stolním tenise a v mnoha kategoriích na Celostátních sportovních hrách sluchově postižených žáků. Tradičně velmi úspěšná byla účast v Soutěži žáků základních uměleckých škol a ostatních uměleckých soutěžích. O úspěšnosti soutěžících v mezinárodních kolech a celostátních kolech podávají přehled následující tabulky.

Výsledky krajských kol soutěží a přehlídek byly pravidelně zveřejňovány na internetových stránkách Moravskoslezského kraje, výsledky okresních kol uváděly v informátorech a na svých webových stránkách odloučená pracoviště KVIC.

Tab. č. 111 Umístění žáků škol MSK v mezinárodních předmětových soutěžích ve školním roce 2003/2004 (zdroj: IDM, MŠMT, AŠSK)

Název soutěže	Celkové umístění	Škola
Mezinárodní olympiáda v informatice (16. ročník, Athény, Řecko)	Účast Tomáš Gavenčíak	Gymnázium M. Koperníka, Bílovec, 17. listopadu
Kociánova houslová soutěž - mezinárodní umělecká	Kat. I. 1. Gergana Haralampieva Kat. II. 3. Markéta Klodová Kat. III. 3. Marie Korpasová	ZUŠ, Odry, Radniční ZUŠ, Havířov-Město, Na schodech ZUŠ V. Petrželky, Ostrava - Hrabůvka, Edisonova
ISF TABLE TENIS	10. družstvo chlapců	SOU technické, Havířov, Sýkorova

Tab. č. 112 Umístění žáků v celostátních kolech vědomostních soutěží (zdroj: IDM, MŠMT)

Název soutěže	Celkové umístění	Název školy
Soutěž v jazyce německém - kat. B II	1.	Matiční gymnázium, Ostrava, Dr. Šmerala
Soutěž v jazyce francouzském - SŠ B2	1.	Gymnázium s RVJ, Ostrava - Poruba, Čs. exilu 491
Soutěž v jazyce francouzském - ZŠ A1	3.	Základní škola, Ostrava, Matiční
Soutěž v jazyce francouzském - ZŠ A2	1.	Gymnázium, Ostrava - Poruba, Čs. exilu 669
Soutěž v jazyce latinském - SŠ A	2.	Gymnázium, Orlová - Poruba, Masarykova
Soutěž v jazyce latinském - SŠ B	1.	Gymnázium P. Bezruč, Frýdek-Místek, Čs. armády
Soutěž v jazyce španělském - SŠ II	1.	Biskupské gymnázium, Ostrava - Zábřeh, Dolní
Mistrovství ČR v graf. př. - Wordprocessing	1.	SOŠ NET OFFICE, Orlová, Energetiků
Mistrovství ČR v graf. př. - těsnopis	3.	Gymnázium, Krnov, Smetanův okruh
Středoškolská odborná činnost - Fyzika	1.	SPŠ stavební, Ostrava, Středoškolská 3
Středoškolská odborná činnost - ekonomika a řízení	2.	Obchodní akademie, Orlová - Lutyně, Polní
Středoškolská odborná činnost - filozofie, politologie	2.	Mendelovo gymnázium, Opava, Komenského 5
Matematický Klokán - kat. Benjamin	3.	8. Základní škola, Frýdek-Místek, Čs. Armády
Matematický Klokán - kat. Kadet	3.	Základní škola, Opava, Otická
Matematický Klokán - kat. Junior	3.	Gymnázium O. Havlové, Ostrava - Poruba,
Matematický Klokán - kat. Student	2.	Gymnázium, Havířov, Komenského
Turnaj mladých fyziků	3.	Mendelovo gymnázium, Opava, Komenského
Celost. mat. soutěž žáků SOŠ, ISŠ, SOU a OU - kat II	2.	SOŠ a SOU, Vítkov - Podhradí
Celost. mat. soutěž žáků SOŠ, ISŠ, SOU a OU - kat. VII	2.	Střední průmyslová škola, Ostrava, Kratochvílova
Soutěž dětí a mládeže v programování	3.	Základní škola, Ostrava - Poruba, Porubská

Tab. č. 113 Umístění žáků v národních kolech uměleckých soutěží (zdroj: IDM, MŠMT, Asociace ZUŠ)

Název soutěže	Celkové umístění	Škola
Soutěže ZUŠ - komorní hra s převahou dechových a bicích nástrojů:		
Trio zobcových fléten	1.	ZUŠ V, Petrželky, Ostrava - Hrabůvka
Žesťové trio	2.	ZUŠ V. Kálíka, Opava
Trio	2.	ZUŠ, Ostrava - Mariánské Hory
Komorní trio	3.	ZUŠ E. Runda, Ostrava - Slezská Ostrava
Klarinetové kvarteto	2.	ZUŠ, Ostrava - Poruba
Klarinetové trio	2.	ZUŠ, Ostrava - Slezská Ostrava
Žesťové kvinteto	1.	ZUŠ, Krnov
Kvarteto zobcových fléten	čestné uznání	ZUŠ, Frýdek-Místek
Kvinteto bicích nástrojů	1.	ZUŠ, Havířov - Město
Bum Bum Band	1.	ZUŠ, Ostrava - Mariánské Hory
Soutěže ZUŠ - komorní hra s převahou smyčkových nástrojů:		
Trio housle a klavír	3.	ZUŠ B. Martinů, Havířov - Město
Klavírní trio	2.	ZUŠ, E. Runda, Ostrava - Slezská Ostrava
Barokní trio	1.	ZUŠ, Ostrava - Poruba
Barokní trio	čestné uznání	ZUŠ V. Kálíka, Opava

Název soutěže	Celkové umístění	Škola
Klasické trio	2.	ZUŠ V. Petrželky, Ostrava - Hrabůvka
Soutěže ZUŠ - dechové orchestry	1.	ZUŠ, Krnov
Soutěže ZUŠ - taneční, jazzové a estrádní orchestry:		
Taneční orchestry	2.	Taneční orchestr, Ostrava - Polanka
Jazzové orchestry	čestné uznání	Šuba duba band, Frýdek-Místek
Soutěž ZUŠ – literárně dramatický obor:		
Sólový projev	Zlatá pegas	ZUŠ, Český Těšín
Sólový projev	Pegas	ZUŠ, Třinec
Slovesný projev	Ocenění	ZUŠ V. Kálíka, Opava
Slovesný projev	Ocenění	ZUŠ, Krnov
Evropa ve škole:		
Literární část	3.	ZŠ, Opava, Englišova
Výtvarná část	Cena Rady Evropy	SŠ uměleckých řemesel, Ostrava - Zábřeh, Gurtěvova
Náš svět - literární soutěž:		
Kat. I	Ocenění	ZŠ, Ostrava - Výškovice, Šeříková
Kat. III	Ocenění	DDM, Ostrava - Moravská Ostrava, Ostrčilova
Kat. III	Ocenění	ZŠ, Frýdek-Místek, J. z Poděbrad
Kat. IV	Ocenění	DDM, Ostrava - Moravská Ostrava, Ostrčilova
Lidice 2004 - výtvarná soutěž:		
Jednotlivci	Lidická růže	ZŠ, Kunčice pod Ondřejníkem, Svolinského
Školy - malba, kresba, grafika	Lidická růže	ZŠ, Kunčice pod Ondřejníkem, Svolinského
Školy - malba, kresba, grafika	Lidická růže	ZUŠ, Krnov, Revoluční
Školy - kolekce grafiky	Lidická růže	ZUŠ, Opava, Solná
Školy - kolekce grafiky	Lidická růže	Slezské gymnázium, Opava, Krnovská

Tab. č. 114 Umístění žáků v republikových finále sportovních soutěží (zdroj: IDM, MŠMT, AŠSK)

Název soutěže	Celkové umístění	Škola
CORNY - středoškolský atletický pohár - SŠ dívky	2.	Gymnázium, Třinec, Komenského
Plavání - ZŠ dívky	2.	Základní škola, Opava, Englišova
Stolní tenis - SŠ chlapci	1.	SOU technické, Havířov - Šumbark, Sýkorova
Volejbal - SŠ dívky	1.	Obchodní akademie, Šenov u Nového Jičína, Dukelská
Házená - SŠ chlapci	3.	VOŠ, SOŠ a SOU, Kopřivnice, Husova
Florbal - SŠ chlapci	1.	SPŠ a SOU, Ostrava
Pohár AŠSK ve šplhu - SŠ dívky	2.	Gymnázium, Hlučín
Pohár AŠSK ve šplhu - SŠ dívky	3.	Obchodní akademie, Frýdek-Místek
Pohár AŠSK ČR o nejlepší pohybovou skladbu - ZŠ	2.	Základní škola, Opava, Otická
Pohár AŠSK ČR o nejlepší pohybovou skladbu - SŠ	2.	Slezské gymnázium, Opava, Krnovská
Basketbal - ZŠ chlapci	1.	Základní škola, Ostrava - Bělský les, B. Dvorského
Minifotbal - ZŠ chlapci	2.	Základní škola E. Zátopka, Kořivnice, Pionýrská
Atletický čtyřboj - ZŠ dívky	2.	Základní škola, Bruntál, Jesenická
Celostátní sportovní hry sluchově postižených žáků - Lehká atletika - dívky	1.	Spec. škola a zař. pro sluchově postižené, Ostrava - Poruba, Spartakovců
Celostátní sportovní hry sluchově postižených žáků - Lehká atletika - chlapci	1.	Spec. škola a zař. pro sluchově postižené, Ostrava - Poruba, Spartakovců
Celostátní sportovní hry sluchově postižených žáků - Plavání	1.	Spec. škola a zař. pro sluchově postižené, Ostrava - Poruba, Spartakovců
Celostátní sportovní hry sluchově postižených žáků - Futsal	1.	Spec. škola a zař. pro sluchově postižené, Ostrava - Poruba, Spartakovců
Celostátní sportovní hry sluchově postižených žáků - Basketbal	2.	Spec. škola a zař. pro sluchově postižené, Ostrava - Poruba, Spartakovců

5.

■ ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁ
VĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR
ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁ
VĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR
ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁ
VĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR
ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁ
VĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR
ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR ZÁVĚR

Rozvojové procesy ve školství trvají deset i více let, nikoliv dva, po které se realizuje Dlouhodobý záměr vzdělávání MSK, nikoliv čtyři, po které trvají nová centra vzdělávací politiky – kraje. Procesy a výsledky vzdělávání, které jsou ve Výroční zprávě o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v MSK za školní rok 2003/2004 popsány, dokumentovány a hodnoceny, lze proto interpretovat pouze jako součást procesů započatých státem v 90. letech, později systémově vyjádřených v základních dokumentech strategických a koncepčních, z nichž je stále nejvýznamnější Národní program rozvoje vzdělávání, tzv. Bílá kniha z r. 2001, stále více ovlivňovaných výzkumy zemí OECD (viz např. princip celoživotního učení) či vzdělávací politikou EU (viz např. Lisabonský proces). Mottem VZ jsme chtěli zdůraznit, že důležitou podmínkou úspěšnosti vzdělávacích systémů je uplatňování principů subsidiarity a participace při správě a řízení školství, tedy decentralizace posilující kompetence škol a jejich zřizovatelů a zvyšování účasti sociálních a profesních partnerů na vzdělávání. Je třeba znovu zdůraznit, že ČR má významně nadprůměrně autonomní školy a nová legislativa tuto skutečnost kodifikuje.

Lze v této VZ v konkrétních faktech a dílčích hodnoceních sledovat probíhající systémové změny v MSK? Lze konstatovat, že tyto změny se projevují v kvalitě a efektivitě vzdělávání konkrétních škol a potvrzují tak trendy vyjádřené v Úvodu zmíněném měření PISA 2003?

Myslíme si, že ano. Nejvýrazněji a nejkompaktněji v kapitole 2.2 Koncepce rozvoje vzdělávání v MSK. Z ní připomeneme trend posilování všeobecného a všeobecně odborného vzdělávání připravující lépe žáky na potřebu pružného reagování na zrychlené společenské změny a tedy i trhu práce – nárůst kapacit gymnázií, rozvíjející se sektor lyceí, nové učební obory; trend prodlužování délky vzdělávání – větší počet žáků v maturitním vzdělávání standardním i nástavbovém, denním i dálkovém; trend rozvoje dalšího vzdělávání, tj. rozšíření nabídky programů, avšak ne již tak významně počtu zájemců (viz kap. 3.9.3).

Systém se opírá o rozvoj takových podpůrných mechanismů, jako jsou:

- informace (RISA, KVIC, metodické aktivity),
- evaluace (Kvalita 2004),
- programové financování (účast škol v projektech krajských, MŠMT i mezinárodních, příprava na SF EU),
- DVPP (bohatá nabídka KVIC, PC Ostrva a Český Těšín, VŠ aj.).

Řada aktivit směřuje k zajištění rovných podmínek pro vzdělávání – integrace individuální i skupinová, speciální programy.

Řízení škol samosprávami se standardizuje, na obecní úrovni s posílením kompetencí, na krajské s rozšířením poradních orgánů – Rada pro rozvoj lidských zdrojů a Komise pro vědu, výzkum a vysoké školy. Zajímavý je také vývoj dětských samospráv.

V síti škol, zejména obecních, výrazně ubývá samostatných ředitelství. Samozřejmě jde i o reakci na demografický vývoj, ale významněji se projevuje nutnost zvětšit malé školy a školská zařízení, protože princip subsidiarity, vyjádřený právní subjektivitou, lze jen obtížně realizovat v malých subjektech bez možnosti týmového managementu. Obecních 1 103 školských subjektů se redukovalo v 680, proces pomaleji probíhá i v síti krajských škol a školských zařízení (z 295 na 285, aktuálně 265, resp. ze 113 na 109 u středních škol). Demografický vývoj, potřeba vytvořit a pružně měnit vlastní školní programy, reagovat na programové financování rozvoje, to si vynutí další zvětšování a posilování managementů škol, vytváření dostatečně silných škol v tématech, v nichž mohou a mají být samostatně úspěšné. Současná průměrná velikost ZŠ – 278 žáků – si zřejmě vynutí postupnou integraci druhých stupňů těchto škol, také však rozvoj podpůrných aktivit pro školy neúplné a málotřídí. U středních škol je trend příznivý, průměrná velikost se od r. 2001 zvýšila z 503 žáků na školu na 556 k 30. 9. 2004.

S danými finančními prostředky bylo hospodařeno dobře. Pozitivní je nárůst platu v republikových relacích (v mezinárodních srovnáních jsou naši pedagogové stále spolu s pedagogy Slovenska, Maďarska a Turecka mezi nejhůře honorovanými), dosahování zlepšených hospodářských výsledků a vypořádávání minulých ztrát a také 39 % nárůst krajských dotací v oblasti reprodukce majetku.

Potěšitelné jsou úspěchy žáků v soutěžích, což dokumentuje dobrou práci v kraji s talenty. Trend rozvoje klíčových dovedností ve vzdělávání směřuje k sladění aspektů soutěživosti (výkony, kreativita) s aspekty spolupráce (solidarita, spolupráce, tolerance).

Negativa uváděná ve zprávě České školní inspekce však varují. Malá aktivizace žáků, přetrvávání frontální výuky, malá aprobovanost v některých typech škol a všeobecně u výuky jazyků, zvětšující se rozdíly v materiálním vybavení škol, věková struktura a feminizace, to vše může přes uváděná potěšující pozitiva zastavit či výrazně zpomalit vnitřní proměnu vzdělávání směřující k rozvoji kompetencí a rovným příležitostem. Souběžně a proporcionálně se musí rozvíjet nejen vzdělávací politika, ale i kvalita a efektivita vzdělávání a jeho financování. Na to, aby se ve školách diskutovalo a přemýšlelo nad otázkami – Jaké podmínky škola vytváří pro efektivní učení svých žáků? Jaký je vztah osvojené látky a kognitivních procesů různých žáků? Jaké diferencované nabídky škola poskytuje, aby každý žák byl optimálně podporován ve svém vývoji? Jak vůbec utvářet obsah a pe-

dagogický profil školy? – musí mít školství vzdělané a motivované odborníky a osobnosti, dostatečné finanční zdroje a kvalitní management.

Chceme také připomenout, že v textu VZ mnohokrát zmiňovaná celoživotnost vzdělávání není jen cestou k celoživotnímu zvyšování kvalifikace a zaměstnatelnosti, byť to tak zejména v souvislosti s termínem lidské zdroje vypadá, nemá jen sociálně – ekonomickou dimenzi, tedy změřitelnou investici do vlastní budoucnosti, ale má také dimenzi antropologickou, vyjadřující všestranný rozvoj, tedy hodnotovou orientaci a smysl poznání, které se změřit nedají, projevují se až dlouhodobě a o nichž se ve výročních zprávách explicitně nepíše, ale jsou v údajích, trendech a hodnoceních všech druhů a typů škol a školských zařízení, všech specifických vzdělávacích aktivitách a podpůrných systémech uváděných v této výroční zprávě implicitně obsaženy.

Zmiňovaný výzkum PISA 2003 také ukázal, že MSK se svými výsledky řadí až na 13. pozici v mezikrajském srovnání před Ústecký kraj. Co mají tyto kraje společného? Špatnou sociální situaci, tj. i nízkou úroveň ekonomického, sociálního a kulturního zázemí žáků, které prokazatelně výsledky vzdělávání ovlivňuje (to jsme také zdůrazňovali v našem DZV). Když se však tyto skutečné výsledky poměří s očekávanými, tj. očistěnými od vnějších vlivů rodinného zázemí, tak „přidanou hodnotou“ se školy v MSK posunou doprostřed mezi kraji. Co z toho vyplývá? Že naše školy se musejí více snažit vyrovnávat handicap rodinného prostředí, že jsou kraje, v kterých dosahují vyšší přidané hodnoty než v MSK. Z výroční zprávy nelze usoudit, zda aktuální rozvojový stav je příznivější než v krajích jiných. To se pokusíme zjistit v analýzách nového DZV MSK v příštím roce. Určitě ale z této výroční zprávy vyplývá, že vzdělávání v MSK potřebuje trvalou, všestrannou a vysokou podporu a že tu současnou nepromarnuje.

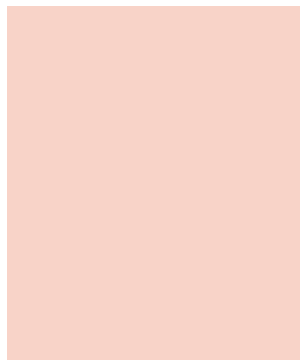
Pro další školní roky bude důležité, abychom nepromarnili významné rozvojové zdroje z Evropského sociálního fondu směřované k celoživotnímu učení a trvale udržitelnému rozvoji. Další výroční zpráva už musí hodnotit úspěšnost konkrétních projektů.

6.

■ PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLO-

HY PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLOHY
PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLOHY
PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLOHY
PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLOHY
PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLOHY
PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLOHY
PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLOHY PŘÍLOHY
PŘÍLOHY PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1 VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2004 V TIS. KČ

IČ	Název organizace	Výsledek hospodaření 2004 po zdanění		Výsledek hospodaření Celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty		Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti			proúčtováním nekrytého IF	z výsledku hospodaření	
00842761	Matiční G, Ostrava, Dr. Šmerala 25		93,90	93,90	-190,87	190,87		
00842753	G, Ostrava - Slezská Ostrava, Hladnovská 35			0,00	-277,37	277,37		
00842745	G, Ostrava - Hrabůvka, Fr. Hajdy 34	-35,46	36,40	0,94	-606,26	606,26		
00602159	G, Olgy Havlové, Ostrava - Poruba, M. Majerové 1691	57,11	45,89	102,99				
00842702	G, Ostrava - Poruba, Čs. exilu 669	131,81	0,55	132,36	-446,34	446,34		
00842737	G, Ostrava - Zábřeh, Volgogradská 6a	62,79		62,79				
61989011	G s rozšířenou výukou cizích jazyků, Ostrava - Poruba, G. Klimenta 493	-21,45	21,60	0,15	-274,06	272,15	0,15	-1,76
00602060	Sportovní G Dany a Emila Zátopkových, Ostrava - Zábřeh, Výškovická 2631	9,31		9,31				
62331205	G Františka Živného, Bohumín, Jana Palacha 794	-100,97	168,12	67,15	-61,20	61,20		
62331639	G, Český Těšín, Frýdecká 30	70,16	78,41	148,57	-319,05	153,58	148,57	-16,90
62331493	G s polským jazykem vyučovacím, Český Těšín, Havlíčkova 13	89,66	53,10	142,76	-716,28	631,60	84,68	
62331558	G, Havířov - Město, Komenského 2	19,71		19,71				
62331582	G, Havířov - Podlesí, Studentská 11			0,00	-157,12	157,12		
62331795	G, Karviná - Nové Město, Mírová 1442		56,34	56,34	-94,11	94,11		
62331540	G a SOŠ, Orlová - Lutyně, Masarykova tř. 1313	-0,87	145,11	144,23	-2 361,52	2 341,13	20,39	
00601667	G Mikuláše Koperníka, Bílovec, 17. listopadu 526			0,00				
00601659	G, Frenštát pod Radhoštěm, Martinská čtvrť 1172	215,18	160,45	375,63				
00601675	G, Nový Jičín, Palackého 50			0,00				
00601641	Masarykovo G, Příbor, Jičínská 528	32,33		32,33				
47813091	G, Hlučín, Dr. Ed. Beneše 7	0,44		0,44				
47813113	Mendelovo G, Opava, Komenského 5	70,04	218,21	288,25				
47813075	Slezské G, Opava, Krnovská 69		148,60	148,60				
47813105	G, Vítkov, Komenského 145	122,15	42,36	164,51				
00601411	G Petra Bezruče, Frýdek-Místek, ČSA 517	13,42		13,42	-242,11	242,11		
00846881	G a SOŠ, Frýdek-Místek, Cihelní 410	100,85		100,85	-155,51	155,51		
00601403	G, Frýdlant nad Ostravicí, nám. T. G. Masaryka 1260	0,04		0,04	-767,33	767,33		
00601390	G, Třinec, Komenského 713	36,77	16,56	53,32	-65,45	65,45		
00601357	G, Bruntál, Dukelská 1			0,00				
00601349	G, Krnov, Smetanův okruh 2	43,13		43,13	-21,54	21,54		
00601331	G, Rýmařov, Sokolovská 34	-4,23	125,81	121,58				
70645566	G a Sportovní G, Vrbno pod Pradědem, nám. Sv. Michala 12	-44,28	51,76	7,49				
00602132	SPŠ, Ostrava - Moravská Ostrava, Kratochvílova 7	-62,50	66,45	3,95	-1 266,82	1 266,82		
00602124	SPŠ chemická akademika Heyrovského a G, Ostrava - Zábřeh, Středoškolská 1	38,55	71,76	110,31	-285,08	285,08		
00602116	SPŠ stavební, Ostrava - Zábřeh, Středoškolská 3	87,46	73,59	161,06	-812,02	812,02		
00602141	SPŠ, Ostrava - Vítkovice, Zengrova 1	100,77	26,95	127,72	-811,67	133,84	127,72	-550,11
00602086	OA a VOŠ sociální, Ostrava - Mariánské Hory, Karasova 16	226,19		226,19				
00602094	OA, Ostrava - Poruba, Polská 1543	137,88	11,20	149,08				
00602027	SZaŠ, Ostrava - Hulváky, Žákovská 20-22	84,36	150,66	235,02				
00602078	Janáčkova konzervatoř v Ostravě, Ostrava 1, Československá 40	1,31	7,46	8,77	-1 772,73	1 772,73		

IČ	Název organizace	Výsledek hospodaření 2004 po zdanění		Výsledek hospo- daření Celkem	Nevypo- řádaná ztráta	Vypořádání ztráty		Zůstává k vypo- řádání
		z hlavní činnosti	z doplňko- vé činnosti			proúčtová- ním nekrý- tého IF	z výsledku hospoda- ření	
00602051	SUŠ, Ostrava, Poděbradova 33	101,71	19,64	121,35	-344,62	344,62		
00600920	SZdŠ a VZdŠ, Ostrava, Jeremenkova 2	5,81	11,05	16,87	-475,85	475,85		
62331574	SPŠ elektrotechnická, Havířov-Město, Makarenkova 1	5,37	0,72	6,08				
62331566	SPŠ stavební, Havířov - Podlesí, Kollárova 2	-43,00	94,30	51,30				
62331515	SPŠ - Technikum Przemysłowe, Karviná-Hranice, Žižkova 1818	-236,25	318,25	82,00	-1 212,88	1 212,88		
60337320	OA, Český Těšín, Sokola Tůmy 12	-87,69	100,57	12,88	-568,29	501,47	12,88	-53,93
60337494	OA, Orlová - Lutyně, Polní 964	-166,02	172,71	6,69	-690,78	656,33	6,69	-27,75
00844985	SZdŠ, Karviná, K.H.Borovského 2315	22,78		22,78				
00601624	VOŠ, SOŠ a SOU, Kopřivnice, Husova 1302	-79,76	118,53	38,77	-1 985,99	1 985,99		
00845027	SOŠ a SOU, Nový Jičín, Divadelní 4	63,34	5,55	68,89	-216,91	216,91		
00101152	SZdŠ Opava, Dvořákovy sady 2	0,50		0,50				
47813083	OA a OA pro zrakově postiženou mládež, Opava, Hany Kvapilové 20	54,26	48,70	102,95				
47813148	SPŠ stavební, Opava, Mírová 3	74,07	0,85	74,92	-517,08	517,08		
47813121	SPŠ a SUmPŠ, Opava, Praskova 8	-3,26	44,13	40,87				
47813130	Masarykova SZeŠ a SOU zemědělské, Opava, Purkyňova 12	79,40	83,59	162,99				
00601861	VOŠ a HŠ, Opava, Tyršova 34	480,27	96,80	577,07				
00601381	SPŠ, Frýdek-Místek, 28. října 1598	10,74	86,10	96,84				
00561151	SZdŠ Frýdek-Místek, tř. T. G. Masaryka 451	2,44		2,44				
00601373	OA, Frýdek-Místek, Palackého 123		43,70	43,70				
14450909	SOŠ dopravy a cestovního ruchu, Krnov, Revoluční 92		154,98	154,98				
00601292	SpgŠ a SOŠ, Krnov, Jiráskova 1a	-10,90	225,82	214,92				
00601322	SPŠ, Bruntál, Kavalcova 1		296,70	296,70				
00844080	SZdŠ, Krnov, Husovo nám. 1	1,80	0,47	2,27				
00601314	OA a SZeŠ, Bruntál, nám. J. Žižky 10	134,16	242,05	376,21				
70947911	SOŠ waldorfská, Ostrava, Generála Píky 13 A			0,00				
00535397	SOU obchodní, Ostrava 1, Na Mlýnici 36		21,66	21,66	-434,42	434,42		
00845183	SOŠ, SOU a OU, Ostrava - Hrabůvka, Hasičská 49		512,86	512,86				
00845329	SOŠ telekomunikační a SOU telekomunikační, Ostrava - Poruba, Opavská 1119	0,36	12,78	13,13				
00845213	SOU stavební a dřevozpracující, OU a Učiliště, Ostrava - Zábřeh, U Studia 33	-31,68	467,50	435,82				
00845256	SOŠ a SOU, Ostrava - Kunčice, Vratimovská 681	210,18	248,36	458,54	-321,25		321,25	
00577260	SOU společného stravování a OU, Ostrava - Hrabůvka, Krakovská 1095		265,42	265,42				
14451093	SOŠ dopravní, SOU a Učiliště, Ostrava - Vítkovice, Moravská 2	-31,76	36,47	4,71	-2 075,43	2 075,43		
13644327	ISŠ, Ostrava, Na Jízdárně 30	256,79	20,98	277,77				
00575933	ISŠ oděvní, služeb a podnikání, Ostrava - Poruba, Příčná 1108	17,72	56,63	74,35				
68321082	SZeŠ, SOU zemědělské a Učiliště, Český Těšín, Tyršova 2	78,02	629,60	707,61	-774,15		707,61	-66,54
66932581	SOŠ a SOU, Bohumín, Revoluční 529	-926,86	1 595,01	668,16	-702,41	34,26	668,16	
68321261	SOŠ a SOU, Havířov - Šumbark, Lidická 600	5,08	96,25	101,33	-997,99		101,33	-896,66
13644271	SOŠ a SOU obchodu a služeb, Havířov - Prostřední Suchá, Kapitána Jasioka 50		137,00	137,00	-459,42	322,42	137,00	
13644289	SOU technické, Havířov - Šumbark, Sýkorova 1/613	126,54	157,29	283,83				

IČ	Název organizace	Výsledek hospodaření 2004 po zdanění		Výsledek hospodaření Celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty		Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti			průčtováním nekrytého IF	z výsledku hospodaření	
00577235	ISŠ obchodního podnikání, Český Těšín, Frýdecká 32		73,94	73,94				
13644254	ISŠ, Karviná - Nové Město, tř. Osvobození 60/1111	-428,81	516,81	88,00				
13644297	Učiliště, OU a PrŠ, Havířov - Šumbark, Školní 2/601	185,03	62,52	247,55	-181,32		181,32	
00601632	SPŠ elektrotechnická a SOU, Frenštát pod Radhoštěm, Křižíkova 1258		114,95	114,95				
00601608	SZeŠ a SOU zemědělské, Nový Jičín, U Jezu 7	-15,56	142,35	126,79				
00576441	ISŠ-COP, Frenštát pod Radhoštěm, Mariánská 252		71,19	71,19				
00577090	SOU, OU a PrŠ, Klimkovice, Komenského 112	22,72	38,96	61,69	-432,04		61,69	-370,36
00848077	SOU, OU a Učiliště, Šenov u Nového Jičína, Šenovská 574	123,33		123,33				
00577910	SOU, Odry, Sokolovská 1			0,00				
00601594	OU a PrŠ, Nový Jičín, Sokolovská 45			0,00				
18054455	SOU stavební a Učiliště, Opava, Boženy Němcové 22	309,63	2,28	311,91				
00576701	SOU služeb a obchodu, Opava, Husova 6	56,70	0,93	57,63				
00845299	ISŠ - COP, Opava, Kolofíkovo nábřeží 51		283,22	283,22				
00845311	SOŠ a SOU poštovní, Opava, Olo-moucká 16	-0,06	1,70	1,64				
14616068	SOŠ a SOU, Vítkov - Podhradí	318,45	78,28	396,72				
00601837	OU a PrŠ, Hlučín, ČSA 4a	-4,19	4,19	0,00				
00844691	ISŠ, Frýdek-Místek, Lískovecká 2089	14,09	5,95	20,04				
14613280	SOŠ řemesel a podnikání a SOU, Frýdek-Místek, Potoční 1094		74,59	74,59				
13644301	SOŠ, SOU technické a OU, Frýdek-Místek, Pionýrů 2069	-17,17	66,07	48,89	-1 558,97	1 516,35	42,62	
00577243	SOU, Frýdek-Místek, tř. T. G. Masaryka 451		16,64	16,64	-212,50	212,50		
00846660	SOŠ, SOU, OU a PrŠ, Třinec III, Lánská 132	-313,03	349,18	36,15				
00562378	SOU a OU, Bruntál, Krnovská 9		239,17	239,17	-468,63	468,63		
63731371	SOŠ a SOU, Krnov, Opavská 49	-19,97	48,20	28,24				
00846279	SOŠ a SOU technické, Krnov, Soukenická 21	84,70	41,24	125,94				
13643479	SOU, Bruntál, Dukelská 5		11,24	11,24				
00100307	SOŠ, SOU zemědělské, OU a Učiliště, Město Albrechtice, Nemocniční 11		134,59	134,59	-156,88	156,88		
00489875	SOU a OU, Rýmařov, Julia Sedláka 16			0,00	-1 080,69	1 080,69		
00408999	SOU zemědělské, Frýdek-Místek, Na Hrázi 1449		76,67	76,67	-1 349,81	1 120,38	76,67	-152,76
00100340	SOŠ a SOU podnikání a služeb, Jablunkov, Školní 416	-24,94	36,81	11,87	-777,32	632,12	11,87	-133,33
00100331	SOU lesnické, Bílá 144		123,49	123,49				
64628141	SpMŠ při Městské nemocnici Ostrava, Ostrava - Poruba, Liptaňské nám. 890			0,00				
64628124	SpMŠ při Městské nemocnici Ostrava, Ostrava - Poruba, Na Robinsonce 1646			0,00				
64628132	SpMŠ při Městské nemocnici Ostrava, Ostrava - Poruba, U Školky 1621	7,45		7,45	-7,45		7,45	
00601985	SpŠ a zařízení pro sluchově postižené, Ostrava - Poruba, Spartakovců 1153			0,00	-876,39	876,39		
00601977	SpŠ, Ostrava - Kunčice, Těšínská 98			0,00				
61989258	DD, Ostrava - Slezská Ostrava, Na Vizině 28	8,81		8,81	-287,41	287,41		

IČ	Název organizace	Výsledek hospodaření 2004 po zdanění		Výsledek hospodaření Celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty		Zůstává k vypořádaní
		z hlavní činnosti	z doplňko- vé činnosti			proúčtová- ním nekry- tého IF	z výsledku hospoda- ření	
13644319	SOŠ a SOU pro tělesně postiženou mládež, Ostrava - Poruba, 17. listopadu 1123	28,88	309,47	338,35				
60337389	SpMŠ, Havířov, Mozartova 2	33,06		33,06				
60337354	SpMŠ pro zrakově postižené děti, Karviná - Fryštát, K. Slivky 620	11,83		11,83	-7,05	7,05		
60337346	SpMŠ pro děti s vadami řeči, Karviná - Hranice, Einsteinova 2849	107,88		107,88	-53,12	53,12		
64125939	SpMŠ pro děti s vadami řeči, Kopřivnice, Sokolovská 406			0,00				
66741335	SpŠ pro žáky s více vadami, Nový Jičín, Komenského 64			0,00	-201,08	162,84		-38,24
47813474	SpMŠ pro tělesně postižené děti, Opava, Elišky Krásnohorské 8	0,03		0,03	-9,97		0,03	-9,94
63699214	SpMŠ pro děti s vadami řeči a sluchu, Frýdek-Místek, 8. pěšího pluku 821			0,00	-129,20	129,20		
64628159	SpŠ při Městské nemocnici Ostrava, Ostrava - Poruba, Ukrajinská 19			0,00	-74,23	74,23		
61989274	SpŠ, Ostrava - Zábřeh, Kpt. Vajdy 1a	16,72	2,12	18,84	-377,99	377,99		
61989266	ZvŠ, Ostrava - Hrabůvka, U Haldy 66	4,94		4,94	-753,59	753,59		
64628213	ZvŠ, Ostrava - Přívoz, Ibsenova 36	5,68		5,68	-86,09	86,09		
64628205	ZvŠ, Ostrava - Mariánské Hory, Karasova 6	21,17		21,17	-24,94	24,94		
64628191	ZvŠ, Ostrava - Vítkovice, Halasova 30			0,00				
64628183	ZvŠ, Ostrava - Poruba, Čkalovova 942	1,31		1,31	-141,75	141,75		
68899173	SpZŠ, Karviná - Lázně Darkov, Lázeňská 145			0,00	-87,11	86,83		-0,28
45215995	ZvŠ a PoŠ, Bohumín - Nový Bohumín, Čáslavská 420	64,45		64,45	-62,10	62,10		
62331710	Speciální školy, Český Těšín, Pražská 3	48,46		48,46	-3,93	3,93		
00847895	ZvŠ a PoŠ, Havířov - Město, Mánesova 1	186,30		186,30	-186,30	186,30		
47655259	SpŠ, Karviná - Fryštát, Vydmuchov 1835	308,81		308,81				
63024616	ZvŠ, Karviná - Nové Město, Komenského 614	139,88		139,88	-40,56	40,56		
00847861	ZvŠ a PoŠ, Orlová - Lutyně, Polní 963			0,00	-186,74	186,74		
70640700	SpŠ, Nový Jičín, Dlouhá 54	28,07		28,07	-224,90	224,90		
70640696	SpŠ při Jódových sanatoriích, Klimkovice, Hýlov 24	4,65		4,65	-3,93	3,93		
64125912	SpŠ pro žáky s více vadami, Kopřivnice, Bedřicha Smetany 1122			0,00				
70640726	ZvŠ, Bílovec, Wolkerova 911	3,74		3,74				
70640718	ZvŠ, Frenštát pod Radhoštěm, Tyršova 1053	3,34		3,34				
62330268	SpŠ a DD, Fulnek, Sborová 81			0,00				
62330390	ZvŠ, Kopřivnice, Štramberská 189			0,00				
70640661	ZvŠ, Příbor, Dukelská 1346			0,00				
70640670	ZvŠ, Studénka, Tovární 386			0,00				
47813482	SpZŠ pro zrakově postižené a žáky s vadami řeči, Opava, Havlíčkova 1	1,97	0,07	2,04				
47813491	SpŠ při zdravotnických zařízeních, Opava, Olomoucká 88	54,20		54,20				
47813199	ZvŠ, Hlučín, Gen. Svobody 8	1,33		1,33				
47813181	ZvŠ, Opava, Dvořákovy sady 4			0,00				
47813211	ZvŠ a PoŠ, Opava, Slezského odboje 5	4,45		4,45				
47813563	DD, Radkov - Dubová 141	2,08		2,08				
47813571	SpŠ a DD, Velké Heraltice, Opavská 1			0,00				
47813172	SpŠ, Vítkov, nám. J. Zajíce č. 1	82,28		82,28				
69610134	SpŠ, Frýdek-Místek, Pionýrů 767	35,59		35,59				
70632090	SpŠ, Frýdlant nad Ostravicí, Náměstí 7	96,48		96,48				

IČ	Název organizace	Výsledek hospodaření 2004 po zdanění		Výsledek hospo- daření Celkem	Nevypo- řádaná ztráta	Vypořádání ztráty		Zůstává k vypo- řádání
		z hlavní činnosti	z doplňko- vé činnosti			průčtová- ním nekry- tého IF	z výsledku hospoda- ření	
69610126	SpŠ, Třinec, Jablunkovská 241	27,18		27,18				
00852619	DD a SpŠ, Vrbno pod Pradědem, nám. Sv. Michala 17	0,02		0,02				
60802669	SpŠ, Bruntál, Rýmařovská 15	30,86		30,86				
60802791	SpŠ, Město Albrechtice, Hašlerova 2			0,00				
60780509	ZvŠ, Krnov, Hlubčická 11			0,00				
60802782	Zvláštní škola, Moravský Beroun, Masarykova 357			0,00				
60802561	ZvŠ, Rýmařov, Školní náměstí 1	1,29		1,29				
71172041	SpŠ, Frýdek-Místek, Hálkova 927	44,96		44,96				
71172050	SpŠ, Ostrava - Slezská Ostrava, Na Vizině 28, příspěvková organizace	15,78		15,78				
61989207	ZUŠ, Ostrava - Moravská Ostrava, Sokolská třída 15	2,05		2,05				
61989185	ZUŠ Eduarda Marhuly, Ostrava - Mariánské Hory,Hudební 6	116,14		116,14				
61989177	ZUŠ, Ostrava - Petřkovice, Hlučinská 7	0,52		0,52				
61989215	ZUŠ, Ostrava - Muglinov, U Jezu 4	0,64		0,64				
61989193	ZUŠ Edvarda Runda, Ostrava - Slez- ská Ostrava, Keltičkova 4	1,15		1,15				
61989223	ZUŠ Viléma Petřelky, Ostrava - Hrabůvka, Edisonova 90	17,07		17,07				
63731983	ZUŠ, Ostrava - Záběh, Sologubova 9/A	119,81		119,81				
64628116	ZUŠ dr.Leoše Janáčka, Ostrava - Vítkovice, Lidická 56	81,84		81,84				
64628221	ZUŠ, Ostrava - Poruba, J. Valčíka 4413	43,45		43,45	-119,21	119,21		
61989231	ZUŠ Heleny Salichové, Ostrava - Po- lanka n/O, 1. května 330	32,23		32,23				
62331701	ZUŠ, Bohumín - Nový Bohumín, Žižkova 620			0,00				
68899106	ZUŠ Pavla Kalety, Český Těšín, Sokola Tůmy č. 10	134,06		134,06				
62331663	ZUŠ Bohuslava Martinů, Haviřov - Město, Na Schodech 1	49,86		49,86				
62331647	ZUŠ Leoše Janáčka, Haviřov - Podlesí, Vrchlického 1a	258,80		258,80	-463,98	463,98		
68899092	ZUŠ Bedřicha Smetany, Karviná - Mizerov, Čajkovského 2217	5,06		5,06				
62331680	ZUŠ, Orlová - Poruba, Slezská 1100	0,09		0,09				
62331621	ZUŠ Bohumila Kulínského, Petřvald, Závodní 822	3,54		3,54				
62331698	ZUŠ, Rychvald, Orlovská 495	138,51	13,88	152,39				
62330276	ZUŠ, Bílovec, Pivovarská 124	80,24		80,24				
62330357	ZUŠ, Frenštát pod Radhoštěm, Tyršova 955			0,00				
62330365	ZUŠ, Fulnek, Kostelní 110			0,00				
62330420	ZUŠ, Klimkovice, Lidická 5	65,80		65,80				
62330322	ZUŠ Zdeňka Buriana, Kopřivnice, Štramberská 294	34,47		34,47				
62330292	ZUŠ, Nový Jičín, Derkova 1			0,00				
62330373	ZUŠ, Odry, Radniční 12			0,00				
49590928	ZUŠ, Příbor, Lidická 50	5,96		5,96				
62330349	ZUŠ, Studénka, Butovická 376	39,78		39,78				
47813539	ZUŠ, Háj ve Slezsku, Nádražní 11	22,21		22,21				
00849910	ZUŠ, Hlučín, U bašty 4			0,00				
47813504	ZUŠ, Hradec nad Moravicí, Slezská 74	52,76		52,76				
47813521	ZUŠ Václava Kálíka, Opava, Nádražní okruh 11	123,09		123,09				
47813512	ZUŠ, Opava, Solná 8	38,64		38,64				

IČ	Název organizace	Výsledek hospodaření 2004 po zdanění		Výsledek hospodaření Celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty		Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti			průčtováním nekrytého IF	z výsledku hospodaření	
47813598	ZUŠ, Vítkov, Lidická 639	7,58		7,58				
64120422	ZUŠ, Brušperk 261	53,19		53,19				
64120384	ZUŠ Leoše Janáčka, Frýdlant nad Ostravicí, Padlých hrdinů 292	1,50		1,50	-312,53	312,53		
64120392	ZUŠ, Jablunkov, Mariánské náměstí 1	31,17		31,17				
61955574	ZUŠ, Třinec, Třanovského 596	98,42		98,42				
60780568	ZUŠ, Bruntál, nám. J. Žižky 6	24,30		24,30				
60780541	ZUŠ, Krnov, Hlavní náměstí 9	34,69		34,69				
60780487	ZUŠ, Město Albrechtice, Tyršova 1	1,57		1,57				
00852716	ZUŠ, Moravský Beroun, Dvořákova 349	33,72		33,72	-125,63	125,63		
00852481	ZUŠ, Rýmařov, Čapkova 6	3,49		3,49				
00601942	DDM, Ostrava - Mariánské Hory, Korunní 49	9,59		9,59	-260,17	190,84	9,59	-59,74
00850292	DDM, Ostrava - Poruba, M. Majerové 1722	31,51		31,51				
61989282	DDM, Ostrava - Mor.Ostrava, Ostrčilova 19	185,28		185,28				
61989291	DDM, Ostrava - Zábřeh, Gurtěvova 8			0,00				
60337401	DDM, Bohumín, Janáčkova 715	171,58		171,58	-101,21	101,21		
47655224	DDM, Český Těšín, Hrabinská 33	34,62		34,62	-0,38		0,38	
60337273	DDM, Havířov - Město, Na Nábřeží 41	6,26		6,26	-163,93	163,93		
00847925	DDM Juventus, Karviná - Nové Město, U Bažantnice 1794	18,49		18,49	-426,21	289,74	18,49	-117,97
48004359	DDM, Orlová - Lutyně, Masarykova 958	20,45		20,45	-33,23		20,45	-12,77
62331442	DDM, Rychvald, Školní 1600	1,41		1,41				
00847780	SPEKTRUM-SMTe, Havířov - Město, Kudeřčkové 14	13,48		13,48	-147,09	147,09		
47655216	SMPř, Karviná - Ráj, Kubiszova 23	10,30		10,30				
47658142	DDM MOZAJKA, Bílovec, Tovární 188			0,00				
47658193	DDM ASTRA, Frenštát pod Radhoštěm, Martinská čtvrť 3/1159	48,69		48,69				
47998300	DDM, Kopřivnice, Kpt. Jaroše 1077	15,25		15,25	-62,55		15,25	-47,30
00848361	DDM Fokus, Nový Jičín, K Nemocnici 23	35,40		35,40				
47998164	DDM, Odry, Komenského 517			0,00				
47998008	DDM LUNA, Příbor, Dukelská 1346			0,00				
47813555	DDM, Hlučín, Zámecká 6	1,44		1,44				
47813547	DDM, Kravaře, Náměstí 20	78,48		78,48				
00849782	DDM, Opava, Jaselská 4	131,33		131,33				
00849791	DDM, Vítkov, Bezručova 585	4,26		4,26				
00849766	SMTu a Př, Opava, Husova 17	56,77		56,77				
61955680	DDM, Bystřice nad Olší 390	5,98		5,98				
61955701	DDM, Frýdek-Místek, Pionýrů 752	47,48		47,48				
61955671	DDM, Jablunkov, Dukelská 145	53,37		53,37				
61955744	DDM, Třinec, Bezručova 66	37,19		37,19				
64120368	DDM, Vratimov, Frýdecká 61	11,34		11,34				
00847127	SMTu, Frýdek-Místek, tř. Pionýrů 764	44,43		44,43				
65893611	DDM Méda, Krnov, Dobrovského 16	5,53		5,53				
00846503	DDM, Bruntál, Pod lipami 2			0,00				
45234370	Pedagogicko - psychologická poradna, Ostrava - Zábřeh, Kpt. Vajdy 1	1,30		1,30				
00098779	ŠZ, Ostrava - Nová Ves, U Hrubků 115	-131,41	133,53	2,12	-4 660,54	1 156,02	2,12	-3 502,40
00602001	DM, Ostrava - Hrabůvka, Krakovská 1095	12,05	15,37	27,42				
65497902	DM, Ostrava - Mariánské Hory, Fráni Šrámka 3	0,55	1,08	1,62				
00602043	SJŠ, Ostrava, Na Jízdárně 4	18,86		18,86				

IČ	Název organizace	Výsledek hospodaření 2004 po zdanění		Výsledek hospodaření Celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty		Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti			průčtováním nekrytého IF	z výsledku hospodaření	
62331752	PPP, Karviná, Nejedlého 591	0,59	22,24	22,83				
62330381	PPP, Nový Jičín, Žižkova 3			0,00	-60,46			-60,46
62330403	KVIC, Nový Jičín, Štefánikova 9	611,58	-300,41	311,17				
00098752	Školní statek, Opava, Englišova 526	-297,04	348,78	51,74				
00849936	PPP, Opava, Matiční dům, Rybí trh 7-8	1,77		1,77				
47813369	Zařízení školního stravování Matiční dům, Opava, Rybí trh 7-8	4,00	292,49	296,48				
00846902	SJŠ, Frýdek-Místek, Palackého 123	55,30		55,30				
60045922	PPP, Frýdek-Místek, Palackého 130	2,70	9,20	11,90	-29,64	29,64		
60802774	PPP, Bruntál, Krnovská 9			0,00				
61989321	DD, Ostrava - Slezská Ostrava, Bukovanského 25	11,97		11,97				
61989339	DD, Ostrava - Hrabová, Reymontova 2a	78,21		78,21				
48004774	DD, Havířov - Podlesí, Čelakovského 1	11,51		11,51				
48004898	DD SRDCE, Karviná - Fryštát, Vydmucho 10	220,83		220,83				
47658061	DD, Nový Jičín, Revoluční 56	13,04		13,04				
47998296	DD, Příbor, Masarykova 607	4,61		4,61				
47813466	DD, Budišov nad Budišovkou, ČSA 718	9,57		9,57				
47811927	DD, Melč 4	13,17		13,17				
47811919	DD, Opava, Rybí trh 14	234,71		234,71				
60043652	DD, Frýdek-Místek, Na Hrázi 2126	13,31		13,31				
68334222	DD, Frýdek-Místek, Bruzovská 328	49,57		49,57	-138,68	138,68		
60043661	DD, Čeladná 87	61,93		61,93				
60802464	DD, Horní Benešov, Svobody 428	130,32		130,32				
00852732	DD, Lichnov 253			0,00				
60802472	DD, Milotice nad Opavou 27	33,45		33,45				
71199691	DD, Vrbno pod Pradědem, Žižkova 134, příspěvková organizace	67,13		67,13				
Celkem		7 391,47	11 757,20	19 148,67	-40 631,28	31 727,75	2 784,36	-6 119,18

ŠKOLY, KTERÉ UKONČILY ČINNOST V PRŮBĚHU ROKU 2004

IČ	Název organizace	Výsledek hospodaření 2004 po zdanění		Výsledek hospodaření Celkem
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti	
18051642	SPV, Ostrava - Mariánské Hory, Mojmírovců 42	3,51		3,51
00601616	OA, Šenov u Nového Jičína, Dukelská 350			0,00
00848166	SOŠ a SOU, Nový Jičín, Tyršova 9			0,00
00575585	SOU, OU a U, Fulnek, Kapucínská 281			0,00
60337184	OU a PrŠ, Ostrava - Poruba, K. Pokorného 1742			0,00
70640688	Zvláštní škola, Odry, Slunečná 2			0,00
60780533	ZUŠ, Horní Benešov, Nerudova 513			0,00
47658371	ŠvP, Prostřední Bečva 250	-8,41	8,41	0,00
00851850	ŠvP, Karolinka, Bzové 330	-174,61	174,61	0,00
00846431	ŠvP, Vrbno pod Pradědem, Žižkova 134	-4,75	4,75	0,00
62331655	ŠvP, Fulnek, Vlkovice 20			0,00
63699141	ŠvP, Mosty u Jablunkova, Hřava 10	2,35		2,35
00847054	ŠvP, Horní Lomná 128			0,00
Celkem		-181,91	187,77	5,86

PŘÍLOHA 2 REPRODUKCE MAJETKU – AKCE ŠKOLSTVÍ 2004 V TIS. KČ

Název organizace	Název akce	Investice	Neinvestice
Spec. MŠ pro děti s vadami řeči, Karviná - Hranice	Oprava ústředního vytápění		580
Spec. MŠ pro zrakově postižené děti, Karviná - Fryštát	Havárie rozvodů ÚT	225	
Speciální předškolní zařízení		225	580
Speciální škola, B.Smetany 1122, Kopřivnice	Přístavba a rekonstrukce objektu	14 686	924
Speciální škola pro děti s více vadami, Nový Jičín	Rekonstrukce a dostavba objektu školy	65	
Speciální základní školy		14 751	924
Pomocná škola, Ostrava-Kunčice, Jeseniova	Rekonstrukce budovy na ulici Těšínská	754	
Speciální škola a zařízení pro sluchově postižené Ostrava – Poruba	Naslouchací aparatury včetně akumulátorů	250	100
ZvŠI, OU a PŠ, Opavská 1, Velké Heraltice	Rekonstrukce školní kuchyně	7 367	900
Internátní speciální základní školy		8 371	1 000
Gymnázium Olgy Havlové, Ostrava - Poruba	Výměna poškozených oken	930	
Gymnázium, Frýdecká 30, Český Těšín	Rekonstrukce kotelny-výměna kotlů	3 370	
Slezské gymnázium, Krnovská 69, Opava	Rekonstrukce soc. zařízení	768	
Slezské gymnázium, Krnovská 69, Opava	Odstranění havárie rozvodů TUV		150
Gymnázium, Studentská 11, Havířov - Podlesí	Rekonstrukce hřiště a oplocení	800	
Gymnázium, Komenského 2, Havířov - Město	Celková rekonstrukce rozvodů	2 320	
Gymnázium s rozšířenou výukou jazyků, Ostrava – Poruba	Úprava budovy a učebny jazyků, informačních technologií	4 600	1 200
Matiční gymnázium, Dr. Šmerala 25, Ostrava	Jazyková učebna a učebna informačních technologií	100	700
Gymnázium, Hladnovská 35, Ostrava - Slezská Ostrava	Jazyková učebna	300	
Gymnázium Petra Bezruče, ČSA 517, Frýdek-Místek	Havárie venkovní kanalizace		808
Gymnázium, Čs. exilu 669, Ostrava - Poruba	Kompletní výměna klempířských prvků - havárie		780
Gymnázium, nám T. G. M. 1260, Frýdlant nad Ostravicí	Havárie ploché střechy		400
Gymnázium Fr. Živného, Jana Palacha 794, Bohumín	Oprava sedlové střechy		600
Gymnázium, Martinská čtvrt 1172, Frenštát pod Radhoštěm	Rekonstrukce plynové kotelny	650	
Gymnázium, Volgogradská 6a, Ostrava - Zábřeh	Rekonstrukce střechy tělocvičen a šaten	1 630	
Gymnázium, Komenského 713, Trinec	Oprava havárie ploché střechy a přístřešku		150
Gymnázium a SOŠ, T. G. Masaryka 451, Frýdek-Místek	Stavební úpravy související se stěhováním	2 570	
Gymnázia		18 038	4 788
Integr. střední škola, Lískovecká, Frýdek-Místek	Rekonstrukce soc. zařízení	2 187	
Střední průmyslová škola elektrotechnická, Havířov	Rekonstrukce a oprava rozvodu studené vody	465	465
Střední zdravotnická škola, Karviná	Modernizace tělocvičny	1 160	
SPŠ a SUPŠ, Praskova 7, Opava	Oprava střechy a mikropilotáž základů	145	1 830
ISŠ obch. podnikání, Frýdecká 32, Český Těšín	Tělocvična, víceúčelová hala	665	
SPŠ stavební, Mírová 3, Opava	Oprava a rekonstrukce střechy a fasády školy		5 650
SPŠ chemická ak. Heyrovského, Ostrava - Zábřeh	Jazyková učebna	300	
SUŠ, Poděbradova 33, Ostrava	Odborné učebny a ateliéry	2 000	
SPŠ, 28. října 1598, Frýdek-Místek	Oprava rozvodů teplé a studené vody	80	440
SPŠ, Kratochvílova 7, Moravská Ostrava	Rekonstrukce vytápění tělocvičny - havárie	900	
SPŠE a SOU, Křížkova 1258, Frenštát pod Radhoštěm	Oprava svodů a okapů školy		500
Střední zdrav. škola, Na Půstkách 68, Frýdek-Místek	Stavební úpravy související se stěhováním	650	
Střední odborné školy		8 552	8 885
ISŠ COP, Mariánská 252, Frenštát pod Radhoštěm	Studie rekonstrukce hotelu Praha v Novém Jičíně	286	
ISŠ-COP, Kolofíkovo nábřeží 51, Opava	Rekonstrukce střechy frézovny	1 497	
SOŠ a SOU obchodu a služeb, Kpt. Jasioka, Havířov	Rekonstrukce opláštění SPV	1 050	
SOU technické, Havířov - Šumbark	Rekonstrukce střešního pláště nad TV č. 1	1 280	
SOU zem., OU a U, Město Albrechtice	Rekonstrukce plyn. kotelny školy, DM a TV	2 318	
Střední odborné učiliště, Dukelská 5, Bruntál	Zasklení oken objektu Služby-OP odívání	1 096	
SOŠ a SOU, Tyršova 9, Nový Jičín	Rekonstrukce stropu nad II.N.P.bud. Divadelní 24	1 100	
Střední odborné učiliště lesnické, Bílá 144	Rekonstrukce dílen a garáží	9 600	
Střední odborné učiliště lesnické, Bílá 144	Stavební úpravy jímání pitné vody		300
SOŠ a SOU telek., Opavská 1119, Ostrava	Odstranění havárie střechy školy		800
Učiliště, Odb. uč. a PrŠ, Školní 2, Havířov - Šumbark	Rekonstrukce elektroinstalace školní budovy	3 483	
SOŠ a SOU, Opavská 49, Krnov	Rekonstrukce střešního pláště	600	

Název organizace	Název akce	Investice	Neinvestice
SOŠ a SOU, Opavská 49, Krnov	Diagnostické pracoviště pro nový učeb. obor Autotronik	270	480
VOŠ, SOŠ a SOU, Husova 1302, Kopřivnice	Diagnostické pracoviště pro nový učeb. obor Autotronik	747	
SOŠ a SOU, Lidická 600, Havířov - Šumbark	Diagnostické pracoviště pro nový učeb. obor Autotronik	733	
SOŠ dopravní, SOU a OU, Ostrava - Vítkovice	Diagnostické pracoviště pro nový učeb. obor Autotronik	750	
SOU, T. G. Masaryka 451, Frýdek-Místek	Stavební úpravy pro obor aranžér, kadeřník	1 000	
SOŠ a SOU Havířov, Lidická 600	Energetický audit	27	
Střední odborná učiliště a učiliště		25 837	1 580
SOŠ a SOU pro tělesně postiženou mládež, O. Poruba	Zřízení osobního výtahu pro tělesně postižené		265
SOŠ a SOU pro tělesně postiženou mládež, O. Poruba	Dovybavení oboru prodavač a výrobce lahůdek	900	
Speciální střední školy		900	265
Speciální MŠ při MNO, U školky 1621, Ostrava – Poruba	Pořízení technologie školní kuchyně	190	
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání		190	0
Gymnázium, Komenského 713, Třinec	Rekonstrukce školní jídelny	4 150	
Gymnázium, Mírová 1442, Karviná - Nové Město	Rekonstrukce školní jídelny	3 113	354
SPŠ, Kavalcova 1, Bruntál	Rekonstrukce školní kuchyně	2 107	300
Střední odb. uč. stroj. a OU, Ostrava - Hrabůvka	Rekonstrukce prostor pro stravovací zařízení	3 370	
Sportovní gymnázium Dany a Emila Zátokových, Ostrava - Zábřeh	Rekonstrukce školní kuchyně	7 300	970
SPŠ, Kratochvílova 7, Moravská Ostrava	Rekonstrukce školní kuchyně a výdejního místa	2 270	250
Mendelovo gymnázium, Komenského 5, Opava	Přístavba k jídelně a rekonstrukce klimatizace	4 570	
SOU spol. strav. a SOU, Krakovská 1095, Ostrava	Rozšíření kapacity školní kuchyně	2 000	510
Školní stravování při středním vzdělávání		28 880	2 384
Střední odborné učiliště a Odborné učiliště, Bruntál	Zateplení domova mládeže	1 740	
SOU zemědělské a OU, Julia Sedláka 16, Rýmařov	Rekonstrukce domova mládeže, Divadelní 14	2 500	
Ubytovací zařízení středních škol a učilišť		4 240	0
Pedagogicko-psycholog. poradna, Frýdek-Místek	Rekonstrukce sociálního zázemí	1 365	
Zařízení výchovného poradenství a preventivně výchovné péče		1 365	0
Školní zahradnictví, U Hrubků 115, Ostrava – Nová Ves	Rekonstrukce staré skleníkové části SOU Klímkovice	177	
Školní zahradnictví, U Hrubků 115, Ostrava – Nová Ves	Rekonstrukce šaten	5 570	
Školní zahradnictví, U Hrubků 115, Ostrava – Nová Ves	Hydrostatický nosič nářadí včetně příslušenství	735	
Školní hospodářství, školní statky, školní pole sí středních škol		6 482	0
VOŠ a HŠ, Tyršova 34/867, Opava	Jazyková a multimediální učebna	574	206
Vyšší odborné školy		574	206
ZUŠ, Orlovská 495, Rychvald	Sanace a izolace objektu proti zemní vlhkosti	510	
ZUŠ B. Martinů, Havířov	Výměna vchodových dveří ul. Sadová	240	
ZUŠ, Sokolská 1179/15, Ostrava	Zajištění nosných konstrukcí	12	
Základní umělecké školy		762	0
Dům dětí a mládeže, Hrabinská, Český Těšín	Výměna oken v hlavní budově	350	
Dům dětí a mládeže, Janáčkova 715, Bohumín	Rek. ploché střechy nad šatnami a soc. zař. tělocvič.	393	
Využití volného času dětí a mládeže		743	0
Dětský domov, Čelakovského 1, Havířov	Rekonstrukce ploché střechy	490	
Dětský domov a speciální školy, Vrbno pod Pradědem	Rekonstrukce dětského domova, budovy C	2 273	1 160
Dětský domov, Sportovní 584, Brušperk	Rekonstrukce objektu Na Hrázi Frýdek-Místek	8 700	1 170
Dětský domov, Sportovní 584, Brušperk	Vybavení objektu Na Hrázi		1 025
Dětský domov, Revoluční 56, Nový Jičín	Rekonstrukce a oprava budovy	1 600	1 180
Dětský domov, Revoluční 56, Nový Jičín	Oprava vodoinstalace a zdravotnický		639
Dětský domov Melč 4	Rekonstrukce objektu na DD rodinného typu	432	
Dětský domov, Na Vizíně 28, Ostrava - Slezská Ostrava	Rekonstrukce objektu dětského domova	635	
Dětský domov, Milotice nad Opavou 27	Dispoziční změny	229	108
Dětský domov, Milotice nad Opavou 27	Rekonstrukce kuchyně	640	
Dětský domov, Čeladná 87	Rekonstrukce bytu, WC a kuchyňky pro děti	1 100	
Ústavy péče pro mládež		16 099	5 282
Odvětví školství celkem		136 009	25 894

Zpracováno dle šetření Ústavu pro informace ve vzdělávání,
Českého statistického úřadu, České školní inspekce, úřadů práce, OŠMS.

vydavatel: Moravskoslezský kraj

zpracoval: Odbor školství, mládeže a sportu

design a produkce: Agentura API s.r.o.

Moravskoslezský kraj
Krajský úřad
28. října 117
702 18 Ostrava

tel.: 595 622 222
fax: 595 622 126
e-mail: posta@kr-moravskoslezsky.cz
www.kr-moravskoslezsky.cz

03
04

